



Σ.Μ.Ρ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Λ. Συγγρού 36-38, 11 742, Αθήνα

Τηλ: 210 7256267 Fax: 210 7256268

Email: info@smrc.gr, Web: www.smrc.gr



ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ.....	13
1.2 Μεθοδολογία Υλοποιησης	14
1.3 ΟΡΑΜΑ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 16	16
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ & ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ.....	17
1.4.1 Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο.....	17
1.4.2 Εθνικό και Περιφερειακό Θεσμικό Πλαίσιο	20
1.4.3 Αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' Βαθμού.....	27
2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	31
2.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ.....	31
2.2 ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ.....	33
2.3 ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ.....	39
2.3.1 Ποσοτικά στοιχεία ΑΣΑ	39
2.3.2 Ποιοτική Σύνθεση ΑΣΑ.....	40
2.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	41
2.4.1 Τομείς Καθαριότητας και Ειδικά Ρεύματα.....	42
2.4.2 Υφιστάμενη Χωροθέτηση Κάδων.....	44
2.4.3 Σταθμός Μεταφόρτωσης.....	45
2.4.4 Χιλιομετρικές αποστάσεις και δρομολόγια απορριμματοφόρων του Δήμου Αγίου Δημητρίου.....	45
2.5 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	46
2.6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ.....	48
2.7 ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΕΔ)	48
2.8 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΕΣΟΔΑ & ΕΞΟΔΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	50
2.9 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (SWOT ANALYSIS).....	52
2.9.1 Βασικές Διαπιστώσεις και Προτάσεις.....	52
2.9.2 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης - Ανάλυση SWOT	53

3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΑ	55
3.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	55
3.1.1 Βασικοί Άξονες προτεραιότητας για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων σε επίπεδο χώρας	55
3.1.2 Στόχοι ΕΣΔΑ σε επίπεδο Περιφέρειας	56
3.1.3 Η υφιστάμενη κατάσταση του ΠΕΣΔΑ Αττικής.....	60
Στόχος για τα Βιοαπόβλητα.....	61
Στόχος για τα Υλικά Συσκευασίας	61
3.2 ΣΤΟΧΟΙ & ΜΕΤΡΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	62
3.2.1 Ιστορικό και αξιολόγηση του ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου έτους 2015.....	62
3.2.2 Βασικοί άξονες καθορισμού στόχων Τοπικού Σχεδίου	63
3.2.3 Εκτίμηση ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών παραγόμενων ΑΣΑ για τα έτη 2025, 2030, 2035	64
3.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΣΔΑ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 2020 - 2025	66
3.3.1 Πρόληψη παραγωγής ΑΣΑ.....	68
3.3.2 Ειδικοί Στόχοι ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου από Διαλογή στην Πηγή	68
3.3.2.1 Συλλογή βιοαποβλήτων από ΔσΠ	69
3.3.2.2 Συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών από ΔσΠ.....	69
3.3.3.3 Ειδικοί Στόχοι ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου για τα λοιπά είδη ΑΣΑ.....	77
3.3.3.1 Ογκώδη Απόβλητα και Απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)	77
3.3.3.2 Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).....	78
3.3.3.3 Απόβλητα Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (ΑΦΗΣ&Σ)	79
3.3.3.4 Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους (ΟΤΚΖ)	79
3.3.3.5 Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων.....	79
3.3.3.6 Απόβλητα Έλαια	80
3.3.3.7 Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας	80
3.3.3.8 Μικρές ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων στα ΑΣΑ (ΜΠΕΑ)	80
3.3.3.9 Απόβλητα κλωστοϋφαντουργίας.....	80
4 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	81
4.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ.....	81
4.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	81
4.2.1 Προοίμιο.....	81

4.2.2 Συστήματα διαχείρισης των βιοαποβλήτων στην πηγή	83
4.2.3 Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων.....	83
5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΣΠ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ	84
5.1 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	84
5.2 ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ	86
5.3 ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	89
5.4 ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΣΠ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	90
5.4.1 Διαστασιολόγηση ΔσΠ οικιακών αποβλήτων.....	91
5.4.2 Διαστασιολόγηση ΔσΠ εμπορικών αποβλήτων.....	94
5.5 ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗ ΠΗΓΗ – ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΚΗΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΚΩΝ	96
6 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΒΑ	96
6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	96
6.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	97
6.2.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs)	98
6.2.2 Ανάπτυξη συστήματος IoT	98
6.2.3 Παρακολούθηση προγράμματος οικιακής κομποστοποίησης.....	101
6.2.3.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs).....	101
6.2.3.2 Επιτυχημένες περιπτώσεις εφαρμογής της οικιακής κομποστοποίησης & Οργανισμοί αναφοράς.....	101
7 ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ	102
7.1 ΓΕΝΙΚΑ	102
7.2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	108
8 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΔΣΠ	111
9 ΠΡΟΛΗΨΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ	113
10 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΣΠ (ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ).....	116
10.1 ΠΡΟΟΙΜΙΟ	116
10.2 ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	117
10.3 ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΦΕ ΚΑΔΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΒΑ)	118

10.4 ΔΙΚΤΥΟ ΔΣΠ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	118
10.4.1 ΔσΠ βρώσιμων ελαίων	122
10.4.2 ΔΣΠ Ρούχων και υφασμάτων	123
10.4.3 ΔσΠ υλικών συσκευασίας	126
10.4.4 ΔσΠ υλικών πλην συσκευασίας	130
10.4.4.1 Δίκτυο κίτρινου κάδου	130
10.4.5 Δίκτυο Γωνιών Ανακύκλωσης	131
10.4.6 Πράσινα σημεία	135
10.4.6.1 Κινητά Πράσινα Σημεία	140
10.4.7 Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής Στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.)	140
10.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΓΚΩΔΩΝ	141
10.6 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΠΕΑ	141
10.7 ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ	141
11 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΣΠ ..	143
11.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	143
11.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	143
11.2.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs)	144
11.2.2 Ανάπτυξη συστήματος IoT	144
12 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	147
12.1 ΈΞΟΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΣΔΑ	147
12.1.1 Επενδυτικό Κόστος Δράσεων	147
12.1.2 Λειτουργικό κόστος υπηρεσιών συλλογής και μεταφοράς	149
12.1.3 Συνολικό κόστος ΔσΠ	151
12.2 ΈΣΟΔΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΣΔΑ	152
12.2.1 Πηγές χρηματοδότησης	152
12.2.2 Έσοδα από διαχείριση υλικών	153
13 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	155

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1-1: Σύγκριση στόχων ΠΕΣΔΑ Αττικής με τους στόχους που τίθενται από το νέο Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και το νέο ΕΣΔΑ.....	24
Πίνακας 2-1: Πληθυσμιακά δεδομένα (μόνιμος πληθυσμός) Δήμου Αγίου Δημητρίου και ρυθμοί μεταβολής.....	32
Πίνακας 2-2 : Πυκνότητα Πληθυσμού Περιφέρειας, Π.Ε. και Δήμου Αγίου Δημητρίου	32
Πίνακας 2-3: Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος.....	33
Πίνακας 2-4 : Ποσότητες απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου (ΑΣΑ & ΠΡΑΣΙΝΟ -tn) Έτη: 2015-2019	39
Πίνακας 2-5 : Ποσοστιαία μεταβολή ποσοτήτων απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου Έτη: 2015-2019	40
Πίνακας 2-6 : Ποσοστιαία σύνθεση των ΑΣΑ στην Περιφέρεια Αττικής	41
Πίνακας 2-7 : Ποσοστιαία και ποσοτική σύνθεση των ΑΣΑ του Δήμου Αγίου Δημητρίου (tn)....	41
Πίνακας 2-8 : Τομείς καθαριότητας του Δήμου Αγίου Δημητρίου	42
Πίνακας 2-9 : Ημερήσια δρομολόγια απορριμματοφόρων του Δήμου Αγίου Δημητρίου	42
Πίνακας 2-10 : Ανθρώπινο Δυναμικό στην αποκομιδή και διαλογή απορριμμάτων του Δήμου Αγίου Δημητρίου	46
Πίνακας 2-11 : Κινητός εξοπλισμός (Οχήματα) Δήμου Αγίου Δημητρίου.....	47
Πίνακας 2-12 : Κάδοι απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου.....	47
Πίνακας 2-13 : Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) – Ποσότητες ανακυκλώσιμων αποβλήτων Δήμου Αγίου Δημητρίου 2015-2019 (μονάδα διάθεσης).....	48
Πίνακας 2-14: Σύνοψη οικονομικών στοιχείων διαχείρισης ΑΣΑ.....	51
Πίνακας 2-15 : Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης - Ανάλυση SWOT	54
Πίνακας 3-1 : Ποσοτικοί Στόχοι Διαχείρισης ΑΣΑ βάσει του ΕΣΔΑ	55
Πίνακας 3-2 : Στόχοι Ανακύκλωσης Αποβλήτων Συσκευασίας βάσει του ΕΣΔΑ	56
Πίνακας 3-3: Ποσοτικοί Στόχοι διαχείρισης ΑΣΑ βάσει εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας (%) κ.β.).....	57

Πίνακας 3-4: Ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης Αποβλήτων Συσκευασίας βάσει εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας	58
Πίνακας 3-5: Στόχοι συλλογής και ανάκτησης επιμέρους κατηγοριών αποβλήτων εναλλακτικής διαχείρισης	59
Πίνακας 3-6: Ελάχιστοι στόχοι ανάκτησης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης ΑΗΗΕ από τις 15-08-2018 σύμφωνα με την ΚΥΑ 23615/2014	60
Πίνακας 3-7: Σύνοψη στόχων ΕΣΔΑ και αναμενόμενων στόχων Περιφέρειας Αττικής για επικαιροποίηση ΤΣΔΑ	62
Πίνακας 3-8: Αναμενόμενοι Στόχοι Περιφέρειας για τη ΔσΠ και ανακύκλωση Αποβλήτων Συσκευασίας	62
Πίνακας 3-9 : Πρόβλεψη Ποσοτήτων Παραγόμενων ΑΣΑ Δ. Αγίου Δημητρίου	64
Πίνακας 3-10 : Εκτίμηση ποιοτικών χαρακτηριστικών παραγόμενων ΑΣΑ για τα έτη 2020, 2025, 2030, 2035	65
Πίνακας 3-13 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035	70
Πίνακας 3-14 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035	71
Πίνακας 3-15 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035	71
Πίνακας 3-16 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035	71
Πίνακας 3-17 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035	71
Πίνακας 3-18 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035	72
Πίνακας 3-19 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035	72
Πίνακας 3-20 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035	72
Πίνακας 3-21 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035	73
Πίνακας 3-22 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035	73
Πίνακας 3-23 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035	73
Πίνακας 3-24 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035	73
Πίνακας 3-25 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035	74
Πίνακας 3-26 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035	74

Πίνακας 3-27 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035	74
Πίνακας 3-28 : Στόχοι ανάκτησης «Λοιπά ανακυκλώσιμα» από ΔσΠ έως το 2035.....	75
Πίνακας 3-29 : Συνολικοί Στόχοι ανάκτησης μέσω ΔσΠ Ανακυκλώσιμων Υλικών έως το 2035 ..	76
Πίνακας 3-30 : Στόχοι συλλογής και ανάκτησης ΑΗΗΕ έως το 2035 (tn).....	79
Πίνακας 5-1: Υφιστάμενα δίκτυα ΔσΠ σε Δήμους της Αττικής	84
Πίνακας 5-2: Παραδοχές σύστασης ρεύματος βιοαποβλήτων	86
Πίνακας 5-3: Παραγόμενες ποσότητες και στόχοι διαλογής βιοαποβλήτων	88
Πίνακας 5-4: Ποσότητες εκτροπής BA (tn) μέσω οικιακής κομποστοποίησης και απαιτούμενοι κάδοι.....	89
Πίνακας 5-5: Δημογραφικά στοιχεία Δήμου.....	90
Πίνακας 5-6: Εμπορικά στοιχεία Δήμου.....	91
Πίνακας 5-7: Βιβλιογραφικές παράμετροι και οι παραδοχές.....	91
Πίνακας 5-8: Εκτιμήσεις σχεδιασμού του συστήματος ΔσΠ βιοαποβλήτων από οικίες (2021-2025)	92
Πίνακας 5-9: Εκτίμηση απαιτούμενων κάδων ΔσΠ BA εμπορικών αποβλήτων.....	95
Πίνακας 5-10: Ποσότητες ΔσΠ εμπορικών BA	95
Πίνακας 5-11: Αριθμός εσωτερικών κάδων επιχειρήσεων του Ν. 4685/2020	95
Πίνακας 5-12: Ποσότητες ΔσΠ πράσινων BA	96
Πίνακας 8-1: Συγκεντρωτικός πίνακας ενδεικτικού κόστους προγραμμάτων ΔσΠ BA ανά ομάδα υποέργου.....	112
Πίνακας 9-1: Προγραμματισμός δράσεων πρόληψης.....	113
Πίνακας 10-1: Σχεδιασμός ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών	121
Πίνακας 10-2: Υφιστάμενος και απαιτούμενος εξοπλισμού συλλογής από ΕΕΑΑ.....	127
Πίνακας 10-3: ΔσΠ Χαρτιού - Χαρτονιού	131
Πίνακας 10-4: Δίκτυο ΔσΠ γωνιών ανακύκλωσης Δήμου Αγίου Δημητρίου	133
Πίνακας 10-5: Συνοπτικός πίνακας προδιαγραφών Πράσινου Σημείου	139

Πίνακας 12-1: Πίνακας κατηγοριών Εσόδων - Εξόδων.....	147
Πίνακας 12-2: Κόστος απαιτούμενου εξοπλισμού χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων	147
Πίνακας 12-3: Κόστος παροχής υπηρεσίας ΔσΠ βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών..	151
Πίνακας 12-4: Τιμή πώλησης προδιαλεγμένων διακριτών ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών	154

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Διάγραμμα 2-2 : Διακύμανση ποσοτήτων ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου Έτη: 2015-2019.....	40
Διάγραμμα 3-1 : Η υφιστάμενη κατάσταση του ΠΕΣΔΑ Αττικής	61
Διάγραμμα 3-2 : Πρόβλεψη Ποσοτήτων Παραγόμενων ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου	65
Διάγραμμα 3-3 : % Σύνθεση ανά είδος αποβλήτου.....	66
Διάγραμμα 3-4 : Ποσότητες ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών Δήμου Αγίου Δημητρίου	76
Διάγραμμα 3-5 : % ΔσΠ ανακυκλώσιμων επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου	76
Eικόνα 4-1: Κατανομή των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ), Βιοαποδομήσιμων (BAA) & Βιοαποβλήτων (BA) σε μορφή συνόλου	81
Eικόνα 4-2: Μέθοδοι διαχείρισης βιοαποβλήτων	82
Eικόνα 6-1: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των χρήσεων οικοπέδων-κτιρίων στον αστικό ιστό.....	99
Eικόνα 6-2: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης της μέσης ημερήσιας βιοαποβλήτου ανά κτίριο.....	100
Eικόνα 6-3: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των θέσεων κάδων με ταυτόχρονη ταξινόμηση τους κατά είδος και χωρητικότητα	100
Eικόνα 7-1 : Ενημερωτική αφίσα για την ορθή διαχείριση βιοαποβλήτων από τον πολίτη	105
Eικόνα 7-2: Ερωτήσεις-Απαντήσεις για τα βιοαπόβλητα (Πηγή: Δήμος Αθηναίων).....	106

<i>Εικόνα 7-3: Ενημερωτικό φυλλάδιο Δήμου Αγίου Δημητρίου για την οικιακή κομποστοποίηση.</i>	107
<i>Εικόνα 7-4: Ενημέρωση σε μορφή ερωταπαντήσεων από το site του Δήμου, dad.gr</i>	108
<i>Εικόνα 10-1: Ενδεικτική δεξαμενή συλλογής ελαίων 1m3 και παράδειγμα πλήρωσης. (Πηγή: www.revive.gr)</i>	123
<i>Εικόνα 10-2: Χωροθετημένος Κάδος συλλογής ειδών ένδυσης & υπόδησης στον Δήμο Αγίου Δημητρίου</i>	124
<i>Εικόνα 11-1: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των χρήσεων οικοπέδων-κτιρίων στον αστικό ιστό</i>	146
<i>Εικόνα 11-2: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης της μέσης ημερήσιας ποσότητας αποβλήτων ανά κτίριο</i>	146
<i>Εικόνα 11-3: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των θέσεων κάδων με ταυτόχρονη ταξινόμηση τους κατά είδος και χωρητικότητα</i>	146
ΧΑΡΤΕΣ	
<i>Χάρτης 2-1: Γεωγραφική θέση Δήμου Αγίου Δημητρίου</i>	31
<i>Χάρτης 2-2: ΓΣΠ του Δήμου Αγίου Δημητρίου. Πηγή: Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας</i>	35
'Όπως αναλυτικά παρουσιάζεται σε επόμενα κεφάλαια, το Τμήμα Καθαριότητας του Δήμου Αγ. Δημητρίου ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνουν οι επόπτες καθώς και τα αιτήματα των πολιτών, διαμορφώνει δρομολόγια συλλογής κλαδεμάτων και ογκωδών αντικειμένων. Στον Θεματικό Χάρτη 2-3 απεικονίζονται τα Σημεία Ενδιαφέροντος του Δήμου Αγίου Δημητρίου.35	
<i>Χάρτης 2-4: Σημεία ενδιαφέροντος Δήμου Αγίου Δημητρίου</i>	36
<i>Χάρτης 2-5: Μεγάλοι - Παραγωγοί Βιοαποβλήτων - Super Market, Λαϊκές Αγορές, Οπωροπωλεία, Ξώροι Εστίασης</i>	38
<i>Χάρτης 2-6: Σημεία χωροθέτησης κωδώνων γναλιού</i>	43
<i>Χάρτης 2-7: Χωροθέτηση κάδων σύμμεικτων απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου</i>	44
<i>Χάρτης 2-8: Χωροθέτηση υπόγειων κάδων σύμμεικτων απορριμμάτων (Πηγή: Google Maps)</i>	45
<i>Χάρτης 10-1: Προτεινόμενη Χωροθέτηση Κάδων της Recycosm στον Δήμο Αγίου Δημητρίου ..</i>	125
ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	

Χάρτης 10-2: Προτεινόμενη χωροθέτηση κάδων Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης ΑΕ στον Δήμο Αγίου Δημητρίου 129

Χάρτης 10-3: Προτεινόμενη Χωροθέτηση Γωνιών Ανακύκλωσης και Νησίδων Ανακύκλωσης του Δήμου Αγίου Δημητρίου 134

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.E.K.K.	Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών, κατεδαφίσεων
A.E.P.O.	Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων
A.H.H.E.	Απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
A.Σ.	Απόβλητα Συσκευασιών
A.Σ.Α.	Αστικά Στερεά Απορρίμματα
A.Y.	Ανακυκλώσιμα υλικά
A.Φ.Η.Σ.	Ανακύκλωση Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών
B.A.	Βιοαπόβλητα
B.A.A.	Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα
Δ.Ε.Υ.Α.	Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης
Δ.Σ.Α.	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων
ΔσΠ	Διαλογή στην Πηγή
E.E.	Ευρωπαϊκή Ένωση
E.E.A.A.	Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης-Ανακύκλωσης
E.K.A.	Ευρωπαϊκός Κατάλογος Αποβλήτων
E.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
E.Π.ΠΕΡ.Α.Α.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη»
E.Σ.Δ.Α.	Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
E.Σ.Π.Α.	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
E.Σ.Π.Δ.Α.	Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
H.Σ.&Σ.	Ηλεκτρικές Στήλες & Συσσωρευτές
κ.β.	Κατά βάρος
K.Δ.Α.Υ.	Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών
K.Y.A.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
M.E.A.	Μονάδα επεξεργασίας απορριμάτων
M.Π.Α.	Μέση Παραγωγή Αποβλήτων
M.Π.Ε.	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
M.Π.Ε.Α.	Μικρές Ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων
N.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
O.E.Δ.Α.	Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμάτων
O.Κ.Ω.	Οργανισμός Κοινής Ωφελείας
O.Σ.Δ.Α.	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Απορριμάτων
O.T.A.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
O.T.K.Z.	Οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
Π.Ε.Π.	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ.Σ.Δ.Α.	Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων
Π.Σ.	Πράσινο Σημείο
Σ.Α.	Στερεά Απόβλητα
Σ.Ε.Δ.Α.	Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων
Σ.Μ.Α.	Σταθμός Μεταφόρτωσης Αποβλήτων

Σ.Ε.Δ.	Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης
Υ.Π.Ε.Κ.Α.	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ήδη ΥΠΑΠΕΝ)
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΦοΔΣΑ	Φορέας Διαχείρισης Αποβλήτων
Χ.Α.Δ.Α.	Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων
Χ.Υ.Τ.Α.	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων
Χ.Υ.Τ.Υ.	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Τον Δεκέμβριο του 2019 ο ΕΔΣΝΑ εξέδωσε ανακοίνωση, σύμφωνα με την οποία οι Δήμοι καλούνται άμεσα να προσαρμόσουν τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης των Αποβλήτων τους (ΤΣΔΑ). Για την έγκαιρη και αποτελεσματική αναθεώρηση των ΤΣΔΑ, η ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ εξέδωσε πρόσκληση με αριθμό πρωτ: 3670/09-12-2019, με Κωδικό Πρόσκλησης ATT104 και Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ: 4041, για την υποβολή προτάσεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική» / Άξονας Προτεραιότητας 12 «Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής (ΕΤΠΑ)», με τίτλο: «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΤΑ Α ΒΑΘΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΠΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ». Η πρόσκληση αφορούσε στην υποβολή προτάσεων των Δήμων της Περιφέρειας Αττικής προκειμένου να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν στον Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την επικαιροποίηση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ), ως αποκλειστικά αρμόδιοι στα θέματα συλλογής, αποκομιδής και διαλογής στην πηγή (ΔσΠ) των στερεών αποβλήτων.

Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος Αγίου Δημητρίου εντάχθηκε με την υπ' αριθμ. ΑΔΑ ΨΜΣΓ7Λ7-Ξ3Ηαπόφαση ένταξης του Περιφερειάρχη Αττικής στο μέτρο του ΠΕΠ και ανέθεσε στην εταιρεία «ΣΜΡ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ» την σύμβαση παροχής υπηρεσιών «Τεχνική βοήθεια υποστήριξης του Δήμου Αγίου Δημητρίου για την επικαιροποίηση του «Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΤΣΔΑ)» με την ΑΔΑ ΩΡΝΕΩ63-5Μ7 Σύμβαση-και υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Δήμου.

Στη χώρα μας, ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων προωθεί την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που αφορά στην αποκεντρωμένη διαχείριση με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών. Στο πλαίσιο αυτό οι Δήμοι της Περιφέρειας Αττικής προχώρησαν για πρώτη φορά το 2015 στην εκπόνηση των απαιτούμενων Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων, τα οποία έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα ως προς το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης της Περιφέρειας αλλά και τον εθνικό σχεδιασμό. Η ανάγκη επικαιροποίησης του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του Δήμου Αγίου Δημητρίου προκύπτει από του παρακάτω λόγους :

- Από την ανάγκη εναρμόνισης του σχεδιασμού με το σύνολο των θεσμικών εξελίξεων σε Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο δεδομένης της αλλαγής του νομικού πλαισίου με την εισαγωγή των νέων Ευρωπαϊκών Οδηγιών 850, 851 και 852/2018.
- Ανάγκη αξιολόγησης της μέχρι σήμερα υλοποίησης των προβλεπόμενων έργων και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων του εγκεκριμένου σχεδίου.
- Ανάγκη διαμόρφωσης προτάσεων για την επίτευξη τόσο των υφιστάμενων όσο και των νέων στόχων στη διαχείριση των αποβλήτων του Δήμου με γνώμονα τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας (Κ.Ο.).

Το παρόν ΤΣΔΑ αποσκοπεί να αποτελέσει το εργαλείο για έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό, που θα παρέχει μόνιμες και βιώσιμες λύσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων, ενώ θα εξασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, με παράλληλη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και θα προβλέπει συγκεκριμένους στόχους με ρεαλιστικό και σαφές χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Σε συμμόρφωση με τις κατευθύνσεις των θεσμικών εξελίξεων ο σχεδιασμός στηρίζεται στην αποτελεσματική εφαρμογή της ιεράρχησης της διαχείρισης των αποβλήτων, προωθώντας την πρόληψη της δημιουργίας και ενθαρρύνοντας την επανάχρηση και την ανακύκλωση σε όφελος των πολιτών και της κοινωνίας.

Με σκοπό την επικαιροποίηση του ΤΣΔΑ το σημαντικότερο βήμα είναι η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης διαχείρισης αποβλήτων ως προς τον σχεδιασμό, την ωρίμανση και τον βαθμό υλοποίησης για κάθε δράση και έργο που είχαν προταθεί στο ΤΣΔΑ 2015, καθώς και η αποτύπωση των επιμέρους ενδεχόμενων προβλημάτων που εντοπίστηκαν και των λύσεων που εφαρμόστηκαν. Στη βάση αυτή θα εντοπιστούν οι ανάγκες, θα συν-αξιολογηθούν οι τεχνικές και οικονομικές παράμετροι και θα προταθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός, που θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες βιώσιμες δράσεις και ειδικότερες κατευθύνσεις, με στόχο τον εξορθολογισμό της διαχείρισης με διαλογή στην πηγή και επίτευξη των στόχων της νέας νομοθεσίας και της Εθνικής στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία.

Συνοψίζοντας, οι επιμέρους στόχοι του νέου ΤΣΔΑ του Δήμου Αγίου Δημητρίου αφορούν στην επίτευξη των εξής:

- Συμμόρφωση με το σύνολο των θεσμικών εξελίξεων στον τομέα της διαχείρισης στερεών αποβλήτων στο πλαίσιο της Κυκλικής Οικονομίας.
- Συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων (ΕΣΔΑ, ΠΕΣΔΑ) ανά ρεύμα αποβλήτων με τη θέσπιση τοπικών στόχων (σε επίπεδο Δήμου).
- Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ως προς τους πολίτες.
- Μείωση του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων.
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων.

1.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η επικαιροποίηση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Αγίου Δημητρίου εκπονήθηκε σύμφωνα με τις νέες απαιτήσεις, στο πλαίσιο των νέων ευρωπαϊκών οδηγιών και την αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης. Συγκεκριμένα, η μεθοδολογία υλοποίησης που επιλέχθηκε περιλαμβάνει:

- Επισκόπηση του Θεσμικού Πλαισίου διαχείρισης στερεών αποβλήτων
- Επικαιροποίηση των Βασικών χαρακτηριστικών του Δήμου (γεωγραφικά, πληθυσμιακά, χωροταξικά, πολεοδομικά, κ.λπ.)
- Συλλογή υλικού και αξιολόγηση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των παραγόμενων στερεών αποβλήτων
- Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στη διαχείριση στερεών αποβλήτων
- Τοπικούς στόχους διαχείρισης των στερεών αποβλήτων του Δήμου
- Προτεινόμενα μέτρα και δράσεις
- Οικονομικά στοιχεία (κόστη επένδυσης, λειτουργίας, χρηματοδότηση, κ.λπ.)
- Σχεδιασμό δικτύου χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων που θα περιέχει:
 - Πρόγραμμα διαλογής στην πηγή οργανικών αποβλήτων τροφίμων από οικίες και χώρους εμπορικών δραστηριοτήτων (εστιατόρια, ξενοδοχεία, λαϊκές, κ.λπ.)
 - Πρόγραμμα διαλογής στην πηγή πράσινων αποβλήτων κήπων και πάρκων
 - Πρόγραμμα οικιακής κομποστοποίησης

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα Τοπικό Σχέδιο Δράσης (ΤΣΔ) για τη βέλτιστη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων που παράγονται στα όρια του Δήμου Αγίου Δημητρίου, με συγκεκριμένους στόχους και δράσεις για τα επόμενα 10 έτη (2020-2030), το οποίο βασίζεται σε ένα νέο, πιο αποκεντρωμένο μοντέλο διαχείρισης που δίνει έμφαση σε συνδυασμένες δράσεις του Δήμου και της Περιφέρειας. Το μοντέλο αυτό αποσκοπεί στην επίτευξη κοινωνιών που κάνουν την πλέον αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων, κοινωνιών «μηδενικών αποβλήτων».

Πιο συγκεκριμένα, το παρόν ΤΣΔ:

- ενσωματώνει τις νέες απαιτήσεις και τους στόχους τόσο της εθνικής αλλά και της κοινοτικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων,
- ενσωματώνει τους στόχους του νέου Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΔΣΑ), όπως και τους άξονες του Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων,
- καθορίζει τους συγκεκριμένους, ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους που υιοθετεί ο Δήμος Αγίου Δημητρίου,
- αναδεικνύει τα απαιτούμενα τοπικά έργα και δράσεις (για την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, τη Διαλογή στην Πηγή και ανακύκλωση – τόσο των ξηρών ανακυκλώσιμων όσο και των βιοαποβλήτων – με απώτερο στόχο την ανάκτηση πόρων από τα απόβλητα και τη μείωση των υπολειμματικών αποβλήτων που οδηγούνται προς ταφή), σε συνέργεια με τις κεντρικές υποδομές που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων,
- αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης των πολιτών για την επιτυχία των προτεινομένων δράσεων, και τέλος
- εκτιμά τον απαιτούμενο προϋπολογισμό αναφορικά με το επενδυτικό κόστος υλοποίησης των προτεινόμενων έργων και δράσεων.

Στη βάση αυτή παρατίθενται ακολούθως τα βήματα της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκαν και οι βασικές παράμετροι σχεδιασμού που λήφθηκαν υπόψη για την επικαιροποίηση του ΤΣΔΑ του Δήμου.

1. Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης

- 1.1. Συλλογή και καταγραφή στοιχείων για τα βασικά χαρακτηριστικά του Δήμου από δημόσια ανοιχτά δεδομένα π.χ. απογραφές πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ, χρήσεις γης και εντοπισμός σημείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος από χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια και χαρτογραφικά δεδομένα, ερευνητικά προγράμματα καθώς και από σχέδια και μελέτες του ίδιου του Δήμου.
- 1.2. Συλλογή και καταγραφή αναλυτικών στοιχείων ως προς τα ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των παραγόμενων αποβλήτων στο Δήμο μέσω συνεργασίας με τον ΕΔΣΝΑ, με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου και με τα ΣΕΔ, όπως ζυγολόγια μονάδων που παραλαμβάνουν απόβλητα, συλλεγόμενες ποσότητες αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) από το Τμήμα Καθαριότητας (π.χ. βάσει δρομολογίων και χωρητικότητας απορριμματοφόρων), στοιχεία αποβλήτων αρμοδιότητας ΣΕΔ.
- 1.2.1. Τα στοιχεία αυτά θα καλύπτουν και δεδομένα προηγούμενων ετών ώστε να είναι δυνατόν να γίνει προβολή και εκτίμηση της εξέλιξης των παραγόμενων αποβλήτων σε βάθος 15/ετίας.
- 1.3. Συλλογή και καταγραφή αναλυτικών στοιχείων για την υφιστάμενη διαχείριση απορριμμάτων μέσω ερωτηματολογίων και συναντήσεων με τους υπαλλήλους της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου, όπως, του ανθρώπινου δυναμικού, του εξοπλισμού του Τμήματος Καθαριότητας, των υποδομών συλλογής και διαχείρισης ΑΣΑ (πράσινα σημεία, ΣΜΑ κλπ.), των συνεργαζόμενων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) κ.λπ.
- 1.3.1. Στο πλαίσιο αυτό έγινε καταγραφή και αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων δράσεων συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης των αποβλήτων καθώς και του βαθμού ωρίμανσης ή/και υλοποίησης για κάθε δράση και έργο που είχαν προταθεί στο ΤΣΔΑ 2015 καθώς και η αποτύπωση των επιμέρους πιθανών προβλημάτων που εντοπίστηκαν και των λύσεων που εφαρμόστηκαν.
2. Αξιολόγηση των ανωτέρω στοιχείων υφιστάμενης διαχείρισης των αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψιν και τις τεχνικές, οικονομικές και διοικητικές παραμέτρους του συστήματος συλλογής και διαχείρισης των αποβλήτων στον Δήμο.

3. Εντοπισμός των κυρίων αναγκών για αλλαγές διερεύνηση των δυνατοτήτων και των τεχνολογικών δεδομένων σε συνδυασμό με τους στόχους και τις στρατηγικές επιλογές του ΠΕΣΔΑ για τον προσδιορισμό των δράσεων σε βάθος 15ετίας.
- 3.1. Προσδιορισμός της δυνατότητας μείωσης της παραγωγής αποβλήτων, του δυναμικού ανακύκλωσης και αποφυγής διάθεσης προς ταφή επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων (βιοαπόβλητα) και καθορισμός στόχων, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.
- 3.2. Πρόταση κατάλληλων μέτρων και δράσεων για την επίτευξη των στόχων αυτών και σχεδιασμός του βέλτιστου συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων.
- Βασικές παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των μέτρων και δράσεων είναι:
- 3.2.1.Η καταγραφή των ιδιαίτερων προβλημάτων που πρέπει να επιλυθούν.
- 3.2.2.Η εκτίμηση της εξέλιξης των αναγκών σε βάθος 15/ετίας.
- 3.2.3.Η επιλογή των επιθυμητών δράσεων και των στόχων που πρέπει να αυτές να επιτύχουν σε βάθος 15/ετίας. Η αξιολόγηση των εναλλακτικών και η εξεύρεση της βέλτιστης λύσης.
- 3.2.4.Η καταγραφή των αναγκαίων μελετών των προτεινόμενων δράσεων και έργων.
- 3.2.5.Η ενσωμάτωση των απαιτήσεων του νέου θεσμικού πλαισίου της Ε.Ε. για την διαχείριση των στερεών αποβλήτων στο σχεδιασμό του Δήμου, το οποίο δίνει έμφαση στην εφαρμογή δράσεων ΔσΠ διακριτών ρευμάτων αποβλήτων και στο σχεδιασμό των σημείων συγκέντρωσης αυτών των υλικών είτε για προώθηση στην αγορά (ανακυκλώσιμα) είτε για περαιτέρω επεξεργασία (βιοαπόβλητα).
- 3.2.6.Καθορίζονται ενδεχόμενες συνέργειες με την περιφέρεια, τα αρμόδια Υπουργεία και τους εμπλεκόμενους φορείς.
- 3.2.7.Καθορίζονται ενδεχόμενες διαδημοτικές συνεργασίες και η συνεργασία με τους φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΦοΔΣΑ)
4. Η κοστολόγηση των δράσεων, η εκτίμηση των εσόδων και η πρόβλεψη της χρηματοδότησης τόσο των παγίων όσο και των λειτουργικών δαπανών, με βάση πραγματικά στοιχεία της αγοράς. Επιπρόσθετα γίνεται σύγκριση με το σημερινό κόστος διαχείρισης.

1.3 ΟΡΑΜΑ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου οραματίζεται μια βιώσιμη και περιβαλλοντικά βέλτιστη διαχείριση των αποβλήτων του που:

- σταδιακά θα οδηγήσει σε μια τοπική κοινωνία «μηδενικών αποβλήτων»,
- δεν περιορίζεται στα γεωγραφικά όριά του και συμπεριλαμβάνει τη συνεργασία με όμορους δήμους, τον ΕΔΣΝΑ και άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς (όπως κοινωνικές επιχειρήσεις), αλλά και εγκεκριμένα Συλλογικά Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης – ΣΣΕΔ, κάτω από κατάλληλους όρους και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν το συμφέρον του Δήμου – των δημοτών και των εργαζομένων του.
- αξιοποιεί και ενσωματώνει καινοτόμες λύσεις, τόσο σε τεχνολογικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, στα συστήματα συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και συνολικά αξιοποίησης των αποβλήτων.

Οι αρχές του Δήμου Αγίου Δημητρίου, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων στην περιοχή ευθύνης του, είναι:

- Πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων
- Μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων, μέσω της επαναχρησιμοποίησης τους

- Βελτιστοποίηση του υπάρχοντος συστήματος αποκομιδής των αποβλήτων (σύμμεικτων και ανακυκλώσιμων) και η εισαγωγή χωριστής διαλογής βιοαποβλήτων
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων
- Υιοθέτηση σύγχρονων και αποτελεσματικών μεθόδων παρακολούθησης της συντήρησης του τροχαίου υλικού και του μηχανολογικού εξοπλισμού της υπηρεσίας με εισαγωγή εφαρμογών Πληροφορικής
- Εκσυγχρονισμό και Ανανέωση του εξοπλισμού καθαριότητας και ανακύκλωσης

1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ & ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΤΑ Α' ΒΑΘΜΟΥ

1.4.1 Ευρωπαϊκό Θεσμικό Πλαίσιο

Η σύγχρονη τάση στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση αφορά στη μετατροπή της σε βιώσιμη διαχείριση υλικών μέσω της μετάβασης στην Κυκλική Οικονομία. Στην κατεύθυνση αυτή, την περίοδο 2017- 2019 εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση νέες Οδηγίες με τις οποίες ενισχύονται τόσο οι στόχοι μείωσης, όσο και οι περιορισμοί για την τελική διάθεση των στερεών αποβλήτων. Επίσης, οι στόχοι που τίθενται για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων συνδέονται άμεσα με τη χωριστή συλλογή, ενώ η ανάμιξη αποβλήτων με διαφορετικές ιδιότητες πρέπει να αποφεύγεται. Οι αρχές που διέπουν την πολιτική διαχείρισης των αποβλήτων, όπως προκύπτουν από την ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία συγκεντρώνονται στις οδηγίες :

- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/849 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/53/ΕΚ για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, 2006/66/ΕΚ σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, και 2012/19/ΕΕ σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/850 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/31/ΕΚ περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/851 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/852 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Μαΐου 2018 για τροποποίηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/904 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον

Οι ανωτέρω οδηγίες θεσπίζουν μεταξύ άλλων την ιεραρχία δράσεων για το σχεδιασμό της διαχείρισης των απορρίμμάτων (πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση, διάθεση) . Πιο συγκεκριμένα :

Ιεράρχηση διαχείρισης αποβλήτων. Η στρατηγική της ΕΕ για τα απόβλητα στηρίζεται στην έννοια που είναι γνωστή ως ιεράρχηση των αποβλήτων, η οποία κατατάσσει τις επιλογές διαχείρισης σε πέντε επίπεδα (άρθρο 4 νέας Οδηγίας Πλαίσιο), όπως αποδίδεται σχηματικά:



Δίνεται προτεραιότητα στην πρόληψη (βέλτιστη επιλογή), ακολουθούμενη από την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλες μορφές ανάκτησης (π.χ. ανάκτηση ενέργειας) και την ασφαλή διάθεση να αποτελεί την έσχατη λύση ανάγκης. Επιπλέον, εισάγεται η έννοια του κύκλου ζωής, που δύναται να επιτρέψει ειδικά ρεύματα αποβλήτων να παρεκκλίνουν από την ιεράρχηση, προκειμένου να προαχθεί το καλύτερο συνολικά περιβαλλοντικό αποτέλεσμα.

Η χρήση και αξιοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ορθή εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων. Αποτελούν το απαραίτητο επιστημονικό και τεχνικό μέσο προκειμένου για την επιλογή καθαρών τεχνολογιών ή τεχνολογιών λιγότερο ρυπογόνων και οικονομικά βιώσιμων για το ρυπαίνοντα.

Οι αρχές της πρόληψης και της προληπτικής δράσης. Με τις αρχές αυτές, ως βέλτιστη πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος κρίνεται η εκ των προτέρων αποφυγή των προσβολών του περιβάλλοντος και όχι η εκ των υστέρων αντιμετώπιση των επιπτώσεων τους. Με την αρχή τις πρόληψης προλαμβάνεται ο κίνδυνος που είναι βέβαιος και προβλέψιμος, ενώ με την αρχή της προφύλαξης που είναι συνώνυμη με τη σύνεση και την προνοητικότητα, λαμβάνονται μέτρα για τον κίνδυνο που είναι αβέβαιος και άγνωστος αλλά όμως πιθανός, αφού υπάρχουν υπόνοιες για αυτόν.

Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Σύμφωνα με την αρχή αυτή, το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει τον αρχικό παραγωγό αποβλήτων, τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων. Η αρχή αυτή έχει και αποτρεπτικό χαρακτήρα καθώς ο ρυπαίνων θα πρέπει να λάβει τα απαραίτητα προληπτικά και αποτρεπτικά μέτρα για να μειωθούν τα επίπεδα ρύπανσης που προκαλεί η δραστηριότητα του ή να επιδεικνύει περισσότερη περιβαλλοντική φροντίδα.

Η αρχή «ευθύνης του παραγωγού». Η ευθύνη του παραγωγού υπήρξε μία από τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες στην πολιτική της ΕΕ για τα απόβλητα. Στη νέα Οδηγία Πλαίσιο ενισχύεται ο ρόλος του παραγωγού στην πρόληψη της παραγωγής των αποβλήτων. Με την εφαρμογή της διεύρυνσης της ευθύνης του παραγωγού, επιδιώκεται η κάλυψη ολόκληρου του κύκλου ζωής του προϊόντος.

Οι αρχές αυτάρκειας και της εγγύτητας. Η διαχείριση των αποβλήτων πρέπει να γίνεται κατά το δυνατό εντός των ορίων της περιοχής στην οποία παράγονται. Με την αρχή της εγγύτητας υπογραμμίζεται η ανάγκη για την επεξεργασία των αποβλήτων στις πλησιέστερες στον τόπο παραγωγή τους κατάλληλες εγκαταστάσεις, εφόσον είναι περιβαλλοντικά αποδεκτό και οικονομικά εφικτό, στοχεύοντας στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του κόστους μεταφοράς των αποβλήτων. Σύμφωνα με τη νέα Οδηγία Πλαίσιο, το δίκτυο πρέπει να επιτρέπει στην ΕΕ ως σύνολο να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και να επιτρέπει στα κράτη μέλη να κινηθούν χωριστά προς το στόχο αυτό, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.

Η αρχή της «επανόρθωσης των προσβολών περιβάλλοντος κατά προτεραιότητα στην πηγή τους». Ότι δεν κατορθώθηκε να αποφευχθεί, με την αρχή αυτή, επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί τουλάχιστον στην πηγή του. Η καλύτερη πρόληψη περιβαλλοντικών προσβολών, πρέπει να λαμβάνει χώρα με παρέμβαση στην ίδια την πηγή ρύπανσης. Εμπεριέχει την «αυτονόητη απαίτηση» της αποκατάστασης της περιβαλλοντικής βλάβης με τη λήψη μέτρων. Συναντά, κατά το μέρος της αποκατάστασης, την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», στο βαθμό που το κόστος της περιβαλλοντικής προσβολής καταλογίζεται στον ίδιο τον παραγωγό της ρύπανσης.

Nέα Οδηγία πλαισίου για τα απόβλητα 2018/851/ΕΕ

Η Οδηγία πλαισίου για τα απόβλητα (2008/98/ΕΚ) αναθεωρήθηκε πρόσφατα (ΕΕ 2018/851), προκειμένου να συμπεριλάβει νέους και πιο φιλόδοξους στόχους μείωσης της παραγωγής των αποβλήτων και αύξησης της ανακύκλωσης.

Πιο αναλυτικά, στόχος των κρατών μελών της ΕΕ είναι η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων να αυξηθεί σε ποσοστό τουλάχιστον 55% κ.β. μέχρι το 2025, στο 60% κ.β. μέχρι το 2030 και 65% κ.β. μέχρι το 2035. Σημειώνεται πως δίνεται η δυνατότητα αναβολής επίτευξης των στόχων για ως και πέντε (5) έτη υπό προϋποθέσεις.

Παράλληλα, στο άρθρο 22 της Οδηγίας ορίζεται ότι τα κράτη μέλη, έως τις 31 Δεκεμβρίου του 2023, θα πρέπει να έχουν εξασφαλίσει ότι τα βιολογικά απόβλητα είτε διαχωρίζονται και ανακυκλώνονται στην πηγή είτε συλλέγονται χωριστά και δεν αναμιγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την κοινή με τα βιολογικά απόβλητα συλλογή αποβλήτων με παρόμοιες ιδιότητες βιοαποδόμησης και κομποστοποίησης σύμφωνων με τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα ή ενδεχόμενα ισοδύναμα εθνικά πρότυπα για τις συσκευασίες, που μπορούν να ανακτηθούν μέσω κομποστοποίησης και βιοαποδόμησης.

Παράλληλα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου:

- α) να ενθαρρύνουν την ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένων της κομποστοποίησης και της χώνευσης, των βιολογικών αποβλήτων κατά τρόπο που να διασφαλίζει υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και να οδηγεί σε εξερχόμενο υλικό που πληροί τα σχετικά πρότυπα υψηλής ποιότητας.
- β) να ενθαρρύνουν την οικιακή κομποστοποίηση και
- γ) να προωθήσουν τη χρήση υλικών παραγόμενων από βιολογικά απόβλητα.

Η αναθεωρημένη Οδηγία θεσπίζει επίσης ένα σύστημα εκθέσεων έγκαιρης προειδοποίησης για την αξιολόγηση της προόδου των κρατών μελών προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων, τρία (3) έτη πριν από τις αντίστοιχες προθεσμίες.

Οδηγία 2018/852/ΕΕ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

Η αναθεωρημένη Οδηγία για τις συσκευασίες (Οδηγία ΕΕ 2018/852), εισήγαγε πιο φιλόδοξους συνολικούς στόχους ανακύκλωσης για τις συσκευασίες (65% το 2025 και 70% το 2030 επί συνόλου), καθώς και υψηλότερους ειδικούς στόχους ανακύκλωσης συγκεκριμένων υλικών (όπως το 55 % το 2030 για το πλαστικό).

Είναι σαφές πως οι στόχοι αυτοί θα απαιτήσουν αυξημένες προσπάθειες σε ολόκληρη την Ε.Ε., για την αποτελεσματικότερη οργάνωση ξεχωριστών συστημάτων συλλογής, για τη συλλογή περισσότερων ανακυκλώσιμων υλικών.

Οδηγία 2019/904/ ΕΕ για τα πλαστικά μιας χρήσης (Single Use Plastics - SUP)

Οι πιο βασικοί στόχοι που τίθενται από την Οδηγία 2019/904/ ΕΕ είναι:

- Απαγόρευση ορισμένων πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης έως το 2021 (πλαστικά μαχαιροπίρουνα μίας χρήσης, μπατονέτες, καλαμάκια).
- 77% χωριστή συλλογή των πλαστικών φιαλών (ως 3 lt) μιας χρήσης έως το 2025 και 90% ως το 2029.
- Χρήση κατά 25% ανακυκλωμένο υλικό στις φιάλες PET ως το 2025 και 30% έως το 2030.
- Συμμετοχή παραγωγών στο κόστος καθαρισμών και μέτρων ευαισθητοποίησης.
- Εφαρμογή συστημάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΔΕΠ) για ορισμένα εργαλεία και αλιευτικό εξοπλισμό που περιέχουν πλαστικό.

1.4.2 Εθνικό και Περιφερειακό Θεσμικό Πλαίσιο

Στο πλαίσιο του επανασχεδιασμού της διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Αττικής, έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες αναθεώρησης του οικείου ΠΕΣΔΑ ώστε να προσαρμοστεί στις νέες Οδηγίες της Ε.Ε. και τις προβλέψεις του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδιασμού (ΕΣΔΑ) από το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Ο σχεδιασμός που λαμβάνει χώρα στην παρούσα έκθεση, λαμβάνει ως βάση το υφιστάμενο ΠΕΣΔΑ Αττικής, αλλά ταυτόχρονα συνεκτιμά όλες τις θεσμικές εξελίξεις στον τομέα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης Αποβλήτων.

Σήμερα, το ισχύον καθεστώς σε ότι αφορά τον Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό περιλαμβάνει τα κάτωθι βασικά νομικά κείμενα και τις εθνικές στρατηγικές:

1. Νόμος 4042/2012 (ΦΕΚ 24/A/13-02-2012) πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία πλαίσιο για τα απόβλητα 2008/98/ΕΕ, η οποία αναθεωρήθηκε το 2018 από την Οδηγία 2018/851/ΕΕ.
2. Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) του οποίου η αναθεώρηση εγκρίθηκε από το υπουργικό συμβούλιο της 31ης Αυγούστου 2020 και Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΣΠΔΑ), το οποίο εγκρίθηκε με τις ΠΥΣ 49 15-12-2015 (ΦΕΚ 174/Α'/2015).
3. 2η αναθεώρηση – επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμάτων Αττικής (ΠΕΣΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ), η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 414/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Αττικής και η οποία απόφαση κυρώθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. οικ.: 61490/5302 (ΦΕΚ 4175/Β/23-12-2016). Στην παρούσα φάση το ΠΕΣΔΑ Αττικής είναι υπό αναθεώρηση, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ 2020.
4. Εθνική Στρατηγική για την κυκλική οικονομία και Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για Κυκλική Οικονομία 2018-2019 (το οποίο τέθηκε σε δημόσιο διάλογο με την Απόφαση 81/17.04.2018 του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥ.Σ.ΟΙ.Π.)).
5. Νόμος 4496/2017 (ΦΕΚ 170/A/8-11-2017) ‘Τροποποίηση του Ν. 2939/2001 για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, προσαρμογή στην Οδηγία 2015/720/ ΕΕ, ρύθμιση θεμάτων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης και άλλες διατάξεις’.
6. Νόμος 4555/2018 (ΦΕΚ 133/ A /19-07-2018) ‘Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ- Ρυθμίσεις για την

αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις'.

7. Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/A/8-6-2006) 'Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/A/7-6-2010) 'Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης', όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Νόμος 4042/2012 ενσωμάτωση Οδηγίας πλαισίου για τα απόβλητα 2008/98/EK

Οι νομικές υποχρεώσεις για τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων καθορίζονται στην οδηγία-πλαισίου για τα απόβλητα, όπως ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το Νόμο 4042/2012. Στον Νόμο αυτό εκτός των άλλων, καθορίζεται η ιεράρχηση των αποβλήτων, ποσοτικοί στόχοι επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, ο στόχος χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων και το ειδικό τέλος ταφής.

Συγκεκριμένα, καθιερώνεται ως το 2015 χωριστή συλλογή τουλάχιστον για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί, καθώς και η χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων.

Επίσης, ως το 2020 θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί οι παρακάτω στόχοι:

- Η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης, στον βαθμό που τα απόβλητα αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, πρέπει να αυξηθεί τουλάχιστον στο 50%, και
- η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης, όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων, εξαιρουμένων των υλικών που απαντούν στη φύση, πρέπει να αυξηθεί τουλάχιστον στο 70%.
- Αναφορικά με τα βιοαπόβλητα καθορίζεται πως έως το 2015, το ποσοστό χωριστής συλλογής των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστον, στο 5% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων και έως το 2020, κατ' ελάχιστον, στο 10% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων.

Ωστόσο, το ΕΣΔΑ τροποποιεί τον στόχο για χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων για το 2020, από 10% σε 40% κ.β.

Στο άρθρο 43 του ίδιου νόμου καθορίζεται το ειδικό τέλος ταφής για τη διάθεση ανεπεξέργαστων ΑΣΑ σε XYT σε 35€/tn διατιθέμενων αποβλήτων από 01/01/2014 (έχει πάρει παράταση μέχρι 31/12/2015), με ετήσια αύξηση κατά 5€ /tn έως του ποσού των 60 € /tn.

Σημειώνεται ωστόσο ότι το τέλος ταφής έως τα τέλη του 2019 δεν είχε εφαρμοστεί ενώ με την υπ' αρ. 2105/100 από 18.4.2019 Τροπολογία του ΥΠΕΝ και το άρθρο 55 του Ν.4609/2019 (ΦΕΚ Α' 67) το τέλος ταφής καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την περιβαλλοντική εισφορά για την ενίσχυση δράσεων ΚΟ.

Η εφαρμογή της περιβαλλοντικής εισφοράς αρχίζει την 1.1.2020 και το ποσό της εισφοράς ορίζεται σε δέκα (10) ευρώ ανά τόνο αποβλήτων για το 2020 και από την 1.1.2021 αυξάνεται ετησίως κατά πέντε (5) ευρώ/τόνο έως τα τριάντα πέντε (35) ευρώ/τόνο. Σημειώνεται ωστόσο ότι η εισφορά θα μειώνεται ανάλογα

με την πρόσδοτο υλοποίησης των προβλεπόμενων στο οικείο ΠΕΣΔΑ Μονάδων Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) και εγκαταστάσεων ανάκτησης βιοαποβλήτων, αρμοδιότητας ΦΟΔΣΑ.

Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)

Ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων προωθεί την εφαρμογή ενός μοντέλου διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που αφορά στην αποκεντρωμένη διαχείριση με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών.

Η εθνική πολιτική για τα απόβλητα είναι προσανατολισμένη στους εξής στόχους:

- μείωση της υγειονομικής ταφής των Αστικών Στερεών Αποβλήτων – που είναι η κατώτερη βαθμίδα διαχείρισης στην πυραμίδα ιεράρχησης των αποβλήτων – σε ποσοστό μικρότερο του 10% το έτος 2030, πέντε χρόνια νωρίτερα από τον στόχο που θέτουν οι ευρωπαϊκές κατευθύνσεις,
- μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, εισαγωγή νέων και την ενίσχυση υφιστάμενων διακριτών ρευμάτων αποβλήτων, προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, ενίσχυση των ποσοστών ανακύκλωσης, προώθηση της αγοράς των δευτερογενών υλικών, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών, γρήγορη ανάπτυξη δικτύων συλλογής βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών, δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων και δημιουργία νέων και την ενεργειακή αξιοποίηση εναλλακτικών (δευτερογενών/απορριμματογενών) καυσίμων και των υπολειμμάτων της επεξεργασίας,
- προώθηση της ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή, για τα βιοαπόβλητα στο ΕΣΔΑ τίθεται έως την 31/12/2022, πλήρους ανάπτυξης του δικτύου χωριστής συλλογής των παραγόμενων βιολογικών αποβλήτων σε όλη την επικράτεια της χώρας,
- υιοθέτηση των στόχων ανακύκλωσης που απορρέουν από τις Οδηγίες της ΕΕ περί αποβλήτων 2018/851 και 2018/852 καθώς και την Οδηγία για τα πλαστικά μιας χρήσης 2019/904,
- μέγιστη αύξηση της ανάκτησης και αξιοποίησης των Βιομηχανικών Μη Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΒΕΑ) από τις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων,
- πρόταση δράσεων για την ολοκληρωμένη διαχείριση γεωκτηνοτροφικών αποβλήτων της χώρας καθώς και συλλογή και ανάκτηση βιοαποδομήσιμων αποβλήτων γεωκτηνοτροφικής προέλευσης και αξιοποίησής τους ως δευτερογενείς πρώτες ύλες ή/και εναλλακτικά καύσιμα και
- στα πλαίσια της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, προβλέπεται ρητά η ανάληψη ευθύνης συλλογής των αποβλήτων από τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης που λειτουργούν σήμερα και τη δημιουργία νέων.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο αναφοράς, οι άξονες της πολιτικής που καλείται να εξυπηρετήσει το ΕΣΔΑ, οι οποίοι σχετίζονται με την προώθηση της κυκλικής οικονομίας είναι οι ακόλουθοι:

- Προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων προς όφελος της κοινωνίας και με κοινωνικά δίκαιο τρόπο, με κατά προτεραιότητα προώθηση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή ανακυκλώσιμων και βιοαποβλήτων και ενίσχυση της εφαρμογής της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού στη διαχείριση αποβλήτων προς υποστήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής αγαθών, τα οποία λαμβάνουν πλήρως υπόψη και διευκολύνουν την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων καθ' όλο τον κύκλο ζωής τους.
- Ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού για το σύνολο των ρευμάτων αποβλήτων της επικράτειας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τα μέτρα και τις δράσεις του εθνικού στρατηγικού σχεδίου πρόληψης αποβλήτων, με επίτευξη συμβατότητας των σχεδιασμών διαχείρισης αποβλήτων με το χωροταξικό πλαίσιο και ειδική αντιμετώπιση της διαχείρισης των αποβλήτων των απομακρυσμένων, ορεινών και νησιωτικών περιοχών.

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων (ΕΣΠΔΑ)

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΣΠΔΑ) έχει τους ακόλουθους γενικούς στόχους: α) Τη βελτίωση της ενημέρωσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, β) την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης προϊόντων και γ) την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων.

Για την επίτευξη ων ανωτέρων στόχων προβλέπονται οι ακόλουθοι ποιοτικοί υποστόχοι/ μέτρα:

- α) Βελτίωση ενημέρωσης και αύξηση ευαισθητοποίησης κοινού, βιομηχανίας, εμπορίου κ.λπ. για την ανάγκη μείωσης αποβλήτων,
- β) βελτίωση της καταναλωτικής συμπεριφοράς, προωθώντας την αγορά περιβαλλοντικά φιλικών προϊόντων και τη βιώσιμη κατανάλωση,
- γ) αύξηση της διάρκειας ζωής προϊόντων και αγαθών,
- δ) ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων,
- ε) οικολογικός σχεδιασμός προϊόντων,
- στ) βελτίωση της αποδοτικότητας των υλών στις κύριες κατηγορίες προϊόντων,
- ζ) επιδίωξη μιας βιώσιμης πολιτικής σε σχέση με την αγορά και την κατανάλωση αγαθών,
- η) μείωση της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων χημικών ουσιών και αντικατάσταση με λιγότερο επικίνδυνες εναλλακτικές λύσεις,
- θ) ενίσχυση των προσπαθειών για τη μείωση και την καλύτερη διαχείριση αποβλήτων και
- ι) περαιτέρω προώθηση των πρασίνων προμηθειών.

Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Περιφέρειας Αττικής

Η 2η αναθεώρηση – επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων Αττικής (ΠΕΣΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ) εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 414/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Αττικής και η οποία απόφαση κυρώθηκε με την ΚΥΑ Αριθμ. οικ.: 61490/5302 (ΦΕΚ 4175/Β/23-12-2016) και έχει ισχύ μέχρι και σήμερα.

Η επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής έχει καταρτιστεί σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2008/98/ΕΕ και του Νόμου 4042/12 και αποτελεί την εξειδίκευση για την αναφερόμενη Περιφέρεια των κατευθύνσεων και των στόχων του προηγούμενου ΕΣΔΑ και του ΕΣΠΔΑ (ΠΥΣ 49/15-12-2015) αποσκοπώντας να προωθήσει στην Περιφέρεια Αττικής ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση.

Παράλληλα καθορίζει τις προοπτικές διαχείρισης των αποβλήτων στην Αττική έως το 2020 σε συμμόρφωση με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020», την πρόταση για το 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον και τον Χάρτη Πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων.

Επισημαίνεται πως έχουν δρομολογηθεί αναθεωρήσεις στο πλαίσιο και στη φιλοσοφία του ισχύοντος ΠΕΣΔΑ, οι οποίες είναι συμβατές με το αναθεωρημένο ΕΣΔΑ (2020) λόγω υποχρεωτικής εναρμόνισης της χώρας μας με τις νέες αναθεωρημένες οδηγίες αποβλήτων (2018) της Ε.Ε. για την κυκλική οικονομία.

Στον Πίνακα 1-1 που ακολουθεί παρουσιάζεται το νομοθετικό πλαίσιο και οι στόχοι που ισχύουν από το εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ Αττικής, καθώς και η αναθεώρηση αυτών βάσει των νέων Ευρωπαϊκών Οδηγιών 850, 851 και 852 του 2018.

Πίνακας 1-1: Σύγκριση στόχων ΠΕΣΔΑ Αττικής με τους στόχους που τίθενται από το νέο Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο και το νέο ΕΣΔΑ

ΙΣΧΥΟΝ ΠΕΣΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΝΕΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΕ		ΝΕΟ ΕΣΔΑ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟ ΠΕΣΔΑ
Νόμος /ΚΥΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΟΔΗΓΙΑ	ΣΤΟΧΟΣ	ΣΤΟΧΟΣ
Γενικό Πλαίσιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Ν. 4042/2012 – Οδηγία 2008/98/EK)	Ανακύκλωση στο 50% κ.β. του συνόλου των ΑΣΑ έως το 2020	Οδηγία 2018/851/ΕΕ	Ανακύκλωση στο 55% κ.β. του συνόλου έως το 2025, στο 60% έως το 2030, στο 65% έως το 2035. Από το 2027 στην ανακύκλωση προσμετρώνται και τα χωριστά συλλεγμένα βιοαπόβλητα που υποβάλλονται σε αερόβια ή αναερόβια επεξεργασία.	
Υλικά συσκευασίας (Ν. 2939/2001 – Οδηγία 12/2004/EK & Ν. 4496/2017)	Χωριστή συλλογή βιοαπόβλητων στο 10% του συνολικού βάρους τους ως το 2020 Μέχρι την 31/12/2011: Αξιοποίηση ή αποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας τουλάχιστον 60% κ.β. των απορριμμάτων συσκευασίας Ανακύκλωση κατά 55-80% κ.β. των απορριμμάτων συσκευασίας.	Οδηγία 2018/852/ΕΕ	Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 τα βιολογικά απόβλητα είτε διαχωρίζονται και ανακυκλώνονται στην πηγή είτε συλλέγονται χωριστά και δεν αναμιγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων Ανακύκλωση υλικών συσκευασίας: 65% κατά βάρος του συνόλου των απορριμμάτων συσκευασίας μέχρι την 31/12/2025, 70% κατά βάρος του συνόλου μέχρι την 31/12/2030 Με στόχο ανά υλικό συσκευασίας:	Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 τα βιολογικά απόβλητα είτε διαχωρίζονται και ανακυκλώνονται στην πηγή είτε συλλέγονται χωριστά και δεν αναμιγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων

ΙΣΧΥΟΝ ΠΕΣΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΝΕΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΕ	ΝΕΟ ΕΣΔΑ – ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΟ ΠΕΣΔΑ
		Χαρτί/Χαρτόνι 75% 85%
Υγειονομική Ταφή Αποβλήτων (ΚΥΑ 29407/2002 – Οδηγία 99/31/ΕΚ)	Μείωση των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων που οδηγούνται σε XYTA στο 35% της ποσότητας 1995 ως το 2020 Οδηγία 2018/850/ΕΕ	Έως το 2035, Α.Σ.Α. που καταλήγουν σε XYTA/Y δεν θα ξεπερνούν το 10% του συνόλου των ΑΣΑ Έως το 2030, Α.Σ.Α. που καταλήγουν σε XYTA/Y δεν θα ξεπερνούν το 10% του συνόλου των ΑΣΑ



Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία και Εθνικό Σχέδιο Δράσης για Κυκλική Οικονομία

Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία στηρίζεται στην ορθή αξιοποίηση των πόρων, στην ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης-και στο μοντέλο της βιομηχανικής συμβίωσης. Βασικός στόχος της η ενθάρρυνση της χρήσης δευτερογενών υλικών και αποβλήτων ως παραγωγικών πόρων και χρήσιμων υλικών, προωθώντας ένα αειφόρο παραγωγικό μοντέλο, βιώσιμης και ανταγωνιστικής οικονομίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτική αξιοποίηση των πόρων.

Η διαχείριση των αποβλήτων παίζει έναν κεντρικό ρόλο στην κυκλική οικονομία, η οποία καθορίζει τον τρόπο πρακτικής εφαρμογής της ιεράρχησης αποβλήτων στην ΕΕ δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη, ακολουθούμενη από την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλες μορφές ανάκτησης (π.χ. ενέργειας) και την ασφαλή διάθεση να αποτελεί την έσχατη λύση ανάγκης. Η αρχή αυτή έχει στόχο την προώθηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων που προσφέρουν συνολικά το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για το περιβάλλον.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία και το νέο θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης αποβλήτων της χώρας ορίζουν ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, στο οποίο προβλέπεται η δημιουργία κινήτρων για τη μείωση των αποβλήτων και την ενδυνάμωση της ανακύκλωσης, σε συνάρτηση με την απόδοση της διαλογής στην πηγή, την εκτροπή οργανικών αποβλήτων από την ταφή, τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών ανά κάτοικο και την πραγματοποιηθείσα ανακύκλωση.

Οι βασικοί άξονες της Εθνικής Στρατηγικής για την ΚΟ είναι οι εξής:

1. Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων, με βασικές επιδιώξεις την αύξηση της αποδοτικότητάς τους, την επανεξέταση των αλυσίδων αξίας, την ορθολογική διαχείριση αποβλήτων, την επανάχρηση κτιρίων και την επαναχρησιμοποίηση του νερού ή τη συλλογή βρόχινων και πηγαίων νερών.

2. Ενίσχυση της Κυκλικής Επιχειρηματικότητας, με ενθάρρυνση της ιδέας του οικοσχεδιασμού, της παραγωγής προϊόντων με μεγάλη διάρκεια ζωής, της επισκευής, ανακαίνισης, επαναχρησιμοποίησης, αναπαλαιώσης, προώθηση της βιομηχανικής συμβίωσης, της προώθησης μοντέλων καινοτόμας επιχειρηματικότητας (πχ οικονομίας του διαμοιρασμού), υποστήριξη της βιολογικής οικονομίας, της προώθησης πράσινων και κυκλικών δημόσιων προμηθειών, της υποστήριξης χρήσης δευτερογενών υλικών.
3. Κυκλική Κατανάλωση, με πλήρη ενημέρωση των πολιτών, αξιοποίηση Οικολογικού Σήματος και άλλων κινήτρων, με εκπαίδευση και βασικές επιδιώξεις την αειφόρο κατανάλωση τροφίμων, την αποτροπή υπερβολικής χρήσης πόρων (τρόφιμα-ποτά, ένδυση, συσκευασία, ΗΗΕ), την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων μέσω προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, επισκευής και επιδιόρθωσης, τον έλεγχο του λιανικού ηλεκτρονικού εμπορίου και τελικά την προώθηση υπηρεσιών χρήσης αντί της προμήθειας προϊόντων.

Οι στόχοι της Εθνικής Στρατηγικής για την κυκλική οικονομία είναι:

1. Ενσωμάτωση κριτηρίων οικολογικού σχεδιασμού και ανάλυση κύκλου ζωής των προϊόντων, αποφεύγοντας την εισαγωγή επικίνδυνων ουσιών στην παραγωγή τους και διευκολύνοντας την επιδιορθωσιμότητα και την επέκταση της διάρκειας ζωής.
2. Αποτελεσματική εφαρμογή της ιεράρχησης της διαχείρισης των αποβλήτων, προωθώντας την πρόληψη της δημιουργίας και ενθαρρύνοντας την επανάχρηση και ανακύκλωση.
3. Δημιουργία και προώθηση Οδηγών βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης στις παραγωγικές διαδικασίες.
4. Προώθηση καινοτόμων μορφών κατανάλωσης, όπως η χρήση υπηρεσιών αντί αγοράς προϊόντων ή η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και ψηφιακών πλατφορμών.
5. Επεξεργασία δεικτών παρακολούθησης της υλοποίησης της μετάβασης.

Σημειώνεται πως ο ρόλος των Δήμων στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς η ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας πρέπει πρωταρχικά να γίνει σε τοπικό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό στην εθνική στρατηγική προβλέπονται δράσεις, οικονομικά κίνητρα και χρηματοδοτικά εργαλεία υποστήριξης των Δήμων.

Νόμος 4496/2017 (ΦΕΚ 170/Α/8-11-2017) Τροποποίηση του Ν. 2939/2001 για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών

Σκοπός του νέου νόμου για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών είναι:

- α) Η κατά προτεραιότητα πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 23 του ν. 4042/2012 (Α' 24),
- β) η κατά προτεραιότητα προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 4042/2012,
- γ) ο καθορισμός στόχων προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασίας και η διασφάλιση ότι πολύτιμα υλικά ανακτώνται προοδευτικά και αποτελεσματικά μέσω της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα αξιοποιήσιμα υλικά που περιέχονται στα απόβλητα διοχετεύονται ξανά στην οικονομία, συμβάλλοντας έτσι στην κυκλική οικονομία,

- δ) η ανάκτηση, άλλου είδους, ως δευτερεύουσα επιλογή και εφόσον έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες εφαρμογής των ανωτέρων,
- ε) ο περιορισμός των συνολικών επιπτώσεων της χρήσης των πόρων,
- στ) η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων όλων των φορέων που εμπλέκονται στον κύκλο ζωής των αποβλήτων συσκευασιών και άλλων προϊόντων,
- ζ) η εφαρμογή της αρχής της διευρυμένης ευθύνης των παραγωγών.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 9 του Ν.4496/2017 οι ΦοΔΣΑ, κατά τη διαμόρφωση του κανονισμού τιμολόγησης, προσδιορίζουν τα τέλη που καταβάλλονται από τους ΟΤΑ ανά παρεχόμενη υπηρεσία σε συνάρτηση με την απόδοση της διαλογής στην πηγή, την εκτροπή οργανικών αποβλήτων από την υγειονομική ταφή, τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών ανά κάτοικο και την πραγματοποιηθείσα ανακύκλωση σε σύνδεση με τους στόχους ανά ΟΤΑ, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει του Τοπικού Σχεδίου και του ΠΕΣΔΑ.

1.4.3 Αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' Βαθμού

Ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων προωθεί την εφαρμογή ενός νέου μοντέλου διαχείρισης στερεών αποβλήτων, που αφορά στην αποκεντρωμένη διαχείριση με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών.

Σύμφωνα με το ΕΣΔΑ οι Δήμοι διατηρούν την πλήρη και όχι αποκλειστική αρμοδιότητα διαχείρισης των απορριμμάτων από το στάδιο της πρόληψης μέχρι και αυτό της τελικής διάθεσης. Στα πλαίσια των τοπικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης οι Δήμοι καλούνται να σχεδιάσουν και να υποδείξουν τις ενδεδειγμένες λύσεις για όλες τις υποδομές διαχείρισης σε συνεργασία κατά το δυνατόν με όμορους Δήμους. Ειδικότερα και κατ' ελάχιστο οι Δήμοι αναλαμβάνουν:

- Συλλογή και μεταφορά αστικών αποβλήτων.
- Συλλογή και μεταφορά αποβλήτων συσκευασίας
- Εφαρμογή συστημάτων διαλογής στην πηγή.
- Δυνατότητα αποδοχής για συλλογή και μεταφορά μη επικίνδυνων αποβλήτων μη αστικού τύπου, εφόσον υπάρχουν οι σχετικές προϋποθέσεις εκ της νομοθεσίας.
- Δυνατότητα υπογραφής προγραμματικής σύμβασης με φορείς κοινωνικής οικονομίας για τη διαλογή στην πηγή και την εκπαίδευση
- Δυνατότητα δημιουργίας ΣΕΔ

Σημειώνεται δε ότι για την Περιφέρεια Αττικής λειτουργεί ο **Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ)**, που συστάθηκε με την με την υπ. αρ. 52546/16-12-2011 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών και αποτελεί διάδοχο της προγενέστερης μορφής του Συνδέσμου (ΕΣΔΚΝΑ). Η ουσιώδης τροποποίηση που υπήρξε στη σύσταση του ήταν ότι μετετράπη σε διαβαθμιδικό, εκπροσωπούνται δηλαδή πλέον σε αυτόν και ο α' και ο β' βαθμός αυτοδιοίκησης. Σκοπός του Συνδέσμου είναι η προσωρινή αποθήκευση, η επεξεργασία, η μεταφόρτωση, η ανακύκλωση και η εν γένει αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων, η λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, η κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και η αποκατάσταση υφισταμένων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ) εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής.

N. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/A/8-6-2006) Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

Στο ν. 3463/2006, άρθρο 75, ορίζεται ως αρμοδιότητα των Δήμων: «Η καθαριότητα όλων των κοινόχρηστων χώρων της εδαφικής τους περιφέρειας, η αποκομιδή και διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και η κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση συστημάτων αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού και η λήψη

προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία των κοινόχρηστων χώρων και ιδιαίτερα των χώρων διάθεσης απορριμμάτων από εκδήλωση πυρκαγιάς, σύμφωνα με την κείμενη σχετική νομοθεσία.».

N. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/A/7-6-2010) 'Πρόγραμμα Καλλικράτης' όπως τροποποιήθηκε και ισχύει

Στο N. 3852/2010 άρθρο 94: - πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων παρ. 25. «Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ' αριθμ. 29 του παρόντος νόμου.»

N.4555 /2018 (ΦΕΚ 133/ A' /19.07.2018)

Στο άρθρο 228 του ν. 4555/2018 καθορίζονται οι εξής αρμοδιότητες των Δήμων επί Αστικών Στερεών Αποβλήτων:

1. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- α. την εκπόνηση και υλοποίηση Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ) της παρ. γ' του άρθρου 2 της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. 51373/4684/2015 (Β'2706) στα διοικητικά όρια του οικείου δήμου που αποτελεί τη βάση των συμβάσεων που συνάπτει ο δήμος με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης και άλλους φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Το ΤΣΔΑ πρέπει να είναι σύμφωνο με το οικείο ΠΕΣΔΑ,
- β. την εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης παραγωγής αποβλήτων και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση,
- γ. την οργάνωση και την εφαρμογή της διαλογής στην πηγή των αστικών αποβλήτων στα διοικητικά όριά τους σύμφωνα με τα οικεία ΤΣΔΑ και ΠΕΣΔΑ,
- δ. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής για τέσσερα (4) τουλάχιστον διακριτά ρεύματα ανακυκλώσιμων αποβλήτων υλικών, ήτοι γυαλί, χαρτί, πλαστικά και μέταλλα από αστικά απόβλητα, οι ίδιοι ή σε συνεργασία με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2939/2001,
- ε. την οργάνωση και εφαρμογή χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων που προέρχονται ιδίως από χώρους εστίασης, νοικοκυριά, μεγάλους παραγωγούς και πράσινα απόβλητα πάρκων και κίτιων,
- στ. τη συλλογή και μεταφορά των υπολειπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων και των προδιαλεγμένων ύστερα από Διαλογή στην Πηγή σε κατάλληλες υποδομές ανακύκλωσης, ανάκτησης ή διάθεσης και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ,
- ζ. την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης των ΑΣΑ και η αποκατάσταση των υφισταμένων ΧΑΔΑ,
- η. την ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των δημοτών και των επιχειρήσεων που λειτουργούν στα διοικητικά τους όρια,
- θ. τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης-μείωσης αποβλήτων και γενικότερα μέτρων για την προώθηση της ιεράρχησης εργασιών και δράσεων διαχείρισης αποβλήτων που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση της τελικής διάθεσης των ΑΣΑ,

- ι. με την επιφύλαξη του άρθρου 3, την προετοιμασία έργων και δράσεων του ΤΣΔΑ για την επεξεργασία των ΑΣΑ, που παράγονται στα διοικητικά τους όρια, και την υποβολή τους για χρηματοδότηση από επιχειρησιακά προγράμματα είτε ευρωπαϊκά προγράμματα με την ιδιότητα του τελικού δικαιούχου,
- ια. την προώθηση δράσεων και η υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία,
- ιβ. την καταχώρηση σε πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων» που αναπτύσσεται στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, πάσης φύσεως στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων διαχείρισης αποβλήτων και των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων των ΠΕΣΔΑ. Λεπτομέρειες του παρόντος δύναται να καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και κάθε άλλου αρμόδιου Υπουργού.
2. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού μπορεί να προβαίνουν:
- α. στην κατασκευή και λειτουργία Πράσινων Σημείων του άρθρου 21 του ν. 4447/2016 και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ,
- β. στην υλοποίηση και λειτουργία Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) μέχρι και Β' κατηγορίας της 4ης ομάδας «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών» της αριθμ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ,
- γ. στην υλοποίηση και λειτουργία Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων ΣΜΑ μέχρι και Β' κατηγορίας της 4ης ομάδας «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών» της αριθμ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ,
- δ. στην κατασκευή και λειτουργία Μονάδων Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων μέχρι και Β' κατηγορίας της 4ης ομάδας «Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών» της αριθμ. 37674/2016 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ.

Επίσης στο άρθρο 237 του ίδιου νόμου γίνεται σύνδεση της τιμολογιακής πολιτικής των ΦΟΔΣΑ με επιδόσεις ανακύκλωσης, χωριστής συλλογής οργανικών, εκτροπής από την ταφή των Δήμων.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΗΜΑ)

Το ΗΜΑ είναι μία online διαδικτυακή πλατφόρμα για την εγγραφή των υπόχρεων (Επιχειρήσεις και Οργανισμοί) σε μία ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

Η Κ.Υ.Α. Οικ. 43942/4026 (ΦΕΚ Β' 2992/19-09-2016) ρυθμίζει την οργάνωση και λειτουργία του ΗΜΑ και ορίζει ως υπόχρεους για την ηλεκτρονική εγγραφή και καταχώριση:

- Κάθε οργανισμό ή επιχείρηση, οι εγκαταστάσεις των οποίων παράγουν απόβλητα ή πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Α του Ν. 4014/2011 (Α' 209).
- Κάθε οργανισμό ή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των ΟΤΑ, που συλλέγει ή μεταφέρει απόβλητα και έχει την υποχρέωση να διαθέτει προς τούτο άδεια συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 4 του Ν. 4042/2012 (Α' 24).
- Κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού για τα δημοτικά απόβλητα που παράγει και διαχειρίζεται

Οι χρήστες του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων είναι:

- Οι Επιχειρήσεις/Οργανισμοί που: α) λειτουργούν εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις κατηγορίες Α και Β του κεφαλαίου Α του Ν.4014/2011, β) εκτελούν εργασίες συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων και οι Δήμοι της χώρας.
- Οι Εγκαταστάσεις των Επιχειρήσεων/Οργανισμών που παράγουν απόβλητα ή/και εκτελούν εργασίες ανάκτησης/διάθεσης/αποθήκευσης απόβλητων που προέρχονται από τρίτους.
- Οι Δραστηριότητες Συλλογής & Μεταφοράς αποβλήτων.

Οι Δήμοι, σύμφωνα με την περ. ιβ. της παρ. 1 του άρθρου 228 του ν. 4555/2018, καταχωρούν στοιχεία στο πληροφοριακό σύστημα με την ονομασία «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων» το οποίο μεταξύ των άλλων παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης όλων των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων που προβλέπονται στα ΠΕΣΔΑ και αναπτύχθηκε από την ΕΕΤΑΑ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων και το Υπουργείο Εσωτερικών Η Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργείων Εσωτερικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας ΦΕΚ (1277 Β/15.4.19) προβλέπει ποσοστά μείωσης συντελεστών τιμολόγησης των απορριμμάτων που συλλέγονται από τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα που ποσοτικοποιεί τον εθνικό στόχο για την εκτροπή από την ταφή των στερεών αποβλήτων.

A/A	Τομέας επίδοσης Ο.Τ.Α. Α' βαθμού	Βαθμός επίδοσης Ο.Τ.Α. Α' βαθμού	Ποσοστό μείωσης συντελεστών Ο.Τ.Α. Α' βαθμού
a.	Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασιών σε σχέση με τα συνολικά αστικά απόβλητα (ΑΣΑ) που διαχειρίζεται ο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού	>5% κ.β.	5%
		>10% κ.β.	10%
		>15% κ.β.	20%
		>20% κ.β.	25%
β.	Χωριστή συλλογή και περαιτέρω ανακύκλωση βιοαποβλήτων σε σχέση με τα συνολικά αστικά απόβλητα (ΑΣΑ) που διαχειρίζεται ο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού	>5% κ.β.	5%
		>10% κ.β.	10%
		>15% κ.β.	20%
		>20% κ.β.	25%
γ.	Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων σε σχέση με τα συνολικά αστικά απόβλητα (ΑΣΑ) που διαχειρίζεται ο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.	>10% κ.β.	5%
		>20% κ.β.	10%
		>25% κ.β.	15%
		>30% κ.β.	20%
		>35% κ.β.	25%

Ως τελική ποσοστιαία απομείωση κάθε Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, λαμβάνεται η μεγαλύτερη από τις τιμές των περιπτώσεων α, β και γ.

2 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

2.1 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου χωριθετείται στη νότια πλευρά του νομού Αττικής και ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών, η οποία υπάγεται στην Περιφέρεια Αττικής. Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου οριοθετείται από τον Δήμο Νέας Σμύρνης ανατολικά, τον Δήμο Ηλιούπολης δυτικά, τον Δήμο Παλαιού Φαλήρου και τον Δήμο Αλίμου νότια και τον Δήμο Δάφνης - Υμηττού βόρεια.



Χάρτης 2-1: Γεωγραφική θέση Δήμου Αγίου Δημητρίου

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου πήρε τη σημερινή του μορφή το 1963, οπότε και μετατράπηκε από Κοινότητα Αγίου Δημητρίου σε Δήμο Αγίου Δημητρίου με απόφαση του τότε Υπ. Εσωτερικών, Γ. Ράλλη, ενώ οι επόμενες αλλαγές μέσω των ρυθμίσεων Καποδιστριας και Καλλικράτης δεν επέφεραν κάποια μεταβολή στον Δήμο. Ο Δήμος έχει συνολική έκταση περίπου 5 km^2 , δεν χωρίζεται διοικητικά σε Δημοτικές Ενότητες και ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 71.249 κατοίκους (απογραφή του 2011).

Η μεταβολή του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου σύμφωνα με τις Απογραφές Πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ για το 1991, 2001 και 2011, και οι αντίστοιχοι ρυθμοί μεταβολής παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 2-1: Πληθυσμιακά δεδομένα (μόνιμος πληθυσμός) Δήμου Αγίου Δημητρίου και ρυθμοί μεταβολής

Περιοχή	Μόνιμος Πληθυσμός Απογράφης			Ρυθμός Μεταβολής (%)		
Περιφέρεια, Π.Ε..	1991	2001	2011	1991-2001	2001-2011	1991-2011
Δήμος						
ΧΩΡΑ	10.223.392	10.934.097	10.816.286	7	-1,1	5,8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3.594.817	3.894.573	3.828.434	8,3	-1,7	6,5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	490519	542.171	529.826	10,5	-2,3	8,0
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	59.662	68.719	71.249	15,2	3,7	19,4

(Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Μόνιμος Πληθυσμός Απογραφή 1991, 2001, 2011)

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η πυκνότητα του πληθυσμού στον Δήμο σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ 2011.

Πίνακας 2-2 : Πυκνότητα Πληθυσμού Περιφέρειας, Π.Ε. και Δήμου Αγίου Δημητρίου

Περιφέρεια, Δήμος, Δ.Ε.	Μόνιμος Πληθυσμός Απογράφης 2011	'Έκταση (km ²)	Πυκνότητα Πληθ. (άτομα/km ²)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3.828.434	3.809,49	1.004,97
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ	529.826	68,87	7.693,13
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	71.249	4,983	14.298,41

(Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Μόνιμος Πληθυσμός & έκταση ανά Δήμο, Απογραφή 2011)

Το μέγεθος της πυκνότητας κατοίκησης του Δήμου Αγίου Δημητρίου (14.298,41 άτομα/km²) χαρακτηρίζει τον Δήμο ως μία πολύ πυκνοκατοικημένη περιοχή. Το μέγεθος αυτό είναι πάνω από τον μέσο όρο της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών (7.693,13 άτομα/km²) και του αντίστοιχου μεγέθους της Περιφέρειας Αττικής (1.004,97), ενώ υπερβαίνει κατά πολύ τον αντίστοιχο εθνικό μέσο όρο (81,92 άτομα/km²).

Ο συνολικός αριθμός των νοικοκυριών του Δήμου Αγίου Δημητρίου είναι 27.099 νοικοκυριά, ενώ το μέσο μέγεθος νοικοκυριού είναι 2,6 μέλη/νοικοκυριό (Πηγή ΕΛΣΤΑΤ, 2011).

Οικονομική δραστηριότητα

Στην περιοχή του Δήμου Αγίου Δημητρίου, η εμπορική δραστηριότητα αναπτύσσεται κυρίως κατά μήκος των μεγάλων οδικών αξόνων (Αγίου Δημητρίου, Σουλίου, κλπ) και περιλαμβάνει σχεδόν όλα τα αντικείμενα δραστηριότητας. Πρόκειται κυρίως για επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και παροχής υπηρεσιών. Ενώ, σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αγίου Δημητρίου, πρόκειται για μια περιοχή κυρίως οικιστική με περιορισμούς στην αδειοδότηση και λειτουργία ρυπογόνων και οχλουσών επιχειρήσεων, όπως βαφεία επίπλων κα.

2.2 ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ

Στον Πίνακα 2-3 επισημαίνονται τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με την παραγωγή ΑΣΑ στο Δήμο Αγίου Δημητρίου. Πρακτικά, αναφορικά με τη διαχείριση των ΑΣΑ ιδιαίτερη σημασία έχουν (α) τα απόβλητα από τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (χώροι εστίασης) και από τις λαϊκές αγορές και φρουταγορές, τα οποία έχουν πολύ μεγάλο ποσοστό βιοαποβλήτων, (β) τα απόβλητα από εμπορικά κέντρα και καταστήματα που παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό ανακυκλώσιμων υλικών και (γ) τα απόβλητα από τις υπηρεσίες, τα οποία έχουν μεγάλη περιεκτικότητα σε χαρτί/χαρτόνι.

Κατά τη συμπλήρωση του παρακάτω πίνακα, θεωρήθηκε σκόπιμο να μη γίνει προσπάθεια ποσοτικής εκτίμησης των παραγόμενων ΑΣΑ ανά σημείο ενδιαφέροντος, εφόσον δεν έχουν εκπονηθεί ειδικές μελέτες που να αποτυπώνουν με ακρίβεια τα ποιοτικά και τα ποσοτικά χαρακτηριστικά των παραγόμενων αποβλήτων, ανάλογα με τη συχνότητα και τον αριθμό των ατόμων που κάνουν χρήση των χώρων αυτών. Ωστόσο ο πίνακας είναι ιδιαίτερα χρήσιμος κατά την εκπόνηση του τοπικού σχεδίου διαχείρισης, αφού αναδεικνύει τους χώρους με σχετικά μαζική παραγωγή επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων, στους οποίους μπορούν να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις ανακύκλωσης.

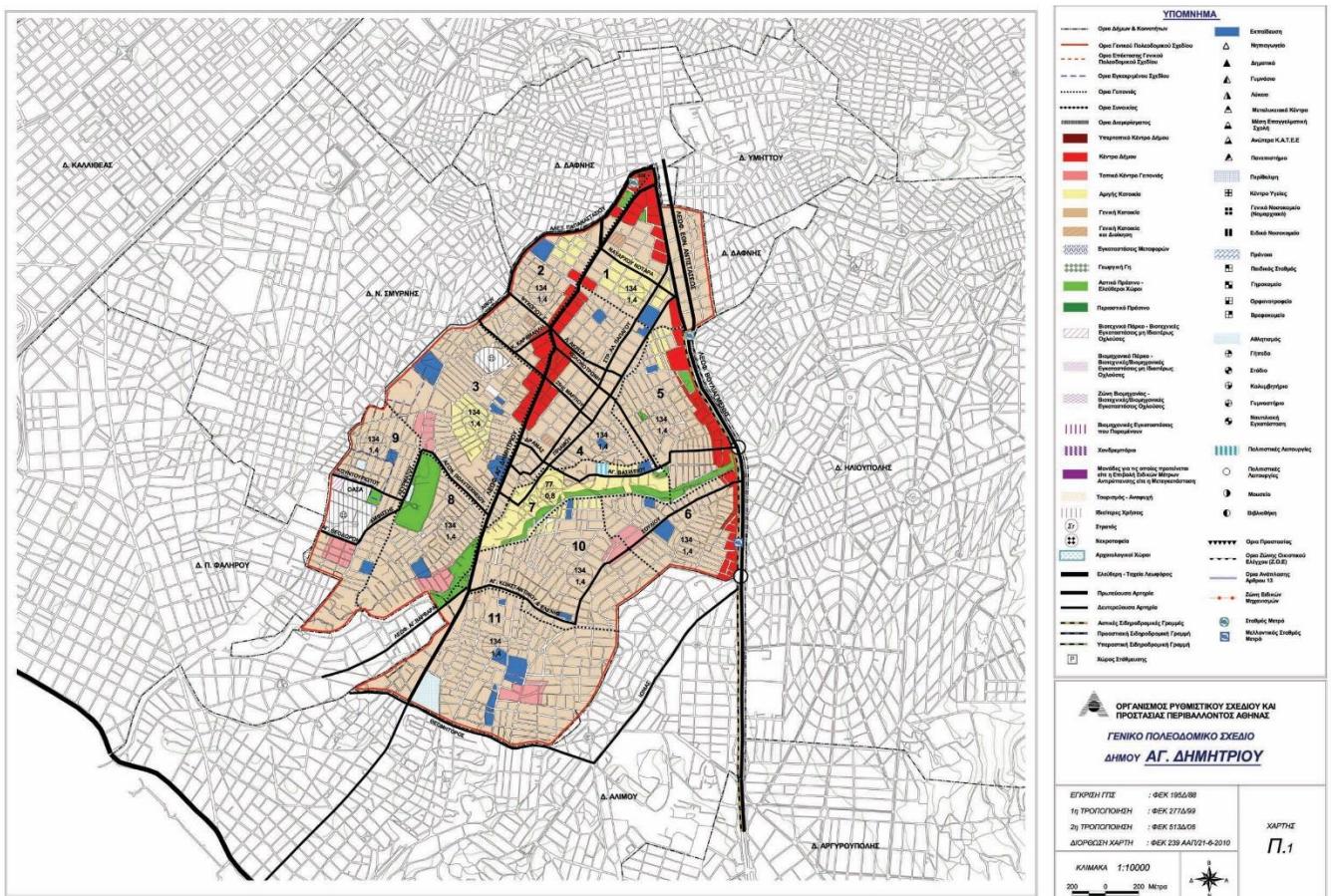
Πίνακας 2-3: Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος

ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
Λαϊκές αγορές με συχνότητα τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα έκαστη	4	Σύσταση αποβλήτων λαϊκών αγορών: Χαρτί/Χαρτόνι 17%, Γυαλί 5%, Μέταλλα 3%, Πλαστικά 7 %, Βιοαπόβλητα 65%, Λοιπά 3%
Φρουταγορές	6	
Κοινόχρηστοι Χώροι Πρασίνου	Δημοτικό Κοιμητήριο	1
	Πλατείες – χώροι πρασίνου	38
	Γήπεδα	4
	Παιδικές χαρές	30
Ξενοδοχεία - χώροι εστίασης - supermarkets	Ξενοδοχεία	-
	Χώροι εστίασης	10
	Supermarkets	20
Υγειονομικές μονάδες	3	To 75% - 90% των Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΑΥΜ) θεωρούνται μη επικίνδυνα (προσομοιάζουν με τα οικιακά απορρίμματα) και μπορούν να διατεθούν μαζί με τα οικιακά. Τα υπόλοιπα 10-25%

ΣΗΜΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	
		Θεωρούνται επικίνδυνα (μολυσματικά) και πρέπει να συλλέγονται χωριστά και να οδηγούνται προς αποστείρωση ή αποτέφρωση, ανάλογα με το είδος τους. Σύσταση: Χαρτί/Χαρτόνι 45%, Πλαστικό 15%, Μέταλλα 10%, Υπολείμματα τροφών 10%, Γυαλί 7%, Λοιπά 13%.	
Λοιποί κοινωφελείς οργανισμοί			
Αρχαιολογικοί χώροι -Μουσεία			
Δημόσιες υπηρεσίες και Τράπεζες	Δημόσιες υπηρεσίες Τράπεζες	2 12	Τα απόβλητα θεωρούνται κυρίως αστικού τύπου με αυξημένο το ποσοστό χαρτιού/χαρτονιού και μειωμένο το ποσοστό των βιοαποβλήτων. Σύσταση: Χαρτί/Χαρτόνι 40%, Γυαλί 3%, Πλαστικό 11%, Μέταλλα 5%, Βιοαπόβλητα 30%, Λοιπά 11%
Εκπαιδευτικά ιδρύματα – Σχολεία – Παιδικοί Σταθμοί	Παιδικοί Σταθμοί Νηπιαγωγεία Δημοτικά Σχολεία Γυμνάσια Λύκεια Ειδική Εκπαίδευση	12 18 20 10 6 2	Τα απόβλητα θεωρούνται αστικού τύπου με αυξημένο το ποσοστό χαρτιού/χαρτονιού και μειωμένο το ποσοστό των βιοαποβλήτων. Σύσταση: Χαρτί/Χαρτόνι 40%, Γυαλί 2%, Πλαστικό 10%, Μέταλλα 2%, Βιοαπόβλητα 44%, Λοιπά 6%
Κοινωνικές δομές	ΚΑΠΗ Κέντρο Κοινότητας Κέντρο Ψυχικής Υγείας Κοινωνική Πρόνοια Κοινωνικό Παντοπωλείο-Ιματιοθήκη Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Γραφείο Εργασιακής Μέριμνας	5 1 1 1 1 1 1	Παράγονται κυρίως αστικού τύπου απορρίμματα

Στη συνέχεια παρατίθενται «Θεματικοί Χάρτες», στους οποίους αποτυπώνονται ομαδοποιημένα τα σημεία Ειδικού Ενδιαφέροντος στα οποία συγκεντρώνονται ειδικές κατηγορίες αποβλήτων.

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου διαθέτει θεσμοθετημένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1988, οπότε και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 195/Δ/88) ενώ μετά από την τροποποίηση (ΦΕΚ 277/Δ/99) που αφορούσε σε επέκταση των πολεοδομικών ορίων του Δήμου, εν ισχύ βρίσκεται μέχρι και σήμερα η τροποποίηση του ΓΠΣ (ΦΕΚ 153/Δ/06).



Χάρτης 2-2: ΓΣΠ του Δήμου Αγίου Δημητρίου. Πηγή: Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας.

Στον παραπάνω χάρτη χρήσεων ΓΠΣ του Δήμου φαίνονται οι περιοχές πρασίνου που σχετίζονται με την παραγωγή πράσινων / κλαδιών από κοινόχρηστους χώρους.

Στα παραπάνω σημεία και εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές (Παροχή ηλ. Ρεύματος, προσβασιμότητα κλπ.) μπορούν να εγκατασταθούν υποδομές για την ανακύκλωση χωριστών ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών (γωνιές ανακύκλωσης, ανταποδοτική ανακύκλωση).

Όπως αναλυτικά παρουσιάζεται σε επόμενα κεφάλαια, το Τμήμα Καθαριότητας του Δήμου Αγ. Δημητρίου ανάλογα με τις ανάγκες που διαπιστώνουν οι επόπτες καθώς και τα αιτήματα των πολιτών, διαμορφώνει δρομολόγια συλλογής κλαδεμάτων και ογκωδών αντικειμένων. Στον Θεματικό Χάρτη 2-3 απεικονίζονται τα σημεία Ενδιαφέροντος του Δήμου Αγίου Δημητρίου.

Σχολικές Εγκαταστάσεις

- Όλα τα στοιχεία

Αθλητικές Εγκαταστάσεις

- Όλα τα στοιχεία

Λαϊκές Αγορές / Φρουταγορές / Supermarket

- Όλα τα στοιχεία

Δημόσιες Υπηρεσίες

- Όλα τα στοιχεία

Κοινωνικές Υπηρεσίες

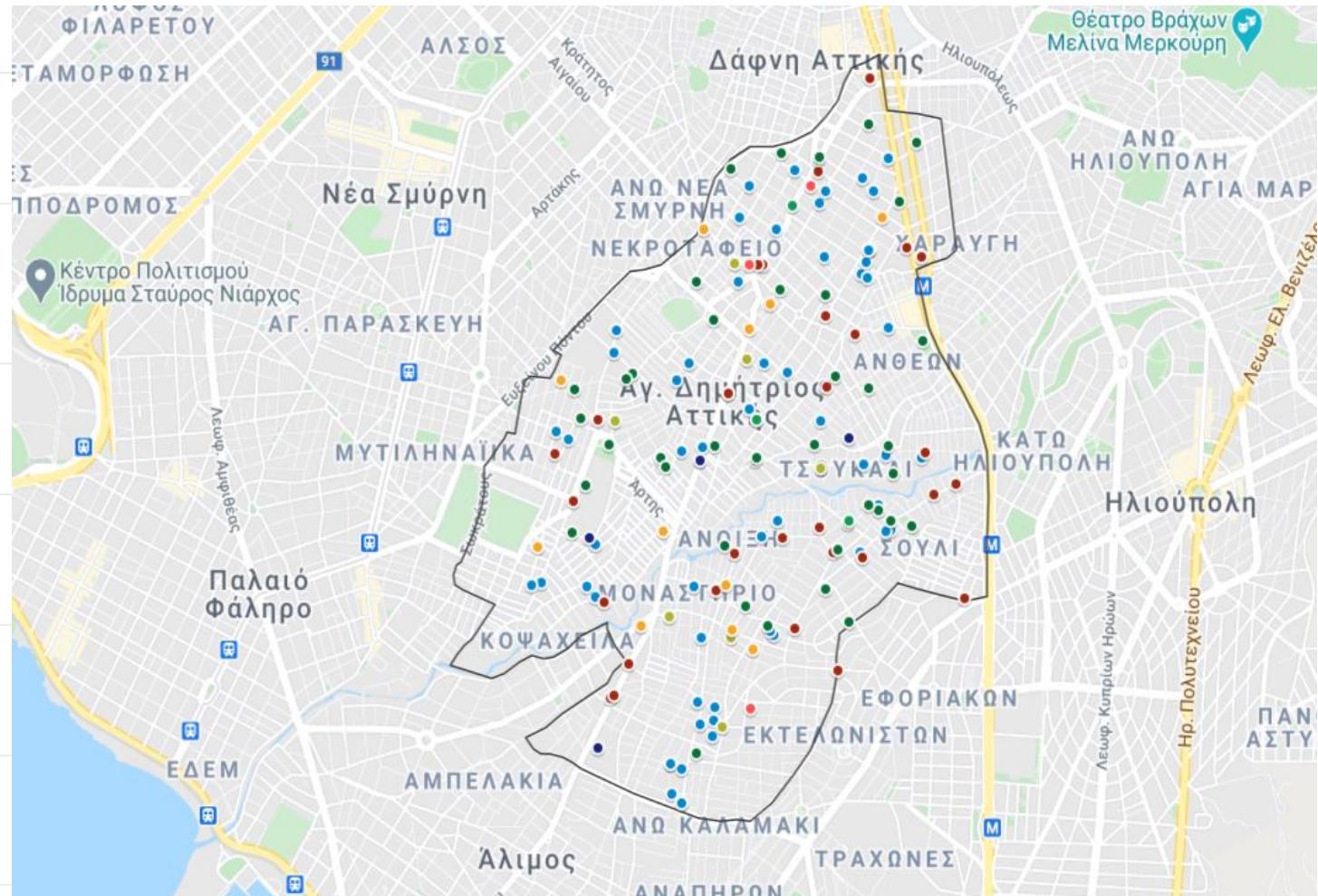
- Όλα τα στοιχεία

Υπηρεσίες Υγείας

- Όλα τα στοιχεία

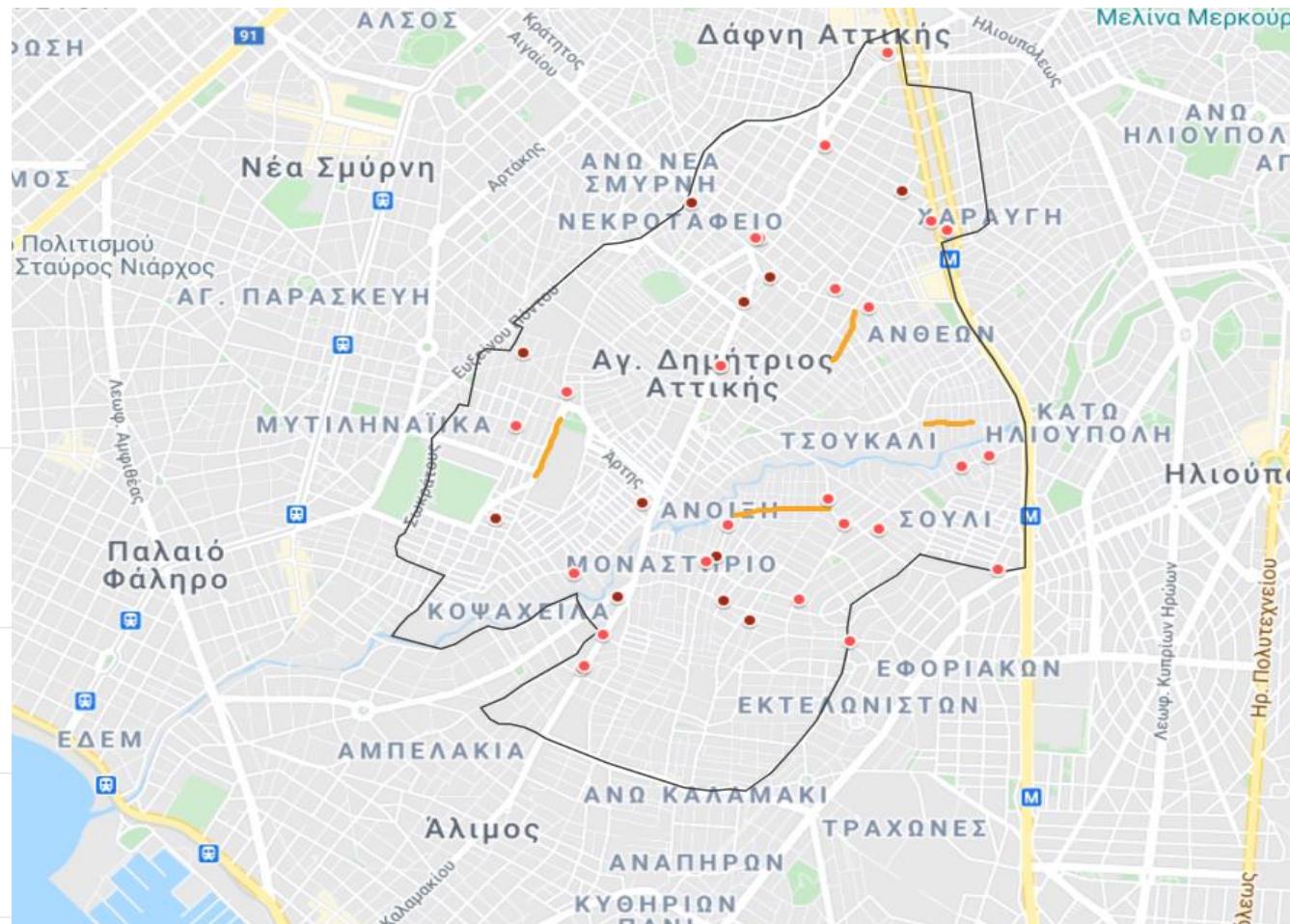
Χώροι Εστίασης

- Όλα τα στοιχεία



Χάρτης 2-4: Σημεία ενδιαφέροντος Δήμου Αγίου Δημητρίου

Στον επόμενο Θεματικό Χάρτη έχουν καταχωρηθεί όλες οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εστίασης, οι λαϊκές αγορές και τα super markets. Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 84 του Ν. 4685/2020 οι επιχειρήσεις – παραγωγοί βιοαποβλήτων «υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους, διαθέτοντας εντός της επιχείρησής τους επαρκούς χωρητικότητας περιέκτες», υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο Δήμο.



Χάρτης 2-5: Μεγάλοι - Παραγωγοί Βιοαποβλήτων - Super Market, Λαϊκές Αγορές, Οπωροπωλεία, Χώροι Εστίασης

Από τον χάρτη διαπιστώνεται σχετική συγκέντρωση επιχειρήσεων - μεγάλων παραγωγών βιοαποβλήτων στις Οδούς Αγίου Δημητρίου, Στρατάρχου Αλεξάνδρου Παπάγου, Λεωφ. Βουλιαγμένης αλλά και στις παρακείμενες οδούς. Επομένως, ο σχεδιασμός ΔσΠ βιοαποβλήτων θα εκκινήσει από την περιοχή που περικλείεται από τις οδούς Όθωνος, Δράμας και Πικροδάφνης καθώς και στα σημεία ενδιαφέροντος: Λαϊκές Αγορές, Δημοτικός Λαχανόκηπος, Super Market και καταστήματα εστίασης.

Επομένως, από τους θεματικούς χάρτες που παρουσιάστηκαν ανωτέρω φαίνεται ότι η παραγωγή βιοαποβλήτων που σχετίζεται με τους μεγάλους παραγωγούς, δηλαδή επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών μαζικής εστίασης, οι Λαϊκές Αγορές και τα Super Markets, επικεντρώνεται στους άξονες των Οδών Αγίου Δημητρίου, Βασ. Αμαλίας, Βοσπόρου, Ασυρμάτου, Λιδωρικίου. Οι μεγάλες ποσότητες πράσινων αποβλήτων προέρχονται από τα πάρκα-πλατείες του Δήμου. Τα απόβλητα συσκευασιών, παράγονται σε μεγάλες ποσότητες στα Σημεία Ενδιαφέροντος του Δήμου αλλά και στη Λεωφ. Βουλιαγμένης, στην οδό Σουλίου, στην οδό Αγίου Δημητρίου, στις παρακείμενες οδούς του σταθμού Μετρό Δάφνης κα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα όρια του Δήμου, συγκεκριμένα επί της Λεωφ. Βουλιαγμένης λειτουργεί το εμπορικό πολυκατάστημα "Metro Mall", το οποίο είναι μεγάλος παραγωγός κυρίως αποβλήτων συσκευασίας αλλά και βιοαποβλήτων. Το εν λόγω σημείο παραγωγής δεν λαμβάνεται υπόψη στο σχεδιασμό του Δήμου, καθώς έχει αναλάβει τη διαχείριση των αποβλήτων του με ιδία μέσα. Επίσης, εκτός σχεδιασμού βρίσκονται και τα απόβλητα των κοιμητηρίων Δήμου Δάφνης και Δήμου Καλλιθέας, τα οποία βρίσκονται εντός ορίων του Δήμου Αγίου Δημητρίου, ωστόσο η συνολική διαχείριση των παραγόμενων απόβλητων από αυτούς τους χώρους βαρύνουν τους αντίστοιχους Δήμους.

2.3 ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΑΣΑ

2.3.1 Ποσοτικά στοιχεία ΑΣΑ

Από τα ζυγολόγια του ΕΔΣΝΑ, τις καταστάσεις της ΕΕΑΑ (Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης) και τις εκθέσεις του Ηλεκτρονικού μητρώου Αποβλήτων του Δήμου για τα έτη 2015 – 2019, προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

Πίνακας 2-4 : Ποσότητες απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου (ΑΣΑ & ΠΡΑΣΙΝΟ -tn) Έτη: 2015-2019

		ΠΟΣΟΤΗΤΑ/ΕΤΟΣ (tn)					
		ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	2015	2016	2017	2018	2019
ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ	ΠΡΟΣ ΧΥΤΑ	19.455,42	25.325,00	19.686,81	11.764,94	16.044,73	
	ΠΡΟΣ ΣΜΑ	8.333,19	2.084,82	4.953,63	12.483,36	8.908,98	
	ΠΡΟΣ ΕΜΑ	0,00	0,00	164,29	127,95	0,00	
	ΠΡΟΣ ΧΥΤΑ ΑΠΟ ΚΔΑΥ	1.365,00	1.594,99	1.593,08	1.738,04	2.148,47	
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	ΠΡΟΣ ΕΜΑ ΠΡΑΣΙΝΑ	0,00	0,00	0,00	660,25	680,09	
	ΠΡΟΣ ΕΜΑ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΑ		0,00		0,00	0,00	
	ΠΡΟΓΡ. ΑΝΑΚΥΚΛ. ΧΑΡΤΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	13,91	15,10	
	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΣΤΑ ΚΔΑΥ ΤΗΣ ΕΕΑΑ	1.498,63	1.528,41	1.461,97	1.438,20	1.563,68	
	ΓΥΑΛΙΝΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ	7,57	8,46	9,78	8,14	5,04	
	ΛΟΙΠΑ ΜΕΣΩ ΣΕΔ	0,50	1,14	2,73	1,58	147,36	

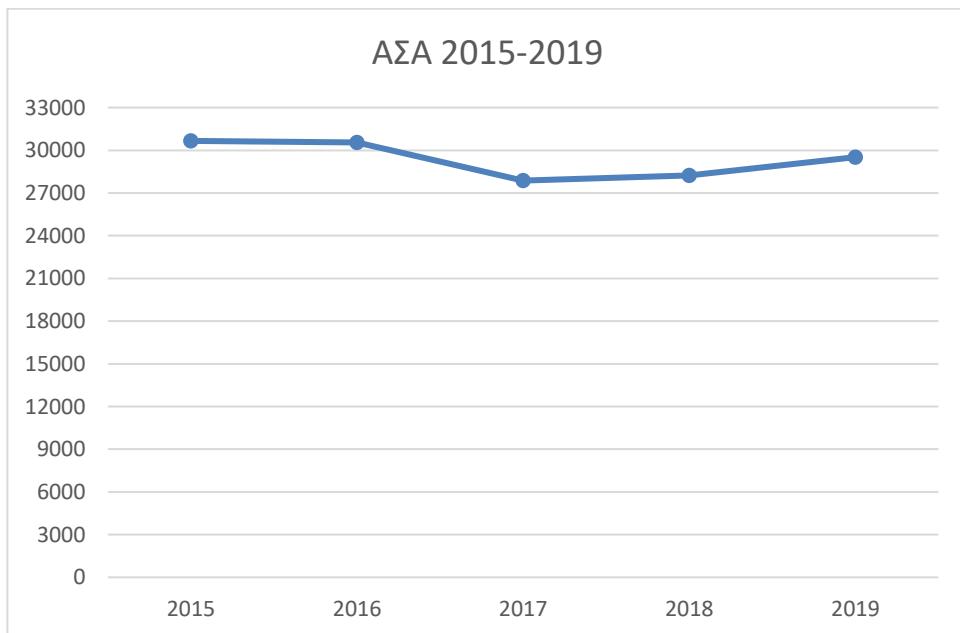
		ΠΟΣΟΤΗΤΑ/ΕΤΟΣ (tn)				
	ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	2015	2016	2017	2018	2019
	ΣΥΝΟΛΟ	30.660,31	30.542,82	27.872,29	28.236,27	29.513,45
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	4,91	5,04	5,29	7,52	8,17

Σημειώνεται ότι ο υπολογισμός των ποσοτήτων ανακύκλωσης μέσω Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης των ΑΣΑ για την περίοδο 2015-2019 υλοποιείται σύμφωνα το ισχύον ΕΣΔΑ. Το σύνολο των ποσοτήτων αποβλήτων που εμπίπτουν στην Εναλλακτική Διαχείριση παρουσιάζεται σε επόμενο κεφάλαιο (Κεφ. 2.7).

Πίνακας 2-5 : Ποσοστιαία μεταβολή ποσοτήτων απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου Έτη: 2015-2019

	%
Μεταβολή 2016/2015	0,00
Μεταβολή 2017/2016	-0,09
Μεταβολή 2018/2017	0,01
Μεταβολή 2019/2018	0,05

Διάγραμμα 2-1 : Διακύμανση ποσοτήτων ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου Έτη: 2015-2019



Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα :

- η ποσότητα των απορριμμάτων κυμαίνεται περίπου στα ίδια επίπεδα για τα έτη 2015 και 2016 και στη συνέχεια ελαττώνεται για το έτος 2017 για να αρχίσει και πάλι να αυξάνεται ελαφρώς ετησίως,
- το ποσοστό ανακύκλωσης για τα έτη 2015-2019 παρουσιάζει ετήσιο μέσο ρυθμό αύξησης 13,55%.

2.3.2 Ποιοτική Σύνθεση ΑΣΑ

Η σύνθεση των ΑΣΑ της Αττικής, έχει λάβει υπόψη τις εκτιμήσεις της Μελέτης της 2ης Αναθεώρησης

Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων Αττικής (Ιούλιος 2015).

Πίνακας 2-6 : Ποσοστιαία σύνθεση των ΑΣΑ στην Περιφέρεια Αττικής

Κατηγορία	Ποσοστό (%)
Οργανικά	43,6%
Χαρτί - χαρτόνι	28,1%
Πλαστικό	13,0%
Μέταλλα	3,3%
Γυαλί	3,4%
Διάφορα	8,6%
Σύνολο	100%

Κατ' αναλογία με τα στοιχεία των ποσοτήτων που αφορούν στον Δήμο Αγίου Δημητρίου, η ποσοστιαία και ποσοτική σύνθεση των ΑΣΑ του Δήμου για τα έτη 2015 έως 2019, διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 2-7 : Ποσοστιαία και ποσοτική σύνθεση των ΑΣΑ του Δήμου Αγίου Δημητρίου (tn)

Κατηγορία	Ποσοστό %	2015	2016	2017	2018	2019
Οργανικά	43,6	13.367,89	13.316,67	12.152,32	12.311,01	12.867,86
Χαρτί - χαρτόνι	28,1	8.615,55	8.582,53	7.832,11	7.934,39	8.293,28
Πλαστικό	13	3.985,84	3.970,57	3.623,40	3.670,72	3.836,75
Μέταλλα	3,3	1.011,79	1.007,91	919,79	931,80	973,94
Γυαλί	3,4	1.042,45	1.038,46	947,66	960,03	1.003,46
Διάφορα	8,6	2.636,79	2.626,68	2.397,02	2.428,32	2.538,16
Σύνολο	100	30.660,31	30.542,82	27.872,29	28.236,27	29.513,45

2.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στον Δήμο Αγίου Δημητρίου λειτουργεί το Τμήμα Καθαριότητας, που υπάγεται στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, το οποίο είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων και για την εξασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων, της χωριστής αποκομιδής και μεταφοράς των ανακυκλώσιμων υλικών, την εξασφάλιση της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, καθώς και τη συντήρηση των οχημάτων του Δήμου. Οι επί μέρους αρμοδιότητες του Τμήματος Καθαριότητας περιγράφονται αναλυτικά στην έγκριση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Αγίου Δημητρίου στο ΦΕΚ 207/Β/17-02-2005.

Να σημειωθεί ότι ο Οργανισμός Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου Αγίου Δημητρίου βρίσκεται στη διαδικασία τροποποίησης – έχει ήδη συσταθεί η αντίστοιχη ομάδα έργου με απόφαση της Δημάρχου (ΑΔΑ: ΨΩ85Ω63-Μ9Π) – και όσον αφορά το υφιστάμενο Τμήμα Καθαριότητας του Δήμου, αναμένεται να ενισχυθεί ο ρόλος του.

Η Συλλογή των μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων γίνεται χρησιμοποιώντας ίδια μέσα και περιορίζεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Αγίου Δημητρίου. Η μεταφορά αυτών γίνεται από τον Δήμο προς τον ΣΜΑ Σχιστού, ΧΥΤΑ Φυλής και ΚΔΑΥ.

2.4.1 Τομείς Καθαριότητας και Ειδικά Ρεύματα

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από την αρμόδια Διεύθυνση, είναι χωρισμένος στους εξής τομείς καθαριότητας:

Πίνακας 2-8 : Τομείς καθαριότητας του Δήμου Αγίου Δημητρίου

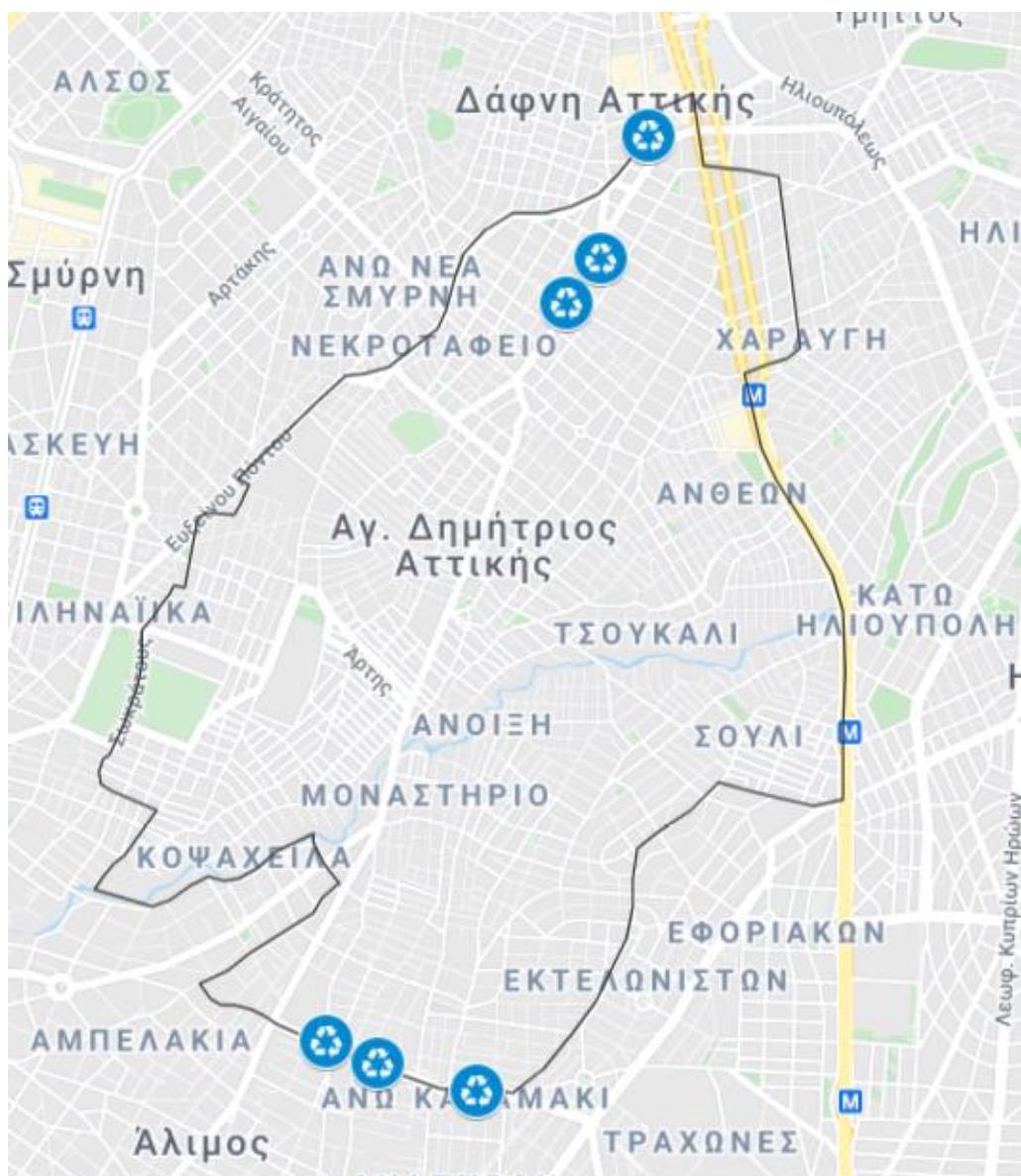
ΕΤΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΟΔΟ-ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ	ΤΟΜΕΑΣ ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΚΛΑΔΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΓΚΩΔΩΝ ΑΝΤ/ΜΕΝΩΝ
2020	10	4	6	1 Πρασίνου 2 Ογκωδών ανά βάρδια πρωινή 1 Ογκωδών ανά βάρδια απογευματινή

Οι τομείς διαμορφώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες που καλούνται να εξυπηρετηθούν αλλά και τις δυνατότητες της Υπηρεσίας να ανταποκριθεί σε αυτές (π.χ. προσωπικό, άδειες, διαθέσιμος εξοπλισμός, εποχικότητα, φόρτος εργασίας, έκτακτα γεγονότα, κλπ). Αναλυτικά τα δρομολόγια που εκτελούνται εντός της περιοχής είναι:

Πίνακας 2-9 : Ημερήσια δρομολόγια απορριμματοφόρων του Δήμου Αγίου Δημητρίου

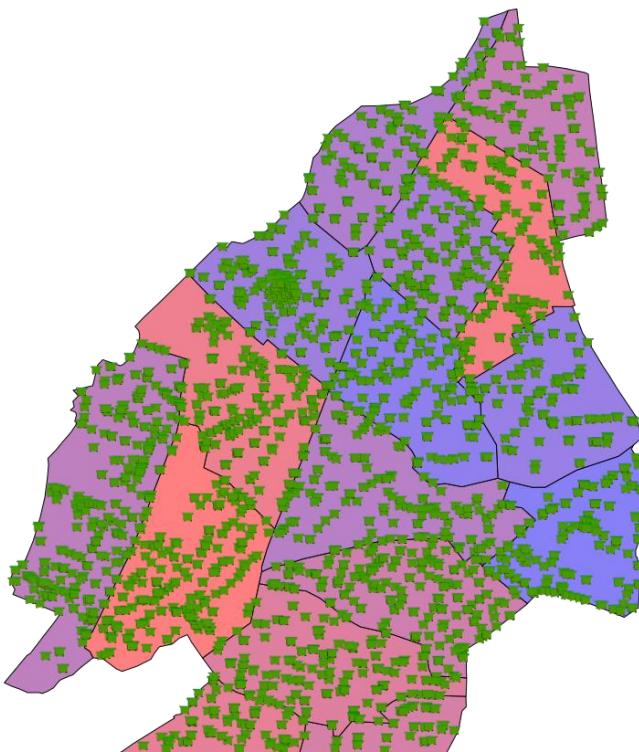
Αριθμός Δρομολογίων	Συχνότητα	Κατηγορία Απορριμμάτων
7	Καθημερινά / 6 ημέρες την Εβδομάδα	Σύμμεικτα
3	Καθημερινά / 7 ημέρες την Εβδομάδα	Σύμμεικτα
4	Καθημερινά / 6 ημέρες την Εβδομάδα	Μπλε κάδος
1	Καθημερινά / 6 ημέρες την Εβδομάδα	Πράσινα απόβλητα
2	Καθημερινά / 6 ημέρες την Εβδομάδα	Ογκώδη

Επιπλέον, ο Δήμος Αγίου Δημητρίου για τη χωριστή συλλογή γυαλιού έχει τοποθετήσει ειδικούς κάδους – Κώδωνες Γυαλιού εξυπηρετώντας κατά κανόνα επιχειρήσεις αλλά και τους κάτοικους του Δήμου. Το δίκτυο των Κωδώνων Γυαλιού παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη:



Χάρτης 2-6: Σημεία χωροθέτησης κωδώνων γυαλιού
(Πηγή: Google Maps και στοιχεία από Τμήμα Καθαριότητας Δήμου)

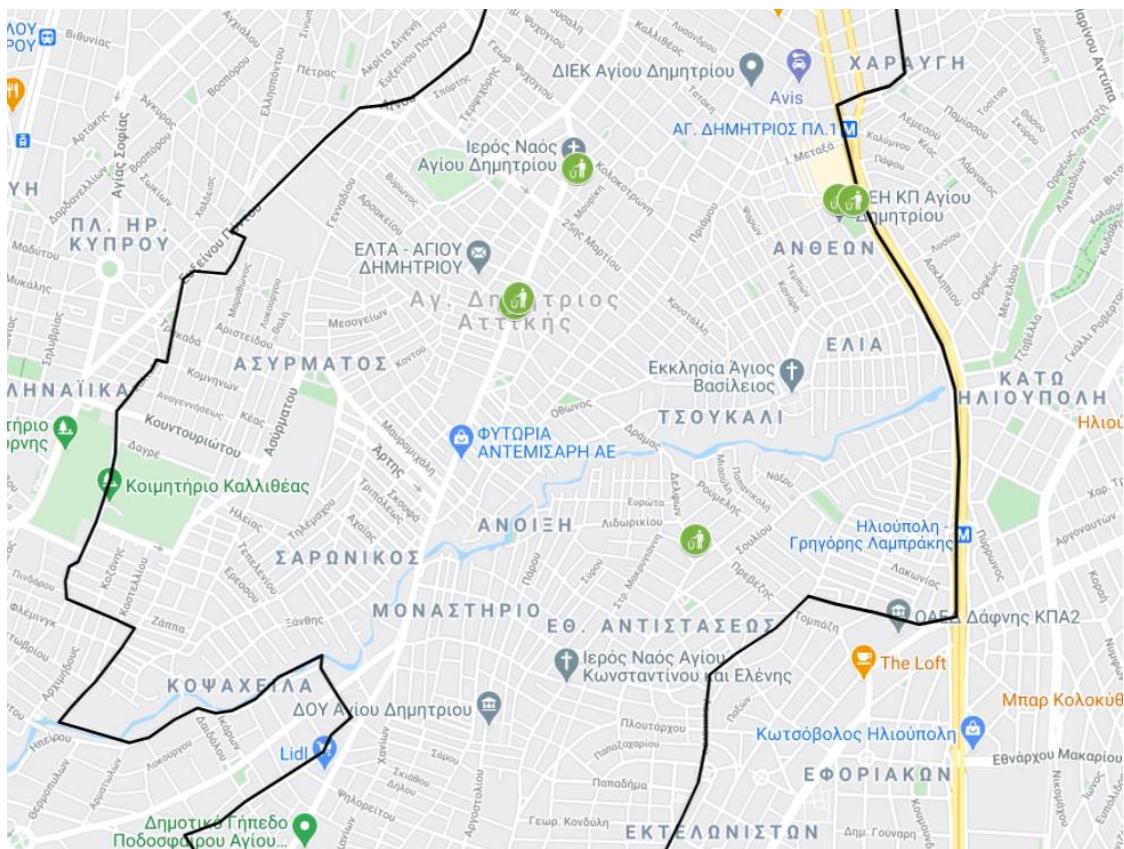
2.4.2 Υφιστάμενη Χωροθέτηση Κάδων



Χάρτης 2-7: Χωροθέτηση κάδων σύμμεικτων απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου
(Πηγή: Τμήμα Καθαριότητας Δήμου Αγίου Δημητρίου)

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω χάρτη, οι κάδοι σύμμεικτων απορριμμάτων είναι τοποθετημένοι σε κάθε γειτονιά, με μεγαλύτερη συγκέντρωση σε περιοχές όπου είναι πιο πυκνοκατοικημένες ή υπάρχουν σημεία ενδιαφέροντος, όπου παράγονται περισσότερα απόβλητα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η παραπάνω εικόνα είναι ενδεικτική και ενδέχεται να υπάρχουν διαφοροποιήσεις με την υφιστάμενη κατάσταση των τοποθετημένων κάδων, καθώς δεν έχει επικαιροποιηθεί με σημεία στα οποία έχει ενισχυθεί το δίκτυο κάδων σύμμεικτων απορριμμάτων.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στον Δήμο Αγίου Δημητρίου έχουν τοποθετηθεί υπόγειοι κάδοι, για την εξοικονόμηση χώρου και την αναβάθμιση της αισθητικής της περιοχής. Στον παρακάτω χάρτη παρουσιάζονται τα σημεία όπου είναι εγκατεστημένοι οι υπόγειοι κάδοι εντός των ορίων του Δήμου Αγίου Δημητρίου.



Χάρτης 2-8: Χωροθέτηση υπόγειων κάδων σύμμεικτων απορριμμάτων (Πηγή: Google Maps)

2.4.3 Σταθμός Μεταφόρτωσης

Οι Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμάτων (ΣΜΑ) είναι υποδομές αναγκαίες για την ελαχιστοποίηση του κόστους συλλογής και μεταφοράς των ΑΣΑ, καθώς σε αυτούς τα απορρίμματα μεταφορτώνονται σε ειδικά οχήματα κατάλληλα για κίνηση σε μεγάλες αποστάσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΣΜΑ πρέπει να χωριθετούνται σε κεντροβαρικά σημεία ως προς τις πηγές δημιουργίας των απορριμάτων, ώστε τα απορριμματοφόρα οχήματα μετά την συμπλήρωση του φορτίου τους να διανύουν την ελάχιστη δυνατή απόσταση μέχρι τον ΣΜΑ, όπου ξεφορτώνουν και επιστρέφουν και πάλι στο έργο της αποκομιδής. Στη συνέχεια, τα οχήματα από τον ΣΜΑ μεταφέρουν τα απορρίμματα στον τελικό αποδέκτη, έχοντας πολλαπλάσιο αφέλιμο φορτίο από εκείνο των απορριμματοφόρων.

Στον Δήμο Αγίου Δημητρίου λειτουργεί ΣΜΑ για ογκώδη και για πράσινα προϊόντα κοπής – κλαδέματα - σε διαδικασία αδειοδότησης - στον χώρο όπου βρίσκεται η Διεύθυνση Πρασίνου. Τα απορριμματοφόρα του Δήμου για τα υπόλοιπα ρεύματα ΑΣΑ κατευθύνονται απευθείας στις αντίστοιχες εγκαταστάσεις: για τα σύμμεικτα στην ΟΕΔΑ Λιοσίων είτε για επεξεργασία στο ΕΜΑ ή για τελική διάθεση στο XYTA Φυλής, για τον μπλε κάδο στο ΚΔΑΥ Κορωπίου και για τα βιοαπόβλητα στο ΕΜΑΚ Φυλής. Εναλλακτικά, ο Δήμος αξιοποιεί τον ΣΜΑ Σχιστού, όπου κατευθύνει μέρος των απορριμμάτων για προσωρινή αποθήκευση.

2.4.4 Χιλιομετρικές αποστάσεις και δρομολόγια απορριμματοφόρων του Δήμου Αγίου Δημητρίου

Οι χιλιομετρικές αποστάσεις δρομολογίων προς ΣΜΑ, ΧΥΤΑ και ΚΔΑΥ, είναι οι εξής:

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΧΥΤΑ: 90 χιλιόμετρα.

- Ο συνολικός χρόνος αποκομιδής των σύμμεικτων απορριμμάτων κυμαίνεται περίπου στις 3 ώρες και 30 λεπτά.
- Ο συνολικός χρόνος παράδοσης σύμμεικτων απορριμμάτων στον XYTA κυμαίνεται από 50 λεπτά έως και 1 ώρα και 15 λεπτά, λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης σε ώρες αιχμής
- Ο χρόνος αναμονής και αδειάσματος είναι από 30 λεπτά έως και 2 ώρες
- Ο χρόνος επιστροφής του οχήματος είναι συνήθως ανάλογος του χρόνου που χρειάζεται για να πάει.

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΣΜΑ ΣΧΙΣΤΟ: 60 χιλιόμετρα.

- Ο συνολικός χρόνος αποκομιδής των σύμμεικτων απορριμμάτων κυμαίνεται περίπου στις 3 ώρες και 30 λεπτά.
- Ο συνολικός χρόνος παράδοσης σύμμεικτων απορριμμάτων στον ΣΜΑ είναι συνήθως περί τα 30 λεπτά
- Ο χρόνος αναμονής και αδειάσματος κυμαίνεται 20 με 30 λεπτά
- Ο χρόνος επιστροφής του οχήματος είναι συνήθως ανάλογος του χρόνου που χρειάζεται για να μεταβεί στο ΣΜΑ.

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΚΔΑΥ Κορωπίου: 95 χιλιόμετρα (περίπου)

- Ο συνολικός χρόνος αποκομιδής των ανακυκλώσιμων υλικών είναι περίπου 4 ώρες.
- Ο συνολικός χρόνος παράδοσης σύμμεικτων απορριμμάτων στο ΚΔΑΥ είναι συνήθως 45 λεπτά περίπου.
- Ο χρόνος αναμονής και αδειάσματος κυμαίνεται 20 έως 40 λεπτά.
- Ο χρόνος επιστροφής του οχήματος είναι συνήθως ανάλογος του χρόνου που χρειάζεται για να μεταβεί στο ΚΔΑΥ.

2.5 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζονται η στελέχωση, η διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή και ο εξοπλισμός που υποστηρίζει το έργο του Τμήματος Καθαριότητας, σύμφωνα με στοιχεία του τμήματος και της Δ/νσης Περιβάλλοντος.

Πίνακας 2-10 : Ανθρώπινο Δυναμικό στην αποκομιδή και διαλογή απορριμμάτων του Δήμου Αγίου Δημητρίου

Ειδικότητα	Αριθμός προσωπικού
Προσωπικό Αποκομιδής	
Οδηγοί	23
Εργαζόμενοι Καθαριότητας	90
Χειριστές Μηχανημάτων Έργου	4

Ειδικότητα	Αριθμός προσωπικού
Επόπτες Καθαριότητας	1
ΣΥΝΟΛΟ	118
Προσωπικό εντός εγκαταστάσεων	
Εργάτες	1
Διοικητικό	3
Μηχανικοί	4
Άλλο	4
ΣΥΝΟΛΟ	12

Πίνακας 2-11 : Κινητός εξοπλισμός (Οχήματα) Δήμου Αγίου Δημητρίου

A/A	Τύπος οχήματος αποκομιδής	Χωρητικότητα (m³)	Αριθμός	Στοιχεία δρομολογίου (μέση απόσταση, αριθμός κάδων, σύμμεικτα / ανακυκλώσιμα)
1	Πρέσα – με ανυψωτικό μηχανισμό για υπόγειους κάδους	22 m³	1	Σύμμεικτα
2	Πρέσα – με ανυψωτικό μηχανισμό για υπόγειους κάδους	16 m³	1	Σύμμεικτα
3	Πρέσα	16 m³	3	Σύμμεικτα
4	Πρέσα	14 m³	2	Σύμμεικτα
5	Πρέσα	16 m³	4	Ανακυκλώσιμα (μπλε κάδος)
6	Μύλος	16 m³	8	Σύμμεικτα
7	Δορυφορικό	2,4 m³	1	
8	Δορυφορικό	5 m³	1	
9	Πλυντήριο κάδων	-	2	
10	Φορτηγό με αρπάγη	-	1	Πράσινα (Κλαδέματα)

Πίνακας 2-12 : Κάδοι απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου

Είδος κάδου	Χωρητικότητα (lt)	Αριθμός κάδων
Μεταλλικός ή/και πλαστικός για Σύμμεικτα απορρίμματα	660	600
Μεταλλικός ή/και πλαστικός για Σύμμεικτα απορρίμματα	240	400
Μεταλλικός ή/και πλαστικός για Σύμμεικτα απορρίμματα	770	100
Μεταλλικός ή/και πλαστικός για Σύμμεικτα απορρίμματα	1.100	1.000

Είδος κάδου	Χωρητικότητα (lt)	Αριθμός κάδων
Μεταλλικός ή/και πλαστικός για Σύμμεικτα απορρίμματα	1.300	100
Μπλε κάδος	1.100	800
Μπλε κώδωνας γυαλιού		6
Υπόγειοι κάδοι		6

2.6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Τα τελευταία χρόνια τόσο με ίδιους πόρους του Δήμου όσο και από χρηματοδοτήσεις, γίνεται συστηματική προσπάθεια αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής του Τμήματος Καθαριότητας. Συγκεκριμένα τα τελευταία έτη έχουν αγοραστεί:

- 1 όχημα πλυντήριο κάδων,
- 3 Α/Φ τύπου πρέσας,
- 1 Α/Φ τύπου μύλου,
- 2 ανοικτά φορτηγά,
- 1 JCB,
- 1 BOB CAT, και
- κάδοι απορριμμάτων για ενίσχυση του υπάρχοντος δικτύου και αντικατάσταση παλαιών ή κατεστραμμένων κάδων.

Επιπλέον, ο Δήμος Αγίου Δημητρίου προγραμματίζει για την ενίσχυση του Τμήματος Καθαριότητας, την αγορά:

- 4 Α/Φ τύπου πρέσας,
- 2 Α/Φ τύπου μύλου,
- 1 κλαδοτεμαχιστή, και
- κάδων συλλογής βιοαποβλήτων (καφέ) για την ενίσχυση του αντίστοιχου δικτύου.

Με βάση τα παραπάνω, αναμένεται ότι ο συνολικός εξοπλισμός συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών που θα χωροθετηθεί εντός του Δήμου Αγίου Δημητρίου θα αυξηθεί σημαντικά.

2.7 ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΕΔ)

Πίνακας 2-13 : Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) – Ποσότητες ανακυκλώσιμων αποβλήτων Δήμου Αγίου Δημητρίου 2015-2019 (μονάδα διάθεσης)

ΣΕΔ	ΑΠΟΒΛΗΤΟ (ΕΚΑ)	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ/ΕΤΟΣ (tn)				
		2015	2016	2017	2018	2019
ΝΕΙΛΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΕ (ΜΟΝΑΔΑ 2)	20 02 01					24,15
	20 03 07					138,56

ΣΕΔ	ΑΠΟΒΛΗΤΟ (ΕΚΑ)	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ/ΕΤΟΣ (tn)				
		2015	2016	2017	2018	2019
ΕΛΒΑΝ ΑΒΕΕ	16 01 03 ελαστικά στο τέλος του κύκλου ζωής τους				1,53	3,65
ΟΙΚΑΝΟ ΔΙΑΛΥΤΗΡΙΟ ΟΚΤΖ	16 01 04* οχήματα τέλους κύκλου ζωής (OTKZ)				90,56	40,43
ANAMET AE	20 01 36 απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 20 0121 , 20 0123 και 20 0135					8,8
ΛΑΒΔΑΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΥΙΟΙ ΟΕ – ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	20 01 36 απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 20 0121 , 20 0123 και 20 0135		1,140	2,1		
	16 06 05	0,5		0,63		
	17 02 03					5,4
	17 04 05					9,92

ΣΕΔ	ΑΠΟΒΛΗΤΟ (ΕΚΑ)	ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ/ΕΤΟΣ (tn)				
		2015	2016	2017	2018	2019
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ Mov ΕΠΕ	17 04 05	1,95	12,368	1,17		
	19 12 04	0,49				
ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΕΒΕ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΕΚΚ	17 09 04				225,8	
ΝΕΙΛΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. (ΑΕΚΚ)	17 09 04					215,97

2.8 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΕΣΟΔΑ & ΕΞΟΔΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου για τα έτη 2018 – 2020 που αφορούν στη διαχείριση αποβλήτων:

Πίνακας 2-14: Σύνοψη οικονομικών στοιχείων διαχείρισης ΑΣΑ

Έτος διαχείρισης	2018		2018 (Με Απόσβεση)		2019		2019 (Με Απόσβεση)		2020		2020 (Με απόσβεση)	
Ετήσια ποσότητα	28.235		28.235		29.513		29.513		29.543		29.543	
	€	€/τόνο										
Μισθοδοσία	2.803.337,14	99,29	2.803.337,14	99,29	3.064.543,04	103,84	3.064.543,04	103,84	3.397.388,76	115,00	3.397.388,76	115,00
Αποκομιδή και Μεταφορά	492.950,30	17,46	492.950,30	17,46	884.241,00	29,96	884.241,00	29,96	394.107,41	13,34	394.107,41	13,34
Ανάπτυξη, συντήρηση ΔσΠ	23.870,00	0,85	23.870,00	0,85	14.920,00	0,51	14.920,00	0,51	14.598,52	0,49	14.598,52	0,49
Προμήθειες αναλώσιμων	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	0,20	6.000,00	0,20	2.916,48	0,10	2.916,48	0,10
Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Κόστος διάθεσης	1.316.964,33	46,64	1.316.964,33	46,64	1.288.960,00	43,67	1.288.960,00	43,67	1.452.781,22	49,18	1.452.781,22	49,18
Επενδύσεις	1.154.551,60	40,89	230.910,32	8,18	253.893,00	8,60	281.688,92	9,54	194.675,04	6,59	269.845,33	9,13
Σύνολο Εξόδων	5.791.673,37	205,12	4.868.032,09	172,41	5.512.557,04	186,78	5.540.352,96	187,72	5.456.467,43	184,70	5.531.637,72	187,24
Εσοδα αποκομιδής ΑΣΑ	5.714.718,99	202,40	5.714.718,99	202,40	6.043.236,89	204,76	6.043.236,89	204,76	5.950.102,89	201,41	5.950.102,89	201,41
Εσοδα πωλήσεων ανακυκλωσίμων και λοιπών ΣΕΔ	0,00	0,00	0,00	0,00	8.918,00	0,30	8.918,00	0,30	5.106,00	0,17	5.106,00	0,17
Επιχορηγήσεις	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	162.480,00	5,50	162.480,00	5,50
Σύνολο Εσόδων	5.714.718,99	202,40	5.714.718,99	202,40	6.052.154,89	205,06	6.052.154,89	205,06	6.117.688,89	207,08	6.117.688,89	207,08
% Διαφορά εσόδων - εξόδων	-1,33%		17,39%		9,79%		9,24%		12,12%		10,59%	

Από τον πίνακα φαίνεται το κόστος της διαχείρισης των απορριμάτων στον Δήμο Αγίου Δημητρίου, σύμφωνα με τα προϋπολογιστικά στοιχεία του έτους 2019 και βάση των απολογιστικών στοιχείων των ετών 2018 και 2020. Για το έτος 2019, λόγω του ότι δεν έχει δοθεί ο σχετικός απολογισμός, ενδέχεται τα πραγματικά στοιχεία να διαφοροποιούνται. Ειδικά για τις επενδύσεις, οι οποίες αφορούν κυρίως σε δαπάνες προμήθειας του εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων, λαμβάνεται υπόψη συντελεστής απόσβεσης 20% (απόσβεση σε 5 έτη). Η εν λόγω απόσβεση για τα έτη 2018 και 2020 μεταφέρεται στα επόμενα έτη, εφόσον τα στοιχεία είναι απολογιστικά, ενώ για το έτος 2019 για το οποίο έχουν χρησιμοποιηθεί προϋπολογιστικά στοιχεία, η απόσβεση λαμβάνεται υπόψη μόνο στο εκάστοτε έτος αναφοράς. Τα οικονομικά μεγέθη εξετάζονται περαιτέρω σε επόμενα κεφάλαια του ΤΣΔΑ εν παραλλήλω με το σχέδιο δράσεων και των νέων οικονομικών υπηρεσιών διαχείρισης ΑΣΑ (π.χ. ΔσΠ βιοαποβλήτων) που θα σχεδιαστούν.

2.9 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (SWOT ANALYSIS)

2.9.1 Βασικές Διαπιστώσεις και Προτάσεις

Με βάση την ανάλυση για την υφιστάμενη λειτουργία του Τμήματος Καθαριότητας, προτείνονται τα εξής :

A. Χωροθέτηση Κάδων – Εσοχές

- Δεδομένης της απουσίας αξιόπιστων στατιστικών δεδομένων, οι εμπειρικές εκτιμήσεις του Τμήματος Καθαριότητας σε σχέση με την πυκνότητα του δικτύου κάδων όλων των τύπων, τη διαμόρφωση των τομέων και των δρομολογίων καλύπτουν τις υφιστάμενες ανάγκες σε ικανοποιητικό βαθμό.
- Δεδομένου ότι για τεχνικούς λόγους είναι σχεδόν αδύνατο να επιτευχθεί απόλυτη μόνιμη χωροθέτηση των κάδων με εσοχές, προτείνεται η σταδιακή αύξηση του συνολικού ποσοστού των κάδων με προκαθορισμένες θέσεις – «εσοχές» σε 50% εντός 5ετίας.
- Η αύξηση αυτή προτείνεται να επιδιωχθεί με ειδικά διαμορφωμένες εσοχές με φύτευση εκατέρωθεν της διαμόρφωσης καθώς οι απλές εσοχές επί του πεζοδρομίου δεν διασφαλίζουν την σταθερότητα του σημείου του κάδου.
- Σε κάθε μόνιμη εσοχή, προτείνεται να αναπτύσσεται συστάδα κάδων διαφορετικού ρεύματος (π.χ σύμμεικτα, ανακυκλώσιμα – μπλε κάδοι, βιοαπόβλητα – καφέ κάδοι).
- Σε κάθε νέα μελέτη για Αστική Ανάπλαση προτείνεται να περιλαμβάνεται η χωροθέτηση μόνιμων εσοχών.
- Σε άμεση προτεραιότητα προτείνεται να συνταχθεί μελέτη χωροθέτησης μόνιμων εσοχών με φύτευση εκατέρωθεν, στις περιοχές συγκέντρωσης Μεγάλων Παραγωγών σύμφωνα με τους Θεματικούς Χάρτες της παραγράφου 2.2 της παρούσας μελέτης.

B. Γωνιές Ανακύκλωσης - Πράσινα Σημεία

- Για την οργανωμένη συλλογή των ανακυκλώσιμων για όλα τα ρεύματα, απαιτείται η δημιουργία «Γωνιών Ανακύκλωσης» οι οποίες θα πρέπει να χωροθετηθούν σε αντιστοιχία με την χωρική κατανομή παραγωγής των αποβλήτων. Αρχικά, η χωροθέτηση των «Γωνιών Ανακύκλωσης» θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να καλύπτονται τα Σημεία Ενδιαφέροντος και το εμπορικό κέντρο του Δήμου και ακολούθως θα πρέπει να εξεταστεί η λειτουργία τους σε συγκεκριμένα κεντρικά σημεία του οικιστικού ιστού.
- Στους Θεματικούς Χάρτες 1-2: ΓΣΠ του Δήμου Αγίου Δημητρίου που αποτυπώνονται Κοινόχρηστοι

Χώροι- πρασίνου και εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές (Παροχή ηλ. Ρεύματος, προσβασιμότητα κλπ.) δύναται να εγκατασταθούν και να λειτουργούν Κινητά Πράσινα Σημεία ή να διαμορφωθούν Γωνιές Ανακύκλωσης ή Γωνιές «Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης».

Γ. Ανθρώπινο Δυναμικό Τμήματος Καθαριότητας και Υλικοτεχνική Υποδομή

- Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Τμήματος Καθαριότητας και σύμφωνα με τον υφιστάμενο προγραμματισμό ενίσχυσης της υλικοτεχνικής υποδομής με νέα οχήματα (βλ. Κεφ 2.6), αναμένεται το επόμενο διάστημα η ανάγκη αύξησης του αριθμού των Οδηγών των οχημάτων.
- Παράλληλα με την ενσωμάτωση σταδιακά νέων «ρευμάτων» ανακύκλωσης (Καφέ Κάδοι) και την αναγκαία τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων ή την ανάπτυξη ειδικών δρομολογίων σύμφωνα με τους Θεματικούς Χάρτες του Κεφ 2.2, απαιτείται τροποποίηση της κατανομής των συνοδών των απορριμματοφόρων και πιθανή αύξηση του αριθμού τους.

2.9.2 Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης - Ανάλυση SWOT

Προκειμένου να αξιολογηθεί η υφιστάμενη κατάστασης διαχείρισης των ΑΣΑ στο Δήμο Αγίου Δημητρίου κρίθηκε σκόπιμο να εφαρμοστεί η ανάλυση SWOT. Η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ενός οργανισμού, όταν αυτός πρέπει να λάβει μία απόφαση σε σχέση με τους στόχους που έχει θέσει ή με σκοπό την επίτευξή τους. Το αρκτικόλεξο SWOT προκύπτει από τις αγγλικές λέξεις: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (αντίστοιχα στα ελληνικά: δυνατά σημεία, αδύναμα σημεία, ευκαιρίες, απειλές).

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης διαχείρισης των ΑΣΑ με τη μέθοδο SWOT αναδεικνύει συνοπτικά τα προβλήματα και τις δυνατότητες του Δήμου Αγίου Δημητρίου. Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Αγίου Δημητρίου έχει τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να πρωθήσει πρακτικές ανακύκλωσης μέσα από την εφαρμογή ολοκληρωμένου τοπικού σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων με έμφαση στη Διαλογή στην Πηγή, να αναβαθμίσει τις εγκαταστάσεις και τα συστήματα λειτουργίας του Τμήματος Καθαριότητας και να συνεργαστεί με όμορους ΟΤΑ. Ευκαιρίες εντοπίζονται στον εξορθολογισμό της χρήσης, συντήρησης και φύλαξης του στόλου οχημάτων του Δήμου και στην ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων και δεικτών απόδοσης για την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της διαχείρισης ΑΣΑ και του σχεδιασμού κινήτρων προς τους πολίτες για την ενίσχυση της ανακύκλωσης.

Τα προβλήματα και οι περιορισμοί του Δήμου Αγίου Δημητρίου περιλαμβάνουν την έλλειψη προσωπικού, το μεγάλο ποσοστό προσμίξεων στους μπλε κάδους και την ανάγκη βελτιστοποίησης της συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων. Επίσης, το χωροταξικό πρόβλημα του Δήμου δρα ως αναστατικός παράγοντας στην χωροθέτηση Πράσινων Σημείων, ΣΜΑ κλπ.

Παρόλο που ο Δήμος έχει κάνει σημαντική προσπάθεια για τη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται προς ταφή, η υφιστάμενη κατάσταση διαχείρισης των ΑΣΑ έχει ως αποτέλεσμα τη διάθεση σε XYTA του μεγαλύτερου ποσοστού των παραγόμενων αποβλήτων. Προκειμένου να μειωθεί το ποσοστό ΑΣΑ που διατίθεται στον XYTA απαιτείται η ανάπτυξη ΔσΠ καφέ κάδου για τη συλλογή βιοαποβλήτων, η ενίσχυση του δικτύου ανακυκλώσιμων υλικών με την ενίσχυση μπλε κάδου και την ανάπτυξη δικτύου γωνιών ανακύκλωσης και η λειτουργία «πράσινων σημείων».

Πίνακας 2-15 : Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης - Ανάλυση SWOT

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ / ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Υστέρηση στην εφαρμογή προγραμμάτων «διαλογής στην πηγή» ▪ Χαμηλή συμμετοχή των δημοτών στην ανακύκλωση και έλλειψη συστηματικής ενημέρωσης ▪ Μεγάλο ποσοστό προσμίξεων στους μπλε κάδους ▪ Διάθεση σε XYTA του μεγαλύτερου ποσοστού των ΑΣΑ ▪ Ανάγκη οργάνωσης (παρακολούθησης και καταγραφής) των λειτουργιών στην καθαριότητα ▪ Βελτίωση προγράμματος προληπτικής συντήρησης απορριμματοφόρων 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Προώθηση πρακτικών ανακύκλωσης και διαλογής στην πηγή ▪ Ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και «έξυπνων» εργαλείων βελτιστοποίησης των υπηρεσιών καθαριότητας και ανακύκλωσης ▪ Εφαρμογή προγράμματος διαδρομών απορριμματοφόρων και παρακολούθηση τους σε πραγματικό χρόνο ▪ Εφαρμογή κανονιστικής απόφασης για την καθαριότητα με γνώμονα την διασφάλιση της ποιότητας ζωής στο δήμο ▪ Ενίσχυση ευαισθητοποίησης του κοινού για τη συμμετοχή του στα προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων με εκστρατείες ενημέρωσης ▪ Συνεργασία με όμορους ΟΤΑ
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Έλλειψη προσωπικού ▪ Καθυστέρηση στην χωροθέτηση και λειτουργία των μεγάλων εγκαταστάσεων σε επίπεδο Περιφέρειας ▪ Περιορισμένοι χώροι πρασίνου και ελεύθεροι χώροι για χωροθέτηση Πράσινων Σημείων, ΣΜΑ κα ▪ Θεσμικοί περιορισμοί και οργανωτικές δυσκολίες στην εφαρμογή προγραμμάτων «Πληρώνω όσο ρυπαίνω» ▪ Έλλειψη ευαισθητοποίησης του κοινού για συνεργασία σε προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αξιοποίηση του επικείμενου νέου Εθνικού και Περιφερειακού Σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων ▪ Βούληση της Περιφερειακής Διοίκησης για υποστήριξη με πόρους, μέσα και εξοπλισμό για την εφαρμογή προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή ▪ Πλαίσιο Συνεργασίας με συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης (ΣΕΔ) ▪ Χρηματοδοτικές ευκαιρίες από προγράμματα του ΕΣΠΑ (ΠΕΠ Αττικής, ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ) και και της ΕτΠ. ▪ Εξορθολογισμός και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για την δημιουργία «Πράσινων Σημείων» ▪ Βελτιστοποίηση λειτουργίας τμήματος καθαριότητας (π.χ. βελτιστοποίηση διαδρομών Α/Φ) ▪ Βελτιστοποίηση διαχείρισης πράσινων αποβλήτων με τεμαχισμό ή/και κομποστοποίηση

3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΑ

3.1 ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

3.1.1 Βασικοί Άξονες προτεραιότητας για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων σε επίπεδο χώρας Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων

Οι βασικοί άξονες προτεραιότητας και οι στόχοι διαχείρισης στερεών αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων των ρευμάτων εναλλακτικής διαχείρισης) στην Ελλάδα αποτυπώνονται στο νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ 2020), το οποίο ενσωματώνει και εξειδικεύει τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νέες Οδηγίες της Ε.Ε. (Οδηγία 2018/851/ΕΕ, Οδηγία 2018/852/ΕΕ κλπ.).

Τα συγκεκριμένα νομικά κείμενα της ΕΕ θέτουν τους στόχους ΔσΠ και ανακύκλωσης των αποβλήτων σε ορίζοντα δεκαπενταετίας (2035) με ενδιάμεσους στόχους το 2025 και 2030 και προβλέπουν συγκεκριμένους στόχους ανά υλικό που εντάσσεται στην εναλλακτική διαχείριση.

Σημειώνεται ότι το εν ισχύ ΕΣΔΑ καθορίζει τις προοπτικές διαχείρισης έως το 2030. Στους Πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι ποσοτικοί στόχοι διαχείρισης των ΑΣΑ και οι στόχοι που τίθενται στο ΕΣΔΑ 2020.

Πίνακας 3-1 : Ποσοτικοί Στόχοι Διαχείρισης ΑΣΑ βάσει του ΕΣΔΑ

Ρευμα Αποβλήτου	Έτος	Περιγραφή στόχου
Βιολογικά Απόβλητα	2023	Υποχρεωτική ανάπτυξη του συστήματος ΔσΠ βιοαποβλήτων σε όλη την έκταση του Δήμου έως 31 Δεκεμβρίου 2022
Αστικά Στερεά Απόβλητα	2015	Καθιέρωση χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, γυαλί, μέταλλα και πλαστικό. Η χωριστή συλλογή σε λιγότερα ρεύματα υλικών αποβλήτων μπορεί να γίνεται μόνο εφόσον αυτό τεκμηριώνεται από άποψη περιβαλλοντική, τεχνική και οικονομική. Για τα Πράσινα Σημεία τα ρεύματα αποβλήτων είναι περισσότερα.
	2025	55% κ.β. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ΑΣΑ
	2030	60% κ.β. προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των ΑΣΑ
	2030	Το μέγιστο ποσοστό ΑΣΑ που θα καταλήγουν σε υγειονομική ταφή να μην ξεπερνά το 10%

Πίνακας 3-2 : Στόχοι Ανακύκλωσης Αποβλήτων Συσκευασίας βάσει του ΕΣΔΑ

Απόβλητα Συσκευασίας	Τύπος αποβλήτου	Ανακύκλωση / Ανάκτηση	
		Έως τις 31/12/2025	Έως τις 31/12/2030
	Σύνολο ΑΣ	65% κ.β.	70% κ.β.
	Πλαστικά	50% κ.β.	55% κ.β.
	Ξύλο	25% κ.β.	30% κ.β.
	Σιδηρούχα Μέταλλα	70% κ.β.	80% κ.β.
	Αλουμίνιο	50% κ.β.	60% κ.β.
	Γυαλί	70% κ.β.	75% κ.β.
	Χαρτί/Χαρτόνι	75% κ.β.	85% κ.β.

Γενικοί Στόχοι του ΕΣΔΑ

Στον πυρήνα του σχεδιασμού του ΕΣΔΑ βρίσκεται η προσπάθεια μεγιστοποίησης της διαλογής στην πηγή και ανάκτησης υλικών, έναντι της επεξεργασίας των ΑΣΑ σε σύμμεικτη μορφή. Οι γενικοί στόχοι του την περίοδο εκπόνησής του είχαν τεθεί ως εξής:

1. Προσαρμογή της διαχείρισης των αποβλήτων με στόχο τη μετάβαση της Ελλάδας προς την κυκλική οικονομία.
2. Εφαρμογή στην πράξη της ιεράρχησης των μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων, όπου η υγειονομική ταφή – πάντα και μόνο μετά από κατάλληλη επεξεργασία των αποβλήτων – θα αποτελεί την τελευταία επιλογή. Το μέγιστο ποσοστό αστικών αποβλήτων που θα καταλήγουν σε υγειονομική ταφή το 2030 να μην ξεπερνά το 10%.
3. Υποχρεωτική ανάπτυξη του συστήματος ΔσΠ των Βιολογικών Αποβλήτων έως 31/12/2022.
4. Ανακύκλωση Αποβλήτων Συσκευασίας: 65% κ.β. έως το 2025 και 70% κ.β. έως το 2030, με τους επιμέρους στόχους ανά υλικό συσκευασίας όπως περιγράφονται στον Πίνακα 3-4.
5. Αύξηση της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης των ΑΣΑ τουλάχιστον σε ποσοστό 55% κ.β. μέχρι το 2025 και 60% κ.β. μέχρι το 2030.
6. Ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων ΑΣΑ και των δευτερογενών (απορριμματογενών) καυσίμων.
7. Ασφαλής τελική διάθεση σε XYTA/XETY για το σύνολο της χώρας.
8. Οριστικό κλείσιμο και αποκατάσταση όλων των υφιστάμενων ΧΑΔΑ μέχρι το 2022.
9. Δημιουργία κινήτρων και αντικινήτρων για τη διαχείριση των αποβλήτων, ψηφιακών εργαλείων, ενθάρρυνση βέλτιστης αξιοποίησης των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων και προώθηση των πράσινων δημόσιων προμηθειών.
10. Παροχή ουσιαστικής δυνατότητας συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων και των πολιτών σε ένα γόνιμο και συνεχή διάλογο με στόχο τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία.
11. Ανάπτυξη ευρύτατου δικτύου συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών (πέραν των αποβλήτων συσκευασίας), ώστε να αυξηθεί το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό ανακύκλωσης των υλικών αυτών.
12. Δημιουργία εργαλείων (ιδίως οδηγοί, μελέτες, τεχνικά πρότυπα) για τη μετάβαση προς την κυκλική οικονομία.

3.1.2 Στόχοι ΕΣΔΑ σε επίπεδο Περιφέρειας

Το ισχύον ΠΕΣΔΑ (2016) εξειδικεύει τις κατευθύνσεις για την ολοκληρωμένη διαχείριση του συνόλου των

αποβλήτων που παράγονται στη γεωγραφική του ενότητα σύμφωνα με τους στόχους και τις προβλέψεις του προηγούμενου ΕΣΔΑ.

Οι γενικοί στόχοι του ισχύοντος ΠΕΣΔΑ Αττικής ειδικότερα όσον αφορά τα ΑΣΑ, είναι οι παρακάτω:

1. Σταθεροποίηση παραγωγής αποβλήτων στα επίπεδα του 2011 (2014 για τα ΑΣΑ), με φθίνουσα τάση.
2. Εκπόνηση και εφαρμογή τοπικών σχεδίων αποκεντρωμένης διαχείρισης από όλους τους Δήμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΕΣΔΑ.
3. Δημιουργία Δικτύου Πράσινων Σημείων – ΚΑΕΣΔΙΠ και ολοκλήρωση τους έως το 2020.
4. Ριζικός ανασχεδιασμός του υφιστάμενου σχεδιασμού υποδομών διαχείρισης και ολοκλήρωση του αναγκαίου δικτύου σε υποδομές διαχείρισης αποβλήτων έως το 2020.
5. Μείωση στο ελάχιστο δυνατό της συνολικής ποσότητας ανακτήσιμων αποβλήτων που διατίθενται για υγειονομική ταφή.
6. Περαιτέρω αξιοποίηση δευτερογενών υλικών (κομπόστ/ κομπόστ τύπου Α) με εξασφάλιση αυστηρών ποιοτικών προδιαγραφών.
7. Ανάκτηση ενέργειας σε συμπληρωματικό ρόλο, όταν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια άλλου είδους ανάκτησης.
8. Εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης αστικών αποβλήτων έως το 2015 και λοιπών αποβλήτων έως το 2018.
9. Ορθολογική διαχείριση των ιστορικά αποθηκευμένων αποβλήτων και αποκατάσταση των χώρων αποθήκευσής τους έως το 2016.
10. Αποκατάσταση των κυριότερων ρυπασμένων χώρων διάθεσης αποβλήτων έως το 2020.

Σημειώνεται ότι το ΠΕΣΔΑ βρίσκεται υπό αναθεώρηση ώστε να εναρμονιστεί με την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και να εξειδικεύσει τους στόχους του αναθεωρημένου ΕΣΔΑ στην περιφέρεια Αττικής, όπου αναμένεται να υιοθετηθούν όλοι οι στόχοι στο ακέραιο.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι ποσοτικοί στόχοι διαχείρισης ΑΣΑ που προβλέπει το ισχύον ΠΕΣΔΑ (2016) για το 2020 καθώς οι στόχοι που προβλέπονται από το αναθεωρημένο ΕΣΔΑ και υπό αναθεώρηση ΠΕΣΔΑ Αττικής και η νέα Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Πίνακας 3-3: Ποσοτικοί Στόχοι διαχείρισης ΑΣΑ βάσει εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας (% κ.β.)

	ΕΣΔΑ 2015	Νέος ΕΣΔΑ – αναμενόμενος ΠΕΣΔΑ Αττικής		Οδηγία 2018/850 / ΕΕ	Οδηγία 2018/851/ΕΕ*				Οδηγία 2019/904/ΕΕ	
		Στόχος σχεδιασμού 2020	2025	2030	2035	2023	2025	2030	2035	2025
Εκτροπή αποβλήτων από ταφή - Σύνολο	65%		90%	90%						
ΔσΠ βιοαποβλήτων	40%	100%	100%		100%					
Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση & ανακύκλωση ΑΣΑ	50%	55%	60%			55%	60%	65%		
Χωριστή Συλλογή Πλαστικών φιαλών μιας χρήσης (ως 3 lt)		77%	90%						77%	90%

*Σε περίπτωση αναβολής επίτευξης των στόχων ανακύκλωσης για ένα κράτος μέλος, οι στόχοι αυτοί τροποποιούνται στο 50% έως το 2025, 55% έως το 2030 και 60% έως το 2035.

Πίνακας 3-4: Ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης Αποβλήτων Συσκευασίας βάσει εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας
(% κ.β.)

Είδος αποβλήτου συσκευασίας	Στόχοι Ανακύκλωσης για Απόβλητα Συσκευασίας		ΕΣΔΑ 2015		ΕΣΔΑ 2020 - Οδηγία 2018/852/ΕΕ	
	Ελάχιστος Στόχος σχεδιασμού 2020	Μέγιστος Στόχος σχεδιασμού 2020	2025	2030		
Χαρτί / Χαρτόνι	60,0%	92,0%	75,0%	85,0%		
Πλαστικό	22,5%	70,0%	50,0%	55,0%		
Μέταλλα	50,0%	70,0%				
Σιδηρούχα Μέταλλα			70,0%	80,0%		
Αλουμίνιο			50,0%	60,0%		
Γυαλί	60,0%	70,0%	70,0%	75,0%		
Ξύλο	15,0%	80,0%	25,0%	30,0%		
Επί Συνόλου	55,0%	80,%	65,0%	70,0%		

Στο ΠΕΣΔΑ Αττικής, μεταξύ άλλων, καθορίζονται οι ακόλουθοι εξειδικευμένοι στόχοι για τα ΑΣΑ:

- Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης.
- Λειτουργία ολοκληρωμένου δικτύου ανάκτησης ΑΣΑ εξυπηρετώντας ποσοστό ανάκτησης 70% κατ' ελάχιστον
- Κάλυψη του συνόλου της Περιφέρειας με υποδομές υγειονομικά ασφαλούς διάθεσης.

Ρεύματα Εναλλακτικής Διαχείρισης

Για το σύνολο των ρευμάτων εναλλακτικής διαχείρισης στο ΠΕΣΔΑ υιοθετούνται οι στόχοι του ΕΣΔΑ και τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι που αφορούν το ΠΕΣΔΑ:

- Υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του κοινού και στοχευμένων ομάδων/ φορέων.
- Επίτευξη ποσοτικών στόχων συλλογής – ανάκτησης – προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωση.
- Ενίσχυση του ρόλου καθώς και παροχή κινήτρων στους Δήμους για την οργάνωση - παρακολούθηση - καταγραφή των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης όλων των ρευμάτων και πρωτίστως των αστικών αποβλήτων και ενεργό συμμετοχή τους στις εργασίες εναλλακτικής διαχείρισης.
- Ένταξη των πράσινων σημείων και των ΚΑΕΔΙΣΠ στην εναλλακτική διαχείριση.

Για τα Απόβλητα Συσκευασιών προβλέπονται οι εξής δράσεις:

- Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων συσκευασιών, σύμφωνα και με την ιεράρχηση των αποβλήτων, όπου πρωταρχικό στόχο αποτελεί η πρόληψη της παραγωγής και η εξάλειψη ή ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών.
- Ενθάρρυνση της επαναχρησιμοποίησης συσκευασιών. Ενθαρρύνεται η αύξηση του ποσοστού επαναχρησιμοποίησμων συσκευασιών που τίθενται στην αγορά και των συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών κατά τρόπο αβλαβή για το περιβάλλον και σε συμμόρφωση με τη Συνθήκη, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο η υγιεινή των τροφίμων ή η ασφάλεια των καταναλωτών.
- Ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των συσκευασιών μέχρι το 2030.

- Μείωση κατανάλωσης πλαστικής σακούλας μεταφοράς. Σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία και την εθνική νομοθεσία, επιβάλλεται περιβαλλοντικό τέλος ανά τεμάχιο πλαστικής σακούλας με στόχο τη μείωση της κατανάλωσής της.
- Οι ποσοτικοί στόχοι για την ανάκτηση - ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το ΕΣΔΑ είναι αυτοί που παρουσιάζονται στον ανωτέρω Πίνακα 3-3.

Στους Πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί σε εθνικό επίπεδο για τις επιμέρους κατηγορίες αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και οι οποίοι υιοθετούνται σε επίπεδο Περιφέρειας.

Πίνακας 3-5: Στόχοι συλλογής και ανάκτησης επιμέρους κατηγοριών αποβλήτων εναλλακτικής διαχείρισης

Στόχος	Ποσοστιαίος Στόχος	Προθεσμία	Νομοθεσία
Απόβλητα Εκσκαφών Κατεδαφίσεων και Κατασκευών (ΑΕΚΚ)			
% επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης, ανάκτησης άλλων υλικών αποβλήτων και αξιοποίηση	min 70% κ.β.	'Εως την 1/1/2020	άρθρο 12, KYA 36259/1757/ E103/20
Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους (OTKZ)			
Ανάκτηση & επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων που προκύπτουν από την διαχείριση των OTKZ	95% κ.β.	Από 1/1/2015	άρθρο 11 του ΠΔ 116/2004 (ΦΕΚ 81/A/2004)
Επαναχρησιμοποίηση & Ανακύκλωση	85% κατά μέσο βάρος/ όχημα /έτος	Από 1/1/2015	
Ηλεκτρικές Στήλες και Συσσωρευτές (συμπερ. Αποβλήτων Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας)			
Συλλογή ΗΣ&Σ	min 45% κ.β. ως προς τις ποσότητες φορητών ΗΣ&Σ που κυκλοφορούν στην αγορά (μέσος όρος της τελευταίας τριετίας).		KYA 41624/2057/ E103/2010 & Οδηγία 2018/849/EE
Συλλογή ΑΣΟΒ	100%		
Ανακύκλωση ΗΣ &Σ μολύβδου-οξέος,	65% κατά μέσο βάρος		
Ανακύκλωση ΗΣ & Σ νικελίου-καδμίου	75% κατά μέσο βάρος		
Ανακύκλωση άλλων ΗΣ & Σ	50% κατά μέσο βάρος		
Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων			
Ανάκτηση	65% των αποσυρόμενων ελαστικών	'Εως 31/07/2006	ΠΔ 109/2004
Ανακύκλωση	10%	Από 1/1/2015	
Απόβλητα Ελαίων			
Συλλογή	min 70% κ.β.	από 1/1/2007	άρθρο 9 Π.Δ. 82/2004
Αναγέννηση	min 80% κ.β. της συλλεγείσας ποσότητας		
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)			
Συλλογή	min 65% κ.β. του μέσου ετήσιου βάρους ΗΗΕ που διατέθηκε στην αγορά την προηγούμενη τριετία, ή το 85% των ΑΗΗΕ που παράγονται κ.β.	από το 2019	KYA 23615/2014

Οι στόχοι που έχουν τεθεί για την ανάκτηση, ανακύκλωση και προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ανά κατηγορία ΗΗΕ, παρουσιάζονται στον Πίνακα 3-6.

Πίνακας 3-6: Ελάχιστοι στόχοι ανάκτησης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης ΑΗΗΕ από τις 15-08-2018 σύμφωνα με την KYA 23615/2014

Κατηγορίες του Παρ. III KYA 23615/2014*	Ανάκτηση	Προετοιμασία για επαναχρησιμοποιηση και ανακύκλωση
Κατ. 1	85%	80%
Κατ. 2	80%	70%
Κατ. 3	-	80% (ανακύκλωση)
Κατ. 4	85%	80%
Κατ. 5 & 6	75%	55%

*Από 15/8/2018 κι έπειτα ως κατηγορίες ΗΗΕ νοούνται οι εξής: 1. Εξοπλισμός ανταλλαγής θερμότητας, 2. Ουδόνες και εξοπλισμός που περιέχει ουδόνες με επιφάνεια μεγαλύτερη των 100 cm², 3. Λαμπτήρες, 4. Μεγάλου μεγέθους εξοπλισμός (οποιαδήποτε εξωτερική διάσταση μεγαλύτερη από 50 cm) -η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τον εξοπλισμό που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες 1 έως 3., 5. Μικρού μεγέθους εξοπλισμός (καμιά εξωτερική διάσταση μεγαλύτερη από 50 cm) - η κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνει τον εξοπλισμό που περιλαμβάνεται στις κατηγορίες 1 έως 3 και 6, 6. Μικρού μεγέθους εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (καμιά εξωτερική διάσταση > από 50 cm)

3.1.3 Η υφιστάμενη κατάσταση του ΠΕΣΔΑ Αττικής

- Βρίσκεται σε λειτουργία ο μεγαλύτερος ίσως ανοικτός ΧΥΤΑ της Ευρώπης, όπου θάβονται ετησίως πάνω από 1,6 εκ. τόνοι ανεπέξεργαστων απορριμμάτων, από το 1,9 εκ. τόνους που παράγονται συνολικά σε όλη την Αττική.
- Ο ΧΥΤΥ στο Γραμματικό είναι ολοκληρωμένος χωρίς να έχει γίνει η δοκιμαστική λειτουργία του και χωρίς να έχει κατασκευαστεί η Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων και οι υπόλοιπες υποδομές που προβλέπονται στον Περιφερειακό Σχεδιασμό, ώστε να μπορεί ο χώρος να παραλάβει και να επεξεργαστεί υπολειμματικά σύμμεικτα απόβλητα.
- Το σύστημα διαλογής στην πηγή είναι ανεπαρκές, με αποτέλεσμα η ανάκτηση των βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων στους περισσότερους Δήμους της Περιφέρειας να αποτελεί μονοψήφιο ποσοστό της συνολικής ποσότητας παραγόμενων αποβλήτων.
- Η μόνη εν λειτουργία μονάδα επεξεργασίας σύμμεικτων αποβλήτων για την ανάκτηση προϊόντων και την εκτροπή αυτών από την ταφή είναι το Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης, το ΕΜΑ Λιοσίων.
- Τέλος, τα υφιστάμενα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών είναι τεχνολογικά ξεπερασμένα και δεν επαρκούν ώστε να στηριχθούν οι φιλόδοξοι στόχοι του ΠΕΣΔΑ, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση πρέπει να επικαιροποιηθούν για να συμβαδίσουν με τις νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό Αποβλήτων.

Συνοπτικά η υφιστάμενη κατάσταση στο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων στην Περιφέρεια Αττικής διαμορφώνεται ως εξής :



Διάγραμμα 3-1 : Η υφιστάμενη κατάσταση του ΠΕΣΔΑ Αττικής

Σήμερα, έχει αναθεωρηθεί ο Εθνικός Σχεδιασμός, ενώ ο Περιφερειακός Σχεδιασμός οδεύει προς αναθεώρηση, κυρίως λόγω της απαίτησης προσαρμογής σε νέες Οδηγίες της ΕΕ αλλά και την αναθεώρηση των στόχων καθώς αποδεδειγμένα δεν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι ανακύκλωσης και εκτροπής από την Υγειονομική Ταφή που είχαν τεθεί μέχρι το 2020.

Θεωρείται δεδομένο ότι οι στρατηγικές επιλογές ως προς τους στόχους ανακύκλωσης και η εστίαση στη Διαλογή στη Πηγή (ΔσΠ) θα παραμείνουν οι ίδιοι και θα διευρυνθεί η χρονική περίοδος εξέτασης.

Στο πλαίσιο αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής αναμένεται να τεθούν οι εξής προτεραιότητες:

1. Καθολική Κλιμακωτή Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής, στην Πηγή
2. Διατήρηση της λειτουργίας του XYTA Φυλής για όσο διάστημα απαιτηθεί, μέχρι να δημιουργηθούν οι νέες μονάδες επεξεργασίας απορριμάτων.
3. Κατασκευή και λειτουργία 3 νέων Μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων σε διαφορετικές περιοχές της Αττικής.
4. Κατασκευή νέων «πράσινων» μονάδων διαχείρισης των βιοαποβλήτων και των φυτικών υπολειμμάτων, οι οποίες μπορεί να γίνουν εντός των τριών νέων ΜΕΑ που θα κατασκευαστούν, αλλά και σε άλλες περιοχές ώστε να υπάρξει μια δικαιότερη και περιβαλλοντικά ορθότερη κατανομή του βάρους της διαχείρισης.
5. Αξιοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων και σύγχρονων χρηματοδοτικών εργαλείων για την κατασκευή και λειτουργία των νέων ΜΕΑ.

Στόχος για τα Βιοαπόβλητα

Η παραγωγή βιοαποβλήτων στην περιφέρεια Αττικής είναι περίπου το 44% της συνολικής ποσότητας αποβλήτων κι ανέρχεται στις 825 χιλιάδες τόνους.

Σύμφωνα με το νέο ΕΣΔΑ τίθεται στόχος πλήρους ανάπτυξης του συστήματος χωριστής συλλογής των βιολογικών αποβλήτων έως την 31/12/2022, στόχος που αναμένεται να υιοθετηθεί και στην επικείμενη αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ Αττικής.

Στόχος για τα Υλικά Συσκευασίας

Τα ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας που παράγονται στην Περιφέρεια Αττικής είναι περίπου 510 χιλιάδες τόνοι, το 27% της συνολικής ποσότητας των απορριμμάτων που παράγονται.

Οι παραπάνω στόχοι ενισχύονται από το νέο ΕΣΔΑ καθώς και από τις Οδηγίες της ΕΕ, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 3-7.

Πίνακας 3-7: Σύνοψη στόχων ΕΣΔΑ και αναμενόμενων στόχων Περιφέρειας Αττικής για επικαιροποίηση ΤΣΔΑ

Κατηγορία αποβλήτου	Στόχος 2020	Στόχος 2025	Στόχος 2030	Στόχος 2035
Βιοαπόβλητα	12% ΔσΠ του συνόλου του βάρους τις	100% ανάπτυξη ΔσΠ	100% ΔσΠ	100% ΔσΠ
Ανακυκλώσιμα υλικά συσκευασίας (Στόχος Ανακύκλωσης)	Στόχος ανά Δήμο ώστε να επιτευχθεί το ποσοστό συνολικής ανακύκλωσης	65% κ.β. του συνόλου των απορριμμάτων συσκευασίας	70% κ.β. του συνόλου των απορριμμάτων συσκευασίας	70% κ.β. του συνόλου των απορριμμάτων συσκευασίας
Συνολική ανακύκλωση	15% κ.β. του συνόλου ΑΣΑ	55% κ.β. του συνόλου ΑΣΑ	60% κ.β. του συνόλου ΑΣΑ	65% κ.β. του συνόλου ΑΣΑ

*Πρόγραμμα Διαχείρισης Αποβλήτων Περιφέρειας Αττικής, Ζάππειο, 30/01/2020

Επιπρόσθετα στον Πίνακα που ακολουθεί εξειδικεύονται οι στόχοι της Περιφέρειας Αττικής για την ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας με χρονικό ορίζοντα το 2030.

Πίνακας 3-8: Αναμενόμενοι Στόχοι Περιφέρειας για τη ΔσΠ και ανακύκλωση Αποβλήτων Συσκευασίας

Είδος αποβλήτου συσκευασίας	Στόχος (% κ.β.)		
	2020	2025	2030
Χαρτί / Χαρτόνι	40,0%	75,0%	85,0%
Πλαστικό	40,0%	50,0%	55,0%
Μέταλλο	40,0%	70,0%	80,0%
Γυαλί	40,0%	70,0%	75,0%
Ξύλο	25,0%	25,0%	30,0%
Επί Συνόλου	55,0%	65,0%	70,0%

3.2 ΣΤΟΧΟΙ & ΜΕΤΡΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

3.2.1 Ιστορικό και αξιολόγηση του ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου έτους 2015

Το υφιστάμενο Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων του Δήμου Αγίου Δημητρίου, λαμβάνει υπόψη του τις γενικές κατευθύνσεις και τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης 2015 και τους στόχους του αντίστοιχου ΠΕΣΔΑ Αττικής. Σημειώνεται ότι τη χρονική περίοδο εκπόνησης του Τοπικού Σχεδίου (1/2015), δεν είχε ολοκληρωθεί η οριστικοποίηση και η έγκριση του ΠΕΣΔΑ Αττικής και ως εκ τούτου λάμβανε υπόψη τα προτεινόμενα προς έγκριση στοιχεία και στόχους. Οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που συνάγονται σήμερα, στο πλαίσιο επικαιροποίησης του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων Δήμου Αγίου Δημητρίου, διακρίνονται σε δύο επίπεδα, σε αυτό του σχεδιασμού και σε αυτό της υλοποίησης.

Οι βασικές διαπιστώσεις στο επίπεδο σχεδιασμού είναι :

- Το ΤΣΔΑ 2015 ενσωματώνει και μεταφέρει σε επίπεδο Δήμου τους Εθνικούς και Περιφερειακούς

Στόχους για μείωση των ποσοτήτων ΑΣΑ που οδηγούνται σε Υγειονομική Ταφή καθώς και τους επιμέρους στόχους Ανάκτησης και Ανακύκλωσης για κάθε είδος ΑΣΑ.

- Δεδομένου ότι το ΤΣΔΑ 2015 εκπονήθηκε κατά την περίοδο εξέλιξης και επικαιροποίησης του σχετικού θεσμικού πλαισίου, έλαβε υπόψη του μη επιβεβαιωμένες θεσμικές εξελίξεις. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία και την αδειοδότηση των Πράσινων Σημείων οποιουδήποτε μεγέθους ή μορφής, μέχρι σήμερα ακόμα διαμορφώνεται.
- Η έλλειψη γνωστών, διαθέσιμων και ολοκληρωμένων χρηματοδοτικών εργαλείων σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο, αναγκαστικά προσανατόλισε το ΤΣΔΑ 2015 σε απλή καταγραφή πιθανών δράσεων, προμηθειών και έργων με χαμηλό βαθμό κοστολόγησης και αβέβαιη πηγή χρηματοδότησης. Η βασική διαπίστωση στο επίπεδο βαθμού υλοποίησης είναι ότι είτε αποσπασματικά, είτε οργανωμένα, έγιναν προσπάθειες να υλοποιηθούν οι προτεινόμενες δράσεις του ΤΣΔΑ 2015. Παρά ταύτα:
- η μη ολοκλήρωση και θέση σε λειτουργία των απαιτούμενων υποδομών σε επίπεδο Περιφέρειας,
- η έλλειψη χρηματοδότησης από τα ΕΠ ΕΣΠΑ 2014 – 2020 ή άλλους πόρους,
- η απουσία διαθέσιμων πόρων για δημόσιες επενδύσεις που παρατηρήθηκε την περίοδο της οικονομικής κρίσης, και
- η ελλιπής ενημέρωση του πληθυσμού / κατοίκων της περιοχής για τα άμεσα και έμμεσα οφέλη από την ενεργή συμμετοχή στις δράσεις ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης απορριμμάτων, αποτέλεσαν τους βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες στην επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί στο πλαίσιο του ΤΣΔΑ 2015.

3.2.2 Βασικοί άξονες καθορισμού στόχων Τοπικού Σχεδίου

Ο σχεδιασμός σε επίπεδο Δήμου όπως προτείνεται στην παρούσα έκθεση, λαμβάνει ως βάση την ισχύουσα νομοθεσία και τον ισχύοντα Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό (ΕΣΔΑ, ΠΕΣΔΑ) αλλά ταυτόχρονα συνεκτιμά όλες τις θεσμικές εξελίξεις στον τομέα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων (νέες Ευρωπαϊκές Οδηγίες κ.α.) συμπεριλαμβανομένου του νέου Προγράμματος Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας (βλ. Πίνακα 3-3) και με γνώμονα πάντα τις κατευθύνσεις της κυκλικής οικονομίας.

Επιπλέον της επίτευξης των στόχων πρόληψης δημιουργίας, ΔσΠ και ανακύκλωσης των αποβλήτων οι στόχοι του τοπικού σχεδίου αφορούν:

- Στην μείωση του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων.
- Στην βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ως προς τους πολίτες.
- Στην ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων.
- Στην αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί πως με βάση τα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης διαχείρισης ΑΣΑ στο Δήμο Αγίου Δημητρίου (βλ. κεφάλαιο 2), προκύπτει πως ο Δήμος βρίσκεται σε θετική κατεύθυνση προς την επίτευξη των εθνικών στόχων ΔσΠ και ανακύκλωσης καθώς παρουσιάζει αυξανόμενο ρυθμό ανακύκλωσης και δραστηριοποιείται ενεργά στην εφαρμογή δράσεων ενίσχυσης της ΔσΠ (ΔσΠ βιοαποβλήτων, αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων) και ενεργής συμμετοχής των πολιτών (δράσεις ενημέρωσης).

Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος δεσμεύεται να συνεχίσει ενεργά την εφαρμογή των απαραίτητων μέτρων και να κάνει χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων και πόρων σε στενή συνεργασία με τον ΕΔΣΝΑ και την Περιφέρεια Αττικής για την επίτευξη συμμόρφωσης με τους εθνικούς στόχους και την υλοποίηση του οράματος του για μετάβαση στην κυκλική οικονομία.

Αναγνωρίζεται ωστόσο πως για να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται στο παρόν ΤΣΔΑ δεν επαρκούν μεμονωμένες προσπάθειες του Δήμου αλλά είναι απαραίτητο να συνοδεύονται μία σειρά από επιμέρους υποστηρικτικά εργαλεία (διοικητικά, τεχνικά, χρηματο-οικονομικά, επικοινωνιακά) από την Περιφέρεια και λοιπούς αρμόδιους κρατικούς φορείς.

Στη κατεύθυνση αυτή η Περιφέρεια έχει δρομολογήσει συγκεκριμένο σχέδιο δράσεων και πρωτοβουλιών για την παροχή των αναγκαίων υποστηρικτικών εργαλείων στους Δήμους και την εφαρμογή ρυθμίσεων για την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης των απαραίτητων υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, τη διάθεση εξοπλισμού (κάδοι, απορριμματοφόρα) στους Δήμους, την παροχή κινήτρων για την αύξηση της ανακύκλωσης κλπ. με σκοπό την επίτευξη ενός ευρύτερου πλαισίου αλλαγών για τη βιώσιμη διαχείριση των ΑΣΑ και την υλοποίηση των κατευθύνσεων της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Επιτρόπουθετα η αλλαγή στη διαχείριση απαιτεί μεταξύ των άλλων στοχευμένες παρεμβάσεις σε τομείς όπως η ενημέρωση, και ευαισθητοποίηση με σκοπό την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, η ολοκληρωμένη καταγραφή της παραγωγής και διαχείρισης αν αποβλήτων με στόχο την βελτίωση της ιχνηλασιμότητας των αποβλήτων, η καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών καθαριότητας, η κάλυψη όλου του Δήμου με σύστημα ΔσΠ, η υποστήριξη των αγορών δευτερογενών προϊόντων. Όλες αυτές οι παρεμβάσεις έχουν ληφθεί υπόψη στον επιχειρησιακό σχεδιασμό διαχείρισης των ΑΣΑ του Δήμου που παρουσιάζεται σε επόμενο κεφάλαιο.

Συνεπώς, στο Δήμο Αγίου Δημητρίου, με δεδομένο ότι θα υπάρχουν διαθέσιμα όλα τα απαραίτητα εργαλεία και μέσα, θα δρομολογηθούν όλες οι απαιτούμενες παρεμβάσεις στη διαχείριση των ΑΣΑ με σκοπό την επίτευξη των στόχων και των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης τους όπως αυτοί καθορίζονται στο παρόν ΤΣΔΑ.

3.2.3 Εκτίμηση ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών παραγόμενων ΑΣΑ για τα έτη 2025, 2030, 2035

Ακολούθως, παρουσιάζεται εκτίμηση της παραγωγής ΑΣΑ και της σύσταση αυτών για την περίοδο 2020-2035. Οι δράσεις του ΤΣΔΑ σχεδιάζονται για την πενταετία 2020-2025 και τίθενται οι κατευθυντήριες γραμμές μέχρι το 2035.

Για την εκτίμηση της εξέλιξης της παραγωγής αποβλήτων στο Δήμο, για λόγους ασφαλείας, λαμβάνεται ο ετήσιος συντελεστής μεταβολής της παραγωγής των ΑΣΑ από τη EUROSTAT (2000-2017) ίσος με 0,38% .

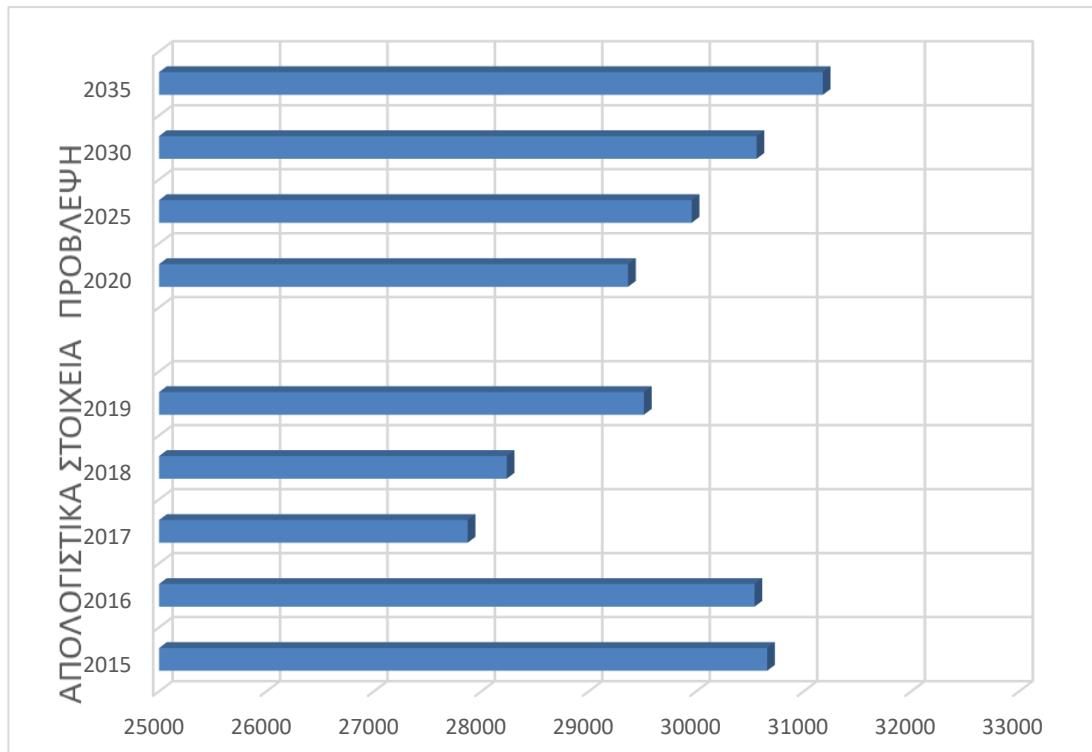
Σύμφωνα με την μεθοδολογία που έχει χρησιμοποιηθεί για την πρόβλεψη της εξέλιξης των ποσοτήτων ΑΣΑ την επόμενη 15ετία για το σύνολο των Δήμων (ετήσια αύξηση της παραγωγής ΑΣΑ ίση με 0,38%, η οποία ενσωματώνει τόσο την μεταβολή του πληθυσμού όσο και την μεταβολή της ανηγμένης παραγωγής αποβλήτων η προβλεπόμενη εξέλιξη των συνολικών ποσοτήτων ΑΣΑ είναι η εξής (για το έτος 2020 η εκτίμηση έχει διορθωθεί λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την πανδημία του COVID-19), η εξέλιξη των παραγόμενων ΑΣΑ στο Δήμο Αγίου Δημητρίου διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 3-9 : Πρόβλεψη Ποσοτήτων Παραγόμενων ΑΣΑ Δ. Αγίου Δημητρίου

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
ΕΤΗ	2015	2016	2017	2018	2019
tn	30.660,31	30.542,82	27.872,29	28.236,27	29.513,45

ΠΡΟΒΛΕΨΗ			
2020	2025	2030	2035
29.365,88	29.957,91	30.561,89	31.178,03

Διάγραμμα 3-2 : Πρόβλεψη Ποσοτήτων Παραγόμενων ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου

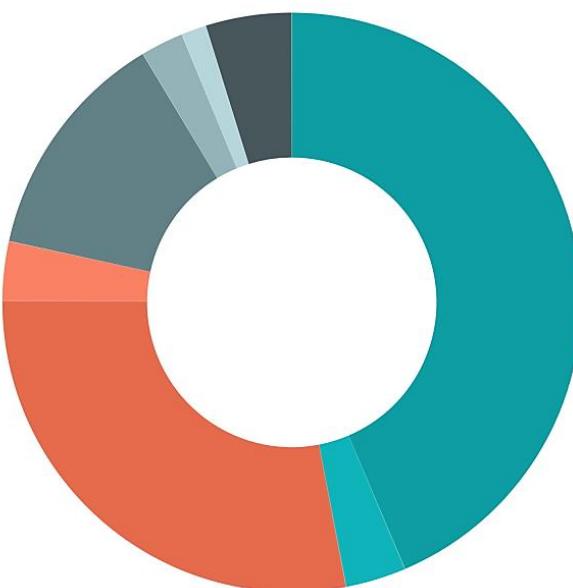


Η σύνθεση των παραγόμενων ΑΣΑ σύμφωνα με τις τρέχουσες αναλύσεις σχετικά με τα είδη των απορριμμάτων που αναμένεται να παραχθούν, σε απόλυτες ποσότητες (tn) είναι :

Πίνακας 3-10 : Εκτίμηση ποιοτικών χαρακτηριστικών παραγόμενων ΑΣΑ για τα έτη 2020, 2025, 2030, 2035

Είδος Αποβλήτου	% Σύνθεση	ΕΤΗ			
		2020	2025	2030	2035
Βιοαπόβλητα	43,6%	12.804	13.062	13.325	13.594
Γιαλί συσκευασίας	3,3%	969	989	1.009	1.029
Γιαλί (λοιπά)	0,1%	29	30	31	31
Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας	9,2%	2.702	2.756	2.812	2.868
Χαρτί/Χαρτόνι (λοιπά)	18,9%	5.550	5.662	5.776	5.893
Μέταλλα συσκευασίας	2,9%	852	869	886	904
Μέταλλα (λοιπά)	0,4%	117	120	122	125
Πλαστικό συσκευασίας	10,2%	2.995	3.056	3.117	3.180
Πλαστικό (λοιπά)	2,8%	822	839	856	873

Είδος Αποβλήτου	% Σύνθεση	ΕΤΗ			
		2020	2025	2030	2035
Ξύλο συσκευασίας	1,2%	352	359	367	374
Ξύλο (λοιπά)	1,2%	352	359	367	374
Λοιπά ανακτήσιμα	1,4%	411	419	428	436
Λοιπά	4,8%	1.410	1.438	1.467	1.497
ΣΥΝΟΛΟ	100%	29.366	29.958	30.562	31.178



Διάγραμμα 3-3 : % Σύνθεση ανά είδος αποβλήτου

3.3 ΣΤΟΧΟΙ ΤΣΔΑ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 2020 - 2025

Αδιαμφισβήτητα η διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί ένα πολυδιάστατο πρόβλημα αφού εμπεριέχει οικονομικά, θεσμικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. Είναι από τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα παγκοσμίως, μαζί με την έλλειψη νερού και την κλιματική αλλαγή, η αντιμετώπιση των οποίων απαιτεί ενιαία στρατηγική, δεδομένου ότι βρίσκονται σε άμεση αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση. Ωστόσο οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες των προαναφερόμενων χαρακτηριστικών του προβλήματος σε κάθε περιοχή, καθιστούν αναγκαία την εφαρμογή ενός αποκεντρωμένου μοντέλου

διαχείρισης αποβλήτων μέσω της ανάπτυξης των ΤΣΔΑ, όπως προβλέπει το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το ΠΕΣΔΑ Αττικής.

Στόχος του ΤΣΔΑ είναι η εφαρμογή δράσεων και ενεργειών για την ορθολογική αντιμετώπιση της διαχείρισης των ΑΣΑ στο Δήμο Αγίου Δημητρίου, με την ολοκληρωμένη μελέτη, ανάλυση και αξιολόγηση όλων των παραγόντων που το συνιστούν, μέσα από μία διεπιστημονική προσέγγιση.

Απώτερος σκοπός είναι η συνετή διαχείριση των φυσικών πόρων, η προστασία του Περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

Το ΤΣΔΑ θα αποτελέσει το σχεδιαστικό εργαλείο για τον προγραμματισμό των ενδεδειγμένων ενεργειών, την καταγραφή των αποτελεσμάτων της εφαρμογής τους και τη συγκριτική αξιολόγησή τους.

Οι βασικές κατευθύνσεις που ακολουθούνται στην εκπόνηση του ΤΣΔΑ εκπορεύονται από τις αρχές της αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης και τις Οδηγίες Πλαίσιο για τα απόβλητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή ενσωματώνονται στο εθνικό μας δίκαιο με τον Ν.4042/2012. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στην πολιτική της διαχείρισης των αποβλήτων ισχύει κατά προτεραιότητα η ακόλουθη ιεράρχηση :

- Πρόληψη
- Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση
- Ανακύκλωση
- Ανάκτηση
- Διάθεση

Συγκεκριμένα το ΤΣΔΑ του Δήμου Αγίου Δημητρίου αποσκοπεί στην επίτευξη των παρακάτω γενικών στόχων:

Γενικός Στόχος 1.	Ελαχιστοποίηση των παραγόμενων αποβλήτων με την εφαρμογή δράσεων πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης. Προώθηση της οικιακής κομποστοποίησης.
Γενικός Στόχος 2.	Ανάπτυξη εκτεταμένων προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή για τη μείωση των σύμμεικτων αποβλήτων που μεταφέρονται προς ανάκτηση και ταφή. Πλήρης ανάπτυξη ΔΣΠ βιοαποβλήτων. Ενίσχυση του δικτύου συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, πέραν αυτών που υπάγονται στα ΣΕΔ (γωνιές ανακύκλωσης, λειτουργία κινητού πράσινου σημείου, δίκτυο κόκκινου κάδου).
Γενικός Στόχος 3.	Ενίσχυση της Εναλλακτικής Διαχείρισης των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων & συμβασιοποίηση με νέα ΣΕΔ
Γενικός Στόχος 4.	Εκσυγχρονισμός και καλύτερη οργάνωση της υπηρεσίας καθαριότητας. Ανάπτυξη δεικτών απόδοσης και έξυπνων συστημάτων για την παρακολούθηση υπηρεσιών διαχείρισης ΑΣΑ.
Γενικός Στόχος 5.	Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πολιτών. Κοινοποίηση δεικτών απόδοσης διαχείρισης ΑΣΑ, σχεδιασμός κινήτρων.

Οι γενικοί στόχοι εξειδικεύονται περαιτέρω στη συνέχεια και επιμέρους στόχους ανά είδος αποβλήτου.

Για την επίτευξη στόχων του ΤΣΔΑ, μεγάλη σημασία έχει η ενεργοποίηση των κατοίκων και η κινητοποίηση τούς για ενεργό συμμετοχή. Ειδικότερα στο επίπεδο σχεδιασμού που ακολουθεί στη συνέχεια, έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- Η έντονα κοινωνική συνιστώσα του ζητήματος επιβάλλει τον συνυπολογισμό των απόψεων του ευρύτερου κοινού, που είτε επηρεάζεται άμεσα από μία απόφαση ή μία δράση, είτε έχει συγκεκριμένες επιθυμίες και στάσεις σχετικά με το πρόβλημα.
- Μεγάλη βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην προσπάθεια μείωσης της παραγωγής αποβλήτων εντείνοντας τα προγράμματα ευαισθητοποίησης και διαμόρφωσης περιβαλλοντικής συνείδησης των δημοτών, όχι μόνο όσον αφορά στη διαχείριση των αποβλήτων αλλά συνολικά όσον αφορά στην προστασία του Περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.
- Η επιβεβλημένη αλλαγή των παραδοσιακών αντιλήψεων και συνηθειών των πολιτών, είναι ένα εγχείρημα ιδιαίτερα δύσκολο και η επίτευξή του εκτός του ότι είναι μακροπρόθεσμη, προϋποθέτει την ύπαρξη οράματος, σχεδίου, πολιτικής βούλησης και πρωτοβουλίας.
- Ο βαθμός συμμετοχής καθώς και η ποιότητα των συλλεγόμενων υλικών αυξάνονται με την παράλληλη πληροφόρηση και εκπαίδευση, με αποτέλεσμα το κόστος ανάκτησης των υλικών να μειώνεται σημαντικά με την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των δημοτών. Γ' αυτό απαιτούνται ενημερωτικές εκστρατείες δημοσιότητας, πληροφόρησης και εκπαίδευσης που θα διεγείρουν και ενισχύσουν στους δημότες την οικολογική συνείδηση.
- Παράλληλα, πρέπει να υιοθετηθούν συστήματα κινήτρων και αντικινήτρων σε επίπεδο ΟΤΑ, όπου το κόστος διαχείρισης των παραγόμενων αποβλήτων να αντιστοιχεί στις προσπάθειες μείωσης τους.

3.3.1 Πρόληψη παραγωγής ΑΣΑ

Ως «Πρόληψη» νοούνται τα μέτρα που λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, επιτυγχάνοντας εντέλει:

- Τη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων ή την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων
- Τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία
- Τη μείωση του περιεχομένου των επιβλαβών ουσιών στα υλικά και προϊόντα

Στο πλαίσιο αυτό, τα μέτρα και οι δράσεις θα πρέπει να στοχεύουν:

- Στη βελτίωση της ενημέρωσης και την ευαισθητοποίηση του κοινού σε σχέση με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων
- Στην προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης προϊόντων
- Στην προώθηση της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων («κλασσική» μορφή πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων)

Με την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων θα ήταν δυνατή η μείωση των αποβλήτων κατά 1%-2% κατ' έτος κατά την πρώτη πενταετία και μείωση κατά μικρότερο ποσοστό στη συνέχεια, μέχρι την δημιουργία τιμής κατωφλίου των παραγόμενων ΑΣΑ.

3.3.2 Ειδικοί Στόχοι ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου από Διαλογή στην Πηγή

“Διαλογή στην Πηγή” είναι ο διαχωρισμός διακριτών ρευμάτων αποβλήτων στο σημείο της παραγωγής τους με σκοπό τη ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωσή τους

Η Οδηγία 2008/98/EK της 19ης Νοεμβρίου 2008 για τη διαχείριση των αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την Οδηγία 2018/851 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Μαΐου 2018, εισάγει σε λεπτομερειακό βαθμό τις υποχρεώσεις των κρατών- μελών για χωριστή συλλογή των αστικών αποβλήτων. Σήμερα υπάρχουν συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι για αυτήν την χωριστή συλλογή, για την επόμενη εικοσαετία, για όλα τα κράτη – μέλη.

Σύμφωνα με τους τελευταίους (αναθεωρημένους) ευρωπαϊκούς κανόνες, Οδηγία 851/2018, ειδικά για την Ελλάδα, οι στόχοι για την εκτροπή των αστικών αποβλήτων από την ταφή με ανακύκλωση / κομποστοποίηση είναι :

- 2025 - 50%
- 2030 - 55%
- 2035 - 60%
- 2040 - 65%

Σταδιακή κατάργηση της υγειονομικής ταφής

Έως το 2035, η ποσότητα των αστικών αποβλήτων που καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, πρέπει να μειωθεί στο 10% ή λιγότερο της συνολικής ποσότητας των παραγόμενων αστικών αποβλήτων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΔΣΝΑ, το ποσοστό διάθεσης σε XYΤΑ των ΑΣΑ του Δήμου Αγίου Δημητρίου σε ετήσια βάση, υπερβαίνουν το 90%, αν συνυπολογιστούν και οι ποσότητες που μεταφέρονται σε XYΤΑ μέσω ΣΜΑ.

3.3.2.1 Συλλογή βιοαποβλήτων από ΔσΠ

Βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα) ορίζονται τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειρείων από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων (Νόμος 4042/2012).

Το ΕΣΔΑ 2015, είχε θέσει το στόχο της ανάκτησης από ΔσΠ βιοαποβλήτων για το 2020 ίσο με 40% κ.β., στόχος που δεν κατέστη εφικτός τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Προκειμένου να αυξηθεί γρήγορα το ποσοστό ΔσΠ, η Περιφέρεια Αττικής και ο Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.), έθεσε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «Ανακύκλωση 2020». Στο πλαίσιο του προγράμματος, ο ΕΔΣΝΑ ενισχύει συνεχώς με τον απαραίτητο εξοπλισμό (καφέ κάδους και απορριμματοφόρα οχήματα) τους 66 Δήμους της Περιφέρειας Αττικής προκειμένου να ξεκινήσουν ή να επεκτείνουν το δίκτυο του καφέ κάδου. Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν διατεθεί στους Δήμους πλέον των 9.000 καφέ κάδων και 80 ειδικών απορριμματοφόρων, με τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ ΕΔΣΝΑ και Δήμων.

Για τα βιοαπόβλητα, από τον ισχύοντα ΕΣΔΑ τίθεται ο στόχος της πλήρους ανάπτυξης του δικτύου του καφέ κάδου για την χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων σε επίπεδο χώρας έως την 31/12/2022. Το ποσοστό ανάκτησης από τη ΔσΠ των βιοαποβλήτων θα καθοριστεί από το υπό επικαιροποίηση ΠΕΣΔΑ, ωστόσο ως κατεύθυνση από το ΕΣΔΑ ορίζεται ποσοστό ίσο με 35% των αποβλήτων κουζίνας και 50% αποβλήτων πράσινων και κλαδεμάτων.

3.3.2.2 Συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών από ΔσΠ

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σύμφωνα με το νόμο 4042/2012 έχει καθιερωθεί χωριστή συλλογή για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί.

Αυτό σημαίνει την δημιουργία δικτύου ξεχωριστής συλλογής για κάθε ρεύμα, εφόσον είναι εφικτό από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης (άρθρο 26, Ν.4042/2012).

Για τα ρεύματα αποβλήτων που εντάσσονται σε ειδικό καθεστώς διαχείρισης στο πλαίσιο Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, όπως είναι τα απόβλητα συσκευασιών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πολιτική που ακολουθείται από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.Α.Ν.).

Οι στόχοι που τίθενται για τον Δήμο Αγίου Δημητρίου για την ανάκτηση μέσω τις Διαλογής στην Πηγή ανά ρεύμα έως το 2035 είναι οι εξής:

Γυαλί	Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Γυαλιού το 2020 είναι 39% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 75%.
Χαρτί/Χαρτόνι	Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Χαρτιού για το 2020 είναι 27% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 85% ανάκτηση.
Μέταλλα	Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Μέταλλα το 2020 είναι 38% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 80%.
Πλαστικό	Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Πλαστικά το 2020 είναι 36% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 55%.
Ξύλο	Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Ξύλου για το 2020 είναι 20% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 30% ανάκτηση.
Λοιπά ανακυκλώσιμα: Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα Λοιπά ανακυκλώσιμα για το 2020 είναι 15% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 30% ανάκτηση.	

Αναλυτικά οι στόχοι ανάκτησης από ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών ανά ρεύμα έως το 2035, παρουσιάζονται στους επόμενους Πίνακες:

Γυαλί	Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Γυαλιού το 2020 είναι 39% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 75%.
--------------	---

Πίνακας 3-11 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Γυαλί συσκευασίας (3,3%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29365,88	969,07	40,00%	387,63	1,32%
2025	29957,91	988,61	70,00%	692,03	2,31%
2030	30561,89	1008,54	75,00%	756,41	2,48%
2035	31178,03	1028,88	75,00%	771,66	2,48%

Πίνακας 3-12 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Γυαλί (λοιπά) (0,1%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29365,88	29,37	20,0%	5,87	0,02%
2025	29957,91	29,96	70,0%	20,97	0,07%
2030	30561,89	30,56	75,0%	22,92	0,08%
2035	31178,03	31,18	75,0%	23,38	0,08%

Πίνακας 3-13 : Στόχοι ανάκτησης «Γυαλί συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Γυαλί (3,4%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29365,88	998,44	39,0%	393,39	1,34%
2025	29957,91	1018,57	70,0%	713,00	2,38%
2030	30561,89	1039,10	75,0%	779,33	2,55%
2035	31178,03	1060,05	75,0%	795,04	2,55%

Χαρτί/Χαρτόνι	Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Χαρτιού για το 2020 είναι 27% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 85% ανάκτηση.
---------------	---

Πίνακας 3-14 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Χαρτί/Χαρτόνι συσκευασίας (9,2%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	2.701,66	40,0%	1.080,66	3,68%
2025	29.957,91	2.756,13	75,0%	2.067,10	6,90%
2030	30.561,89	2.811,69	85,0%	2.389,94	7,82%
2035	31.178,03	2.868,38	85,0%	2.438,12	7,82%

Πίνακας 3-15 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Χαρτί/Χαρτόνι λοιπά (18,9%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	5.550,15	20,0%	1.110,03	3,78%
2025	29.957,91	5.662,05	75,0%	4.246,53	14,18%

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Χαρτί/Χαρτόνι λοιπά (18,9%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2030	30.561,89	5.776,20	85,0%	4.909,77	16,07%
2035	31.178,03	5.892,65	85,0%	5.008,75	16,07%

Πίνακας 3-16 : Στόχοι ανάκτησης «Χαρτί/Χαρτόνι συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Χαρτί/Χαρτόνι (28,1%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	8.251,81	27,0%	2.190,86	7,46%
2025	29.957,91	8.418,17	75,0%	6.313,63	21,08%
2030	30.561,89	8.587,89	85,0%	7.299,71	23,89%
2035	31.178,03	8.761,03	85,0%	7.446,87	23,89%

Μέταλλα Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Μέταλλα το 2020 είναι 38% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 80%.

Πίνακας 3-17 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Μέταλλα συσκευασίας (2,9%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	851,61	40,0%	340,64	1,16%
2025	29.957,91	868,78	70,0%	608,15	2,03%
2030	30.561,89	886,29	80,0%	709,04	2,32%
2035	31.178,03	904,16	80,0%	723,33	2,32%

Πίνακας 3-18 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Μέταλλα λοιπά (0,4%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	117,46	20,0%	23,49	0,08%
2025	29.957,91	119,83	70,0%	83,88	0,28%
2030	30.561,89	122,25	80,0%	97,80	0,32%
2035	31.178,03	124,71	80,0%	99,77	0,32%

Πίνακας 3-19 : Στόχοι ανάκτησης «Μέταλλα συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Μέταλλα (3,3%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	969,07	38,0%	364,18	1,24%
2025	29.957,91	988,61	70,0%	692,03	2,31%
2030	30.561,89	1.008,54	80,0%	806,83	2,64%
2035	31.178,03	1.028,88	80,0%	823,10	2,64%

Πλαστικό	Ο στόχος ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Πλαστικά το 2020 είναι 36% και μέχρι το 2035 διαμορφώνεται σε 55%.
----------	---

Πίνακας 3-20 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Πλαστικό συσκευασίας (10,2%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	2.995,32	40,0%	1.198,13	4,08%
2025	29.957,91	3.055,71	50,0%	1.527,85	5,10%
2030	30.561,89	3.117,31	55,0%	1.714,52	5,61%
2035	31.178,03	3.180,16	55,0%	1.749,09	5,61%

Πίνακας 3-21 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Πλαστικό λοιπά (2,8%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	822,24	20,0%	164,45	0,56%
2025	29.957,91	838,82	50,0%	419,41	1,40%
2030	30.561,89	855,73	55,0%	470,65	1,54%
2035	31.178,03	872,98	55,0%	480,14	1,54%

Πίνακας 3-22 : Στόχοι ανάκτησης «Πλαστικό συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Πλαστικό (13%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	3.817,56	36,0%	1.362,87	4,64%
2025	29.957,91	3.894,53	50,0%	1.947,26	6,50%

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Πλαστικό (13%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2030	30.561,89	3.973,05	55,0%	2.185,17	7,15%
2035	31.178,03	4.053,14	55,0%	2.229,23	7,15%

Ξύλο	Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα ανακυκλώσιμα Ξύλου για το 2020 είναι 20% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 30% ανάκτηση.
------	---

Πίνακας 3-23 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο συσκευασίας» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Ξύλο συσκευασίας (1,2%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	352,39	25,0%	88,10	0,30%
2025	29.957,91	359,49	25,0%	89,87	0,30%
2030	30.561,89	366,74	30,0%	110,02	0,36%
2035	31.178,03	374,14	30,0%	112,24	0,36%

Πίνακας 3-24 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο λοιπά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Ξύλο λοιπά (1,2%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	352,39	15,0%	52,86	0,18%
2025	29.957,91	359,49	25,0%	89,87	0,30%
2030	30.561,89	366,74	30,0%	110,02	0,36%
2035	31.178,03	374,14	30,0%	112,24	0,36%

Πίνακας 3-25 : Στόχοι ανάκτησης «Ξύλο συνολικά» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Ξύλο (2,4%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	704,78	20,0%	140,96	0,48%
2025	29.957,91	718,99	25,0%	179,75	0,60%
2030	30.561,89	733,49	30,0%	220,05	0,72%
2035	31.178,03	748,27	30,0%	224,48	0,72%

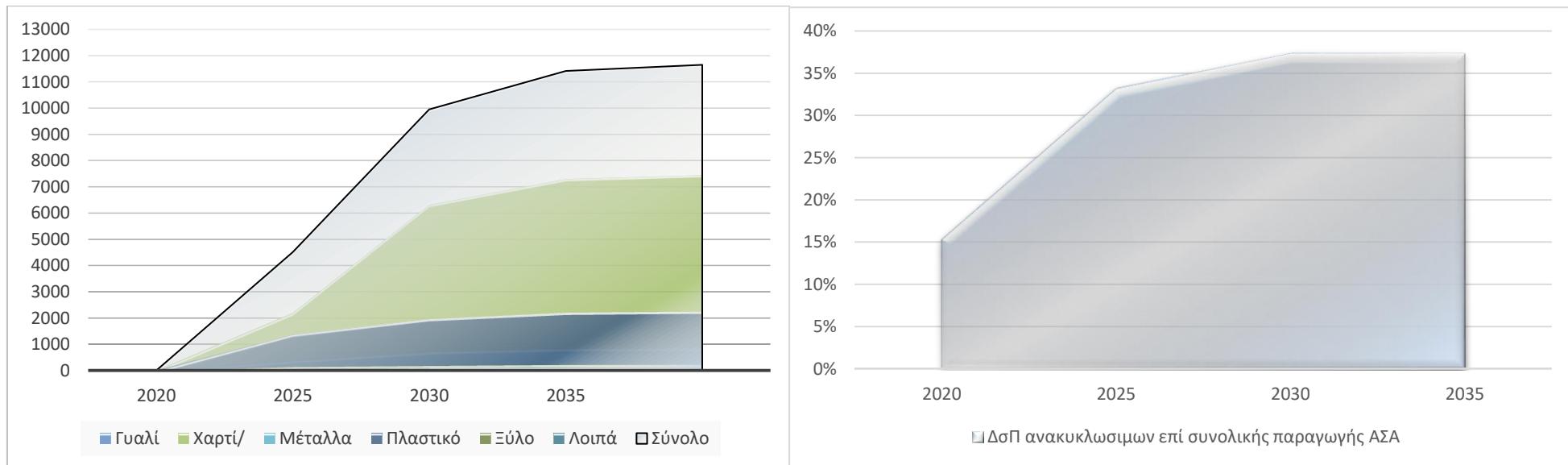
Λοιπά ανακυκλώσιμα: Οι στόχοι ανάκτησης μέσω της Διαλογής στην Πηγή για τα Λοιπά ανακυκλώσιμα για το 2020 είναι 15% και μέχρι το 2035 ορίζεται σε 30% ανάκτηση.

Πίνακας 3-26 : Στόχοι ανάκτησης «Λοιπά ανακυκλώσιμα» από ΔσΠ έως το 2035

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Λοιπά (1,4%)	ΣΤΟΧΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΔσΠ (%)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn)	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	411,12	15,0%	61,67	0,21%
2025	29.957,91	419,41	25,0%	104,85	0,35%
2030	30.561,89	427,87	30,0%	128,36	0,42%
2035	31.178,03	436,49	30,0%	130,95	0,42%

Πίνακας 3-27 : Συνολικοί Στόχοι ανάκτησης μέσω ΔσΠ Ανακυκλώσιμων Υλικών έως το 2035

ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΠΟ ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ									
ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΑ (tn)	Γυαλί	Χαρτί/Χαρτόνι	Μέταλλα	Πλαστικό	Ξύλο	Λοιπά	Σύνολο	% επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ
2020	29.365,88	393,39	2.190,86	364,18	1.362,87	140,96	61,67	4.513,91	15,37%
2025	29.957,91	713,00	6.313,63	692,03	1.947,26	179,75	104,85	9.950,52	33,22%
2030	30.561,89	779,33	7.299,71	806,83	2.185,17	220,05	128,36	11.419,45	37,37%
2035	31.178,03	795,04	7.446,87	823,10	2.229,23	224,48	130,95	11.649,67	37,37%



Διάγραμμα 3-4 : Ποσότητες ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών Δήμου Αγίου Δημητρίου

Διάγραμμα 3-5 : % ΔσΠ ανακυκλώσιμων επί συνολικής παραγωγής ΑΣΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου

3.3.3 Ειδικοί Στόχοι ΤΣΔΑ Δήμου Αγίου Δημητρίου για τα λοιπά είδη ΑΣΑ

Τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης βασίζονται στην αρχή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, η οποία χρησιμοποιεί οικονομικά κίνητρα ώστε να ενθαρρύνει τους παραγωγούς να σχεδιάσουν πιο φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, καθιστώντας τους υπεύθυνους για το κόστος της διαχείρισης των προϊόντων στο τέλος του κύκλου ζωής τους (όταν δηλ. τα προϊόντα αυτά καταστούν απόβλητα).

Η Ελλάδα συμπεριέλαβε στο θεσμικό πλαίσιο της εναλλακτικής διαχείρισης και μια σειρά ρευμάτων αποβλήτων, για τα οποία υπάρχουν σαφείς ποσοτικοί στόχοι ανακύκλωσης και αξιοποίησης στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία, όχι όμως απαραίτητα στο πλαίσιο της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (π.χ. μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων, απόβλητα λιπαντικών ελαίων, απόβλητα εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών – ΑΕΚΚ).

Έτσι, μέχρι σήμερα, εκτός από τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας (Ν. 2939/2001), έχουν εκδοθεί Προεδρικά Διατάγματα (ΠΔ) και Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ) σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εναλλακτικής διαχείρισης, για τα εξής υλικά :

- Οχήματα στο Τέλος Κύκλου Ζωής – ΟΤΚΖ, (ΠΔ 116/2004, ΦΕΚ 81Α/5.3.04).
- Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού – ΑΗΗΕ, (ΚΥΑ ΗΠ-23615/651/E103/2014,ΦΕΚ 1184/B/9-5-2014).
- Απόβλητα Λιπαντικών Ελαίων – ΑΛΕ, (ΠΔ 82/2004, ΦΕΚ 64Α/2.3.04).
- Απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών (ΚΥΑ 41624/2057/E103/28-09-2010, ΦΕΚ 1625 Β).
- Χρησιμοποιημένα ελαστικά οχημάτων (ΠΔ 109/2004, ΦΕΚ 75Α/5.3.04).
- Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων – ΑΕΚΚ, (ΚΥΑ 36259/1757/E103/23-08-2010, ΦΕΚ 1312 Β/24-08-2010).

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν 22 Εγκεκριμένα Συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης που καλύπτουν τις συσκευασίες, τις φορητές στήλες (μπαταρίες), τους συσσωρευτές, τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού , τα μεταχειρισμένα ελαστικά, τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων, τα Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής (αυτοκίνητα) και τα απόβλητα των εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων.

Οι παραπάνω κατηγορίες υλικών εφόσον δεν συλλέγονται ξεχωριστά μέσω εγκεκριμένου συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης, επιβαρύνουν εν πολλοίς το σύστημα συλλογής αποβλήτων των ΟΤΑ Α' Βαθμού και κατά συνέπεια αυξάνουν τις συνολικές ποσότητες στερεών αποβλήτων που οδηγούνται σε ΧΥΤΑ.

Στη συνέχεια εξειδικεύεται ο Γενικός Στόχος 3 «Ενίσχυση της Εναλλακτικής Διαχείρισης των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (ΑΕΕΚ, ΑΗΗΕ, μπαταρίες, ελαστικά κλπ)» που έχει τεθεί για το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων του Δήμου Αγίου Δημητρίου. Η εξειδίκευση αφορά συγκεκριμένα ρεύματα αποβλήτων που επηρεάζουν σημαντικά τις συνολικές παραγόμενες ποσότητες του Δήμου που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Δήμος Αγίου Δημητρίου συνάπτει συμβάσεις συνεργασίας με Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης που διαχειρίζονται τα εν λόγω ειδικά ρεύματα αποβλήτων και τις ανανεώνει όποτε αυτές λήξουν.

3.3.3.1 Ογκώδη Απόβλητα και Απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)

Τα ΑΕΚΚ προκύπτουν από δραστηριότητες όπως η κατασκευή και ανακαίνιση κτιρίων και δημοσίων ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

υποδομών, ολική ή μερική κατεδάφιση κτιρίων και υποδομών και η κατασκευή και συντήρηση των οδών. Σημειώνουμε εδώ ότι αναφερόμαστε στα μη επικίνδυνα ΑΕΚΚ. Μικρό ποσοστό αυτών μπορεί να περιέχουν επικίνδυνες ουσίες (πχ αμίαντος) και απαιτεί ειδική διαχείριση.

Στόχος του παρόντος τοπικού σχεδίου είναι η ενίσχυση των δράσεων εκτροπής των ογκωδών αποβλήτων από την ταφή σε XYTA και η ενίσχυση των δράσεων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.

Επίσης απαιτείται βελτίωση του συστήματος χωριστής συλλογής των ογκωδών με σαφή διαχωρισμό των διαφόρων ειδών αποβλήτων.

Η πλειοψηφία των ογκωδών αποβλήτων που συγκεντρώνονται στο ρεύμα των σύμμεικτων ΑΣΑ, αφορούν απόβλητα Εκσκαφών Κατεδαφίσεων και Κατασκευών.

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου με το παρόν σχέδιο θέτει ως στόχο εκτροπής ποσοστό 70% κ.β. των παραγόμενων ΑΕΚΚ και προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσής τους έως το 2035.

3.3.3.2 Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

Ο στόχος που τίθεται για τη διαχείριση των ΑΗΗΕ αποτελεί εξειδίκευση των εθνικών στόχων για το Δήμο Αγίου Δημητρίου.

Σημειώνεται ότι ο Δήμος μέχρι σήμερα έχει συνάψει συνεργασίες με το ΣΕΔ, εντούτοις μεγάλο ποσοστό των ΑΗΗΕ συλλέγονται από τα καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών καθώς και από «πλανόδιους συλλέκτες», οι οποίοι πωλούν τα ΑΗΗΕ σε εμπόρους scrap. Το ποσοστό των παραγόμενων ΑΗΗΕ που συλλέγεται με αυτόν τον τρόπο (καταστήματα και πλανόδιους), εκτιμάται στο 60% - 70%. Σύμφωνα με το ισχύον ΕΣΔΑ ο στόχος εκτροπής για ΑΗΗΕ το 2019 ήταν 65% της συνολικής ποσότητας. Το σύνολο των συλλεγόμενων ΑΗΗΕ οδηγείται σε κέντρα παραλαβής, από όπου τα ΑΗΗΕ διοχετεύονται σε εγκαταστάσεις απορρύπανσης /ανακύκλωσης /ανάκτησης.

Υπενθυμίζουμε ότι τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού περιλαμβάνουν μεγάλες και μικρές ηλεκτρικές συσκευές (ψυγεία, ηλεκτρικές σκούπες κ.α.), εξοπλισμό πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (πχ ηλεκτρονικούς υπολογιστές), καταναλωτικά είδη (τηλεοράσεις κ.α.), ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία, λαμπτήρες, φωτιστικά είδη, και άλλα. Ειδικά για τους λαμπτήρες, σημειώνουμε ότι πρέπει να τοποθετούνται στους ειδικούς κάδους με προσοχή για να μη σπάσουν. Ανακυκλώνονται όλοι οι ακέραιοι λαμπτήρες εκκένωσης αερίων (ευθύγραμμοι, κυκλικοί, ατμών νατρίου κτλ).

Σύμφωνα με το ισχύον ΠΕΣΔΑ Αττικής οι στόχοι που είχαν καθοριστεί ήταν :

- Μέχρι το τέλος του 2015, ο ποσοτικός στόχος συλλογής για τα ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης ορίστηκε σε 4 kg/κάτοικο ετησίως ή σε ποσότητα ίση με το μέσο ετήσιο βάρος των ΑΗΗΕ που συλλέχθηκαν κατά την προηγούμενη τριετία.
- Από το 2016 το ελάχιστο ποσοστό συλλογής ορίστηκε σε 45% και υπολογίζεται βάσει του συνολικού βάρους των ΑΗΗΕ, τα οποία συλλέχθηκαν σε ένα δεδομένο έτος, εκφράζεται δε ως ποσοστό του μέσου ετήσιου βάρους του ΗΗΕ που διατέθηκε σε κυκλοφορία κατά τα τρία προηγούμενα έτη στη χώρα.
- Από το 2019 το ελάχιστο ποσοστό συλλογής ορίστηκε σε 65% του μέσου ετήσιου βάρους των ΗΗΕ που διατέθηκε στην αγορά κατά την προηγούμενη τριετία ή εναλλακτικά στο 85% των ΑΗΗΕ που παράγονται.

Συνεπώς διαπιστώνεται ότι οι στόχοι για τα ΑΗΗΕ εν πολλοίς έχουν επιτευχθεί μέσα από δίκτυο που λειτουργεί παράλληλα με τις πρωτοβουλίες του Δήμου και απομένει ένα 30% - 40% των παραγόμενων ΑΗΗΕ, το οποίο ο Δήμος οφείλει να διαχειριστεί.

Σε απόλυτα νούμερα (tn), οι εκτιμώμενες παραγόμενες ποσότητες είναι:

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Πίνακας 3-28 : Στόχοι συλλογής και ανάκτησης ΑΗΗΕ έως το 2035 (tn)

	Τόνοι/έτος (στόχος βάσει πληθυσμού Δήμου)
Παραγόμενα ΑΗΗΕ (εκτίμηση με 9kg/κάτοικο/έτος)	641,24
Συνολικός Στόχος συλλογής 85% ΑΗΗΕ για το έτος 2020 και μετά	545,05
Εκτίμηση της Συλλογής μέσω τρίτων όπως καταστήματα ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών, «πλανόδιοι συλλέκτες» κλπ. (70%)	381,53
Συλλογή μέσω ΣΕΔ (30%)	163,52

3.3.3.3 Απόβλητα Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (ΑΦΗΣ&Σ)

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 41624/2010, οι ακόλουθοι στόχοι για ΑΦΗΣ&Σ έχουν τεθεί:

Το ποσοστό συλλογής των ΑΦΗΣ&Σ θα πρέπει να ανέλθει τουλάχιστον στο 25% μέχρι 26/9/12 και τουλάχιστον στο 45% έως 26/9/2016.

Η συλλογή του συνόλου των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας, πρέπει να επιτευχθεί μέχρι 26/9/2012.

Από το 2014 είναι υποχρεωτικός ο υπολογισμός της απόδοσης ανακύκλωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό 2012/493/ΕΕ.

Για το ρεύμα των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ο στόχος συλλογής του ισχύοντος ΕΣΔΑ τίθεται σε 45%.

3.3.3.4 Οχήματα στο Τέλος του Κύκλου Ζωής τους (OTKZ)

Ο Δήμος μέχρι σήμερα έχει συνάψει συνεργασίες με ΣΕΔ, εντούτοις εκτιμάται ότι μεγάλο ποσοστό των OTKZ συλλέγονται από ανεξάρτητους ιδιώτες που δραστηριοποιούνται στον τομέα.

Στην παρούσα φάση δεν κρίνεται απαραίτητη η λήψη επιπλέον μέτρων για την ενίσχυση της ανακύκλωσης, καθώς με την εισαγωγή της βεβαίωσης καταστροφής και του πιστοποιητικού καταστροφής περιορίζονται σημαντικά οι δυνατότητες μη ορθολογικής διαχείρισης του οχήματος στο τέλος του κύκλου ζωής του.

3.3.3.5 Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων

Σύμφωνα τόσο με την εθνική, όσο και με την κοινοτική νομοθεσία, μετά την 16η Ιουλίου 2003 δεν γίνονται αποδεκτά σε XYTA:

- i) ολόκληρα μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων, εκτός από τα υλικά που προορίζονται για χρήση σε κατασκευαστικά έργα εντός του XYTA και
- ii) τεμαχισμένα μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων μετά την 16η Ιουλίου 2006.

(Εξαιρούνται και στις δύο περιπτώσεις τα ελαστικά ποδηλάτων και τα ελαστικά με εξωτερική διάμετρο άνω των 1.400 mm.

Από τις επιταγές της κείμενης νομοθεσίας, η ανάκτηση των μεταχειρισμένων ελαστικών πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 65% των αποσυρόμενων ελαστικών και η ανακύκλωση τουλάχιστον το 10%.

3.3.3.6 Απόβλητα Έλαια

Οι στόχοι του ισχύοντος ΕΣΔΑ (2015) αφορούν και μια «επιδιωκόμενη» ποσότητα συλλογής και αναγέννησης, ήτοι 85% συλλογή και 100% αναγέννηση των συλλεχθέντων.

Οι συλλεγόμενες ποσότητες του συγκεκριμένου ρεύματος στον Δήμο Αγίου Δημητρίου είναι αρκετά περιορισμένες έως και μηδενικές (συλλέγονται μόνο ορυκτέλαια δημοτικών οχημάτων), εντούτοις εκτιμάται ότι πραγματοποιείται συλλογή μεγάλης ποσότητας των Αποβλήτων Ελαίων από ΣΕΔ απ' ευθείας από μεγάλους παραγωγούς (καταστήματα εστίασης).

Σε πρώτη φάση ο στόχος που τίθεται είναι η σύναψη σχετικής Σύμβασης με ΣΣΕΔ και η παρακολούθηση των ποσοτήτων που συλλέγονται.

3.3.3.7 Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας

Από τις επιταγές της κείμενης νομοθεσίας, η ανακύκλωση των ΑΣΟΒ, πρέπει να καλύψει το σύνολο των ποσοτήτων που διακινούνται στην ελληνική αγορά.

3.3.3.8 Μικρές ποσότητες Επικινδύνων Αποβλήτων στα ΑΣΑ (ΜΠΕΑ)

Στόχος της διαχείρισης ρευμάτων επικίνδυνων αποβλήτων είναι η διάθεσή τους μέσω αντίστοιχων ΣΕΔ. Η πρακτική της συνολικής απομάκρυνσής τους από τους κάδους σύμμεικτων μειώνει τον όγκο των αποβλήτων που οδηγούνται προς ταφή, μηδενίζει τις τυχόν επιπτώσεις κατά την μεταφορά και την ταφή και δίνει την δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Στην παρούσα φάση οργανωμένη διαχείριση μέσω ΣΕΔ γίνεται για τους λαμπτήρες (20 01 21*), ΑΗΗΕ (16 02 15*, 20 01 23* & 20 01 35*) και τις μπαταρίες/συσσωρευτές (20 01 33*).

Στόχος του Δήμου είναι η χωριστή συλλογή των ΜΠΕΑ μέσω των νέων ΣΕΔ που θα δημιουργούνται.

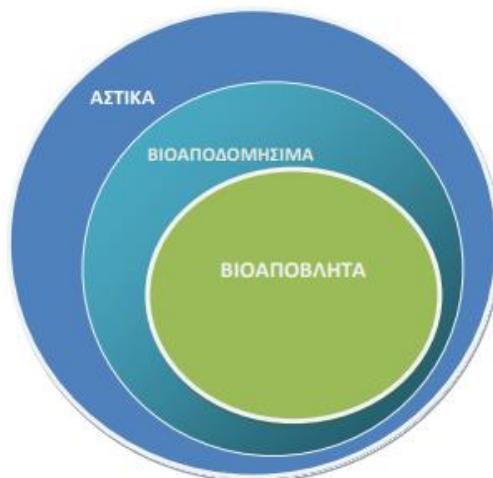
3.3.3.9 Απόβλητα κλωστοϋφαντουργίας

Τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργίας (ΑΚ) αποτελούν την τέταρτη μεγαλύτερη κατηγορία πίεσης ανάλωσης πρώτων υλών και νερού. Κάτω από 1% των ΑΚ παγκοσμίως ανακυκλώνονται σε νέα προϊόντα. Στη χώρα μας δεν εφαρμόζεται έως σήμερα χωριστή συλλογή των αποβλήτων αυτών, πλην της ανάπτυξης δικτύου κόκκινων περιεκτών συλλογής μεταχειρισμένων ειδών ένδυσης και υπόδησης της RECYCOM Και των κοινωνικών δράσεων κάποιων φορέων. Στόχος του Δήμου είναι η ανάπτυξη δικτύου κόκκινου κάδου στις γωνιές ανακύκλωσης, καθώς και η αποκομιδή των εν λόγω αποβλήτων μέσω της λειτουργίας του κινητού πράσινου σημείου.

4 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

4.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ – ΟΡΙΣΜΟΙ

Τα βιολογικά απόβλητα αποτελούν μέρος των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων, τα οποία ορίζονται ως «οποιοιδήποτε απόβλητο που μπορεί να υποστεί αναερόβια ή αερόβια αποσύνθεση». Η έννοια των βιολογικών αποβλήτων (βιοαποβλήτων), ως ξεχωριστή κατηγορία αποβλήτων, θεσμοθετείται στην Ελλάδα με τον Ν.4042/2012(ΦΕΚΑ' 24/13-2-2012), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2008/98 για τα απόβλητα. Σύμφωνα με το Ν.4042/2012, ως βιολογικά απόβλητα (βιοαπόβλητα) ορίζονται: “Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειρείων από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων”. Με τον ίδιο νόμο καθιερώνεται η χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων και τίθεται στόχος χωριστής συλλογής, όπως αναφέρεται σε προηγούμενο κεφάλαιο.



Εικόνα 4-1: Κατανομή των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ), Βιοαποδομήσιμων (ΒΑΑ) & Βιοαποβλήτων (ΒΑ) σε μορφή συνόλου

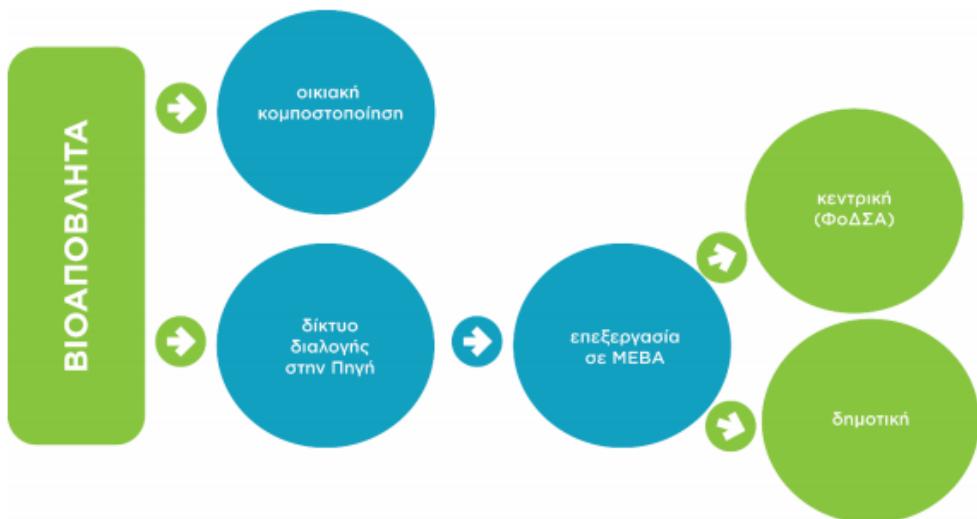
4.2 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ - ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

4.2.1 Προοίμιο

Τα συστήματα διαχείρισης των βιοαποβλήτων μπορούν να διακριθούν σε:

1. Συστήματα διαχείρισης των βιοαποβλήτων στην πηγή, τα οποία διακρίνονται σε:
 - 1.1. Επί τόπου επεξεργασία με οικιακή κομποστοποίηση
 - 1.2. Διαλογή στην πηγή και μεταφορά σε μονάδες επεξεργασίας προδιαλεγμένων οργανικών.
2. Διαχωρισμό από τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα σε συστήματα (μονάδες) επεξεργασίας και ανάκτησης βιοαποβλήτων.

Όπως αναπτύχθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο 3, πλέον το αναθεωρημένο ΕΣΔΑ του 2020 σε συμμόρφωση με τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες επιβάλλει την υιοθέτηση από τον Δήμο της ανάπτυξης συστήματος διαχείρισης στην πηγή, πρωθώντας την επί τόπου κομποστοποίηση, όπου αυτό είναι εφικτό και αναπτύσσοντας ΔσΠ σε όλο την περιοχή ευθύνης του μέχρι το τέλος του 2022.



Εικόνα 4-2: Μέθοδοι διαχείρισης βιοαποβλήτων

Για την αποτελεσματική λειτουργία του ΔσΠ ΒΑ, είναι σκόπιμο ο Δήμος να αυξήσει σταδιακά την περιοχή εφαρμογής του δικτύου καφέ κάδων, παρακολουθώντας συστηματικά την απόδοσή του μέσω δεικτών σαφώς καθορισμένων ώστε γρήγορα να προχωράει σε διορθωτικές ενέργειες. Επομένως, επιλέγονται και οριοθετούνται οι γεωγραφικές περιοχές του Δήμου που θα συμμετέχουν στη ΔσΠ σε κάθε στάδιο ανάπτυξης του συστήματος λαμβάνοντας υπόψη πληθυσμιακά, δημογραφικά και χωροταξικά χαρακτηριστικά του Δήμου.

Η σταδιακή ανάπτυξη του ΔσΠ με 1η φάση στις περιοχές με τη μεγαλύτερη πυκνότητα πληθυσμού, θα έχει εν γένει αυξημένο ποσοστό επίτευξης των στόχων εν συγκρίσει με το απαιτούμενο κόστος λειτουργίας. Επιπλέον, η σταδιακή ανάπτυξη δίνει τη δυνατότητα να βελτιστοποιηθεί το σύστημα ΔσΠ πριν την επέκτασή του.

Από την άλλη η σταδιακή ανάπτυξη του δικτύου στον Δήμο έχει και μειονεκτήματα:

- Αυξημένος διαχειριστικός φόρτος των εμπλεκομένων δημοτικών υπηρεσιών. Η σταδιακή ανάπτυξη θα επιβαρύνει διαχειριστικά τον Δήμο καθώς θα απαιτηθούν επιπλέον διαδικασίες ανάθεσης και υλοποίησης κλπ.
- Εξασφάλιση συνεχούς ροής χρηματοδοτήσεων, καθώς η διαθεσιμότητα πόρων του ΕΣΠΑ συνηγορεί στην εξαρχής ανάπτυξη σε όλο το Δήμο. Στην περίπτωση ωστόσο που γίνεται σταδιακή ανάπτυξη του ΔσΠ, τότε απαιτείται μεγάλη προσοχή στη σαφή οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής που εξυπηρετείται κάθε φορά ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη.

4.2.2 Συστήματα διαχείρισης των βιοαποβλήτων στην πηγή

Οικιακή / Επιτόπια Κομποστοποίηση

Αφορούν σε διαχείριση που λαμβάνει χώρα εντός οικιών, κήπων, δημόσιων χώρων πρασίνου ή συγκεκριμένων χώρων των αστικών περιοχών, όπως οικιστικά συγκροτήματα, σχολεία, ξενοδοχεία, στρατόπεδα. Με τα εν λόγω συστήματα δεν απαιτείται μεταφορά των βιοαποβλήτων ή όταν απαιτείται (σε δημόσιους χώρους) είναι μικρής κλίμακας. Η συνολική διαχείριση ολοκληρώνεται επί τόπου με την παραγωγή κόμποστ.

Υπάρχουν στο εμπόριο διαφόρων τύπων κάδοι οικιακής κομποστοποίησης (κομποστοποιητές) που μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες ενός χρήστη για κομποστοποίηση στο σπίτι, ανάλογα με το χώρο που διαθέτει, την ποσότητα βιοαποβλήτων που παράγει και το χρόνο που μπορεί να διαθέσει για την παρακολούθηση της διαδικασίας ωρίμανσης του κόμποστ. Συνήθη εφαρμογή στους Δήμους βρίσκουν προγράμματα, τα οποία περιλαμβάνουν διανομή κάδων τύπου “κήπου” σε δημότες που διαθέτουν κήπους.

Τα προγράμματα οικιακής κομποστοποίησης στοχεύουν στην εκτροπή οργανικών υπολειμμάτων κουζίνας και φυτικών υπολειμμάτων που παράγονται από τα νοικοκυριά. Σε περιπτώσεις που επιδιώκεται μαζικότερη επιτόπια διαχείριση όπως π.χ. για την εξυπηρέτηση οικιστικών συγκροτημάτων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και μηχανικοί κομποστοποιητές, οι οποίοι σε σχέση με τους απλούς κάδους οικιακής κομποστοποίησης διαθέτουν μεγαλύτερη δυναμικότητα και αυτοματοποιούν σε ορισμένο βαθμό τη διαδικασία παραγωγής του κόμποστ. Προκειμένου τα εν λόγω προγράμματα να είναι αποδοτικά απαιτείται ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των δημοτών που θα συμμετέχουν, καθώς και συστηματική παρακολούθηση δεικτών απόδοσης.

Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ)

Αφορά σε διαχωρισμό των βιοαποβλήτων (πριν αναμειχθούν με την υπόλοιπη μάζα των απορριμμάτων) από τους δημότες σε ειδικούς περιέκτες και τη συλλογή και μεταφορά τους από τον Δήμο σε κεντρικές μονάδες προς επεξεργασία. Για την αποδοτική λειτουργία της ΔσΠ, οι βασικές παράμετροι σχεδιασμού είναι αποτελεσματικό πρόγραμμα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του δημοτών, ο αρχικός τους με ειδικές βιοαποδομήσιμες σακούλες, η ορθή χωροθέτηση των κάδων, τα συχνά δρομολόγια και τα ειδικά σχεδιασμένα απορριμματοφόρα οχήματα για την αποτελεσματική αποκομιδή των βιοαποβλήτων.

4.2.3 Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων

Ανάλογα με το μέγεθός τους και την περιοχή την οποία εξυπηρετούν, οι μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) μπορούν να διακριθούν σε:

- Αποκεντρωμένες ΜΕΒΑ, οι οποίες είναι μικρής δυναμικότητας προκειμένου να εξυπηρετήσουν ανάγκες σε τοπικό, δημοτικό ή διαδημοτικό επίπεδο.
- Κεντρικές ΜΕΒΑ, οι οποίες είναι μεγαλύτερης δυναμικότητας προκειμένου να εξυπηρετήσουν ευρύτερες περιοχές σε περιφερειακό επίπεδο.

5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΣΠ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ

5.1 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η υφιστάμενη κατάσταση διαχείρισης του Δήμου, η αξιολόγηση αυτής και οι στόχοι για την ανάπτυξη του συστήματος διαχείρισης βιοαποβλήτων αποτυπώνονται σε προηγούμενα κεφάλαια του ΤΣΔΑ. Εδώ γίνεται μια σύνοψη της κατάστασης σε επίπεδο Περιφέρειας και Δήμου συναρτήσει των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, ως σημείο αναφοράς για τη βελτιστοποίηση του σχεδιασμού.

Το σύστημα ΔσΠ βιοαποβλήτων αναπτύσσεται με ευθύνη των Δήμων εν παραλλήλω με το δίκτυο των κάδων υπολειμματικών σύμμεικτων με στόχο τη σταδιακή αντικατάσταση του τελευταίου, καθώς τα βιοαπόβλητα αποτελούν το 43,6% του συνόλου των ΑΣΑ. Στην παρούσα φάση, το εν λόγω σύστημα παρουσιάζει πολύ μικρή ανάπτυξη και συγκεκριμένα ισχύουν τα κάτωθι:

- Όλοι οι Δήμοι της Περιφέρειας συλλέγουν χωριστά τα πράσινα απόβλητα. Σύμφωνα με στοιχεία του ΕΔΣΝΑ, κατά το έτος 2019, στους Δήμους της Αττικής, συλλέχθησαν χωριστά και οδηγήθηκαν στο ΕΜΑ **57.749,55 tη πρασίνων αποβλήτων**.
- Σε ορισμένους Δήμους της Αττικής έχουν αναπτυχθεί δίκτυα για τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων τροφών και τροφίμων καθώς και των αποβλήτων κήπου. Πιο συγκεκριμένα:

Πίνακας 5-1: Υφιστάμενα δίκτυα ΔσΠ σε Δήμους της Αττικής

Δήμος Αθηναίων	Στον Δήμο Αθηναίων πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων κατά τον καθαρισμό των λαϊκών αγορών καθώς και από άλλους μεγάλους παραγωγούς (νοσοκομεία, ξενοδοχεία κλπ). Πρόσφατα τοποθετήθηκαν 25 καφέ κάδοι σε επιλεγμένα σημεία στην περιοχή του Κολωνακίου για τη συλλογή βιοαποβλήτων από κατασήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.
Δήμος Πειραιά	Στον Δήμο Πειραιά έχουν τοποθετηθεί καφέ κάδοι σε καίρια σημεία της πόλης, στο πλαίσιο πιλοτικού προγράμματος για τη συλλογή βιοαποβλήτων.
Δήμος Περιστερίου	Στον Δήμο Περιστερίου εφαρμόζει πιλοτικά το πρόγραμμα με κεντρικό σύστημα κάδων σύμφωνα με το σχεδιασμό που εκπονήθηκε στο πρόγραμμα υποστήριξης των 6 Δήμων της Δυτικής Αττικής υπό την αιγίδα του ΥΠΕΝ.
Δήμος Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης	Ο Δήμος Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης υλοποιεί διάφορες δράσεις στο πλαίσιο της συλλογής βιοαποβλήτων και σε επιχειρήσεις και σε νοικοκυριά. Από το 2018 έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο καφέ κάδου σε κατασήματα εστίασης όπως οπωροπωλεία, υπεραγορές τροφίμων και ξενοδοχειακές μονάδες ενώ το 2019 επεκτάθηκε και στα νοικοκυριά του Δήμου.
Δήμος Αμαρουσίου	Ο Δήμος Αμαρουσίου έχει τοποθετήσει καφέ κάδους στις οδούς όπου λαμβάνουν χώρα οι λαϊκές αγορές.
Δήμος Αγ. Παρασκευής	Το 2018 ξεκίνησε η χρήση καφέ κάδου για τη χωριστή συλλογή οργανικού υλικού στις λαϊκές αγορές του Δήμου Αγίας Παρασκευής.

Δήμος Βριλησσίων	Τα Βριλήσσια είναι ένας από τους πρώτους Δήμους της χώρας που εφάρμοσε το σύστημα χωριστής συλλογής των οργανικών απορριμμάτων με τους καφέ κάδους. Σήμερα στα Βριλήσσια είναι εγκατεστημένο ένα πυκνό δίκτυο 283 καφέ κάδων.
Δήμος Ελευσίνας	Το 2018 ξεκίνησε ο Δήμος Ελευσίνας τη χωριστή συλλογή πόρτα – πόρτα των βιοαποβλήτων από οικίες και καταστήματα εστίασης, πιλοτικά στην περιοχή της Κάτω Ελευσίνας.
Δήμος Ηρακλείου	Κατά τα έτη 2018-2019 τοποθετήθηκαν καφέ κάδοι σε όλη την επικράτεια του Δήμου Ηρακλείου Αττικής.
Δήμος Καλλιθέας	Το 2019 ο Δήμος Καλλιθέας τοποθέτησε καφέ κάδους στις λαϊκές αγορές.
Δήμος Κηφισιάς	Τον Νοέμβριο του 2012 ξεκίνησε η εφαρμογή χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων σε πιλοτικές περιοχές του Δήμου Κηφισιάς στο πλαίσιο του προγράμματος AthensBiowaste.
Δήμος Παπάγου – Χολαργού	Στον Δήμο Παπάγου – Χολαργού λειτουργεί από το 2019 πρόγραμμα διαλογής στην πηγή βιοαποβλήτων με τη στήριξη του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ).
Δήμος Χαλανδρίου	Στο Δήμο Χαλανδρίου εφαρμόζεται σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το πιλοτικό πρόγραμμα αξιοποίησης οικιακών υπολειμμάτων τροφής, Waste4Think, στο ευρωπαϊκό πλαίσιο του HORIZON 2020. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν περίπου 1.000 κάτοικοι του Χαλανδρίου.
Δήμος Φιλαδέλφειας – Χαλκηδόνας	Πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων από τις λαϊκές αγορές
Δήμος Ιλίου	Πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων από τις λαϊκές αγορές
Δήμος Ν. Σμύρνης	Πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων από τις λαϊκές αγορές
Δήμος Μοσχάτου – Ταύρου	Πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων από τις λαϊκές αγορές
Δήμος Βύρωνα	Πραγματοποιείται αποκομιδή βιοαποβλήτων από τις λαϊκές αγορές

- Εκτός από του Δήμους της Περιφέρειας Αττικής, υπάρχουν και ιδιωτικές πρωτοβουλίες που έχουν οργανώσει χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων όπως τα Ελληνικά Πετρέλαια, η Λαχαναγορά (Ο.Κ.Α.Α) και η Eurocatering.

- Σύμφωνα με στοιχεία του ΕΔΣΝΑ, κατά το έτος 2019, στην Περιφέρεια Αττικής συλλέχθησαν χωριστά και οδηγήθηκαν στο ΕΜΑ: **3.663,83 tn** βιαπόβλητα (καφέ κάδος και λαϊκές αγορές).
- Στο πλαίσιο του προγράμματος «**Ανακύκλωση 2020**», ο Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.) ενισχύει συνεχώς με τον απαραίτητο εξοπλισμό (καφέ κάδους και απορριμματοφόρα οχήματα) τους 66 Δήμους της Περιφέρειας Αττικής προκειμένου να ξεκινήσουν ή να επεκτείνουν το δίκτυο του καφέ κάδου. Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν διατεθεί περίπου 10.000 καφέ κάδοι και 80 απορριμματοφόρα. Στον Δήμο Αγίου Δημητρίου έχουν διατεθεί 50 καφέ κάδοι χωρητικότητας 140lt, 100 καφέ κάδοι χωρητικότητας 240lt και ένα απορριμματοφόρο χωρητικότητας 12m³.

Στην υφιστάμενη κατάσταση τα προδιαλεγμένα βιοαπόβλητα του Δήμου, που αφορούν σε κλαδέματα και απόβλητα κήπων, οδηγούνται στη Μονάδα Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ) Άνω Λιοσίων.

5.2 ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο κεφάλαιο 2 δόθηκαν αναλυτικά τα ποσοτικά στοιχεία των ΑΣΑ που παράγονται στον Δήμο και έγινε εκτίμηση της μελλοντικής παραγωγής τους. Στη συνέχεια, η ετήσια συνολική ποσότητα επιμερίστηκε στα επιμέρους ρεύματα αποβλήτων που συνιστούν τα ΑΣΑ με βάση τη διακριτή διαχείρισή τους, εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά στα βιοαπόβλητα, ίσο με 43,6% επί της συνολικής ποσότητας ΑΣΑ, σύμφωνα με το ΕΣΔΑ 2020.

Επιπλέον, το ρεύμα των βιοαποβλήτων διαιρείται σε επιμέρους κλάσματα αναλόγως της πηγής προέλευσής τους, τα οποία σύμφωνα με το ΕΣΔΑ 2020 εκτιμώνται ως κάτωθι:

- Απόβλητα κουζίνας: 87,0%
- Απόβλητα κήπων /πράσινα: 10,0%
- Βρώσιμα λίπη και έλαια: 3,0%

Πίνακας 5-2: Παραδοχές σύστασης ρεύματος βιοαποβλήτων

ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	ΤΙΜΗ
Οργανικό κλάσμα ΑΣΑ	43,6%
Βρώσιμα λίπη και έλαια	3%
Απόβλητα κουζίνας	87%
Απόβλητα κήπων πράσινα	10%

Τα απόβλητα κουζίνας μπορούν να διακριθούν επιπλέον σε οικιακά και εμπορικά απόβλητα, οι επιμέρους ποσότητες των οποίων εκτιμώνται σε αναλογία 7,5 προς 1, σύμφωνα με το εγχειρίδιο «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ», της ΜΟΔ Α.Ε. (2019).

Αναφορικά με τους επιδιωκόμενους στόχους του Δήμου, όπως αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 3, το ΕΣΔΑ 2020 καθιστά υποχρεωτική την πλήρη ανάπτυξη του δικτύου για τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων από τους υπεύθυνους φορείς σε όλη την έκταση ευθύνης τους έως **31 Δεκεμβρίου 2022**. Ιδιαίτερη έμφαση ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

πρέπει να δώσει ο Δήμος σε φορείς προτεραιότητας (όπως μαζική εστίαση, υπεραγορές, και οπωροπαντοπωλεία, πρατήρια / παρασκευαστήρια τροφίμων, λαϊκές αγορές, στρατόπεδα, πανεπιστημιακά ιδρύματα, μεγάλες τουριστικές εγκαταστάσεις), στους οποίους μπορεί να δίνεται και η δυνατότητα καθετοποιημένης – αποκεντρωμένης διαχείρισης των βιοαποβλήτων τους με δυνατότητα μείωσης των δημοτικών τελών. Τα χωριστά συλλεγόμενα βιολογικά απόβλητα θα οδηγούνται κατά βάση σε Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (MEBA).

Παράλληλα θα εφαρμόζεται η οικιακή κομποστοποίηση που αυξάνει την περιβαλλοντική συνείδηση και μειώνει το κόστος επεξεργασίας, αποκεντρώνοντας τη διαχείριση και αποτρέποντας ποσότητες από την περαιτέρω διαδικασία συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας σε κεντρικές μονάδες. Για τους μεγαλύτερους παραγωγούς ή για οικιστικές ενότητες κατ' αντιστοιχία μπορεί να εφαρμόζεται επεξεργασία με μηχανικούς κομποστοποιητές. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΕΣΔΑ 2020, εκτιμάται ότι η μείωση της ποσότητας οικιακών βιοαποβλήτων θα είναι 4% το 2025. Επομένως, για το παρόν ΤΣΔΑ γίνεται η εκτίμηση ότι η απομείωση της ποσότητας ΒΑ από την οικιακή κομποστοποίηση είναι 1% για το 2020 και 4% για το 2025, ωστόσο το ΔσΠ του Δήμου διαστασιολογείται λαμβάνοντας υπόψη 0% το συντελεστή απομείωσης λόγω της οικιακής κομποστοποίησης ώστε να λάβει υπόψη τυχόν αστοχίες του προγράμματος οικιακής κομποστοποίησης.

Τα παραπάνω αφορούν τα επιμέρους ρεύματα των αποβλήτων τροφίμων και των πράσινων αποβλήτων, ενώ όσον αφορά στα βρώσιμα λίπη και έλαια, αυτά ακολουθούν ξεχωριστή διαχείριση.

Στη βάση των ανωτέρω συμπληρώνεται ο κάτωθι πίνακας:

Πίνακας 5-3: Παραγόμενες ποσότητες και στόχοι διαλογής βιοαποβλήτων

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ							
ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΤΝ/ΕΤΟΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Σύμμεικτα	τν/έτος	29.542,96	29.439,30	29.336,01	29.233,08	29.130,52	29.028,31
Βιοαπόβλητα	%	43,6%	43,6%	43,6%	43,6%	43,6%	43,6%
	τν/έτος	12.880,73	12.835,54	12.790,50	12.745,62	12.700,90	12.656,34
Βρωσιμά λίπη και έλαια	%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
	τν/έτος	386,42	385,07	383,72	382,37	381,03	379,69
Οικιακά ΒΑ	%	76,8%	76,8%	76,8%	76,8%	76,8%	76,8%
	τν/έτος	9.887,86	9.853,16	9.818,59	9.784,14	9.749,81	9.715,60
Εμπορικά ΒΑ	%	10,2%	10,2%	10,2%	10,2%	10,2%	10,2%
	τν/έτος	1.318,38	1.313,75	1.309,15	1.304,55	1.299,97	1.295,41
Πράσινα ΒΑ κήπων & πάρκων	%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
	τν/έτος	1.288,07	1.283,55	1.279,05	1.274,56	1.270,09	1.265,63
Άθροισμα Οικιακών, Εμπορικών, Πράσινα	τν/έτος	12.494,31	12.450,47	12.406,79	12.363,26	12.319,88	12.276,65
ΣΤΟΧΟΣ ΔΣΠ							
ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ (ΤΝ/ΕΤΟΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Στόχος οικιακής κομποστοποίησης	%	1%	2%	2,5%	3%	3,5%	4%
Μείωση ποσότητας από πρόγραμμα οικιακής κομποστοποίησης	τν/έτος	99,87	197,06	245,46	293,52	341,24	388,62
Συνολικό ποσοστό ΔσΠ	%	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Βιοαπόβλητα	τν/έτος	0,00	6.225,24	12.406,79	12.363,26	12.319,88	12.276,65
Ποσοστό για οικιακά	%	0,00%	36,82%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Οικιακά ΒΑ	τν/έτος	0,00	3.627,93	9.818,59	9.784,14	9.749,81	9.715,60
Ποσοστό για εμπορικά	%	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Εμπορικά ΒΑ	τν/έτος	0,00	1.313,75	1.309,15	1.304,55	1.299,97	1.295,41
Ποσοστό για πράσινα	%	0,00%	100,00%	100%	100%	100%	100%
Πράσινα ΒΑ κήπων & πάρκων	τν/έτος	0,00	1.283,55	1.279,05	1.274,56	1.270,09	1.265,63

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

5.3 ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η οικιακή κομποστοποίηση αποτελεί μια σύγχρονη και αποτελεσματική πρακτική για τη μείωση των αποβλήτων προς συλλογή και μια ορθή πρακτική επεξεργασίας στην πηγή. Επίσης, αποτελεί σημαντικό εκπαιδευτικό εργαλείο που διδάσκει στα νεαρά μέλη των οικογενειών που εφαρμόζουν οικιακή κομποστοποίηση βασικές αρχές για διατήρηση των φυσικών πόρων, τον κύκλο ζωής των υλικών και τη διαδραστικότητα του φυσικού κόσμου.

Η χρήση του κόμποστ σε επίπεδο οικίας μπορεί να τονώσει τη ζήτηση του προϊόντος στην αγορά, δεδομένου ότι οι κάτοικοι θα εκτιμήσουν τα οφέλη χρήσης του εν λόγω προϊόντος αυξάνοντας τη δημοτικότητά του.

Επίσης, από την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος, ο δήμος θα εξοικονομήσει οικονομικούς πόρους αφού θα μειωθεί το κόστος συλλογής, μεταφοράς, προσωρινής αποθήκευσης και τελικής διάθεσης των ΑΣΑ. Επιπλέον, εξοικονομείται το κόστος ταφής για κάθε τόνο που εκτρέπεται από τη διάθεση. Στο όφελος του δήμου πρέπει να συνυπολογιστεί και η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και κυρίως CO₂.

Η οικιακή κομποστοποίηση προωθείται κατά προτεραιότητα για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων στις περιοχές με χαμηλή αστική πυκνότητα ή/και σε νοικοκυριά που διαθέτουν κήπο. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνονται τα εξής πλεονεκτήματα για τον δήμο:

- ✓ Μείωση των συνολικών αποβλήτων και άρα μείωση του κόστους διαχείρισης (συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και ταφής).
- ✓ Προώθηση της βέλτιστης περιβαλλοντικά πρακτικής για τη διαχείριση των αποβλήτων.

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος ο Δήμος θα απευθυνθεί κατά προτεραιότητα προς νοικοκυριά με κατοικίες με κήπο, από τον οποίο παράγονται υπολογίσιμες ποσότητες πράσινων αποβλήτων, και δημότες που ασχολούνται συστηματικά με τη διαχείριση του κήπου τους.

Η ποσότητα των βιοαποβλήτων που θα εκτρέπεται σε ένα κάδο δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί με ασφάλεια, καθώς εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως η έκταση και το είδος του κήπου, ο αριθμός των μελών του νοικοκυριού, οι διατροφικές τους συνήθειες και φυσικά η συνέπεια με την οποία το κάθε νοικοκυριό θα εκτελεί τη διαδικασία της οικιακής κομποστοποίησης. Από τη διεθνή εμπειρία εκτιμάται ότι είναι εφικτός ένας στόχος ετήσιας εκτροπής 200 kg ανά κάδο.

Για την επίτευξη των στόχων του Πίνακα 5-3 και δεδομένου ότι το ποσοστό εκτροπής των BA με την αξιοποίηση της οικιακής κομποστοποίησης είναι ίσο με το 8% για το έτος 2025 της συνολικής ποσότητας εκτροπής BA που απαιτείται για την εκπλήρωση του ετήσιου στόχου, προκύπτουν οι ποσότητες εκτροπής BA, οι απαιτούμενοι κάδοι και η ποσοστιαία συμμετοχή των νοικοκυριών του ακόλουθου πίνακα. Ως προς το μέγεθος των κάδων, συνήθη εφαρμογή έχουν κάδοι χωρητικότητας 300 lt, καθώς η χωρητικότητά τους θεωρείται επαρκής και οι απαιτήσεις τους σε χώρο είναι σχετικά μικρές.

Πίνακας 5-4: Ποσότητες εκτροπής BA (tn) μέσω οικιακής κομποστοποίησης και απαιτούμενοι κάδοι.

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Στόχος οικιακής κομποστοποίησης (%)	1%	2%	2,5%	3%	3,5%	4%

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ποσότητες εκτροπής (tn/έτος)	99,87	197,06	245,46	293,52	341,24	388,62
Αριθμός κάδων (300 lt) συνολικά	500	986	1.228	1.468	1.707	1.944
Αριθμός νέων κάδων ανά έτος	0	486	242	240	239	237
Συμμετοχή νοικοκυριών (%)	1,85%	3,64%	4,53%	5,42%	6,30%	7,17%

Σύμφωνα με την παραπάνω εκτίμηση θα απαιτηθούν συνολικά 1.944 κάδοι έως το 2025, οι οποίοι θα καλύπτουν το 7,17% των νοικοκυριών του Δήμου. Η προμήθεια θα πραγματοποιηθεί σταδιακά, ξεκινώντας με **486 κάδους** το 2021 και προσθέτοντας περίπου 240 κάδους κατ' έτος.

Οι κάδοι θα διανέμονται κατόπιν αιτήσεων των ενδιαφερόμενων κατοίκων. Για να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα θα προηγηθούν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που να εξηγούν στο κοινό πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή όλων των πολιτών για να είναι επιτυχημένη η δράση και τα οφέλη που αποκομίζονται από την οικιακή κομποστοποίηση.

Έξι μήνες μετά την έναρξη του προγράμματος οικιακής κομποστοποίησης, θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις στους εμπλεκόμενους κατοίκους, προκειμένου να εξακριβωθεί η ορθή χρήση των κομποστοποιητών, να συλλεχθούν στοιχεία, να δοθούν προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση των τεχνικών οικιακής κομποστοποίησης και να απαντηθούν τυχόν ερωτήματα.

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου εφαρμόζει ήδη πιλοτικό πρόγραμμα οικιακής κομποστοποίησης, με κάδους που έχουν διανεμηθεί σε νοικοκυριά που δήλωσαν ενδιαφέρον. Έχουν ήδη διανεμηθεί 500 κάδοι κήπου και 50 κάδοι μπαλκονιού σε ισάριθμα νοικοκυριά, ενώ έχει γίνει ανάλογη εκστρατεία ενημέρωσης από τον Δήμο, όπως παρουσιάζεται σε επόμενο κεφάλαιο.

5.4 ΔΙΑΣΤΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΣΠ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Η συλλογή των οικιακών αποβλήτων θα γίνεται σε ειδικά τοποθετημένους καφέ κάδους στο δρόμο (πεζοδρόμιο), ενώ των εμπορικών σε ειδικά τοποθετημένους κάδους που θα δοθούν στις επιχειρήσεις, τους οποίους θα προμηθευτεί ο Δήμος. Για τη διαστασιολόγηση του δικτύου καφέ κάδων λήφθησαν συγκεντρωτικά τα παρακάτω στοιχεία για τις κατοικίες και τις εμπορικές δραστηριότητες του Δήμου. Αναλυτικά τα στοιχεία φαίνονται στο Κεφάλαιο 2.

Πίνακας 5-5: Δημογραφικά στοιχεία Δήμου

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΤΙΜΗ
Πληθυσμός	71.249
Νοικοκυριά	27.099
Μέλη	70.429
Έκταση km ²	4,98
Πυκνότητα ανά Km ²	14.298,41
Νοικοκυριά ανά km ²	5.438

Μέσος όρος μελών νοικοκυριού	2,60
------------------------------	------

Πίνακας 5-6: Εμπορικά στοιχεία Δήμου

Εμπορικές δραστηριότητες	Τιμή
Σύνολο επιχειρήσεων-παραγωγών βιοαποβλήτων	379
Αριθμός σχολείων	66
Αριθμός λαϊκών	5
Αριθμός επιχειρήσεων εστιάσης - διασκέδασης	285
Αριθμός μεγάλων παραγωγών βιοαποβλήτων (υπεραγορών τροφίμων, ξενοδοχείων, catering κλπ.)	23

5.4.1 Διαστασιολόγηση ΔσΠ οικιακών αποβλήτων

Το πρόγραμμα αφορά στον διαχωρισμό των αποβλήτων τροφών και τροφίμων και των αποβλήτων κήπου (δεν περιλαμβάνονται τα ογκώδη πράσινα απόβλητα) που παράγονται σε κάθε σπίτι από τους ίδιους τους κατοίκους. Η συλλογή θα γίνεται σε ειδικά τοποθετημένους κάδους στο δρόμο (πεζοδρόμιο) τους οποίους θα προμηθευτεί ο δήμος για το σκοπό αυτό μέσω του προγράμματος της παρούσας πρόσκλησης. Η συλλογή θα γίνεται τουλάχιστον 4 φορές την εβδομάδα.

Το δίκτυο ΔσΠ των καφέ κάδων θα αναπτυχθεί σταδιακά σε όλη τη γεωγραφική περιοχή ευθύνης του Δήμου μέχρι το τέλος του 2022.

Δεδομένης της χωροταξικής δομής των εξυπηρετούμενων περιοχών θα εφαρμοστεί το σύστημα συλλογής με κεντρικούς κάδους, οι οποίοι θα τοποθετηθούν σε μικρή απόσταση από κάθε νοικοκυριό ή κατοικία. Σ' ότι αφορά το μέγεθος και το είδος των κάδων, εξετάστηκε η χρήση δίτροχων πλαστικών κάδων χωρητικότητας 140 lt, που αποτελεί και μία συνήθη πρακτική στο εξωτερικό, δίτροχων πλαστικών κάδων χωρητικότητας 240 lt και πλαστικών κάδων χωρητικότητας 360 lt χρώματος καφέ.

Ελήφθησαν οι βιβλιογραφικές παράμετροι και οι παραδοχές του πίνακα:

Πίνακας 5-7: Βιβλιογραφικές παράμετροι και οι παραδοχές

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ
Πυκνότητα ΑΣΑ	tn/m ³	0,25
Πυκνότητα ΒΑ	tn/m ³	0,29
ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ	Μ.Μ.	ΤΙΜΗ
Πληρότητα κάδου	%	70%
Προσμίξεις στον κάδο	%	20%
Οικακή κομποστοποίηση: Εκτρεπόμενη ποσότητα ΒΑ ανά κάδο	kg	200

Συντελεστής ασφαλείας		1,20
-----------------------	--	------

Πίνακας 5-8: Εκτιμήσεις σχεδιασμού του συστήματος ΔσΠ βιοαποβλήτων από οικίες (2021-2025)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ		2021	2022
Καθαρή ποσότητα	t/έτος	3.627,93	9.818,59
Προσμίξεις	t/έτος	906,98	2.454,65
Συνολικός όγκος	m ³ /έτος	16.095,03	43.559,45
Αριθμός δρομολογίων ανά εβδομάδα		4	
Αριθμός κάδων 140 Lt	380	1.026	
Αριθμός κάδων 240 Lt	332	898	
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού (μέλη/νοικοκυριο)		2,60	
(ΕΛΣΤΑΤ, 2011)			
Αριθμός νοικοκυριών που καλύπτεται	11.390	27.099	
Αριθμός κάδων 10 Lt	11.390	27.099	
Βιοδιασπώμενες Σακούλες 10lt για τη συλλογή εντός των οικιών	838.152	1.438.164	

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα με το συγκεκριμένο πρόγραμμα ΔσΠ βιοαποβλήτων από οικίες επιτυγχάνεται 100% ανάπτυξη του συστήματος χωριστής συλλογής των βιοαποβλήτων οικιών το έτος 2022, καλύπτεται επομένως ο στόχος του αρχικού σχεδιασμού όπως ορίζεται στο ΕΣΔΑ.

Ο δήμος θα παρέχει στα νοικοκυριά που έχουν πρόσβαση στους κεντρικούς κάδους μικρούς κάδους διαλογής στην πηγή (οικιακούς), οι οποίοι τοποθετούνται στην κουζίνα.

Τα υπολείμματα τροφών και κήπου (δεν συμπεριλαμβάνονται τα μεγάλα ογκώδη πράσινα απόβλητα) θα τοποθετούνται στον κάδο κουζίνας εντός της ειδικής σακούλας (βιοδιασπώμενη) και όταν αυτή γεμίσει θα μεταφέρεται στον εξωτερικό κεντρικό κάδο.

Για την προσωρινή αποθήκευση, ήτοι τη διαλογή των υπολειμμάτων τροφών εντός των νοικοκυριών, δηλαδή εντός της κουζίνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά μέσα: μικροί κάδοι κουζίνας, βιοδιασπώμενες σακούλες (σακούλες από βιοαποδομήσιμο υλικό), χάρτινες σακούλες, πλαστικές σακούλες (από κοινό πλαστικό). Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, προτείνεται η χρήση κάδων κουζίνας (1/νοικοκυριό για τους οικιακούς χρήστες) 10 lt και βιοδιασπώμενων σάκων 10lt.

Με τη χρήση βιοδιασπώμενης σακούλας:

- ✓ Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των πολιτών ιδιαίτερα κατά την αρχική περίοδο της συλλογής, εάν αυτή παραδίδεται δωρεάν μαζί με τους κάδους
- ✓ Μειώνεται η ανάγκη για συνεχή καθαρισμό των κάδων

Οι ευρωπαϊκές πρακτικές που ακολουθούνται σχετικά με τη διανομή και χρήση τους είναι:

- 1 Δωρεάν παροχή από τον Φορέα καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος
- 2 Δωρεάν διανομή μόνο κατά τα αρχικά στάδια του προγράμματος. Στη συνέχεια οι πολίτες θα τις προμηθεύονται με δικά τους έξοδα από supermarket και άλλα καταστήματα.

3 Προαιρετική χρήση με έξοδα του πολίτη από την αρχή του προγράμματος ή εναλλακτικά χρήση χάρτινης σακούλας.

Η προσέγγιση που προτείνεται στο πλαίσιο του προγράμματος είναι η δεύτερη. Αρχικά θα δοθούν δωρεάν σακούλες σε όλους τους συμμετέχοντες, ενώ στη συνέχεια σε συνεργασία με supermarket και άλλα εμπορικά καταστήματα που στην περιοχή, οι πολίτες θα μπορούν να τις προμηθεύονται με δικό τους κόστος.

Η δωρεάν παροχή κάδων κουζίνας από το Δήμο στους πολίτες θα συμβάλει στην ενεργοποίηση των πολιτών για συμμετοχή στο πρόγραμμα ΔσΠ και συνιστάται σε όλες τις περιπτώσεις. Παράλληλα με τη διανομή βιοδιασπώμενων σάκων θα πρέπει να γίνεται ενημέρωση των πολιτών για τις εναλλακτικές λύσεις, οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν σε περίπτωση που α) η αρχική ποσότητα εξαντληθεί ή β) ο Δήμος δεν προμηθεύσει καθόλου βιοδιασπώμενους σάκους.

- ➔ Χρήση χάρτινης σακούλας
- ➔ Χρήση εφημερίδας
- ➔ Αγορά βιοδιασπώμενων σάκων

Η προμήθεια βιοδιασπώμενων σάκων σε νοικοκυριά θα επαρκέσει περίπου για 3 μήνες ανά νοικοκυρίο δεδομένου ότι απαιτούνται 7 σακούλες/εβδομάδα ανά νοικοκυρίο.

Για τη χωροθέτηση των κάδων θα ληφθεί υπόψη το υφιστάμενο δίκτυο κάδων για τα σύμμεικτα απόβλητα καθώς και το υφιστάμενο σύστημα διαλογής στην πηγή ανακυκλώσιμων υλικών. Η πρακτική αυτή, βοηθά στην εύκολη υιοθέτηση και προσαρμογή των χρηστών αποφεύγοντας αντιδράσεις ή παράπονα κατά την τοποθέτηση τους. Σε κάθε περίπτωση, η τελική επιλογή της θέσης, θα πρέπει να γίνεται από την Υπηρεσία

Καθαριότητας του Δήμου, συνεκτιμώντας την επάρκεια χώρου, τους εξυπηρετούμενους χρήστες, τις ενδεχόμενες οχλήσεις.

Επίσης, θα απαιτηθούν τα κάτωθι απορριμματοφόρα για τη συλλογή βιοαποβλήτων του Δήμου:

- ✓ Εννέα (9) απορριμματοφόρα οχήματα χωρητικότητας 12 m^3 τύπου περιστρεφόμενου τυμπάνου ή τύπου πρέσας με βαθμό συμπίεσης τουλάχιστον ίσο με 3.

Η επιλογή των παραπάνω κατάλληλων οχημάτων, έγινε έχοντας υπόψη τα εξής:

- Την έκταση του δικτύου συλλογής βιοαποβλήτων.
- Το υφιστάμενο δίκτυο συλλογής συμμείκτων απορριμμάτων και ανακυκλώσιμων υλικών του Δήμου.
- Το γεγονός πως κάθε περιοχή έχει τις ιδιαιτερότητές της, οπότε προαπαιτεί τη χρήση διαφορετικού μεταφορικού μέσου.

Η συχνότητα αποκομιδής του οργανικού κλάσματος από τους κεντρικούς κάδους ποικίλει αναλόγως της περιοχής και της εποχικότητας. Συγκεκριμένα, κατά τους θερινούς μήνες η συχνότητα συλλογής αυξάνει για την αποφυγή οχλήσεων από τη δημιουργία οσμών και την προσέλκυση εντόμων.

Οι κάδοι πλένονται συχνά, τουλάχιστον μια φορά κάθε δεκαπενθήμερο.

Η συλλογή αποβλήτων τροφών & τροφίμων θα πρέπει να πραγματοποιείται:

- Τουλάχιστον 4 συλλογές την εβδομάδα
- Έως και 5 φορές την εβδομάδα ή και συχνότερα, σε θερμές περιόδους (Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο).

Ανάλογα με την εποχή και τις υποδείξεις των κατοίκων, ο ρυθμός συλλογής μπορεί να αυξομειώνεται είτε για να καλύψει αιχμές στην παραγωγή των αποβλήτων είτε για να γίνει το πρόγραμμα πιο αποδοτικό.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται πιλοτική δοκιμή μεγάλης κλίμακας (τουλάχιστον 10% του πληθυσμού) με διαφορετικά συστήματα ΔσΠ και σε βάθος χρόνου, ώστε να υπάρξουν αξιόπιστα αποτελέσματα και δυνατότητα βελτιστοποίησης για τις συγκεκριμένες γεωγραφικές συνθήκες.

Τα συλλεγόμενα βιοαπόβλητα θα οδηγούνται στο ΕΜΑΚ για την παραγωγή κόμποστ υψηλής ποιότητας. Μέρος του παραγόμενου κόμποστ υψηλής ποιότητας θα διατίθεται δωρεάν στους δημότες και το υπόλοιπο θα χρησιμοποιείται σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου.

Όσον αφορά στην καθαρότητα του οργανικού κλάσματος που θα συλλέγεται μέσω των προγραμμάτων ΔσΠ, δεδομένου ότι τα υλικά που διαχωρίζονται στην πηγή φέρουν λιγότερες προσミξεις από αυτά που συγκεντρώνονται σε ένα ρεύμα και οδηγούνται για επεξεργασία, και για αυτό το λόγο απαιτούν λιγότερη κατεργασία. Αρχικά το ποσοστό προσμίξεων λαμβάνεται 20% που με τις εντατικές δράσεις ευαισθητοποίησης σε όλες τις φάσεις του προγράμματος, εκτιμάται πως θα μειωθεί στο 10%. Τα υλικά με μεγαλύτερη καθαρότητα έχουν μεγαλύτερη αξία όσον αφορά την επεξεργασία τους και μπορεί να επιτευχθεί κόμποστ υψηλής ποιότητας.

5.4.2 Διαστασιολόγηση ΔσΠ εμπορικών αποβλήτων

Όσον αφορά στους μεγάλους παραγωγούς (σχολεία και παιδικοί σταθμοί, ξενοδοχεία, επιχειρήσεις εστίασης, υπεραγορές τροφίμων, δημοτικοί αθλητικοί χώροι) προτείνεται η εφαρμογή του συστήματος πόρτα – πόρτα, η οποία απαιτεί όμως τον συντονισμό με τη Διεύθυνση Καθαριότητας του Δήμου και τον καθορισμό συγκεκριμένου προγράμματος συλλογής για την εξυπηρέτηση των άνω μεγάλων παραγωγών. Με το σύστημα πόρτα-πόρτα εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν σε συντομότερο χρονικό διάστημα αυξημένα ποσοστά συμμετοχής και υψηλή καθαρότητα του συλλεγόμενου υλικού, καθώς δημιουργείται αίσθημα ευθύνης στον χρήστη, γεγονός που θα οδηγήσει κατ' επέκταση στη μείωση του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων για τον Δήμο. Για τις μικρότερες επιχειρήσεις προτείνεται η συλλογή σε κεντρικούς κάδους.

Επίσης, σύμφωνα με τον Ν. 4685/2020, οι φορείς των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης, ανεξαρτήτως δυναμικότητας, υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη χωριστή συλλογή των BA που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους, διαθέτοντας εντός της επιχειρησής τους επαρκούς χωρητικότητας περιέκτες. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι φορείς των επιχειρήσεων των υπεραγορών τροφίμων, των παντοπωλείων, των οπωροπωλείων, των πρατηρίων άρτου, των πρατηρίων πώλησης ετοίμων φαγητών, των πρατηρίων ειδών ζαχαροπλαστικής / γαλακτοπωλείων / μπουγατσάδικων με παρασκευαστήριο, των λαϊκών αγορών, εννοούμενων όλων των ανωτέρω ανεξαρτήτως δυναμικότητας. Οι φορείς των ανωτέρω επιχειρήσεων υποχρεούνται να εφαρμόσουν άμεσα τα ανωτέρω υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής BA από τον οικείο Δήμο. Για την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, μπορεί ο Δήμος να εφοδιάσει το σύνολο των παραπάνω επιχειρήσεων με επαρκούς χωρητικότητας κάδους για εσωτερική χρήση. Στον ακόλουθο πίνακα περιλαμβάνονται οι μεγάλοι παραγωγοί ανά κατηγορία επιχείρησης και ο αριθμός ανά χωρητικότητα των απαιτούμενων κάδων.

Πίνακας 5-9: Εκτίμηση απαιτούμενων κάδων ΔσΠ ΒΑ εμπορικών αποβλήτων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ / ΧΩΡΩΝ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 50LT	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 140LT	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 240LT	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 360LT	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 660LT	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ 1.100LT
ΕΣΤΙΑΣΗΣ-ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ	285	285	137	148	0	0	0
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	66	66	0	66	0	0	0
SUPER MARKETS, ΦΡΟΥΤΑΓΟΡΕΣ, CATERING	23	23	0	0	0	23	0
ΛΑΪΚΕΣ	5	0	0	0	0	0	20
ΣΥΝΟΛΟ	379	374	137	214	0	23	20

Η χωρητικότητα των κάδων έχει επιλεγεί με βάση την ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων ανά κατηγορία επιχείρησης ή λειτουργία χώρου και τον ελάχιστο αριθμό δρομολογίων αποκομιδής (4 ανά εβδομάδα).

Ο δήμος επίσης θα προμηθεύσει με βιοδιασπώμενες σακούλες κάθε επιχείρησης εστίασης (εκκένωση του εσωτερικού κάδου των 50 λίτρων 7 φορές ανά εβδομάδα, δηλαδή για τους πρώτους 3 μήνες).

Οι απαιτούμενες ποσότητες ΔσΠ σε αντιστοίχιση με τους στόχους που έχουν τεθεί αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5-10: Ποσότητες ΔσΠ εμπορικών ΒΑ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	Μ.Μ.	2021	2022	2023	2024	2025
Καθαρή ποσότητα	t/έτος	1.313,75	1.309,15	1.304,55	1.299,97	1.295,41
Προσμίξεις	t/έτος	328,44	327,29	326,14	324,99	323,85
Συνολικός όγκος	m3/έτος	5.828,38	5.807,93	5.787,55	5.767,24	5.747,01
Αριθμός δρομολογίων ανά εβδομάδα				4		

Με την εφαρμογή του προτεινόμενου συστήματος ΔσΠ για τους μεγάλους παραγωγούς, εκτιμάται ότι μπορεί να εξασφαλιστεί η 100% εκτροπή ΒΑ εντός του 2021. Παράλληλα ο δήμος ανταποκρίνεται πλήρως στις διατάξεις του Ν. 4685/2020, ενώ επιτυγχάνονται οι στόχοι του συστήματος πόρτα-πόρτα (υψηλή καθαρότητα του συλλεγόμενου υλικού, μείωση του κόστους διαχείρισης των αποβλήτων).

Στον ακόλουθο πίνακα αναφέρονται οι απαιτήσεις σε εσωτερικούς κάδους χωρητικότητας 50lt για τις επιχειρήσεις, το αντικείμενο των οποίων περιλαμβάνονται στο Ν. 4685/2020.

Πίνακας 5-11: Αριθμός εσωτερικών κάδων επιχειρήσεων του Ν. 4685/2020

Κατηγορία επιχείρησης	Αριθμός επιχειρήσεων-παραγωγών βιοαποβλήτων	Απαιτούμενος αριθμός κάδων 50 lt	Βιοδιασπώμενες σακούλες 50 lt
-----------------------	---	----------------------------------	-------------------------------

Λοιπές επιχειρήσεις του Ν. 4685/2020	374	374	31.836
---	------------	------------	---------------

5.5 ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗ ΠΗΓΗ – ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, ΚΗΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΚΩΝ

Οι κύριες ποσότητες πρασίνων ΒΑ από οικίες και δημόσιους χώρους (πάρκα, κ.ά.) θα συλλέγονται με παράλληλο δίκτυο συλλογής που θα οργανώσει ο Δήμος. Πρόκειται για τις ποσότητες που προκύπτουν, κύρια εποχιακά, από κλαδέματα, κούρεμα γκαζόν κ.λπ. και είναι της τάξης του 10% των ΒΑ.

Η επιλογή για διακριτό σύστημα συλλογής από τα ΒΑ τροφίμων γίνεται γιατί οι ποσότητες θα είναι σημαντικές εποχιακά και θα προέρχονται από συγκεκριμένες οικίες και δημόσιους χώρους. Η συλλογή τους με το σύστημα κεντρικών κάδων θα οδηγούσε σε μια σημαντική υπερδιαστασιολόγηση του συνόλου των κάδων και άρα του κόστους επένδυσης για μια πιο εντοπισμένη χρονικά και χωρικά αυξημένη παραγωγή.

Επιλέγεται η συλλογή των πρασίνων αποβλήτων να γίνεται με ανοικτό φορτηγό του Δήμου ως εξής:

Από μεμονωμένες οικίες κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Από τους δημόσιους χώρους πρασίνου, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του Δήμου.

Τα ογκώδη πράσινα (όπως μεγάλες ποσότητες από κλαδέματα, κορμοί δέντρων, κλπ.) θα συλλέγονται από τον δήμο χωριστά από τα λοιπά ογκώδη και θα οδηγούνται είτε στο πράσινο σημείο για προεπεξεργασία (π.χ τεμαχισμός), είτε απευθείας σε κεντρικές μονάδες κομποστοποίησης για περαιτέρω επεξεργασία ή ακόμη για παραγωγή πέλετ προς πώληση.

Πίνακας 5-12: Ποσότητες ΔσΠ πράσινων ΒΑ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	Μ.Μ.	2021	2022
Καθαρή ποσότητα	t/έτος	1.283,55	1.279,05
Προσμίξεις	t/έτος	256,71	255,81
Συνολικός όγκος	t/έτος	9.254,75	9.222,28
Αριθμός δρομολογίων ανά εβδομάδα		4	
Αριθμός κάδων 660 Lt		39	39
Αριθμός κάδων 1.100 Lt		35	35

6 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΒΑ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάπτυξη και η εφαρμογή ενός αποδοτικού και αποτελεσματικού στρατηγικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων βασίζεται στην αναλυτική γνώση στατιστικών δεδομένων για τα ρεύματα αποβλήτων που συλλέγονται και διαχειρίζονται σε τοπικό επίπεδο. Στη βάση αυτή ο Δήμος θα εφαρμόσει τις κάτωθι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για όλα τα ρεύματα αποβλήτων και επομένως και για τα ΒΑ:

Τακτική συλλογή και επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων για κάθε διακριτό ρεύμα αποβλήτων σε όλα τα στάδια επεξεργασίας του (συλλογή, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, διαλογή, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση).

Τακτική διεξαγωγή εργαστηριακών αναλύσεων στη σύσταση των σύμμεικτων αποβλήτων και στην καθαρότητα των διακριτών ρευμάτων.

Για τα απόβλητα, των οποίων η διαχείριση ανατίθενται σε υπεργολάβους, θα περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις όροι για τη συστηματική επικοινωνία αναλυτικών ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων.

Τα δεδομένα από την παρακολούθηση των στερεών αποβλήτων είναι χρήσιμα τόσο κατά την εσωτερική ανάλυση ενός οργανισμού (αξιολόγηση της πιθανής εφαρμογής νέου μέτρου) όσο και για την επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές και τους πολίτες προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού. Επομένως, για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων ΔσΠ και ανακύκλωσης του Δήμου συστήνεται γραφείο παρακολούθησης της εξέλιξης του σχεδίου.

6.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Το πρόγραμμα παρακολούθησης συνίσταται στον καθορισμό των παραμέτρων που παρακολουθούνται και στη συχνότητα παρακολούθησης. Τα δεδομένα που συλλέγονται θα αφορούν σε ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των διαφορετικών ρευμάτων αποβλήτων. Ειδικότερα για τα ΒΑ, οι κύριες παράμετροι που πρέπει να καταγράφονται και να παρακολουθούνται είναι οι εξής:

- Μέτρηση όγκου βιοαποβλήτων με ζυγίσεις στα σημεία απόθεσης τους.
- Καταγραφή δικτύου οχημάτων αποκομιδής και κάδων συλλογής βιοαποβλήτων, με σκοπό την παρακολούθηση προβλημάτων στον εξοπλισμό συλλογής και αποκομιδής, τον επανασχεδιασμό της χωροθέτησης των κάδων συλλογής και την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων ή κατεστραμμένων κάδων, την αντικατάσταση ακατάλληλων οχημάτων. Οι ενέργειες αυτές μπορούν να καταγράφονται από τους υπάλληλους που ασχολούνται με την συλλογή των αποβλήτων ή τους οδηγούς των απορριμματοφόρων.
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Καταγραφή αριθμού και είδους δράσεων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των δημοτών. Καταγραφή παραπόνων δημοτών αλλά και προβλημάτων που αφορούν το δίκτυο συλλογής.
- Οικονομικές αναλύσεις και στοιχεία. Τα οικονομικά στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα που αφορούν την διαδικασία από την συλλογή μέχρι την τελική διάθεση των βιοαποβλήτων (κόστος ανά άτομο, κόστος ανά τόνο).

Για την καλύτερη συλλογή, επεξεργασία των δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων στη βάση παρακολούθησης δεικτών απόδοσης, ο Δήμος σχεδιάζει την ανάπτυξη έξυπνου συστήματος Internet of Things (IoT), ώστε να καταστεί εφικτή η συγκέντρωση δεδομένων στα διακριτά ρεύματα αποβλήτων που συλλέγονται και η επικοινωνία τους στους πολίτες και επιχειρηματίες (γνωρίζω-όσο- απορρίπτω). Τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν και για το σχεδιασμό κινήτρων οικονομικών στη λογική του συστήματος Pay As You Throw (PAYT) στις επιχειρήσεις, αφού σε αυτές θα εφαρμόζεται σύστημα συλλογής πόρτα-πόρτα, καθώς και την πληροφόρηση των πολιτών, ενισχύοντας την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων και τη βελτίωση της διακριτής ΔσΠ.

6.2.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs)

Οι πιο κατάλληλοι δείκτες για την παρακολούθηση της επιτυχούς εφαρμογής των συστημάτων ΔσΠ είναι:

- Χρήση IoT εργαλείων για τον εντοπισμό και την κοινοποίηση πληροφοριών των αποβλήτων (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
- Καταγραφή ποσοτήτων συλλογής από διαφορετικά ρεύματα αποβλήτων (kg/ μονάδα χρόνου) και κοινοποίηση των πληροφοριών αυτών στους πολίτες (ΝΑΙ/ΟΧΙ, συχνότητα).
- Συχνότητα διεξαγωγής αναλύσεων σύστασης και κοινοποίησης πληροφοριών (αριθμός αναλύσεων ανά μήνα ή έτος). Ιδανικά θα πρέπει να διενεργείται ανάλυση 4 φορές το χρόνο (ανά εποχή) κάθε 3 χρόνια ή όποτε σημειώνεται σημαντική αλλαγή στο σύστημα διαχείρισης.

6.2.2 Ανάπτυξη συστήματος IoT

Σκοπός του Δήμου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή έξυπνου συστήματος παρακολούθησης της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων για τη βελτιστοποίηση των επιμέρους διεργασιών (μείωση χρόνου και κόστους αποκομιδής), την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους πολίτες, την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο της απόδοσης για την έγκαιρη λήψη επιδιορθωτικών μέτρων και την ανάπτυξη κινήτρων και πολιτικών επιβράβευσης, καθώς και την επικοινωνία με τους πολίτες προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού.

Το εν λόγω σύστημα θα περιλαμβάνει τη συλλογή πληροφοριών από τα επιμέρους συστήματα συλλογής διαφορετικών ρευμάτων ΑΣΑ (ΒΑ, ανακυκλώσιμα, σύμμικτα) και του στόλου των απορριμματοφόρων, τη μετάδοση αυτών και την αμφίδρομη επικοινωνία με κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης σε πραγματικό χρόνο. Επίσης, θα περιλαμβάνει την απεικόνιση των υποδομών και εξοπλισμού, την αποθήκευση, επεξεργασία και διαβάθμιση των πληροφοριών, την προσβασιμότητα χρηστών σε διαφορετικά επίπεδα με παραμετροποίηση για την παρακολούθηση δεικτών, αναφορών, τη λήψη αποφάσεων και τη βελτιστοποίηση των συστημάτων.

Τα τεχνολογικά συστατικά στα οποία αποδομείται το έξυπνο σύστημα έχουν ως κάτωθι:

1. Αισθητήρες θέσης και μέτρησης, οι οποίοι προσαρμόζονται σε κάδους συλλογής διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων και στα απορριμματοφόρα για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων (π.χ. βάρος, πληρότητα).
2. Τοπικές κονσόλες διαχείρισης σε γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία για τη συλλογή, προσωρινή αποθήκευση και μετάδοση - λήψη δεδομένων για αμφίδρομη επικοινωνία με κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης. Τα εν λόγω τοπικά συστήματα θα διαθέτουν και άλλες δυνατότητες κατά περίπτωση, όπως οιθόνη αφής, σύστημα οπτικής αναγνώρισης ετικετών, σύστημα κλειδώματος κάδων, σύστημα εκτύπωσης αποδείξεων.
3. Κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης που θα απαρτίζεται από:

- a. Λογισμικό διαχείρισης επικοινωνίας (network server) που συγκεντρώνει τα δεδομένα από τα περιφερειακά στοιχεία του συστήματος (κονσόλες, απορριμματοφόρα κλπ). Το σύστημα διοχετεύει τα δεδομένα σε αποθηκευτικό χώρο (cloud) από όπου θα χρησιμοποιούνται από τον application server.
- b. Διακομιστής φιλοξενίας της πλατφόρμας (Application Server). Τα αρχεία της πλατφόρμας καθώς και οι βάσεις δεδομένων θα φιλοξενούνται σε server ικανό να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της πλατφόρμας. Η αποθήκευση των δεδομένων θα πρέπει να εναρμονίζεται πλήρως στο Γενικό Κανονισμό για την προστασία δεδομένων (GDPR).

Το έξυπνο σύστημα παρακολούθησης θα κάνει χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (ΓΣΠ). Η χρήση ΓΣΠ προσφέρει τη δυνατότητα βελτιστοποίησης μιας πλειάδας παραμέτρων και επιπτώσεων της. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη ενός ΓΣΠ στην υπηρεσία του Δήμου, σε τοπικό επίπεδο, στοχεύει σε:

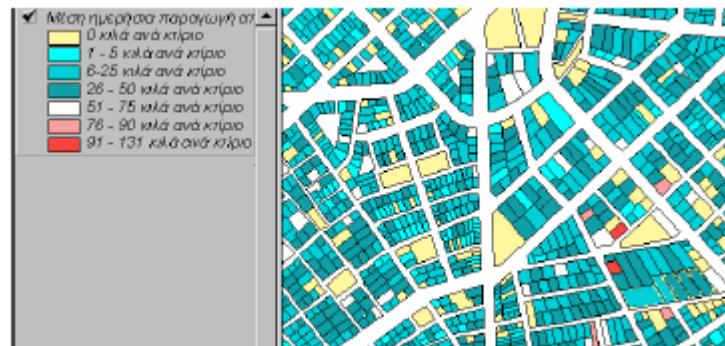
- βελτιστοποίηση της χωροθέτησης των καφέ κάδων,
- βελτιστοποίηση των δρομολογίων αποκομιδής,
- διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων για χωροθέτηση των εγκαταστάσεων,
- επιλογή της βέλτιστης λύσης μέσω πολυκριτηριακής ανάλυσης,
- μείωση της όχλησης από την τοποθέτηση των κάδων, και
- αύξηση της διευκόλυνσης προς τους δημότες.

Για την επιτυχή λειτουργία ενός ΓΣΠ είναι η απεικόνιση σε ψηφιακή μορφή κυρίως των παρακάτω:

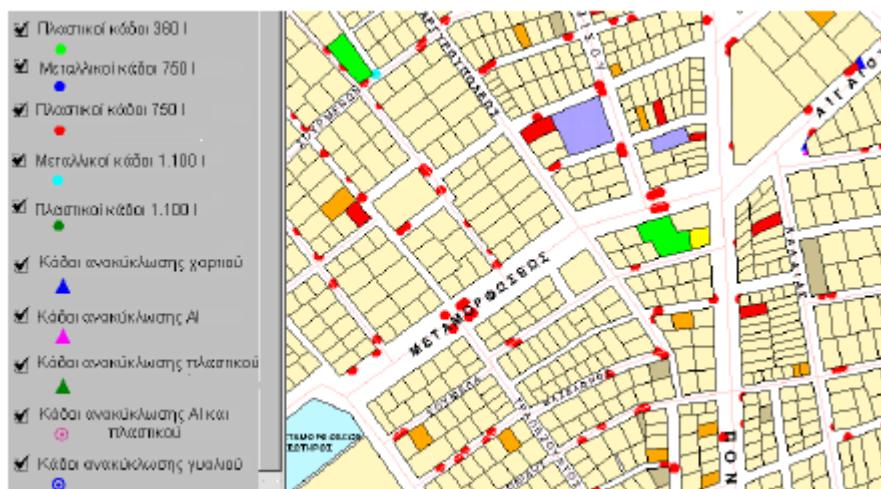
- Χρήσεις οικοπέδων-κτιρίων
- Μέση ημερήσια παραγωγή βιοαποβλήτου ανά κτίριο
- Χωροθέτηση καφέ κάδων, και κάδων όλων των ρευμάτων
- Διαστασιολόγηση και δρομολόγηση απορριμματοφόρων οχημάτων.
- Προκαλούμενη όχληση λόγω της αποκομιδής.



Εικόνα 6-1: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των χρήσεων οικοπέδων-κτιρίων στον αστικό ιστό.



Εικόνα 6-2: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης της μέσης ημερήσιας βιοαποβλήτου ανά κτήριο.



Εικόνα 6-3: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των θέσεων κάδων με ταυτόχρονη ταξινόμηση τους κατά είδος και χωρητικότητα.

6.2.3 Παρακολούθηση προγράμματος οικιακής κομποστοποίησης

Η επιτυχία της οικιακής κομποστοποίησης εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τον διαχωρισμό των αποβλήτων και τη λειτουργία των κομποστοποιητών από τους κατοίκους και επομένως, πρέπει πρωτίστως να τους δοθούν κίνητρα για τον διαχωρισμό του οργανικού κλάσματος των αποβλήτων τους και στη συνέχεια να εκπαιδευτούν στην κομποστοποίηση. Μεγαλύτερη προσπάθεια απαιτείται για την οργάνωση της οικιακής και συνοικιακής κομποστοποίησης σε αστικές περιοχές. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος της οικιακής κομποστοποίησης, ο Δήμος θα εφαρμόσει τα κάτωθι μέτρα:

- Οργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης με έντυπο υλικό, συναντήσεις με το κοινό, δίκτυο συμβούλων κλπ για την ενημέρωση και την εκπαίδευση του κοινού για την οικιακή και συνοικιακή κομποστοποίηση, τα πλεονεκτήματά της και την ορθή της λειτουργία, τα κατάλληλα βιοαπόβλητα κλπ.
- Τακτική ενημέρωση και εκπαίδευση των κατοίκων για την κομποστοποίηση.
- Καταγραφή αριθμού νοικοκυριών και κατοίκων που παραλαμβάνουν οικιακούς κομποστοποιητές, χρόνου εγκατάστασης και έναρξης χρήσης.
- Τακτική παρακολούθηση των οικιακών κομποστοποιητών. Πρέπει να γίνεται έλεγχος σε αντιπροσωπευτικό δείγμα ώστε να διασφαλίζονται τα περιβαλλοντικά οφέλη από τη λειτουργία των κομποστοποιητών.

Από τις παραπάνω πρακτικές, αυτές που αφορούν σε ενημέρωση και ευαισθητοποίηση περιγράφονται αναλυτικά σε διακριτό τεύχος που συνοδεύει την παρούσα έκθεση.

6.2.3.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs)

Οι δείκτες που θα εφαρμόσει ο Δήμος για την εκτίμηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος οικιακής κομποστοποίησης είναι:

- Ποσοστό του πληθυσμού που εφαρμόζει οικιακή κομποστοποίηση (% κατοίκων στο σύνολο του πληθυσμού της περιοχής αρμοδιότητας της αρχής).
- Ποσοστό του πληθυσμού που εφαρμόζει οικιακή κομποστοποίηση με ορθό τρόπο, στη βάση ετήσιας αυτοψίας και εργαστηριακής ανάλυσης του παραγόμενου κομπόστ (% κατοίκων στο σύνολο του πληθυσμού της περιοχής αρμοδιότητας της αρχής).
- Ύπαρξη συστήματος για έλεγχο των κατοίκων που εφαρμόζουν οικιακή κομποστοποίηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ).
- Ποσοστό οικιακών κομποστοποιητών που ελέγχονται ετησίως (% επί του συνόλου των οικιακών κομποστοποιητών).

6.2.3.2 Επιτυχημένες περιπτώσεις εφαρμογής της οικιακής κομποστοποίησης & Οργανισμοί αναφοράς

Παράδειγμα υποστήριξης της οικιακής κομποστοποίησης από το Συμβούλιο της κομητείας του Leicester (Leicester County Council), Ηνωμένο Βασίλειο.

Το Συμβούλιο της κομητείας του Leicester ίδρυσε και υποστηρίζει το “Rot-a-Lot Compost Club”, μια λέσχη στην οποία μπορεί οποιοσδήποτε να γίνει μέλος που βοηθά τους κατοίκους του Leicestershire με την οικιακή κομποστοποίηση. Οι κάτοικοι που γίνονται μέλη λαμβάνουν ένα πακέτο που περιλαμβάνει ένα βιβλίο για την κομποστοποίηση και ένα πακέτο με βιοαποδομήσιμες σακούλες. Τα μέλη ενημερώνονται τακτικά με νέα της λέσχης και εκδηλώσεις μέσω τακτικών ενημερωτικών δελτίων. Επίσης, το Συμβούλιο του Leicester County Council διανέμει τον Οδηγό WRAP guide για οικιακή κομποστοποίηση: http://www.leics.gov.uk/composting_at_home.pdf. Πηγή: Leicester County Council (2015).

Παράδειγμα οικιακής και συνοικιακής κομποστοποίησης που εφαρμόζεται από την εταιρεία διαχείρισης αποβλήτων SYBERT στο Besançon, Γαλλία: Η εταιρεία SYBERT εταιρεία διαχείρισης αποβλήτων που επιδιώκει την οικιακή και συνοικιακή κομποστοποίηση. Εξαιτίας της απουσίας επιδότησης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα και του υψηλού κόστους συλλογής, καθώς και των μικρών τοπικών καλλιεργήσιμων εκτάσεων για τη διάθεση του χωνεμένου υλικού, η SYBERT δεν επιδίωξε την αναερόβια χώνευση. Παρείχε κάδους συλλογής τροφίμων σε όλα τα νοικοκυριά για την ενθάρρυνση της οικιακής κομποστοποίησης, κίνηση που είχε μεγάλη και γρήγορη απήχηση με 80% πλέον των νοικοκυριών να κομποστοποιούν τα οργανικά απόβλητά τους. Ωστόσο, η SYBERT έπρεπε να επενδύσει σημαντικούς πόρους και στην ίδρυση 230 συνοικιακών κομποστοποιητών ώστε να καλύψει τις ανάγκες και των νοικοκυριών σε διαμερίσματα. Πηγή: SYBERT (2015).

7 ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ

7.1 ΓΕΝΙΚΑ

Για να μπορεί ένα ΤΣΔΑ να έχει επιτυχία, καθοριστικό ρόλο παίζει η εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών. Είναι αυτονότο ότι για να μπορέσει να πραγματοποιηθεί ένα Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης, η συμμετοχή των πολιτών είναι απαραίτητη. Από την επικοινωνιακή εκστρατεία του Δήμου, θα καθοριστεί η εφαρμογή και η επιτυχία του ΤΣΔΑ καθώς το πιο σημαντικό σημείο είναι οι πολίτες να προσαρμοστούν, να εφαρμόσουν τις προτάσεις και να αλλάξουν νοοτροπία. Γι' αυτό το λόγο, ο δήμος πρέπει να φτιάξει μια σειρά από δράσεις που αποτελούν την εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Νευραλγική προϋπόθεση επιτυχίας των στόχων και των σχεδιασμών της διαχείρισης των βιοαποβλήτων, είναι η όσο το δυνατόν πληρέστερη ορθή και καθοδηγούμενη συμμετοχή των πολιτών στη συλλογή βιοαποβλήτων. Επομένως, η συνεχής και τεκμηριωμένη ενημέρωση-ευαισθητοποίηση των πολιτών αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτυχίας και δεν πρέπει να υποτιμάται.

Οι δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης στοχεύουν:

- στην ενημέρωση του κοινού-στόχου για το πρόγραμμα,
- στην ευαισθητοποίησή του ώστε να υιοθετήσει περιβαλλοντικά ορθές συμπεριφορές ως προς την παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων με διαλογή στην πηγή και

- στην ενεργό συμμετοχή στη δράση.

Ειδικότερα, σκοπός είναι:

1. Η ενημέρωση των πολιτών για τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από τη διαχείριση βιοαποβλήτων και κυρίως:
 - η μείωση της ποσότητας των συλλεγόμενων σύμμεικτων αποβλήτων και η συνακόλουθη μείωση του συνολικού κόστους διαχείρισης (συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και ταφής)
 - η ανάδειξη της αξίας των βιοαποβλήτων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας
 - η προώθηση βέλτιστων περιβαλλοντικά πρακτικών για τη διαχείριση των αποβλήτων αυτών.
2. Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών, ιδιαίτερα των παιδιών και των νέων, σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση των απορριμάτων και τις δράσεις ανακύκλωσης στην καθημερινή ζωή, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.
3. Η επίτευξη κοινωνικών συναινέσεων σχετικά με τη χωροθέτηση των απαραίτητων εγκαταστάσεων διαχείρισης βιοαποβλήτων.
4. Η υποστήριξη και ενίσχυση τεχνογνωσίας πολιτών και φορέων για την ορθή υλοποίηση των δράσεων σχετικά με τη διαχείριση αποβλήτων.

Η εκστρατεία ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης:

- Θα παρουσιάζει αξιόπιστα στοιχεία για τη δράση, θα τονίζει την ευκολία συμμετοχής κάθε πολίτη, θα αναδεικνύει τα οφέλη της σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο και θα απαντά πειστικά σε τυχόν ενδοιασμούς ώστε να κερδίσει την αποδοχή, εμπιστοσύνη και ενεργό συμμετοχή του πληθυσμού.

Εξαιτίας των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζει ο διαχωρισμός των βιοαποβλήτων στην πηγή, έχει αποδειχθεί καθοριστικός παράγοντας στην επιτυχία τέτοιων προγραμμάτων η αναλυτική ενημέρωση σχετικά με το τι ακριβώς περιλαμβάνει η κομποστοποίηση, στοιχεία και συμβουλές για την "επίλυση προβλημάτων" σε περίπτωση που υπάρχουν δυσκολίες στη διαδικασία και η συνεχής υποστήριξη των συμμετεχόντων. Συστήνεται επομένως, η προσωπική επαφή (π.χ. ενημερωτικά φυλλάδια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κ.α.), ώστε ο πολίτης να είναι στο κέντρο των ενεργειών ενημέρωσης και να εμπλακεί ενεργά στην υλοποίηση.

Οι δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό, αλλά και «μεγάλους» παραγωγούς αποβλήτων του δήμου. Συγκεκριμένα, εκτός των κατοίκων και των επισκεπτών, στόχος είναι

τα καταστήματα (ειδικά εστίασης), οι επιχειρήσεις (ειδικά οι τουριστικές), τα σχολεία, οι δημόσιες υπηρεσίες αλλά και οι ίδιες οι υπηρεσίες του δήμου.

Ιδιαίτερη έμφαση είναι σκόπιμο επίσης να δοθεί στις νεαρές ηλικιακά ομάδες με στόχο να γίνει η ανακύκλωση συνήθεια ζωής, καθώς και στα νοικοκυριά των συνταξιούχων. Οι συνταξιούχοι διατίθενται περισσότερο να συμμετάσχουν σε διαλογή βιοαποβλήτων στην πηγή, δεδομένου ότι έχουν περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους και αναζητούν νέες δραστηριότητες.

Οι δημότες καλούνται να κατανοήσουν νέες, βασικές έννοιες, όπως τι είναι τα βιοαπόβλητα, σε τι αφελεί ο διαχωρισμός τους στην πηγή και να άρουν τις επιφυλάξεις τους σχετικά με πιθανά προβλήματα κατά τη διαδικασία (օσμές, τρωκτικά, ασφάλεια κ.λπ.). Χρειάζονται πληροφόρηση και υποστήριξη για την ορθή συμμετοχή τους στο πρόγραμμα και για να μην το εγκαταλείψουν.

Επομένως οι δράσεις και το υλικό ενημέρωσης πρέπει να έχουν:

- στοχευμένα μηνύματα και σαφή δεδομένα σχετικά με τα οφέλη της κομποστοποίησης (βλ. Εικόνα 7-1.)
- απλή και όχι τεχνοκρατική γλώσσα, σύντομες προτάσεις και κατανοητές οδηγίες υπό τη μορφή ερωταπαντήσεων (βλ. **Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε. 7-2**) ή και με τη χρήση σχημάτων



τι βάζουμε στους καφέ κάδους;

VAL



φρούτα



λαχανικά



τσόφιλι αυγού
κουκούτσι ελιάς



δημητριακά
ρύζι
αλεύρι



χαρτί κουζίνας
χαρτοσακούλες



υπολείμματα
& φίλτρα καφέ
φρακελάκι τσάι



γαλακτοκομικά



κρέας & ζωικά
προϊόντα



έροι καρποί
& περιβλήματα



κλαδιά, φύλλα,
χώμα, γκαζόν



πριονιδιά
ροκανίδι



στάχη
καυσόξυλων

όχι

Πλαστικά, γυαλιά, μεταλλικά
Μπαταρίες
Γότες τσιγάρων
Τροφές και περιττώματα ζώων
Γυαλιστερά χαρτιά
(π.χ. περιοδικά)
Συσκευασίες κάθε είδους
(μπαίνουν στον μπλε κάδο)

Τοποθετήστε τα οργανικά υπολείμματα στα ανθεκτικές χάρτινες (ή βιοαποδομήσιμες) σακούλες ή αν δεν έχετε τη δυνατότητα σε ΑΝΟΙΧΤΕΣ πλαστικές σακούλες, για να είναι ευκολότερα επεξεργάσιμο το υλικό στο εργοστάδιο.

www.fisikolipasma.gr



Εικόνα 7-1 : Ενημερωτική αφίσα για την ορθή διαχείριση βιοαποβλήτων από τον πολίτη



Συμμετέχω στην Αθήνα
Πιλοτικό πρόγραμμα
Που εφαρμόζεται
Πώς μπορώ να συμμετέχω
Συχνές ερωτήσεις

Ζητούνται καταστήματα για την
πόλητη βιοδιασπώμενων
σακουλών στο Δήμο Αθηναίων.



2nd International Conference on
Sustainable Solid Waste
Management, 12-14 June 2014

Συχνές ερωτήσεις

- [1. Τι είναι το Athens Biowaste;](#)
- [2. Πού θα εφαρμοστεί το Athens Biowaste;](#)
- [3. Μένω στην οδό Μπορώ να συμμετέχω στο πρόγραμμα;](#)
- [4. Μένω στην πιλοτική περιοχή Κυπριάδου/Γκάζι. Τι πρέπει να κάνω;](#)
- [5. Τι μπορώ να βάζω στον καφέ κάδο κουζίνας;](#)
- [6. Τι ΔΕΝ μπορώ να βάζω στον καφέ κάδο κουζίνας;](#)
- [7. Τι είναι οι βιοδιασπώμενες σακούλες; Γιατί είναι σημαντικό να τις χρησιμοποιήσω;](#)
- [8. Μπορώ να χρησιμοποιήσω πλαστικές, φωτοδιασπώμενες, ξεδιασπώμενες ή χάρτινες σακούλες;](#)
- [9. Τι γίνεται αφού βάλω τη σακούλα μου στον καφέ κάδο δρόμου;](#)
- [10. Είμαι κάτοικος ή έχω κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος \(εστιατόριο, καφετέρια, μπαρ\) στην πιλοτική περιοχή Κυπριάδου/Γκάζι και μου τελείωσαν οι βιοδιασπώμενες σακούλες που μου ποίσασε ο Δήμος. Πού θα βρω άλλες;](#)
- [11. Έγινε η διανομή των κάδων κουζίνας/σακουλών κι έλειπα. Πώς μπορώ να αποκτήσω κάδο και σακούλες;](#)
- [12. Γιατί να συμμετάσχω;](#)
- [13. Μπορώ εγώ να προμηθευτώ αυτό το κόμποστ για δική μου χρήση;](#)
- [14. Πώς μπορώ να ενημερωθώ για το πρόγραμμα;](#)
- [15. Ποιοι είναι οι εταίροι του προγράμματος;](#)

Εικόνα 7-2: Ερωτήσεις-Απαντήσεις για τα βιοαπόβλητα (Πηγή: Δήμος Αθηναίων)

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου έχει ήδη πραγματοποιήσει καμπάνια ενημέρωσης όσον αφορά την οικιακή κομποστοποίηση με δράσεις και εκδηλώσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης τόσο ανοιχτές στο κοινό όσο και στοχευμένες στους δικαιούχους του προγράμματος διανομής κάδων οικιακής κομποστοποίησης. Στα πλαίσια αυτά, ο πολίτης μπορεί να βρει στον ιστότοπο του Δήμου τόσο ενημερωτικό φυλλάδιο για τη λειτουργία της οικιακής κομποστοποίησης και τα οφέλη αυτής (βλ. Εικόνα 7-3), όσο και απαντήσεις σε συχνά ερωτήματα που θέτουν οι πολίτες και αφορούν στην διαχείριση και τα οφέλη της οικιακής κομποστοποίησης (βλ. Εικόνα 7-4).



Εικόνα 7-3: Ενημερωτικό φυλλάδιο Δήμου Αγίου Δημητρίου για την οικιακή κομποστοποίηση.

Κομποστοποίηση

Ο Δήμος Αγίου Δημητρίου, στο πλαίσιο της καλύτερης διαχείρισης των απορριμμάτων, εφαρμόζει πρόγραμμα κομποστοποίησης, διαθέτοντας κάδους στους ενδιαφερόμενους πολίτες εντελώς δωρεάν, αλλά και οδηγίες για τη αστική χρήση τους και τα οφέλη της κομποστοποίησης.

Κομποστοποίηση είναι η φυσική διεργασία κατά την οποία ορισμένοι μικροοργανισμοί ακριβεία ορισμένα γκρουπ μικροοργανισμών – διασπούν τις πολύπλοκες ενώσεις τις υπολειμμάτων σε απλούστερες.

Η διάσπαση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη μετατροπή των οργανικών υπολειμμάτων σε και σταθερό οργανικό μείγμα, το οποίο στη συνέχεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη κήπου, εύκολα και οικονομικά! Συνεπώς τα οφέλη της κομποστοποίησης είναι πολλαπλοί.

Οι πιέσεις που δέχεται το περιβάλλον μειώνονται σημαντικά, καθώς μία οικογένεια μειώνει την ποσότητα οργανικών ακουπτιών που παράγει έως και 35%!

Παράλληλα, βελτιώνεται το έδαφος του κήπου ενός νοικοκυρίου, εμπλουτίζεται με ο και αυξάνεται η ικανότητά του να συγκρατεί υγρασία. Στις περισσότερες περιπτώσεις ανάγκη χρήσης ανόργανων λιπαρισμάτων.

[Ανακύκλωση](#)

[Κομποστοποίηση](#)

[Η οικιακή κομποστοποίηση μέσα από ερωτήσεις](#)

[Τι είναι η κομποστοποίηση;](#)

Πρόκειται για μια φυσική διεργασία, κατά την οποία ορισμένοι μικροοργανισμοί - ή για την ακρίβεια ορισμένα γκρουπ μικροοργανισμών - διασπούν (αποκοδινούν) τις πολύπλοκες ενώσεις των οργανικών υπολειμμάτων σε απλούστερες. Η διάσπαση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη μετατροπή των οργανικών υπολειμμάτων σε ένα πλούσιο και σταθερό οργανικό μείγμα. Στην κομποστοποίηση μπορεί να συμβάλλουν και άλλοι οργανισμοί του εδάφους, όπως αρθρόποδα και μυριόποδα, ωστόσο οι μικροοργανισμοί (βακτήρια, μυκήτες και φρεδαία), είναι αυτοί που επωμιζούνται το μεγαλύτερο όγκο της «δουκειάς».

[Γιατί νο έπλεξουμε την κομποστοποίηση;](#)

Απλά για την περιβαλλοντική και οικονομική αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Εικόνα 7-4: Ενημέρωση σε μορφή ερωταπαντήσεων από το site του Δήμου, dad.gr

7.2 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Οι σχετικές δράσεις ευαισθητοποίησης για τον Δήμο Αγίου Δημητρίου προτείνεται να οργανωθούν σε 3 φάσεις:

Φάση 1: Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πριν την έναρξη του προγράμματος

Φάση 2: Ενεργοποίηση – καθοδήγηση κατά τη λειτουργία του προγράμματος

Φάση 3: Συνεχής ευαισθητοποίηση

Φάση 1: Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πριν την έναρξη του προγράμματος

Αυτή η φάση προιγεύεται χρονικά 2 μήνες από τη διανομή συστημάτων οικιακής κομποστοποίησης ή την τοποθέτηση καφέ κάδων. Στοχεύει:

- στην ενημέρωση των πολιτών αναφορικά με το υπό ανάπτυξη σύστημα διαλογής στην πηγή ή/και την οικιακή κομποστοποίηση και την ευαισθητοποίησή τους ώστε να συμμετάσχουν
- στην αναλυτική καθοδήγησή τους για τη σωστή χρήση του εξοπλισμού, τα είδη των αποβλήτων που θα συλλέγουν ώστε να υπάρχει αποτέλεσμα, το πρόγραμμα αποκομιδής, τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις ενημέρωσης και τα σημεία επαφής με τον δήμο για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων τους
- στην ενημέρωση-ευαισθητοποίηση του δημοτικού συμβουλίου, των υπαλλήλων των δημοσίων υπηρεσιών της περιοχής, αλλά και των δημοτικών υπαλλήλων, ώστε αφενός να διαχύσουν την

πληροφόρηση, αφετέρου να εφαρμόσουν πρακτικές διαλογής στην πηγή στον χώρο εργασίας τους και να λειτουργήσουν ως παράδειγμα στους δημότες.

- στην αφύπνιση και στην ενημέρωση των πολιτών

Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται τα παρακάτω μέτρα/δράσεις για τη Φάση 1:

1. Οργάνωση γραμμής επικοινωνίας με τους πολίτες για την επίλυση αποριών και προβλημάτων κατά την εφαρμογή του προγράμματος
2. Ανάπτυξη ειδικού υποσέλιδου στον διαδικτυακό τόπο του Δήμου με αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα διαχείρισης βιοαποβλήτων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, συχνές ερωτήσεις και το σημείο επαφής με τον δήμο για υποστήριξη
3. Χρήση προφίλ του δήμου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ταχεία και άμεση διάχυση της πληροφόρησης (ενημερωτικό υλικό, εκδηλώσεις, πορεία προγράμματος, κ.λπ.) και συμπληρωματική λειτουργία ως κανάλι συλλογής αποριών ή προβλημάτων και υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος.
4. Δελτίο Τύπου - Συνεντεύξεις στα τοπικά μέσα ενημέρωσης / Ενημερωτική εκδήλωση για τους πολίτες (σε χώρους του δήμου για εξοικονόμηση δαπανών)
5. Έντυπο ενημερωτικό φυλλάδιο με βασικές πληροφορίες (ποιος, πότε, πώς και γιατί να συμμετάσχει και σημεία επαφής) και διανομή του σε χώρους συγκέντρωσης, αλλά και πόρτα-πόρτα
6. Ενημερωτική αφίσα με χρηστική πληροφορία (π.χ. τι συλλέγεται και τι όχι) για ανάρτηση σε μέρη συγκέντρωσης των κατοίκων ή/και αντίστοιχο αυτοκόλλητο για επικόλληση στους κάδους.

Φάση 2: Ενεργοποίηση – καθοδήγηση κατά τη λειτουργία του προγράμματος

Αυτή η φάση ενεργοποιείται κατά τη λειτουργία του προγράμματος και στοχεύει:

- τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ώστε να μεγιστοποιήσουν στο μέτρο του δυνατού τις ενέργειες τους στη διαχείριση των βιοαποβλήτων τους.
- τις δημοτικές υπηρεσίες, ειδικά σε δήμους με σημαντική δενδροφύτευση ή πάρκα, ώστε να εφαρμόσουν σε εμφανή σημεία το πρόγραμμα για να λειτουργήσουν υποδειγματικά ως προς την βελτιστοποίηση των στόχων του Δήμου.
- στην ενεργοποίηση και στη καθοδήγηση των πολιτών

Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται τα παρακάτω μέτρα/δράσεις για τη Φάση 2:

1. Ενημέρωση πόρτα - πόρτα και προσωπική επαφή με τους πολίτες (θέση και πρόσβαση κάδων, είδη αποβλήτων που συλλέγονται, πρόγραμμα αποκομιδής, κίνητρα - οφέλη από τη συμμετοχή)

2. Έντυπο ενημερωτικό φυλλάδιο με αναλυτικές πληροφορίες /Έντυπο οδηγιών χρήσης εξοπλισμού
3. Περίπτερο ενημέρωσης για την αναλυτική προσωπική ενημέρωση και καθοδήγηση
4. Επιστολές υπενθύμισης, με ενημέρωση για τις δράσεις που έγιναν, τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις, την αντικατάσταση εξοπλισμού, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.
5. Αξιοποίηση υφιστάμενου διδακτικού υλικού για τη διαλογή αποβλήτων - εκπαιδευτικών παιχνιδιών, οργάνωση βιωματικών εργαστηρίων κομποστοποίησης στα σχολεία,
6. Χρησιμοποίηση του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών συσκευών για την ανάπτυξη δωρεάν διαδικτυακών εφαρμογών για κινητά, tablet και υπολογιστές. Οι εφαρμογές θα διατίθενται δωρεάν και θα απευθύνονται σε παιδιά, φοιτητές και στον γενικό πληθυσμό.

Φάση 3: Συνεχής ευαισθητοποίηση

Αυτή η φάση ενεργοποιείται κατά τη λειτουργία του προγράμματος και υπολογίζεται να διαρκεί επ άπειρον και να προσαρμόζεται συνεχώς αναλογικά με τις συνθήκες του δήμου. Στοχεύει:

- στην συνεχή καθοδήγηση των πολιτών και στη συνεχή καταγραφή της πορείας του προγράμματος, με την επίλυση των προβλημάτων που θα παρουσιάζονται και τη βελτιστοποίηση της προγράμματος.
- Στη συνεχή ενημέρωση των πολιτών για τα οφέλη του προγράμματος και την ενθάρρυνσή τους για συνέχιση της συμμετοχής τους. Είναι σημαντικό να συντηρείται και να ενισχύεται το ενδιαφέρον τους για το πρόγραμμα κι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο εάν λαμβάνουν συνεχή ενημέρωση (ανά εξάμηνο) τόσο για τις δράσεις και τα αποτελέσματα που έχουν υλοποιηθεί όσο και για αυτά που προγραμματίζονται

Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται τα παρακάτω μέτρα/δράσεις για τη Φάση 3:

1. Συνέχιση των δράσεων της Φάσης 2 με εντατικοποίηση τους ανά περιόδους
2. Παροχή κινήτρου σε επιχειρηματίες. Προτείνεται η παροχή επιβράβευσης στην συγκεκριμένη ομάδα. Προτείνουμε να γίνεται μέτρηση στα απορρίμματα που ανακυκλώνονται από κάθε κατάστημα. Το κατάστημα εκείνο που ανά συγκεκριμένο χρονικό διάστημα παρουσιάζει την καλύτερη πράσινη πολιτική, να επιβραβεύεται.

8 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΔΣΠ

Με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων ενοτήτων, διαμορφώνεται ο επόμενος πίνακας ενδεικτικής κοστολόγησης του συνόλου των δράσεων – εξοπλισμού που αφορούν στο πρόγραμμα ΔσΠ βιοαποβλήτων:

Πίνακας 8-1: Συγκεντρωτικός πίνακας ενδεικτικού κόστους προγραμμάτων ΔσΠ ΒΑ ανά ομάδα υποέργου

Είδος	Τιμή μονάδας (€) ¹	Κόστος (€)				
		2021	2022	2023	2024	2025
Οικιακή Κομποστοποίηση - Τεμάχια						
Κάδοι οικιακής κομποστοποίησης ενδεικτικής χωρητικότητας 300 lt	104	50.544,00	25.168,00	24.960,00	24.856,00	24.648,00
ΔσΠ οικιακών ΒΑ, μεγάλων παραγωγών και πράσινα						
Κάδοι 10 lt	9	89.802,00	154.089,00	0,00	0,00	0,00
Βιοδιασπώμενες σακούλες 10 lt	0,11	92.196,72	158.198,04	0,00	0,00	0,00
Βιοδιασπώμενες σακούλες 50 lt	0,36	11.460,96	0,00	0,00	0,00	0,00
Κάδοι 140 lt	40	18.680,00	25.840,00	0,00	0,00	0,00
Κάδοι 240 lt	70	31.220,00	39.620,00	0,00	0,00	0,00
Κάδοι 660 lt	350	21.700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Κάδοι 1.100 lt	450	24.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΔσΠ ΒΑ επιχειρήσεων του Ν. 4685/2020						
Κάδοι 50 lt	30	11.370,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Γενικό σύνολο		351.723,68	402.915,04	24.960,00	24.856,00	24.648,00
ΦΠΑ 24%		84.413,68	96.699,61	5.990,40	5.965,44	5.915,52
Συνολικό κόστος με ΦΠΑ		436.137,36	499.614,65	30.950,40	30.821,44	30.563,52
Απορριμματοφόρο όχημα συλλογής βιοαποβλήτων (12 m3)²		219.000	805.200,00	805.200,00	0,00	0,00
ΦΠΑ 24%		193.248,00	193.248,00	0,00	0,00	0,00
Συνολικό κόστος με ΦΠΑ		998.448,00	998.448,00	0,00	0,00	0,00

¹ Όλες οι αναφερόμενες τιμές είναι ενδεικτικές.

² Η περιγραφή αφορά σε απορριμματοφόρο με ενσωματωμένο σύστημα πλύσης κάδων.

9 ΠΡΟΛΗΨΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Το επικαιροποιημένο ΕΣΔΑ προβλέπει μείωση του συντελεστή παραγωγής αποβλήτων κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες μέχρι το έτος 2030. Σε αυτή την υπόθεση συνηγορούν ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων σχετικών με την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σύμφωνα με τις πολιτικές και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, θα πρέπει ο Δήμος να καταστρώσει και να θέσει σε εφαρμογή σχέδιο πρόληψης και επαναχρησιμοποίησης στη χρονική περίοδο του παρόντος ΤΣΔΑ ώστε τα μέτρα και οι δράσεις να αρχίσουν να αποφέρουν αποτελέσματα προς το τέλος της 5ετίας.

Ειδικότερα, οι δράσεις για την πρόληψη παραγωγής αστικών αποβλήτων συνδέονται με την αλλαγή συμπεριφοράς των καταναλωτών και θα πρέπει να επικεντρώνονται στη συστηματική ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των πολιτών συνδυαστικά με τη θέσπιση ικανών οικονομικών εργαλείων.

Ως πρώτο μέτρο πρόληψης ο Δήμος θα μεριμνήσει για την ενίσχυση της πρόσβασης σε πόσιμο νερό του δικτύου σε δημόσιους χώρους, ώστε να μειωθεί η εξάρτηση από το εμφιαλωμένο νερό και να μειωθεί η συσκευασία.

Επίσης, ο Δήμος θα συστηματοποιήσει τις εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού που αποτελούν το πρώτο σημαντικό βήμα για την αλλαγή της συμπεριφοράς σχετικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων. Οι περισσότερο αποτελεσματικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης είναι σκόπιμο να επικεντρώνονται σε ένα συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων προσφέροντας πρακτικές οδηγίες σχετικά με τις δράσεις πρόληψης, που μπορούν εύκολα να υιοθετηθούν από το κοινό. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται:

- Διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης, εκπαίδευσης υπό τις κατευθύνσεις που θα δοθούν σε κεντρικό επίπεδο.
- Να ενταχθούν σε όλες τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης & ενημέρωσης του Δήμου (π.χ. για θέματα ανακύκλωσης) δράσεις ενημέρωσης για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων (σε συμφωνία με το Εθνικό Σχέδιο Πρόληψης).
- Να δημιουργηθεί ειδική ενότητα στην ιστοσελίδα του Δήμου για την πρόληψη.

Το σχέδιο πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις ενημέρωσης:

Πίνακας 9-1: Προγραμματισμός δράσεων πρόληψης

Είδος δράσης (ενδεικτικά)	Τόπος	Περιοδικότητα
Ενημέρωση για τη μείωση της χρήσης συσκευασιών και την περαιτέρω μείωση της χρήσης πλαστικής σακούλας μεταφοράς. Δωρεάν διανομή	Λαϊκές αγορές- σούπερ μάρκετ	Τριμηνιαία

Είδος δράσης (ενδεικτικά)	Τόπος	Περιοδικότητα
βιοαποδομήσιμων μικρών σάκων πολλαπλών χρήσεων.		
Ενημέρωση για επαναχρησιμοποίηση ή/και επιδιόρθωση ΑΗΗΕ	ΠΣ, ΓΑ	Διαρκώς
Σεμινάρια χειροποίητων κατασκευών από «άχρηστα» υλικά	ΚΑΕΔΙΣΠ, σχολικές μονάδες	Διαρκώς
Ενημέρωση για τη σημασία και την αξία της πρόληψης- χρήσιμες συμβουλές. Ενημέρωση σχετικά με τον ορθό τρόπο συμμετοχής στο νέο σχεδιαζόμενο δίκτυο διαλογής στην πηγή, με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής και τη βελτίωση της ποιότητας και καθαρότητας του συλλεγόμενου αποβλήτου.	Σχολεία	Όλο το σχολικό έτος
Ηλεκτρονικά μηνύματα για την πρόληψη	Ιστοσελίδα Δήμου	Διαρκώς
Καταχωρίσεις, άρθρα, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις	Τοπικά ΜΜΕ	Κατά περίπτωση

Επίσης, στο πλαίσιο της πρόληψης προτείνονται τα ακόλουθα οικονομικά εργαλεία:

1. Προετοιμασία για εφαρμογή του ΠΟΠ για να μπορεί να εφαρμοσθεί η χρέωση των δημοτικών τελών με βάση το βάρος των απορριμμάτων (Πληρώνω Όσο Πετάω – ΠΟΠ) και όχι με βάση τα m^2 της κατοικίας. Έτσι, οι δημότες και οι επιχειρήσεις θα έχουν και οικονομικά κίνητρα για να συμμετέχουν στα προτεινόμενα προγράμματα ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό ο Δήμος θα εφαρμόσει αναλυτική καταγραφή του πραγματικού κόστους για τη διαχείριση των αποβλήτων ανά ρεύμα, ώστε να γνωρίζει ο πολίτης τι ακριβώς πληρώνει και να δημιουργούνται κίνητρα για τον Δήμο για την ενίσχυση της χωριστής συλλογής. Στη συνέχεια, θα υλοποιηθεί πιλοτικά το σύστημα Pay As You Throw – PAYT σε επιχειρήσεις που θα θελήσουν να συμμετάσχουν εθελοντικά.

2. Καθιέρωση της Κάρτας του Δημότη στα Πράσινα Σημεία και Γωνιές Ανακύκλωσης. Η δημιουργία κινήτρων στους πολίτες για την χρήση των πράσινων σημείων και των γωνιών ανακύκλωσης προκειμένου να γίνεται διαλογή στην πηγή όσο το δυνατόν μεγαλύτερων ποσοτήτων, κρίνεται απαραίτητη. Ειδικότερα, στην Ελλάδα, που η έννοια του πράσινου σημείου και των γωνιών ανακύκλωσης είναι αρκετά πρόσφατη και πιθανώς άγνωστη στην πλειοψηφία των πολιτών, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία ενός μηχανισμού παροχής κινήτρων. Προτείνεται ο σχεδιασμός και λειτουργία μίας κάρτας δημοτών που θα χρησιμοποιείται για τα πράσινα σημεία (ΠΣ) και τις γωνιές ανακύκλωσης (ΓΑ). Κατά τη λειτουργία των ΠΣ και ΓΑ, η κάρτα δημοτών θα μπορούσε να εφαρμοστεί για τη δημιουργία ενός ανταποδοτικού συστήματος ως εξής:
- 2.1. Ο Δήμος εκδίδει μία ατομική κάρτα για κάθε δημότη.
- 2.2. Οι δημότες συλλέγουν και μεταφέρουν ανακυκλώσιμα και λοιπά υλικά στο ΠΣ ή ΓΑ, τα οποία ζυγίζονται και καταχωρούνται σε βασικές κατηγορίες (π.χ. ογκώδη, ανακυκλώσιμα, υλικά επαναχρησιμοποίησης, κλπ).
- 2.3. Για κάθε υλικό που ζυγίζεται, συγκεντρώνονται πόντοι στην κάρτα.
- 2.4. Οι δημότες χρησιμοποιούν την κάρτα για εκπτώσεις είτε στις υπηρεσίες του Δήμου (π.χ. μετακινήσεις με τη Δημοτική Συγκοινωνία, Πολιτιστικές Εκδηλώσεις του Δήμου, Παιδικοί Σταθμοί) είτε σε συνεργαζόμενα εμπορικά καταστήματα της περιοχής.
- 2.5. Σύνδεση κάρτας δημοτών με τα τέλη καθαριότητας. Είναι σαφές, ότι το τέλος καθαριότητας έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι ο δήμος προσφέρει ειδική και συγκεκριμένη αντιπαροχή: την υπηρεσία καθαριότητας και αποκομιδής των απορριμμάτων. Το ύψος του τέλους καθαριότητας και φωτισμού πρέπει να είναι ανάλογο του κόστους παροχής της αντίστοιχης υπηρεσίας (ΣτΕ 981/92, 2063/86) και να προσδιορίζεται αντικειμενικά με κριτήριο τον βαθμό χρήσεως της υπηρεσίας από κάθε κατηγορία υπόχρεων (ΣτΕ 947/86 ΝοΒ1989). Κατά συνέπεια οι χρήστες των πράσινων σημείων, δηλαδή οι δημότες που μεταφέρουν υλικά στα πράσινα σημεία, κάνουν μικρότερη χρήση της υπηρεσίας του Δήμου, εφόσον βαρύνονται με τη συλλογή των υλικών, οπότε και δύναται να έχουν έκπτωση στο τέλος καθαριότητας. Αυτό θα μπορούσε να υλοποιηθεί με την εξής διαδικασία:
- 2.5.1. Συνδέοντας την κάρτα του δημότη με τη βάση δεδομένων που διατηρεί η οικονομική υπηρεσία του Δήμου για τη ΔΕΗ (μέσω του αριθμού παροχής ηλεκτρικού ρεύματος). Δηλαδή, αντιστοιχίζοντας τους κατόχους των δημοτικών καρτών με τους υπόχρεους καταβολής τέλους καθαριότητας.
- 2.5.2. Δημιουργώντας μία νέα κατηγορία τέλους καθαριότητας για κατοικίες, η οποία να περιλαμβάνει χαμηλότερο συντελεστή για τα νοικοκυριά που μέσω της κάρτας πολιτών έχουν συλλέξει π.χ. 1000 πόντους.

3. Διερεύνηση δυνατοτήτων εφαρμογής ιχνηλάσιμων κάδων. Οι εφαρμογές των ιχνηλάσιμων κάδων και των δεδομένων ζύγισής τους συχνά συνδυάζονται με συστήματα Pay As You Throw. Στο πλαίσιο αυτό στο Τοπικό Σχέδιο προτείνεται η διερεύνηση εφαρμογής της συγκεκριμένης μεθόδου στους κάδους του Δήμου (διερεύνηση παραμέτρων και δυνατοτήτων εφαρμογής σε συγκεκριμένα ρεύματα και περιοχές της πόλης). Σε κάθε κάδο τοποθετείται μια κάρτα αναγνώρισης ταυτότητας RFID (ηλεκτρονική ετικέτα με ενσωματωμένο microchip) η οποία και του αποδίδει μοναδικό κωδικό αναγνώρισης, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα αποθήκευσης και άλλων στοιχείων (π.χ. θέση, ημερομηνία κτλ.). Ο κωδικός αναγνώρισης ταυτοποιείται στο σύστημα, ώστε ο υπεύθυνος ελέγχου να γνωρίζει τη θέση στην οποία υπάρχει ο κάδος. Μια επέκταση της εφαρμογής των ιχνηλάσιμων κάδων είναι ο συνδυασμός της με δεδομένα ζύγισης κάδων. Συγκεκριμένα, κάθε φορά που γίνεται η αποκομιδή ενός κάδου με RFID tag, ταυτόχρονα ο κάδος ζυγίζεται και τα δεδομένα αποθηκεύονται αποδιδόμενα στο συγκεκριμένο κωδικό κάδου. Στα οχήματα/ απορριμματοφόρα που περισυλλέγουν το περιεχόμενο των συγκεκριμένων κάδων, τοποθετείται σύστημα ανάγνωσης και αναγνώρισης ετικετών RFID (αντένα και αναγνώστης) καθώς και πιθανόν κάποια συμπληρωματικά συστήματα (κινητό τηλέφωνο- PDA, συσκευές σύνδεσης, τροφοδοσίας και επικοινωνίας δεδομένων μέσω blue tooth).

Η επαναχρησιμοποίηση είναι «κλασική» μορφή πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και στο ΕΣΔΑ προβλέπεται σειρά δράσεων με τη συμμετοχή των ΟΤΑ. Στις δραστηριότητες επαναχρησιμοποίησης που ενσωματώνονται στο παρόν ΤΣΔΑ εντάσσονται:

- Δημιουργία κέντρων - εργαστηρίων επαναχρησιμοποίησης και επιδιόρθωσης προϊόντων και ανάκτησης ανταλλακτικών. Σημειώνεται ότι είναι υπό διαβούλευση η υποχρεωτική ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ) για Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων.
- Δημιουργία δικτύου επαναχρησιμοποίησης προϊόντων από τον Δήμο για διάφορες κατηγορίες (ρούχα, παιχνίδια, βιβλία, έπιπλα, ΗΗΕ, κλπ.), μέσω της αξιοποίησης των Κοινωνικών Παντοπωλείων.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων για την επαναχρησιμοποίηση βιβλίων (Bazaar Βιβλίων).
- Ορισμός γραφείου για το συντονισμό και την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων.

Στο παρόν ΤΣΔΑ ορίζεται σαν στόχος η μείωση της παραγωγής αποβλήτων κατά 1% μέχρι το έτος 2025.

10 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΣΠ (ΔΙΑΛΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ)

10.1 ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στα προηγούμενα κεφάλαια έγινε αναλυτική παρουσίαση του κείμενου θεσμικού πλαισίου αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Δήμου για τη χωριστή συλλογή διακριτών ρευμάτων αποβλήτων και τους στόχους που

υποχρεούται να επιτύχει στη χρονική περίοδο αναφοράς του παρόντος ΤΣΔΑ. Οι σημαντικότερες υποχρεώσεις του Δήμου συνοψίζονται ακολούθως:

- Ανάπτυξη ΔσΠ βιοαποβλήτων σε όλη την περιοχή του Δήμου μέχρι 31/12/2022.
- Διακριτή συλλογή τεσσάρων ρευμάτων τουλάχιστον (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί).
- Οργάνωση δικτύου για διακριτή συλλογή βρώσιμων λιπών και ελαίων.
- Οργάνωση δικτύου ΜΠΕΑ και κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων.

10.2 ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Στο Τοπικό Σχέδιο οι προτάσεις και ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη των δικτύων ΔσΠ λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τις κάτωθι βασικές παραμέτρους σχεδιασμού:

- Επίτευξη στόχων Περιφερειακού και Εθνικού σχεδιασμού διαχείρισης ΑΣΑ.
- Ανάπτυξη ΔσΠ προδιαλεγμένων υλικών, όπως επιβάλλεται από νομοθεσία και σε σημεία υψηλής επισκεψιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς περιορισμούς.
- Επιλογή αριθμού ρευμάτων (διαφορετικοί κάδοι) των προς ανακύκλωση ή επεξεργασία υλικών.
- Επιλογή μέσου συλλογής και προσωρινής αποθήκευσης (κάδοι, γωνιές ανακύκλωσης, πράσινα σημεία).
- Εναλλακτικές λύσεις οχημάτων συλλογής.

Τα δίκτυα Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ) του Δήμου σχεδιάζονται για τη διακριτή συλλογή των ακόλουθων ρευμάτων αποβλήτων:

- Σύμμεικτα (πράσινος κάδος)
- Βιοαπόβλητα (καφέ κάδος)
- Μικτή συσκευασία (μπλε κάδος ΕΕΑΑ)
- Γυαλί συσκευασίας (κώδωνες ΕΕΑΑ)
- Χαρτί/χαρτόνι (κίτρινος κάδος)
- Πλαστικό, Μέταλλα, Γυαλί (γωνιές ανακύκλωσης (ΓΑ), πράσινα σημεία (ΠΣ)
- Ρούχα (κόκκινος κάδος, ΓΑ, ΠΣ)

- ΑΗΗΕ (κάδοι εντός καταστημάτων και ΓΑ, ΠΣ)
- Βρώσιμα λίπη και έλαια (ειδικές δεξαμενές σε ΓΑ)
- ΜΠΕΑ (ΠΣ)

Επισημαίνεται ότι η ανάπτυξη όλων αυτών των διαφορετικών δικτύων ΔσΠ δεν μπορεί να υπάρξει ούτε αδιακρίτως ούτε και ταυτόχρονα σε όλες τις περιοχές του Δήμου, αλλά απαιτείται σταδιακή ανάπτυξή τους με σημείο εκκίνησης τις περιοχές του Δήμου με τη μεγαλύτερη παραγωγή ανά ρεύμα.

Στο πλαίσιο αυτό, σε ότι αφορά στη φιλοσοφία σχεδιασμού του δικτύου των κάδων (καφέ, κίτρινος, μπλε), σημειώνονται ακολούθως τα βασικά σημεία:

- Διακριτή συλλογή πράσινων από βιοαπόβλητα κουζίνας.
- Η ανάπτυξη του καφέ και κίτρινου κάδου θα εκκινήσει πρώτα από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και ειδικά με εφαρμογή προγράμματος συλλογής πόρτα- πόρτα.
- Όπου είναι εφικτό το δίκτυο των κάδων θα αναπτύσσεται κατά συστάδες τριών κάδων (καφέ, κίτρινος, μπλε).
- Ο πράσινος κάδος για τα σύμμεικτα θα γίνει προσπάθεια ώστε να μην τοποθετείται μαζί με τους κάδους ανακύκλωσης για να αρχίσει να συνειδητοποιεί ο πολίτης ότι η «απόρριψη» και η ανακύκλωση είναι διαφορετικές διαδικασίες. Στόχος του Δήμου είναι η εξάλειψη της πρώτης.
- Οι κάδοι συλλογής του γυαλιού (κώδωνες ή “κοινώς” καμπάνες) θα έχουν μικρότερη πυκνότητα χωροθέτησης στοχεύοντας κυρίως στους παραγωγούς αξιόλογων ποσοτήτων.

10.3 ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΦΕ ΚΑΔΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΒΑ)

Η ανάπτυξη του δικτύου καφέ κάδου αναπτύσσεται αναλυτικά σε προηγούμενο κεφάλαιο του ΤΣΔΑ.

10.4 ΔΙΚΤΥΟ ΔΣΠ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Σε προηγούμενο κεφάλαιο έγινε αναλυτική αναφορά στο κείμενο νομοθετικό πλαίσιο και στους στόχους χωριστής διαλογής, ανάκτησης και συνολικής ανακύκλωσης. Στο πλαίσιο αυτό, ισχύει για όλους τους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής η δέσμευση για την επίτευξη των ακόλουθων ποσοτικών ή/και χρονικών στόχων μέχρι το 2025 που αφορά το παρόν ΤΣΔΑ:

Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των παραγόμενων ΑΣΑ τουλάχιστον σε ποσοστό 55% κατά βάρος μέχρι το 2025 και 60% κατά βάρος μέχρι το 2030.

Απόβλητα συσκευασίας: Αύξηση της ανακύκλωσης Αποβλήτων Συσκευασιών τουλάχιστον στο 65% κ.β. έως το 2025 και στο 70% κ.β. ως το 2030, με συγκεκριμένους στόχους για τα επιμέρους υλικά, όπως εμφανίζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Συνολική Ελάχιστη Ανακύκλωση: 65%

Στόχοι ανά υλικό:

- i) το 50 % των πλαστικών
- ii) το 25 % του ξύλου
- iii) το 70 % των σιδηρούχων μετάλλων
- iv) το 50 % του αλουμινίου
- v) το 70 % του γυαλιού
- vi) το 75 % του χαρτιού και χαρτονιού

Επίσης, με βάση την κεντρική φιλοσοφία του αναθεωρημένου ΕΣΔΑ για την ανάπτυξη εκτεταμένου δικτύου χωριστής συλλογής αποβλήτων σε όλη τη χώρα, προτείνεται η εφαρμογή των ακόλουθων ποσοστών χωριστής συλλογής ανά επιμέρους ρεύμα των ΑΣΑ:

A. Ποσοστά χωριστής συλλογής από ΑΣΑ οικιακού τύπου πλην ΒΕΑΣ (Ποσοστό ρευμάτων ως προς την παραγόμενη ποσότητα των ρευμάτων)

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ: ΧΑΡΤΙ – ΠΛΑΣΤΙΚΟ – ΜΕΤΑΛΛΟ – ΓΥΑΛΙ:

Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων (χαρτί-πλαστικό-γυαλί-μέταλλο)	2025
Πλαστικό %	46,00%
Μέταλλα Fe %	66,00%
Μέταλλα Al %	46,00%
Γυαλί %	66,00%
Χαρτί %	22,00%
Κάδος έντυπου χαρτιού (κίτρινος κάδος)	2025
Κάδος έντυπου χαρτιού %	51,00%
Ξεχωριστή συλλογή μικρών ποσοτήτων ανακυκλώσιμων σε Πράσινα Σημεία και σημεία συλλογής ΣΕΔ κ.ά.	2025
Συλλογή μικρών ποσοτήτων ανακυκλώσιμων σε Πράσινα Σημεία και σημεία συλλογής ΣΕΔ %	4,00%

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Κάδος οργανικού (καφέ κάδος)	2025
Κάδος οργανικού %	35,00%

Οικιακή κομποστοποίηση	2025
Οικιακή κομποστοποίηση %	4,00%
Ξεχωριστή συλλογή αποβλήτων κήπων/πράσινα	2025
Συλλογή πράσινων/αποβλήτων κήπων %	50,00%
Ξεχωριστή συλλογή βρώσιμα λίπη και έλαια (ΣΕΔ)	2025
Συλλογή βρώσιμα λίπη και έλαια (%)	80,00%

ΜΠΕΑ - ΑΗΗΕ

Ξεχωριστή συλλογή ΜΠΕΑ και ΑΗΗΕ σε Πράσινα Σημεία, συλλογή μέσω ΣΕΔ κ.ά.	2025
Συλλογή ΜΠΕΑ και ΑΗΗΕ σε Πράσινα Σημεία και σημεία συλλογής ΣΕΔ %	85,00%

ΟΓΚΩΔΗ, ΥΦΑΣΜΑΤΑ, ΞΥΛΟ

Ξεχωριστή συλλογή Ογκώδη, Υφάσματα, Ξύλο σε πράσινα σημεία, συλλογή μέσω ΣΕΔ κ.ά.	2025
Συλλογή Ογκώδη, Υφάσματα, Ξύλο σε πράσινα σημεία %	30,00%

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΙΚΑ ΑΣΑ

Κάδος υπολειμματικών συμμείκτων (πράσινος/ γκρι κάδος)	2025
Κάδος συμμείκτου %	46,44%

Β. Ποσοστά χωριστής συλλογής από τα ΒΕΑΣ (συμπεριλαμβανομένων εμποροβιομηχανικών από λοιπές πηγές) – (Ποσοστό ως προς την παραγόμενη ποσότητα των επιμέρους υλικών ΒΕΑΣ)

	2025
Χαρτί/Χαρτόνι	96%
Πλαστικό	75%
Μέταλλα Fe	90%
Μέταλλα Al	55%
Γυαλί	70%
Ξύλο	70%

Στη βάση των ανωτέρω στόχων αναπτύσσεται το ΔσΠ των ανακυκλώσιμων υλικών, το οποίο διακρίνεται στα υλικά συσκευασίας και στα λοιπά υλικά. Ο συνολικός σχεδιασμός των ΔσΠ παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα και εξειδικεύεται στις επόμενες παραγράφους:

Πίνακας 10-1: Σχεδιασμός ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών

Υλικό	ΠΕΣΔΑ 2020	Ποσότητα	Στόχος ανάκτησης 2025			Συνολική δυναμικότητα κάδων	Δρομολόγια/ μήνα
			%	Ανακτώμενη ποσότητα (tn)	Ανακτώμενη ποσότητα (m3)		
Βρώσιμα λίπη και έλαια	1,31%	379,69	80,00%	303,75	405,00	506,25	
Χαρτί/Χαρτόνι	συσκευασίες	9,20%	2.670,60	75,00%	2.002,95	15.812,79	19.765,99
	λοιπά	18,90%	5.486,35	51,00%	2.798,04	22.089,78	27.612,23
Πλαστικό	συσκευασίες	10,20%	2.960,89	50,00%	1.480,44	11.388,03	14.235,04
	λοιπά	2,80%	812,79	46,00%	373,88	2.876,04	3.595,04
Μέταλλα	συσκευασίες	2,90%	841,82	60,00%	505,09	3.885,33	4.856,66
	λοιπά	0,40%	116,11	56,00%	65,02	500,18	625,23
Γυαλί	συσκευασίες	3,30%	957,93	70,00%	670,55	3.218,66	4.023,32
	λοιπά	0,10%	29,03	66,00%	19,16	91,96	114,95
Υφάσματα		2,00%	580,57	30,00%	174,17	1.393,36	1.741,70
Ξύλο	συσκευασίες	1,20%	348,34	25,00%	87,08	298,58	373,22
	λοιπά	1,20%	348,34	30,00%	104,50	358,29	447,87
ΑΗΗΕ		2,00%	580,57	85,00%	493,48	2.960,89	3.701,11
ΜΠΕΑ		0,09%	26,86	85,00%	22,83		0,00
Ογκώδη		2,00%	580,57	25,00%	145,14		0,00
Λοιπά		0,11%	31,93	30,00%	9,58		0,00

10.4.1 ΔσΠ βρώσιμων ελαίων

Τα βρώσιμα λίπη και έλαια δεν εμπίπτουν σε κάποιο ΣΣΕΔ. Οι ποσοτικοί στόχοι συλλογής του Δήμου φαίνονται στον ανωτέρω πίνακα 2.1. Οι εναλλακτικοί τρόποι συλλογής και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τους συνοψίζονται ακολούθως:

- Μέσω περιεκτών σε συμβατικούς κάδους:

Η συλλογή των μαγειρικών ελαίων μέσω περιεκτών είναι μια μέθοδος που προτιμούν οι δημότες και επομένως, παρουσιάζει το πλεονέκτημα της αυξημένης συμμετοχής καθώς και την ευκολότερη συλλογή σε συμβατικούς κάδους και αποκομιδή με συμβατικά μέσα. Το βασικότερο μειονέκτημα της εν λόγω λύσης είναι η δυσκολία ανακύκλωσης των πλαστικών περιεκτών που περιέχουν τα έλαια, λόγω του μεγάλου κόστους καθαρισμού τους, με αποτέλεσμα τη μετατροπή τους σε απόβλητα. Επίσης, είναι πιθανή η διαρροή των περιεκτών με αποτέλεσμα να προκαλείται όχληση στο γύρω περιβάλλον, καθώς τα σημεία εναπόθεσης δεν απαιτείται να είναι στεγανές δεξαμενές. Έτσι, γίνεται αντιληπτό ότι ο συγκεκριμένος τρόπος συλλογής των ελαίων δεν προτιμάται από άποψη συνολικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος και όχλησης του περιβάλλοντος χώρου.

- Χύδην σε ειδικές δεξαμενές:

Στην περίπτωση αυτή, οι πολίτες προσέρχονται στα σημεία συλλογής με τους δικούς τους περιέκτες τους οποίους αδειάζουν στην δεξαμενή και στη συνέχεια επαναχρησιμοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερες φορές τον ίδιο περιέκτη, ώστε να μειωθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της διαδικασίας (βλ. εικόνα). Όταν η δεξαμενή πληρωθεί με χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια, είτε εκκενώνεται με ειδικά οχήματα ή αντικαθίσταται με νέα προς πλήρωση. Τα οφέλη της διαδικασίας αυτής είναι πολλαπλά, καθώς α) μειώνονται τα απόβλητα πλαστικών περιεκτών, μέσω της επαναχρησιμοποίησης και β) ελαχιστοποιούνται ή και μηδενίζονται οι πιθανότητες διαρροής των αποβλήτων ελαίων, λόγω των ειδικών τεχνικών προδιαγραφών των δεξαμενών. Στην περίπτωση αυτή ωστόσο, προκύπτει ανάγκη επίβλεψης της διαδικασίας και εκπαίδευσης των πολιτών στην ορθή χρήση της δεξαμενής.



Εικόνα 10-1: Ενδεικτική δεξαμενή συλλογής ελαίων 1m³ και παράδειγμα πλήρωσης. (Πηγή: www.revive.gr)

Στο παρόν ΤΣΔΑ προτείνεται η χρήση ειδικών δεξαμενών με χύδην πλήρωση από τους δημότες, λόγω των πολλαπλών πλεονεκτημάτων που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Οι εν λόγω κάδοι σχεδιάζεται να τοποθετηθούν σε χώρο πλησίον της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος για λόγους ασφαλείας και επίβλεψης της διαδικασίας.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι ελλείψει κρατικής δομής συλλογής και επεξεργασίας μαγειρικών ελαίων, σε συνδυασμό με την υποχρέωση από την Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία της χωριστής συλλογής και αξιοποίησης των παραγόμενων μαγειρικών ελαίων, προκύπτει η ανάγκη σύναψης σύμβασης του Δήμου με ιδιώτη για τη διαχείριση του ρεύματος αυτού ή η προμήθεια του Δήμου με τα απαραίτητα μέσα για τη συλλογή και τη μεταφορά του ρεύματος σε κατάλληλες δομές.

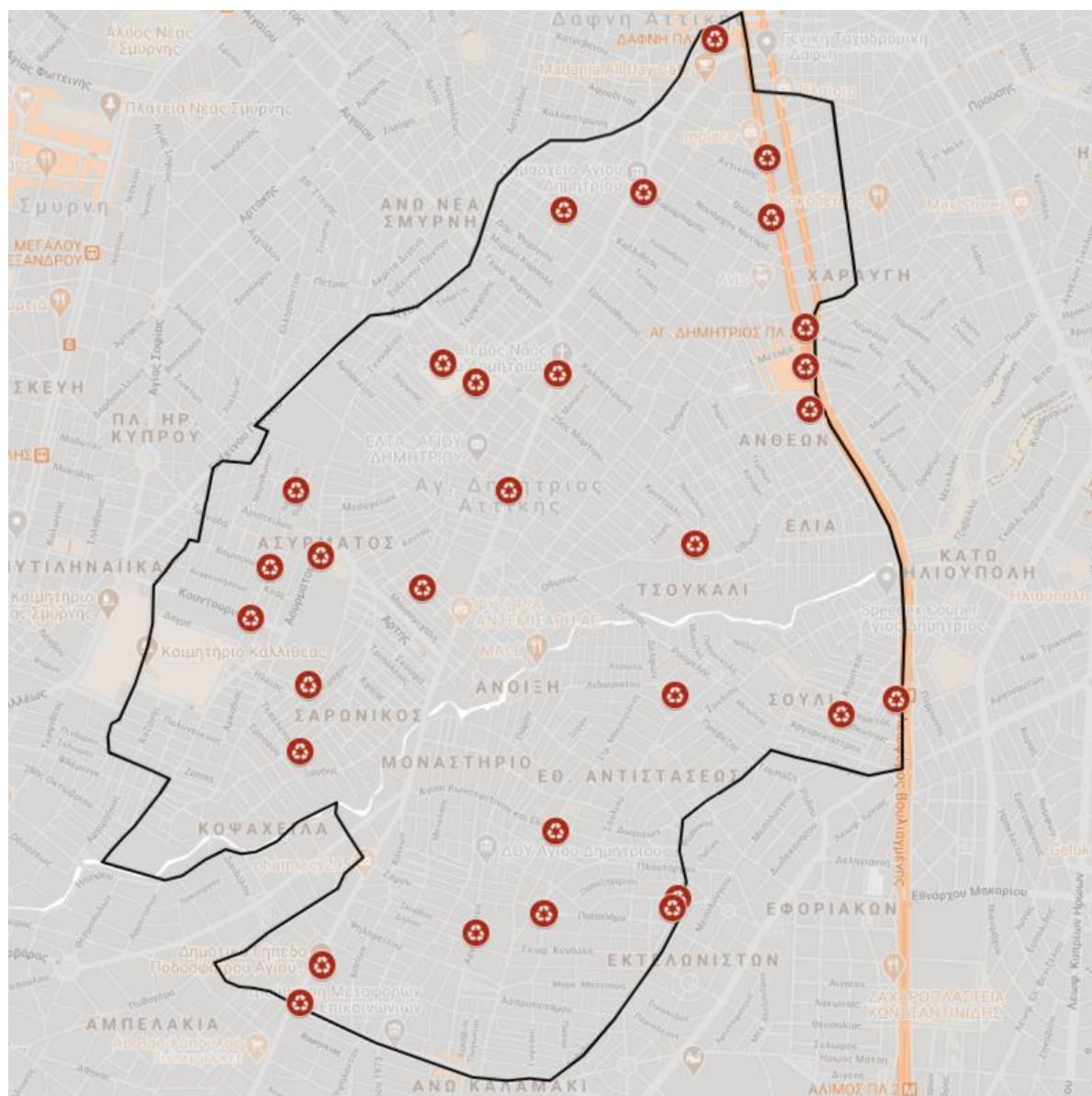
10.4.2 ΔΣΠ Ρούχων και υφασμάτων

Τα απόβλητα ειδών ένδυσης και υπόδησης, ο Δήμος έχει προχωρήσει σε σύναψη σύμβασης με την εταιρία διαχείρισης και ανακύκλωσης των αντίστοιχων ειδών, RECYCOM, για την κάλυψη όλης της έκτασης του Δήμου καθώς και των παραγόμενων ποσοτήτων, με κάδους συλλογής σε κεντρικά σημεία του Δήμου.



Εικόνα 10-2: Χωροθετημένος Κάδος συλλογής ειδών ένδυσης & υπόδησης στον Δήμο Αγίου Δημητρίου

Συνολικά αναμένεται να αναπτυχθεί δίκτυο 30 κάδων χωρητικότητας μεγαλύτερης του 1m³, στο σύνολο του Δήμου. Τα σημεία στα οποία έχουν ήδη τοποθετηθεί ή αναμένεται να τοποθετηθούν οι εν λόγω κάδοι παρουσιάζονται στον επόμενο χάρτη.



Χάρτης 10-1: Προτεινόμενη Χωροθέση Κάδων της Recycsom στον Δήμο Αγίου Δημητρίου

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

10.4.3 ΔσΠ υλικών συσκευασίας

Τα υλικά συσκευασίας συλλέγονται μέσω του μπλε κάδου που έχει οργανωθεί και λειτουργεί από την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης-Ανακύκλωσης ΑΕ (ΕΕΑΑ). Τον Μάιο 2020 ο ΕΟΑΝ με απόφασή του, προχώρησε στην ανανέωση της έγκρισης οργάνωσης και λειτουργίας του Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας της ΕΕΑΑ. Με βάση την άδεια που δόθηκε, το Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Συσκευασίας της ΕΕΑΑ αναλαμβάνει συγκεκριμένες υποχρεώσεις σχετικά με τον εξοπλισμό και το οικονομικό τίμημα που πρέπει να παρέχει στους Δήμους για τη διαλογή στην πηγή των αποβλήτων συσκευασίας. Πιο συγκεκριμένα:

Α. Ο εξοπλισμός που προβλέπεται να παρέχει η ΕΕΑΑ στους Δήμους αφορά σε

- μπλε κάδους, σε αναλογία 1 κάδο ανά 75 κατοίκους,
- μπλε κώδωνες γυαλιού, σε σημεία συγκέντρωσης επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος,
- απορριμματοφόρα συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, σε αναλογία 1 όχημα ανά 250-400 κάδους,
- για πρώτη φορά συστοιχίες ανακύκλωσης, δηλαδή 3 κάδοι διαφορετικού χρώματος και 1 μπλε κώδωνας, σε αναλογία 1 συστοιχία ανά 1.000 κατοίκους σε περιφερειακούς Δήμους και ανά 1.200 σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

Β. Το οικονομικό όφελος

Προβλέπεται με βάση το νέο σχέδιο, η ΕΕΑΑ να αποδίδει τίμημα στους Δήμους για τη συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας, με βάση την επίδοση που επιτυγχάνουν. Το τίμημα αυτό θα αποδοθεί στους Δήμους κλιμακωτά εντός της προσεχούς εξαετίας, φτάνοντας έως και τα 60 € ανά τόνο ανακτημένου αποβλήτου συσκευασίας στην περίπτωση που η κατά κεφαλήν ανάκτηση ξεπερνά τα 40 kg ανά μόνιμο κάτοικο ετησίως.

Γ. Άλλες υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η ΕΕΑΑ προς τους Δήμους

Πέραν της παροχής εξοπλισμού και της καταβολής οικονομικού τιμήματος, η ΕΕΑΑ αναλαμβάνει απέναντι στους Δήμους:

- την ευθύνη και το κόστος για τη συλλογή των μπλε κωδώνων γυαλιού
- την εξασφάλιση της αδιάλειπτης εκτέλεσης των εργασιών διαλογής των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας
- την εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σε συνεργασία με τους Δήμους
- την απόδοση στους Δήμους τακτικών αναφορών σε σχέση με την επίδοση του έργου ανακύκλωσης
- την κάλυψη του κόστους για τη μεταφορά των αποβλήτων σε διαφορετική περιφερειακή ενότητα, όπως επίσης και τη θαλάσσια μεταφορά

- την κάλυψη του κόστους συντήρησης των οχημάτων μετά τη συμπλήρωση 10ετίας και των κάδων μετά τη συμπλήρωση 5ετίας

Δ. Οι υποχρεώσεις των Δήμων συνοψίζονται:

- στην αποκομιδή των αποβλήτων συσκευασίας από τους μπλε κάδους και τις συστοιχίες ανακύκλωσης (πλην των μπλε κωδώνων) καθώς και η μεταφορά τους στα κέντρα διαλογής
- στην ορθή χρήση του παρεχόμενου εξοπλισμού
- στο κόστος της διαχείρισης του υπολείμματος που προκύπτει από τη διαλογή των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας από το κέντρο διαλογής προς τους χώρους τελικής διάθεσης

Το δίκτυο των μπλε κάδων ανακύκλωσης των συσκευασιών που έχει αναπτυχθεί σε όλη την έκταση του Δήμου θα συνεχίσει να υφίσταται με την ίδια χωροθέτηση και τρόπο λειτουργίας.

Η συλλογή απορριμάτων εντός του μπλε κάδου θα αφορά συνεπώς στις συσκευασίες, με στόχο κυρίως το πλαστικό και το μέταλλο. Ωστόσο αναμένεται ότι στον συγκεκριμένο κάδο θα συνεχίζονται να απορρίπτονται τόσο ποσότητες χαρτιού, όσο και γυαλιού.

Το ρεύμα των συλλεγόμενων ποσοτήτων του μπλε κάδου θα οδηγείται στα ΚΔΑΥ Κορωπίου για την περαιτέρω διαλογή του και προώθηση των επί μέρους υλικών.

Οι ποσοτικοί στόχοι για την ανακύκλωση συσκευασιών παρουσιάζονται στον πίνακα 2.1. Στον επόμενο πίνακα φαίνεται ο απαιτούμενος αριθμός κάδων σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο της ΕΕΑΑ εν συναρτήσει με την επίτευξη των στόχων, θεωρώντας ότι το ανακτήσιμο ποσοστό του μπλε κάδου ανέρχεται στο 80% του περιεχομένου του, καθώς και ένα μέρος (10%) θα συλλέγεται στις ΓΑ και στα ΠΣ.

Πίνακας 10-2: Υφιστάμενος και απαιτούμενος εξοπλισμού συλλογής από ΕΕΑΑ

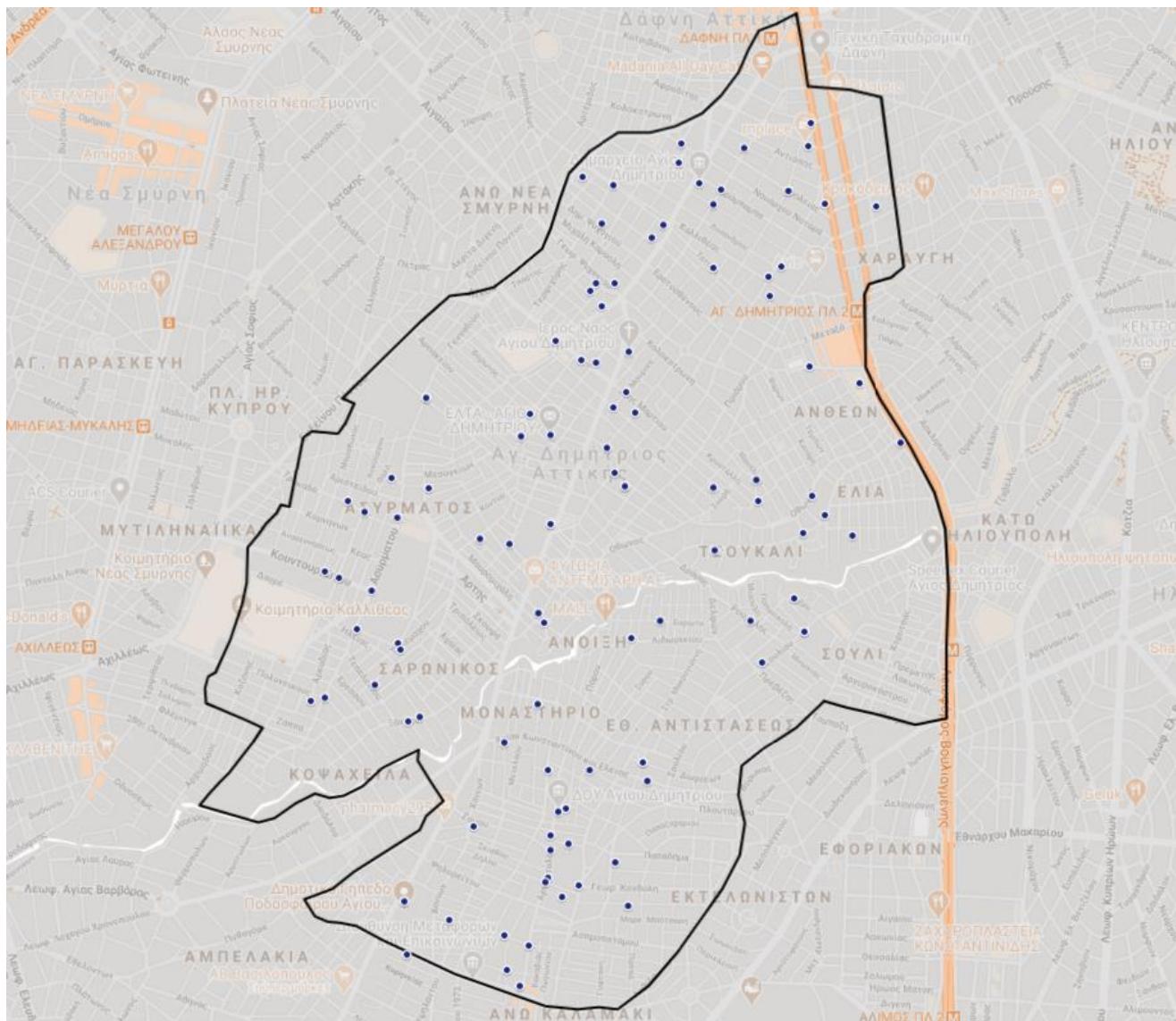
ΣΕΔ	Ποσότητα/ αποκομιδή (tn)	Δυναμικότητα κάδων (lt)	Αριθμός κάδων για επίτευξη στόχων	Ελάχιστος αριθμός ΕΕΑΑ	Υφιστάμενοι κάδοι
Μπλε κάδος ΕΕΑΑ	77,65	1,10	123,00	950	800
Κώδωνες ΕΕΑΑ	7,30	1,30	11,00		6

Επομένως, για την επίτευξη των ανωτέρω ποσοτικών στόχων, απαιτείται ενίσχυση και περαιτέρω επέκταση του ήδη εφαρμοζόμενου προγράμματος ανακύκλωσης συσκευασίας, με παράλληλη πύκνωση του αντίστοιχου δικτύου κάδων.

Το ΕΣΔΑ 2020 θέτει στόχο συλλογής των αποβλήτων συσκευασίας με Διαλογή στην Πηγή σε τουλάχιστον τρία διακριτά ρεύματα έως το 2025, για την επίτευξη μεγαλύτερης καθαρότητας του συλλεγόμενου ρεύματος.

Ο Δήμος, σε συμφωνία με τους στόχους του ΕΣΔΑ 2020, για την ενίσχυση της ανακύκλωσης συσκευασιών, σχεδιάζει την τοποθέτηση επιπλέον 121 συστάδων μικρών κάδων χωριστής συλλογής 3 ρευμάτων (χάρτινη,

γυάλινη και πλαστική-μεταλλική συσκευασία) σε όλη την έκτασή του, σε συνεργασία με το εγκεκριμένο ΣΕΔ Ανταποδοτική Ανακύκλωση. Τα προτεινόμενα σημεία χωροθέτησης παρουσιάζονται στον επόμενο χάρτη.



Χάρτης 10-2: Προτεινόμενη χωροδέτηση κάδων Ανταποδοτικής Ανακύκλωσης ΑΕ στον Δήμο Αγίου Δημητρίου

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τις επιδόσεις των προηγούμενων χρόνων είναι απαραίτητη η ενίσχυση του ανωτέρω προγράμματος να συνδυαστεί με:

- Έναρξη νέας καμπάνιας ευαισθητοποίησης και συμμετοχής του κόσμου.
- Οργάνωση συστήματος εποπτείας και παρακολούθησης περιορισμού της δράσης των παράνομων συλλεκτών.

10.4.4 ΔσΠ υλικών πλην συσκευασίας

10.4.4.1 Δίκτυο κίτρινου κάδου

Οι ποσοτικοί στόχοι για τη ΔσΠ χαρτιού – χαρτονιού φαίνονται στον πίνακα 2.1, για την επίτευξη των οποίων εφαρμόζονται τα κάτωθι προγράμματα:

- Ενίσχυση του ήδη εφαρμοζόμενου, σε συνεργασία με τον ΕΔΣΝΑ, προγράμματος ΔσΠ πόρτα – πόρτα εντύπου χαρτιού, ώστε να καλύπτει το σύνολο των δημόσιων υπηρεσιών και σχολικών μονάδων.
- Ανάπτυξη προγράμματος ξεχωριστής συλλογής χαρτιού με σταδιακή ανάπτυξη αντίστοιχου δικτύου κίτρινων κάδων.

Με στόχο την προστασία αλλά και την όσο το δυνατόν μικρότερη επιβάρυνση του αστικού χώρου, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη του δικτύου των κίτρινων κάδων. Στο πλαίσιο αυτό το ΔσΠ θα εφαρμοσθεί και θα αναπτυχθεί:

- **Δίκτυο συλλογής πόρτα – πόρτα**, σε σημεία ειδικού ενδιαφέροντος (σχολικές – εκπαιδευτικές μονάδες, Δημόσιες Υπηρεσίες, κτιριακές εγκαταστάσεις στέγασης γραφείων και λοιπών υπηρεσιών) με ανεξάρτητους κάδους δυναμικότητας 50 lt.
- **Δίκτυο κίτρινων κάδων**
 - Σε αντικατάσταση μέρους των πράσινων κάδων εντός των πεζοδρόμων με κάδους δυναμικότητας 660 lt και 1.100 lt.
 - Σε πλατείες και πάρκα (κοινόχρηστους χώρους) της πόλης σε συστάδες κάδων στο πλαίσιο ΓΑ και ΠΣ.
 - Εντός σχολικών μονάδων της πόλης με κάδους δυναμικότητας 120lt στα πλαίσια νησίδων ανακύκλωσης.

Ο σχεδιασμός των ανωτέρω δικτύων φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 10-3: ΔσΠ Χαρτιού - Χαρτονιού

ΔσΠ Χαρτί /Χαρτόνι	Στόχος (tn)	Αριθμός κάδων	Δυναμικότητα (lt)	Συχνότητα δρομολογίων
Συλλογή Πόρτα – Πόρτα	2.798,04	45	50	12
Κίτρινοι κάδοι (δίκτυο δρόμου)		70	660	12
Κίτρινοι κάδοι (ΓΑ και Νησίδων)		110	1.100	
		35	120 – 3.300	12

Για την αποκομιδή και τη μεταφορά των ανακτώμενων ποσοτήτων απαιτούνται τέσσερα (4) απορριμματοφόρα οχήματα 16 m³ και ένα (1) ανατρεπόμενο φορτηγό με γερανό (ωφέλιμο φορτίο 16 tn).

10.4.5 Δίκτυο Γωνιών Ανακύκλωσης

Οι Γωνιές Ανακύκλωσης (ΓΑ) ορίζονται οι δημόσιοι ή ιδιωτικοί χώροι πολύ μικρής έκτασης, όπου οι πολίτες εναποθέτουν χωριστά συλλεγέντα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα τα οποία στη συνέχεια συλλέγονται από τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Οι ΓΑ αποτελούν ελεύθερους μονίμως προσβάσιμους χώρους, χωρίς περίφραξη ή κατασκευές, με μικρή ωφέλιμη επιφάνεια, για την αποφυγή μεγάλης συγκέντρωσης αποβλήτων και την αισθητική, οπτική και ακουστική όχληση της περιοχής. Οι ΓΑ δεν υπόκεινται σε οικοδομική ή περιβαλλοντική αδειοδότηση, εφόσον οι χώροι εγκατάστασης των ΓΑ είναι οι εξής:

- οριοθετημένοι κοινόχρηστοι χώροι, όπως πλατείες και χώροι πρασίνου, εφόσον ο χώρος που καταλαμβάνουν οι ΓΑ να μην ξεπερνά το 15% της συνολικής επιφάνειας του κοινοχρήστου,
- ακάλυπτοι χώροι κοινωφελών κτηρίων, δημόσιων ή μεγάλων ιδιωτικών εγκαταστάσεων, όπως σχολεία, πολυκαταστήματα, αθλητικά κέντρα, χώροι συνάθροισης κοινού κ.α.
- οικοδομήσιμες εκτάσεις ανεξαρτήτως αρτιότητας και οικοδομησιμότητας, εφόσον αποτελεί διακριτό τμήμα αδόμητου οικοπέδου και σε καμία περίπτωση ακάλυπτο χώρο δομημένου οικοπέδου με την εξαίρεση των περιπτώσεων των κοινωφελών κτιρίων.

Η εγκατάσταση των ΓΑ εγκρίνεται με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου με την προσκόμιση τοπογραφικού διαγράμματος κατάλληλης κλίμακας, της θέσης, των ορίων, της διάταξης του εξοπλισμού καθώς και της απαραίτητης επίστρωσης του χώρου που καταλαμβάνουν.

Σε κάθε περίπτωση, η γωνιά ανακύκλωσης πρέπει να γειτνιάζει με τον δρόμο που χρησιμοποιούν τα οχήματα συλλογής και δεν πρέπει να κοπεί κανένα δέντρο για την εγκατάστασή της. Στην περίπτωση εγκατάστασης των ΓΑ σε ιδιωτικό χώρο είναι απαραίτητη η έγγραφη σύμφωνη γνώμη του ιδιοκτήτη του χώρου, η οποία χορηγείται πριν την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου. Προβλέπεται σχετική έγκριση μετά από Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και σε περίπτωση παραδοσιακών οικισμών ή γενικά περιοχών υπό καθεστώς προστασίας της φυσικής, πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, απαιτείται η έγκριση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Εάν τοποθετηθούν σε δασική έκταση, απαιτείται και η έγκριση Δασαρχείου.

Οι ΓΑ είναι σημεία συλλογής αποβλήτων που μπορούν να αναπτυχθούν σε έκταση περιγράμματος μέχρι 50 m² με κατάλληλο δάπεδο, χωρίς περίφραξη ή οποιεσδήποτε κατασκευές, αλλά με σαφές περίγραμμα. Στις ΓΑ γίνεται χωριστή συλλογή διαφορετικών κατηγοριών ανακυκλώσιμων αστικών αποβλήτων σε κατάλληλους περιέκτες με την κατάλληλη σήμανση. Η πρόσβαση του κοινού σε αυτές είναι ελεύθερη.

Η αποθηκευτική ικανότητα των ΓΑ είναι <15 τόνους και γενικοί κανόνες για την εγκατάσταση των ΓΑ είναι 1 γωνιά ανά 1.000-1.200 κατοίκους αναλόγως της πληθυσμιακής πυκνότητας της περιοχής και ακτίνα κάλυψης 0,5 km. Οι ΓΑ δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Τα αποδεκτά ρεύματα αποβλήτων στις ΓΑ είναι τα κάτωθι:

- Μέταλλα 20 01 40, 15 01 04
- Χαρτί 20 01 01, 15 01 01
- Πλαστικά 20 01 39, 15 01 02
- Γυάλινη συσκευασία 15 01 07
- Σύνθετη συσκευασία 15 01 05
- Βρώσιμα λίπη και Έλαια 20 01 25
- Απόβλητα Ηλεκτρικού / Ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) μικρού μεγέθους, 20 01 35*, 20 01 36

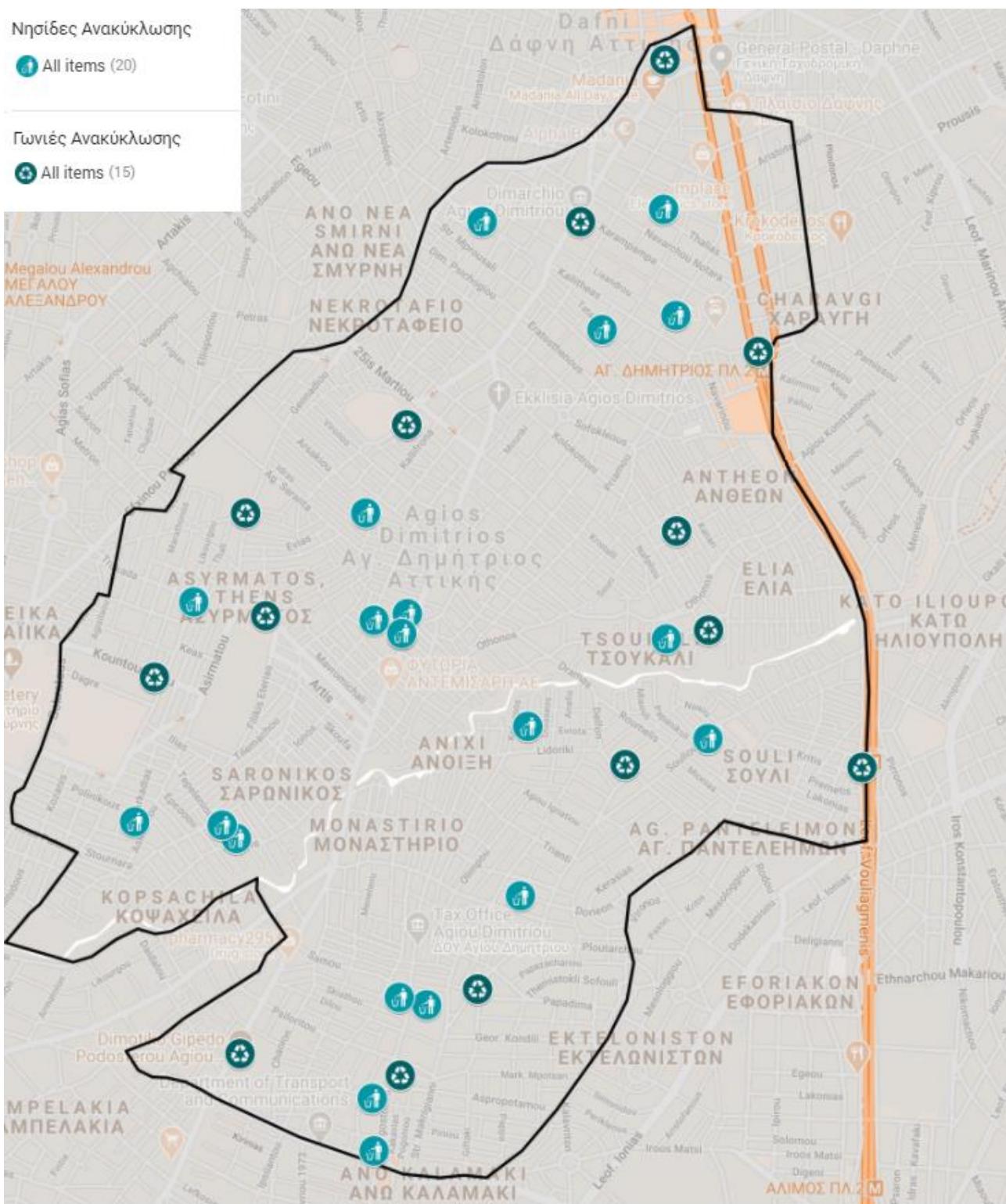
Στον πίνακα 2.1 παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι στόχοι ανά ανακυκλώσιμο υλικό που πρέπει να επιτευχθούν από τον δήμο στο πλαίσιο του παρόντος ΤΣΔΑ. Για τον σχεδιασμό του ΔσΠ ΓΑ λήφθηκαν υπόψη οι κάτωθι παράμετροι:

- Σημεία ειδικού ενδιαφέροντος του Δήμου, τα οποία προσδιορίστηκαν ως κάτωθι:
 - Εκπαιδευτικές μονάδες, δομές υγείας, δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες, αθλητικές εγκαταστάσεις, πλατείες, πάρκα και λοιποί κοινόχρηστοι χώροι.
 - Σημεία υψηλής επισκεψιμότητας του Δήμου. Ενδεικτικά, αναφέρονται: εμπορικά κέντρα, κινηματογράφοι, θέατρα και σταθμοί μετρό.

Στη βάση των ανωτέρω αναπτύχθηκε το δίκτυο ΔσΠ των ΓΑ, όπως φαίνεται στον πίνακα 10-2 και απεικονίζεται ακολούθως σε χάρτη. Σημειώνεται ότι βάσει του πληθυσμού του Αγ. Δημητρίου απαιτείται ιδανικά η χωροθέτηση 60 γωνιών ανακύκλωσης, ωστόσο λόγω έλλειψης χώρου και δυσκολίας χωροθέτησης, η ανάπτυξη του δικτύου θα γίνει σταδιακά, εκκινώντας από 14 Γωνιές Ανακύκλωσης και 20 Νησίδες Ανακύκλωσης σε σχολικές μονάδες του Δήμου Αγίου Δημητρίου, όπως φαίνεται στον χάρτη.

Πίνακας 10-4: Δίκτυο ΔσΠ ενδεικτικών τύπων γωνιών ανακύκλωσης Δήμου Αγίου Δημητρίου

	Πλήθος	Χαρτί (m3)	Πλαστικό (m3)	Γυαλί (m3)	Μέταλλο (m3)	ΑΗΗΕ (m3)	Πλαστικό (m3)	Πλαστικό (m3)	Πλαστικό (m3)	Χαρτί (m3)	Γυαλί (m3)
Πυκνότητα (tn/m3)	0,152	0,156	0,25	0,156	0,156	0,156	0,1560	0,1560	0,1520	0,250	
Βαθμός συμπίεσης	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Επιφανειακές ΓΑ τύπου οικίσκου											
Νησίδες Σχολείων	20	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12					
6 ρεύματα	8	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10				
8 ρεύματα	4	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	0,24	0,24		
10 ρεύματα	3	1,10	1,10	1,10	1,10	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Σύνολο	35	18,90	18,90	18,90	18,90	16,32	13,92	1,68	1,68	0,72	0,72
Ετήσια ποσότητα	tn	482,63	188,70	378,00	188,70	244,41	138,98	44,03	16,77	18,39	14,40
Άλλα Συστήματα											
Κιόσκια Ανακύκλωσης	6		0,96		0,96						
Έξυπνες νησίδες	1	2,10	2,10	2,10	2,10	0,10	0,10				
Έξυπνοι Οικίσκοι	1	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	0,025			
Κάδοι έντυπου χαρτιού	45	0,05									
	70	0,66									
	110	1,10									
Σύνολο	233	172,65	8,96	3,20	8,96	1,20	1,20	0,03	0,00	0,00	0,00
	tn	2.519,31	89,46	64,00	89,46	17,97	11,98	0,66	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	m3	112,64	27,86	22,10	27,86	17,52	15,12	1,71	1,68	0,72	0,72
Συνολική Ποσότητα (tn)		23,38	5,64	2,77	3,39	2,13	1,84	0,21	0,20	0,09	0,09
Καθαρή ποσότητα (tn)		19,48	4,70	2,31	2,82	1,78	1,53	0,17	0,17	0,07	0,07
Δρομολόγια/μήνα		12,00	8,00	10,00	8,00	12,00	8,00	8,00	8,00	12,00	10,00
Ετήσια ποσότητα		2.805,60	451,04	277,49	271,02	255,65	147,09	43,54	16,34	18,39	8,76



Χάρτης 10-3: Προτεινόμενη Χωροθέτηση Γωνιών Ανακύκλωσης και Νησίδων Ανακύκλωσης του Δήμου Αγίου Δημητρίου

Για την αποκομιδή των ανωτέρω ποσοτήτων ο Δήμος μπορεί να χρησιμοποιήσει Α/Φ πολλαπλών διαμερισμάτων ή συμβατικά Α/Φ.

Το Α/Φ πολλαπλών διαμερισμάτων είναι διαχωρισμένο σε δύο ή περισσότερα διαμερίσματα για να δέχεται τα απορρίμματα από χωριστά ΔσΠ, στο πλαίσιο του ίδιου δρομολογίου. Ο εξοπλισμός φόρτωσης είναι κατασκευασμένος με τέτοιο τρόπο ώστε τα ανακυκλώσιμα κλάσματα από τους θαλάμους του κάδου ή από τους ξεχωριστούς κάδους να πέφτουν αυτόματα στα αντίστοιχα διαμερίσματα του οχήματος αποκομιδής. Η επιλογή του συγκεκριμένου τύπου Α/Φ μειώνει τον απαιτούμενο αριθμό των δρομολογίων για την αποκομιδή των διακριτών ρευμάτων στις γωνιές ανακύκλωσης, ελαχιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο την προκαλούμενη όχληση και το κόστος καυσίμου. Ωστόσο ο αριθμός των διαμερισμάτων του Α/Φ αυξάνει την απαίτηση σε εργασία από το προσωπικό καθαριότητας.

Επιπλέον, για τη συλλογή κάδων μεγάλης χωρητικότητας (άνω των 2,5 m³) απαιτείται η προσαρμογή του Α/Φ (συμβατικού και πολλαπλών διαμερισμάτων) με ειδικούς βραχίονες στην ανυψωτική βάση του, οι οποίοι επιτρέπουν την ανύψωση των συγκεκριμένων κάδων.

Παρόλο που ο μέγιστος βαθμός συμπίεσης των περισσότερων ανακυκλώσιμων υλικών είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον αντίστοιχο των σύμμεικτων απορριμμάτων, η συμπίεση εντός του Α/Φ συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών επιλέγεται να κυμαίνεται σε χαμηλότερα επίπεδα ώστε να αποφεύγεται ο δυσχερής διαχωρισμός των υλικών.

Στην περίπτωση συλλογής γυαλιού, αποφεύγεται το όχημα τύπου μύλου, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος θραύσης του, δυσχεραίνοντας την μετέπειτα ενδεχόμενη απομάκρυνση προσμείξεων από γυαλί άλλου τύπου (πράσινο-καφέ και διαφανές). Για την αποκομιδή των γυάλινων αποβλήτων προτείνεται η χρήση ανατρεπόμενου φορτηγού ανοιχτού τύπου με γερανοφόρο μηχανισμό ή συμβατικού απορριμματοφόρου τύπου πρέσας.

10.4.6 Πράσινα σημεία

Τα πράσινα σημεία αποτελούν μια διεθνή και δοκιμασμένη πρακτική που βασίζεται στη συμμετοχή των πολιτών και σκοπεύει στην ανακύκλωση ειδικών ρευμάτων υλικών. Σήμερα αποτελούν σημαντικό κομμάτι των συστημάτων ανακύκλωσης που εφαρμόζονται σε πολλές χώρες της ΕΕ και σε όλο τον κόσμο.

Ένα ΠΣ, αποτελεί χώρο εντός του Δήμου, όπου ο πολίτης μπορεί να φέρνει ανακυκλώσιμα υλικά, ογκώδη (π.χ. έπιπλα, απόβλητα από ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό ΑΗΗΕ), ειδικά απόβλητα (όπως μπαταρίες, χρώματα, μικρές ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων κλπ.), “πράσινα” απόβλητα και άλλα χρήσιμα είδη (όπως είδη ένδυσης και υπόδησης) με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση/ προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή την ανακύκλωση, ανάλογα κάθε φορά.

Βασικός σκοπός λειτουργίας ενός “Πράσινου Σημείου” είναι η διαλογή στην πηγή και ο διαχωρισμός διαφορετικών υλικών και ρευμάτων αποβλήτων, με στόχο:

- Την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση.
- Τη μείωση του κόστους μεταφοράς και διαχείρισης των αποβλήτων.

- Τη βελτίωση της εμπορευσιμότητας των ανακυκλώσιμων υλικών.
- Τη μείωση των αποβλήτων προς ταφή.

Η πυκνότητα του Δικτύου και η χωροθέτηση ΠΣ και ΚΑΕΔΙΣΠ γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια στις διατάξεις του άρθρου 44Α του ν. 4042/2012, τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό, τη βιωσιμότητά τους και τη φέρουσα ικανότητα της περιοχής και εξαρτάται ιδίως από το πλήθος των εξυπηρετούμενων πολιτών και την προσβασιμότητά τους. Επομένως, η χωροθέτηση των Πράσινων Σημείων κατά γενική εκτίμηση μπορεί να γίνει με μέγιστη ακτίνα κάλυψης πληθυσμού 5 έως 8 χιλιόμετρα και με μέγιστο χρόνο οδήγησης 20 λεπτά.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να εισέρχονται με τα οχήματά τους στο ΠΣ, μέσω κατάλληλης σήμανσης στο οδικό δίκτυο και να οδηγούνται προς τους χώρους απόθεσης των αποβλήτων, με ασφάλεια και με την αποφυγή δημιουργίας κυκλοφοριακής συμφόρησης. Είναι σημαντικό να προβλεφθούν οι καλύτερες συνθήκες κίνησης των οχημάτων, με διασφάλιση χώρων στάθμευσης, με κατασκευή - όπου αυτό είναι δυνατόν - δύο λωρίδων εσωτερικής κυκλοφορίας, με διαχωρισμό της κυκλοφορίας του κοινού και των υπηρεσιών εξυπηρέτησης του ΠΣ και με προσπάθεια δημιουργίας διαφορετικής εισόδου και εξόδου των οχημάτων.

Η περίφραξη ενός ΠΣ είναι απαραίτητη για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού, αλλά και των ίδιων των ανακυκλώσιμων υλικών. Ο επαρκής φωτισμός, οι κάμερες ασφαλείας ή η χρήση συναγερμού είναι μέτρα που πρέπει να ληφθούν υπόψη, ανάλογα και με την περιοχή χωροθέτησης του ΠΣ.

Για την προσωρινή αποθήκευση των διαφόρων κατηγοριών αποβλήτων στα ΠΣ μπορούν να χρησιμοποιηθούν κάδοι, σκάφες (skips) ή εμπορευματοκιβώτια (containers) διαφόρων μεγεθών, τα οποία να πληρούν τις ισχύουσες ευρωπαϊκές ή διεθνείς τεχνικές προδιαγραφές, ως προς τις διαστάσεις τους και τα υλικά κατασκευής τους, να μεταφέρονται και να αδειάζουν εύκολα και τέλος να καθαρίζουν εύκολα. Ο αποθηκευτικός εξοπλισμός ευαίσθητων ανακυκλώσιμων υλικών και αντικειμένων (π.χ. ρουχισμός, έπιπλα, μπαταρίες, ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός) πρέπει να προστατεύεται και από τις καιρικές συνθήκες. Σημαντικό, επίσης, είναι οι κάδοι να είναι τοποθετημένοι σε αδιαπέρατα δάπεδα, για την αποφυγή τυχόν διαρροών και πιθανή ρύπανση εδάφους, υπεδάφους και υδάτων.

Ανάλογα με το μέγεθός τους, τα ΠΣ μπορούν να διαθέτουν συμπιεστές - δεματοποιητές, για υλικά όπως χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, με σκοπό την ευχερέστερη μεταφόρτωση και την προσωρινή αποθήκευσή τους. Με τους κλαδοτεμαχιστές μπορεί να εξοικονομηθεί πολύς αποθηκευτικός χώρος και ευκολότερη μεταφορά των πράσινων αποβλήτων στις μονάδες κομποστοποίησης. Τέλος, οι ζυγαριές και οι γεφυροπλάστιγγες είναι απαραίτητα για τη ζύγιση των ανακυκλωμένων υλικών, ειδικά στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τον δήμο ανταποδοτικό πρόγραμμα.

Τα πράσινα σημεία διακρίνονται σε μεγάλα και μικρά αναλόγως της αποθηκευτικής τους ικανότητας και της έκτασης που καταλαμβάνουν.

Τα Μεγάλα Πράσινα Σημεία, χωροθετούνται και διέπονται από τους κατωτέρω όρους και περιορισμούς:

α) Εγκαθίστανται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μετά από την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση σύμφωνα με την υπουργική απόφαση οικ.37674/2016 (Β' 2471) Ομάδα 4η - Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών α/α 9β, σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον οικείο δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για το σκοπό αυτόν, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως και σε γήπεδα του άρθρου 8Α

του Π.Δ. 31/1985 (Δ' 270), όπως ισχύει. Στις εντός σχεδίου περιοχές επιτρέπεται η εγκατάστασή τους μόνο στις περιοχές παραγωγικών δραστηριοτήτων, χονδρεμπορίου και ιδιαίτερων χρήσεων συμπεριλαμβανομένων των περιοχών των άρθρων 5, 6, και 7 του από 6.3.1987 Προεδρικού Διατάγματος (Δ' 166) οι οποίες βρίσκονται εκτός αστικού ιστού. Τα μεγάλα πράσινα σημεία απαγορεύεται να εγκατασταθούν σε περιοχές που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις για το περιβάλλον, την πολιτιστική, αρχιτεκτονική και φυσική κληρονομιά πλην των περιπτώσεων που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις που χαρακτηρίζονται από χαμηλό βαθμό προστασίας, όπως Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου.

β) Αποτελούν υπαίθριους - περιφραγμένους χώρους που φέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομές.

γ) Για την εγκατάσταση Μεγάλων Πράσινων Σημείων, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής υποστηρικτικών κτισμάτων, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, καθώς και άλλων τυχόν απαιτούμενων εργασιών, εφόσον η συνολική δόμηση δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) τ.μ., εκδίδεται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τηρουμένων των προϋποθέσεων της περίπτωσης α'.

δ) Επιτρέπεται η χρήση υφιστάμενων κτιρίων ή τμημάτων τους που βρίσκονται εντός της έκτασης όπου εγκαθίστανται Μεγάλα Πράσινα Σημεία, για την υποστήριξή αυτών, όπως γραφείο προσωπικού και χώρο φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, εφόσον είναι επιτρεπτή η χρήση γης βάσει της περίπτωσης α και τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.

Τα Μικρά Πράσινα Σημεία χωροθετούνται και διέπονται από τους κατωτέρω όρους και περιορισμούς:

α) Εγκαθίστανται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μετά από την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση σύμφωνα με την υπουργική απόφαση οικ.37674/2016 (Β' 2471) Ομάδα 4η - Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών α/α 9β, σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον οικείο δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για το σκοπό αυτόν, εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, εντός οριοθετημένων οικισμών ή οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή σε γήπεδα του άρθρου 8Α του π.δ. 31/1985 (Δ' 270), όπως ισχύει. Απαγορεύεται η εγκατάστασή τους στις περιοχές των άρθρων 2 και 9 του από 6.3.1987 προεδρικού διατάγματος (Δ' 166) όπως ισχύει, καθώς και στις περιοχές που διέπονται από ειδικές προστατευτικές διατάξεις για το περιβάλλον, την πολιτιστική, αρχιτεκτονική και φυσική κληρονομιά.

β) Αποτελούν υπαίθριους - περιφραγμένους χώρους που φέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομές και χωροθετούνται, σύμφωνα με την ικανότητα αποθήκευσής τους και την έκτασή τους ως εξής:

- Τα Μικρά ΠΣ με ικανότητα αποθήκευσης μεγαλύτερη από δεκαπέντε (15) τόνους και μικρότερη από χίλιους (1.000) τόνους χωροθετούνται **εκτός ορίων οικισμών** και πόλεων.
- Τα Μικρά ΠΣ με ικανότητα αποθήκευσης μεγαλύτερη από δεκαπέντε (15) τόνους και μικρότερη από διακόσιους (200) τόνους χωροθετούνται **εντός ορίων οικισμών** και πόλεων και καταλαμβάνουν μέγιστη έκταση 1.000 τ.μ.

γ) Για την εγκατάσταση Μικρών Πράσινων Σημείων, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής υποστηρικτικών κτισμάτων, όπως γραφείου προσωπικού και χώρου φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, καθώς και άλλων τυχόν απαιτούμενων εργασιών, εφόσον η συνολική δόμηση δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) τ.μ.,

εκδίδεται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τηρουμένων των προϋποθέσεων της περίπτωσης α'.

δ) Επιτρέπεται η χρήση υφιστάμενων κτιρίων ή τμημάτων τους που βρίσκονται εντός της έκτασης όπου εγκαθίστανται Μικρά Πράσινα Σημεία, για την υποστήριξή αυτών, όπως γραφείο προσωπικού και χώρο φύλαξης υλικών και εξοπλισμού, εφόσον είναι επιτρεπτή η χρήση γης βάσει της περίπτωσης α' και τηρούνται οι σχετικές προδιαγραφές.

Πίνακας 10-5: Συνοπτικός πίνακας προδιαγραφών Πράσινου Σημείου

Τύπος	Απαιτούμενη Έκταση	Αποθηκευτική ικανότητα (Q)	Αποδεκτές κατηγορίες αποβλήτων		Εξειδικεύσεις επί των υποδομών	Κατηγορία Περιβαλλοντική Αδειοδότησης
Μεγάλο Πράσινο Σημείο	>1.000 τ.μ.	A) Εκτός σχεδίου πόλης και οικισμών $Q \geq 1.000 \text{ tn}$ B) Εντός σχεδίου πόλης και οικισμών $Q \geq 200 \text{ tn}$	<ul style="list-style-type: none"> - Μέταλλα - Χαρτί - Πλαστικά - Ξύλινη Συσκευασία - Γυάλινη Συσκευασία - Βρώσιμα λίπη & έλαια - ΑΗΗΕ - ΑΗΣ&Σ - Κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα - ΜΠΕΑ 	<ul style="list-style-type: none"> - Μεικτή Συσκευασία - Ογκώδη απόβλητα 	<p>Χώρος προσωπικού επιφάνειας έως 50 τμ. Προαιρετικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στέγαστρα και αποθήκες. - Τουλάχιστον 3 χώροι στάθμευσης και 5 χώροι στάσης IX. 	Υποκατηγορία A2
Μικρό Πράσινο Σημείο	$\leq 1.000 \text{ τ.μ.}$	A) Εκτός σχεδίου πόλης και οικισμών $15 \text{ tn} < Q < 1.000 \text{ tn}$ B) Εντός σχεδίου πόλης και οικισμών $Q < 200 \text{ tn}$			<p>Χώρος προσωπικού επιφάνειας έως 30 τμ. Προαιρετικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Στέγαστρα. 	Κατηγορία B

Απαιτούμενες Άδειες για την Κατασκευή:

- Στοιχεία καταλληλότητας χωροθέτησης (ιδιοκτησιακό καθεστώς, βεβαίωση χρήσεων γης από αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ), πράξη χαρακτηρισμού ή έλεγχος αναρτημένου δασικού χάρτη στις περιοχές εκτός σχεδίου πόλης, εφορεία αρχαιοτήτων).
- Έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) μέσω διαδικασίας υποβολής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, (ΦΕΚΒ'3072/3-12-2013), όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ οικ. 35088 (ΦΕΚ Β' 3250/15-9-2017) ή Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ), ΚΥΑ αρ. οικ. 171914/2013 (ΦΕΚ Β' 1412/26-4-2017), ανάλογα με την κατάταξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση, για περίπτωση ανάπτυξης του ΠΣ εντός περιοχών Natura, Ν.4014/2011 (ΦΕΚ Α'209/21-9-2011).
- Άδεια / Έγκριση εγκατάστασης, για τις περιπτώσεις μόνιμου εξοπλισμού, π.χ. πρέσα - δεματοποιητής - εγκατεστημένης κινητηρίου ισχύος άνω των 37 kW, ή διαδικασία απαλλαγής (ερωτηματολόγιο Ν. 3982/2011 όπως ισχύει).
- Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας,

Απαιτούμενες Άδειες για την Λειτουργία:

- Γραπτή μελέτη εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου για τις εργασίες μέσα στο ΠΣ, Ν 3850/2010 (ΦΕΚ84 Α' /2-6-2010)
- Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, Ν 3850/2010 (ΦΕΚ84 Α'/2-6-2010)
- Πιστοποιητικό ενεργητικής πυροπροστασίας, Πυροσβεστική Διάταξη 13/2013 (ΦΕΚ Β'1586/21-6-2013)
- Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας ή άδεια λειτουργίας από τη Δ/νση Ανάπτυξης της οικείας Περιφερειακής Ενότητας
- Εκπόνηση και έγκριση κανονισμού λειτουργίας
- Κατά περίπτωση, απαιτείται επίσης αδειοδότηση για:
 - κατασκευή πεζοδρομίων,
 - τοποθέτηση φωτιστικών,
 - διέλευση βαρέων οχημάτων.

10.4.6.1 Κινητά Πράσινα Σημεία

Τα Κινητά Πράσινα Σημεία, τα οποία είναι αυτοκινούμενα ή ρυμουλκούμενα οχήματα, με κάδους ή container χωριστών ρευμάτων, σταθμεύουν προσωρινά σε κοινόχρηστους χώρους. Λειτουργούν με Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα σε εβδομαδιαία βάση, για το οποίο ενημερώνονται οι πολίτες. Στον Δήμο θα λειτουργεί κινητό πράσινο σημείο σε συνεργασία με τον ΕΔΣΝΑ.

10.4.7 Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής Στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.)

Τα Κέντρα Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής Στην Πηγή (Κ.Α.Ε.ΔΙ.Σ.Π.), εγκαθίστανται σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα ΠΣ στις προηγούμενες παραγράφους και διέπονται από τους ίδιους όρους και περιορισμούς. Επιπλέον αυτών, η έκταση που καταλαμβάνουν δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 500 τ.μ. και εντός του χώρου δύναται να ανεγερθεί κατάλληλη αίθουσα για την εξυπηρέτηση του εκπαιδευτικού

σκοπού της εγκατάστασης. Τα ΚΑΕΔΙΣΠ κατατάσσονται στα έργα ή δραστηριότητες της Υποκατηγορίας A2 ή της Κατηγορίας B του α/α 9β της Ομάδας 4 ανάλογα με την ικανότητα αποθήκευσής τους.

Απαιτούμενες Άδειες για την Κατασκευή: Ισχύουν τα προαναφερόμενα.

Απαιτούμενες Άδειες για την Λειτουργία: Ισχύουν τα προαναφερόμενα.

Εντός των ορίων του Δήμου Αγίου Δημητρίου δεν κατέστη δυνατή η ανεύρεση κατάλληλου χώρου για την δημιουργία Πράσινου Σημείου.

10.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΓΚΩΔΩΝ

Τα ογκώδη συλλέγονται μέσω ειδικών οχημάτων του Δήμου βάσει προκαθορισμένου προγράμματος συλλογής ή κατόπιν αίτησης. Επίσης, ο Δήμος θα τοποθετήσει container (π.χ. skip) σε επιλεγμένες θέσεις, όπου οι πολίτες θα μπορούν να εναποθέτουν τα ογκώδη.

Στη συνέχεια, ο Δήμος προωθεί τα ογκώδη στα κατάλληλα ΣΕΔ ανά περίπτωση με κατά προτεραιότητα εξέταση της επαναχρησιμοποίησης (είτε από το Δήμο είτε από κοινωνικούς ή λοιπούς φορείς). Για το λόγο αυτό θα πρέπει να διερευνηθεί, η δημιουργία κατάλληλου μηχανισμού ελέγχου ή/και επισκευής υλικών.

10.6 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΠΕΑ

Για τη διαχείριση των ΜΠΕΑ ο Δήμος θα μεριμνήσει σε συνεργασία με τα εγκεκριμένα ΣΕΔ για την τοποθέτηση κάδων για φορητές ΗΣ&Σ και μικρά ΑΗΗΕ σε δημόσια κτίρια. Επίσης, ο Δήμος θα αναπτύξει δίκτυο συλλογής ΜΠΕΑ που θα περιλαμβάνει το πράσινο σημείο και πόρτα – πόρτα κατόπιν αιτήματος των δημοτών.

10.7 ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΔΗΜΟΤΩΝ

- Οργάνωση γραμμής επικοινωνίας με τους πολίτες για την επίλυση αποριών και προβλημάτων κατά την εφαρμογή του προγράμματος
- Δελτίο Τύπου - Συνεντεύξεις στα τοπικά μέσα ενημέρωσης / Ενημερωτική εκδήλωση για τους πολίτες (σε χώρους του δήμου για εξοικονόμηση δαπανών)
- Έντυπο ενημερωτικό φυλλάδιο με βασικές πληροφορίες (ποιος, πότε, πώς και γιατί να συμμετάσχει και σημεία επαφής) και διανομή του σε χώρους συγκέντρωσης, αλλά και πόρτα-πόρτα
- Έντυπο ενημερωτικό φυλλάδιο με αναλυτικές πληροφορίες / Έντυπο οδηγιών χρήσης εξοπλισμού
- Ενημερωτική αφίσα με χρηστική πληροφορία (π.χ. τι συλλέγεται και τι όχι) για ανάρτηση σε μέρη συγκέντρωσης των κατοίκων ή/και αντίστοιχο αυτοκόλλητο για επικόλληση στους κάδους
- Ενημέρωση πόρτα - πόρτα και προσωπική επαφή με τους πολίτες (θέση και πρόσβαση κάδων, είδη αποβλήτων που συλλέγονται, πρόγραμμα αποκομιδής, κίνητρα - οφέλη από τη συμμετοχή)

- Περίπτερο ενημέρωσης και κινητό πράσινο σημείο για την αναλυτική προσωπική ενημέρωση και καθοδήγηση
- Επιστολές (email) υπενθύμισης, με ενημέρωση για τις δράσεις που έγιναν, τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις, την αντικατάσταση εξοπλισμού, επίλυση προβλημάτων κ.λπ.
- Εκδηλώσεις στα σχολεία, αξιοποίηση υφιστάμενου διδακτικού υλικού για τη διαλογή αποβλήτων - εκπαιδευτικών παιχνιδιών, οργάνωση βιωματικών εργαστηρίων κομποστοποίησης, ανακύκλωσης, πρωταθλήματα ανακύκλωσης.
- Εκδηλώσεις σε πλατείες, ενημερωτικές και βιωματικές δράσεις, πρωταθλήματα ανακύκλωσης.
- Χρήση προφίλ του δήμου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ταχεία και άμεση διάχυση της πληροφόρησης (ενημερωτικό υλικό, εκδηλώσεις, πορεία προγράμματος, κ.λπ.) και συμπληρωματική λειτουργία ως κανάλι συλλογής αποριών ή προβλημάτων και υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος.
- Χρησιμοποίηση του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών συσκευών για την ανάπτυξη δωρεάν διαδικτυακών εφαρμογών για κινητά, tablet και υπολογιστές. Οι εφαρμογές θα διατίθενται δωρεάν και θα απευθύνονται σε παιδιά, φοιτητές και στον γενικό πληθυσμό.

11 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΣΠ

11.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάπτυξη και η εφαρμογή ενός αποδοτικού και αποτελεσματικού στρατηγικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων βασίζεται στην αναλυτική γνώση στατιστικών δεδομένων για τα ρεύματα αποβλήτων που συλλέγονται και διαχειρίζονται σε τοπικό επίπεδο. Στη βάση αυτή ο Δήμος Θα εφαρμόσει τις κάτωθι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για όλα τα ρεύματα αποβλήτων:

- Τακτική συλλογή και επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων για κάθε διακριτό ρεύμα αποβλήτων σε όλα τα στάδια επεξεργασίας του (συλλογή, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, διαλογή, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση).
- Τακτική διεξαγωγή εργαστηριακών αναλύσεων στη σύσταση των σύμμεικτων αποβλήτων και στην καθαρότητα των διακριτών ρευμάτων.
- Για τα απόβλητα, των οποίων η διαχείριση ανατίθενται σε υπεργολάβους, θα περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμβάσεις όροι για τη συστηματική επικοινωνία αναλυτικών ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων.

Τα δεδομένα από την παρακολούθηση των στερεών αποβλήτων είναι χρήσιμα τόσο κατά την εσωτερική ανάλυση ενός οργανισμού (αξιολόγηση της πιθανής εφαρμογής νέου μέτρου) όσο και για την επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές και τους πολίτες προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού. Επομένως, για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων ΔσΠ και ανακύκλωσης του Δήμου συστήνεται γραφείο παρακολούθησης της εξέλιξης του σχεδίου.

11.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Το πρόγραμμα παρακολούθησης της απόδοσης των προγραμμάτων ΔσΠ συνίσταται στον καθορισμό των κατάλληλων παραμέτρων που παρακολουθούνται και στη συχνότητα παρακολούθησής τους. Παρακάτω περιγράφονται οι βασικότερες ομάδες των εν λόγω μεγεθών που παρακολουθούνται:

1. Ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των διαφορετικών ρευμάτων αποβλήτων που συλλέγονται χωριστά με ΔσΠ (βιοαπόβλητα, ρεύματα ανακυκλώσιμων υλικών, λίπη έλαια, υφάσματα, ογκώδη κλπ):
 - 1.1. Μέτρηση ποσότητας αποβλήτων (όγκου αποκομιδής, βάρους από ζυγίσεις στα σημεία συγκέντρωσης).
 - 1.2. Προσμίξεις και καθαρότητα χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων (περιοδικές δειγματοληψίες σε ΔσΠ, δεδομένα από μονάδες αποδοχής).
2. Καταγραφή δρομολογίων και βάρους αποκομιδής οχημάτων αποκομιδής και πληρότητας κάδων συλλογής αποβλήτων, με σκοπό την παρακολούθηση προβλημάτων στη διαδικασία συλλογής και αποκομιδής και τον επανασχεδιασμό της χωροθέτησης των κάδων συλλογής και των δρομολογίων, καθώς και την αντικατάσταση πεπαλαιωμένων ή κατεστραμμένων κάδων και την αντικατάσταση ακατάλληλων οχημάτων. Οι ενέργειες αυτές μπορούν να καταγράφονται από τους υπάλληλους που ασχολούνται με την συλλογή των αποβλήτων ή τους οδηγούς των απορριμματοφόρων.

3. Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα προγράμματα ΔσΠ και την απόδοσή τους. Καταγραφή αριθμού και είδους δράσεων για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των δημοτών.
4. Διενέργεια δημοσκοπήσεων για την άποψη του κοινού αναφορικά με την ανάπτυξη του δικτύου συλλογής και την αποδοτικότητά του καθώς και καταγραφή παραπόνων δημοτών αλλά και προβλημάτων που δημιουργούνται. Εξαγωγή συγκριτικών αποτελεσμάτων για την αυξανόμενη ή μη αποδοχή του συστήματος από τους πολίτες.
5. Οικονομικές αναλύσεις και στοιχεία. Τα οικονομικά στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα που αφορούν την διαδικασία από την συλλογή μέχρι την τελική διάθεση των χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων ΑΣΑ (κόστος ανά άτομο, κόστος ανά τόνο). Θα πρέπει επίσης, να παρακολουθούνται τα αποτελέσματα των ενεργειών βελτιστοποίησης των προγραμμάτων ΔσΠ (νέα χωροθέτηση κάδων, βελτιστοποίηση δρομολογίων) συναρτήσει του οικονομικού τους αποτελέσματος.

Για την καλύτερη συλλογή, επεξεργασία των δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων στη βάση παρακολούθησης δεικτών απόδοσης, ο Δήμος σχεδιάζει την ανάπτυξη έξυπνου συστήματος Internet of Things (IoT), ώστε να καταστεί εφικτή η συγκέντρωση δεδομένων στα διακριτά ρεύματα αποβλήτων που συλλέγονται και η επικοινωνία τους στους πολίτες και επιχειρηματίες (γνωρίζω-όσο- απορρίπτω). Τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν και για το σχεδιασμό κινήτρων οικονομικών στη λογική του συστήματος Pay As You Throw (PAYT) στις επιχειρήσεις, αφού σε αυτές θα εφαρμόζεται σύστημα συλλογής πόρτα- πόρτα, καθώς και την πληροφόρηση των πολιτών, ενισχύοντας την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων και τη βελτίωση της διακριτής ΔσΠ.

11.2.1 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs)

Οι πιο κατάλληλοι δείκτες για την παρακολούθηση της επιτυχούς εφαρμογής των συστημάτων ΔσΠ είναι:

1. Ποσότητα χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων ΑΣΑ και ποσοστό επί της συνολικής ποσότητας του εκάστοτε ρεύματος (tn/έτος, %)
2. Προσμίξεις χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων (% υπολείμματος)
3. Συνολικό ποσοστό ανακτώμενων υλικών ανακύκλωσης και ποσοστό επί της συνολικής ποσότητας παραγωγής (%)
4. Συνολική ποσότητα υπολειμματικών σύμμεικτων που οδηγούνται προς ταφή και ποσοστό επί της συνολικής παραγωγής (tn/έτος)
5. Συχνότητα διεξαγωγής αναλύσεων σύστασης στον πράσινο κάδο για τον προσδιορισμό των υλικών που δεν ανακτώνται (#/έτος)
6. Κόστος παρεχόμενων υπηρεσιών ανά ρεύμα που συλλέγεται χωριστά (€/ τόνο, €/ εξ. Κάτοικο)
7. Αριθμός δράσεων ενημέρωσης και αποτέλεσμα στους δείκτες ΔσΠ 1-4 (#/έτος, μεταβολή δεικτών)
8. Αριθμός παραπόνων πολιτών για ΔσΠ (#/έτος)

11.2.2 Ανάπτυξη συστήματος IoT

Σκοπός του Δήμου είναι η ανάπτυξη και εφαρμογή έξυπνου συστήματος παρακολούθησης της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων για τη βελτιστοποίηση των επιμέρους διεργασιών (μείωση χρόνου και κόστους αποκομιδής), την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους πολίτες, την παρακολούθηση σε πραγματικό ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

χρόνο της απόδοσης για την έγκαιρη λήψη επιδιορθωτικών μέτρων και την ανάπτυξη κινήτρων και πολιτικών επιβράβευσης, καθώς και την επικοινωνία με τους πολίτες προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού.

Το εν λόγω σύστημα θα περιλαμβάνει τη συλλογή πληροφοριών από τα επιμέρους συστήματα συλλογής διαφορετικών ρευμάτων ΑΣΑ (ΒΑ, ανακυκλώσιμα, σύμμεικτα) και του στόλου των απορριμματοφόρων, τη μετάδοση αυτών και την αμφίδρομη επικοινωνία με κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης σε πραγματικό χρόνο. Επίσης, θα περιλαμβάνει την απεικόνιση των υποδομών και εξοπλισμού, την αποθήκευση, επεξεργασία και διαβάθμιση των πληροφοριών, την προσβασιμότητα χρηστών σε διαφορετικά επίπεδα με παραμετροποίηση για την παρακολούθηση δεικτών, αναφορών, τη λήψη αποφάσεων και τη βελτιστοποίηση των συστημάτων.

Τα τεχνολογικά συστατικά στα οποία αποδομείται το έξυπνο σύστημα έχουν ως κάτωθι:

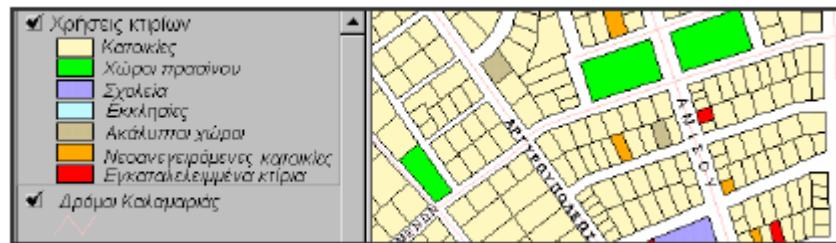
4. Αισθητήρες θέσης και μέτρησης, οι οποίοι προσαρμόζονται σε κάδους συλλογής διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων και στα απορριμματοφόρα για τον προσδιορισμό διαφόρων παραμέτρων (π.χ. βάρος, πληρότητα).
5. Τοπικές κονσόλες διαχείρισης σε γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία για τη συλλογή, προσωρινή αποθήκευση και μετάδοση - λήψη δεδομένων για αμφίδρομη επικοινωνία με κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης. Τα εν λόγω τοπικά συστήματα θα διαθέτουν και άλλες δυνατότητες κατά περίπτωση, όπως οθόνη αφής, σύστημα οπτικής αναγνώρισης ετικετών, σύστημα κλειδώματος κάδων, σύστημα εκτύπωσης αποδείξεων.
6. Κεντρική πλατφόρμα διαχείρισης που θα απαρτίζεται από:
 - a. Λογισμικό διαχείρισης επικοινωνίας (network server) που συγκεντρώνει τα δεδομένα από τα περιφερειακά στοιχεία του συστήματος (κονσόλες, απορριμματοφόρα κλπ). Το σύστημα διοχετεύει τα δεδομένα σε αποθηκευτικό χώρο (cloud) από όπου θα χρησιμοποιούνται από τον application server.
 - b. Διακομιστής φιλοξενίας της πλατφόρμας (Application Server). Τα αρχεία της πλατφόρμας καθώς και οι βάσεις δεδομένων θα φιλοξενούνται σε server ικανό να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της πλατφόρμας. Η αποθήκευση των δεδομένων θα πρέπει να εναρμονίζεται πλήρως στο Γενικό Κανονισμό για την προστασία δεδομένων (GDPR).

Το έξυπνο σύστημα παρακολούθησης θα κάνει χρήση γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (ΓΣΠ). Η χρήση ΓΣΠ προσφέρει τη δυνατότητα βελτιστοποίησης μιας πλειάδας παραμέτρων και επιπτώσεων της. Συγκεκριμένα, η ανάπτυξη ενός ΓΣΠ στην υπηρεσία του Δήμου σε τοπικό επίπεδο στοχεύει σε:

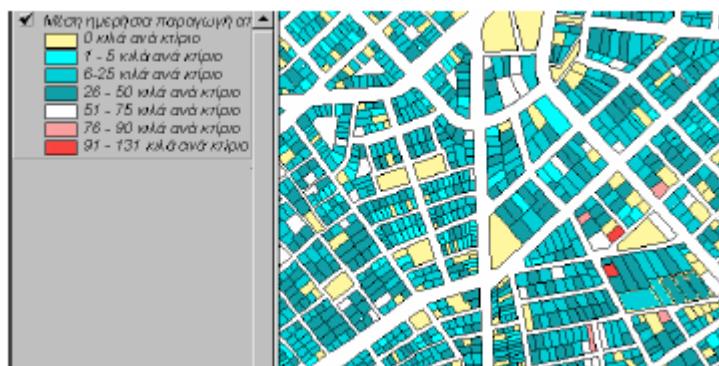
- βελτιστοποίηση της χωροθέτησης των καφέ κάδων,
- βελτιστοποίηση των δρομολογίων αποκομιδής,
- διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων για χωροθέτηση των εγκαταστάσεων,
- επιλογή της βέλτιστης λύσης μέσω πολυκριτηριακής ανάλυσης,
- μείωση της όχλησης από την τοποθέτηση των κάδων, και
- αύξηση της διευκόλυνσης προς τους δημότες.

Για την επιτυχή λειτουργία ενός ΓΣΠ είναι η απεικόνιση σε ψηφιακή μορφή κυρίως των παρακάτω:

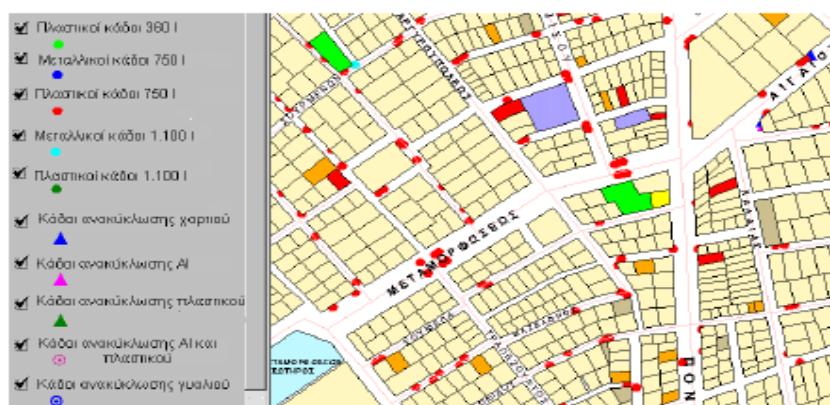
- Χρήσεις οικοπέδων-κτιρίων
- Μέση ημερήσια παραγωγή αποβλήτου ανά κτίριο
- Χωροθέτηση καφέ κάδων, και κάδων όλων των ρευμάτων
- Διαστασιολόγηση και δρομολόγηση απορριμματοφόρων οχημάτων.
- Προκαλούμενη όχληση λόγω της αποκομιδής.



Εικόνα 11-1: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των χρήσεων οικοπέδων-κτιρίων στον αστικό ιστό



Εικόνα 11-2: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης της μέσης ημερήσιας ποσότητας αποβλήτων ανά κτίριο



Εικόνα 11-3: Παράδειγμα χαρτογραφικής απεικόνισης των θέσεων κάδων με ταυτόχρονη ταξινόμηση τους κατά είδος και χωρητικότητα.

12 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τον προσδιορισμό του κόστους της παροχής της υπηρεσίας αποκομιδής και μεταφοράς ΑΣΑ λαμβάνονται υπ' όψιν οι ακόλουθες παράμετροι.

ΕΞΟΔΑ

Χωριστή συλλογή προδιαλεγμένων υλικών

- Προμήθεια κάδων και λοιπού εξοπλισμού (σακούλες) συλλογής
- Προμήθεια απορριμματοφόρων οχημάτων συλλογής
- Κόστος καυσίμων για τη συλλογή και μεταφορά
- Κόστος συντήρησης και ασφάλισης οχημάτων συλλογής
- Κόστος απασχολουμένου προσωπικού για τη συλλογή και μεταφορά

ΕΣΟΔΑ

Χωριστή συλλογή προδιαλεγμένων υλικών

- Τέλος παρεχόμενης υπηρεσίας
- Έσοδα από την πώληση υλικών

Τα ανωτέρω συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 12-1: Πίνακας κατηγοριών Εσόδων - Εξόδων

ΕΣΟΔΑ	ΕΞΟΔΑ	
Έσοδο από τη χωριστή συλλογή των προδιαλεγμένων ρευμάτων ΑΣΑ	Προμήθεια εξοπλισμού (κάδοι, σακούλες, οχήματα) χωριστής συλλογής και μεταφοράς	Κόστος επένδυσης
	Κόστος καυσίμων για τα οχήματα συλλογής και μεταφοράς	
Έσοδο από την πώληση των ανακυκλώσιμων υλικών	Κόστος συντήρησης και ασφάλισης οχήματος συλλογής	Κόστος λειτουργίας
	Κόστος Προσωπικού συλλογής και μεταφοράς	

12.1 ΈΞΟΔΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΣΔΑ

12.1.1 Επενδυτικό Κόστος Δράσεων

Στον επόμενο πίνακα συνοψίζεται το κόστος των επιμέρους δράσεων, όπως αναλυτικά σχεδιάστηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια. Σημειώνεται ότι το κόστος απαιτούμενου εξοπλισμού υπολογίζεται για την προμήθεια του συνόλου του εξοπλισμού για το έτος 2025.

Πίνακας 12-2: Κόστος απαιτούμενου εξοπλισμού χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων
ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Είδος	Τιμή μονάδας (€)	Τεμάχια	Κόστος (€)
ΔσΠ Ανακυκλώσιμων Υλικών πλην Συσκευασίας			
Επιφανειακές Γωνιές Ανακύκλωσης - Νησίδες			
Νησίδες 5 ρευμάτων (σχολεία)	165,00	20	3.300,00
6 ρεύματα	39.000,00	8	312.000,00
8 ρεύματα	40.000,00	4	160.000,00
10 ρεύματα	41.000,00	3	123.000,00
Άλλα Συστήματα			
Κιόσκια Ανακύκλωσης	24.000,00	6	144.000,00
Έξυπνες νησίδες	45.000,00	1	45.000,00
Έξυπνοι Οικίσκοι	95.000,00	1	95.000,00
Κάδοι Έντυπου Χαρτιού			
Κάδοι έντυπου χαρτιού 50lt	18	45	810,00
Κάδοι έντυπου χαρτιού 660lt	240	70	16.800,00
Κάδοι έντυπου χαρτιού 1.100lt	300	110	33.000,00
Γενικό σύνολο			932.910,00
ΦΠΑ 24%			223.898,40
Συνολικό κόστος με ΦΠΑ			1.156.808,40
Κινητός εξοπλισμός ανακυκλώσιμων			
A/Φ οχήματα 12m ³	145.000,00	4	580.000,00
Γενικό σύνολο			580.000,00
ΦΠΑ 24%			139.200,00
Συνολικό κόστος με ΦΠΑ			719.200,00
Οικιακή Κομποστοποίηση – Τεμάχια			
Κάδοι οικιακής κομποστοποίησης ενδεικτικής χωρητικότητας 300 lt	104	1.444	150.176,00
ΔσΠ οικιακών ΒΑ, μεγάλων παραγωγών και πράσινα			
Κάδοι 10 lt	9	27.099	243.891,00
Βιοδιασπώμενες σακούλες 10 lt	0,11	2.276.316	250.394,76
Βιοδιασπώμενες σακούλες 50 lt	0,36	31.836	11.460,96
Κάδοι 140 lt	40	1.113	44.520,00
Κάδοι 240 lt	70	1.012	70.840,00
Κάδοι 660 lt	350	62	21.700,00
Κάδοι 1.100 lt	450	55	24.750,00
Κάδοι 50 lt	30	3.887	116.610,00
Γενικό σύνολο			934.342,72
ΦΠΑ 24%			224.242,25
Συνολικό κόστος με ΦΠΑ			1.158.584,97
Κινητός εξοπλισμός βιοαποβλήτων			

A/Φ οχήματα 12 m ³	219.000,00	8	1.752.000,00
		Γενικό σύνολο	1.752.000,00
		ΦΠΑ 24%	420.480,00
		Συνολικό κόστος με ΦΠΑ	2.172.480,00

12.1.2 Λειτουργικό κόστος υπηρεσιών συλλογής και μεταφοράς

Για τη διαστασιολόγηση των οχημάτων συλλογής λήφθηκαν υπόψη οι ακόλουθοι παράμετροι:

- Αριθμός Α/Φ
- Δύο (2) εργαζόμενοι συλλογής ανά όχημα (πλέον του οδηγού).
- Απασχόληση εργαζομένων: πλήρης απασχόληση
- Δρομολόγια συλλογής ανά ημέρα: κατά μέγιστο δύο (2) δρομολόγια ανά ημέρα
- Μέση χιλιομετρική απόσταση δρομολογίου συλλογής (συλλογή και μεταφορά από και προς τον αποδέκτη (ΕΜΑΚ Λιοσίων) περίπου 33 km.
- Μέση χιλιομετρική απόσταση δρομολογίου συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών προς αμαξοστάσιο/προσωρινό ΣΜΑ περίπου 30 km.

Για τον υπολογισμό του ετήσιου κόστους συλλογής χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες παραδοχές:

Υπολογισμός ημερήσιων διανυόμενων χιλιομέτρων:

Βιοαπόβλητα

Απόσταση από το αμαξοστάσιο μέχρι τις καλυπτόμενες γεωγραφικές περιοχές: 2 km

Μέση διανυόμενη απόσταση Α/Φ για συλλογή βιοαποβλήτων: 7 km

Απόσταση μέχρι το ΕΜΑΚ Λιοσίων για εναπόθεση των συλλεχθέντων βιοαποβλήτων: 38 km

Επιστροφή στο αμαξοστάσιο: 2 km

Συνολική Διαδρομή ανά Α/Φ συλλογής και μεταφοράς βιοαποβλήτων: 87 km

Ανακυκλώσιμα

Απόσταση από το αμαξοστάσιο μέχρι τις καλυπτόμενες γεωγραφικές περιοχές: 2 km

Μέση διανυόμενη απόσταση Α/Φ για συλλογή ανακυκλωσίμων: 13,5 km

Μέση διανυόμενη απόσταση γερανοφόρου φορτηγού για συλλογή ανακυκλώσιμων: 13,5 km

Απόσταση μέχρι το προσωρινό ΣΜΑ για εναπόθεση των συλλεχθέντων ανακυκλώσιμων: 2 km

Συνολική Διαδρομή ανά Α/Φ συλλογής ανακυκλώσιμων: 17,5 km

Υπολογισμός ετήσιων διανυόμενων χιλιομέτρων:

Βιοαπόβλητα

Δεδομένου ότι η συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών θα γίνεται με τέσσερα (4) δρομολόγια την εβδομάδα ισχύουν τα ακόλουθα:

87 km/ ημέρα ανά Α/Φ x 4 δρομολόγια / εβδομάδα = 348 km / εβδομάδα ανά Α/Φ

348 km / εβδομάδα ανά Α/Φ x 52 εβδομάδες το χρόνο = 18.096 km/ έτος ανά Α/Φ

Επομένως, τα συνολικά διανυόμενα χιλιόμετρα υπολογίζονται σε 162.864 km/ έτος.

Ανακυκλώσιμα

Δεδομένου ότι η συλλογή των ανακυκλώσιμων υλικών θα γίνεται κατά μέσο όρο με έξι (6) δρομολόγια την εβδομάδα για το σύνολο των ανακυκλώσιμων υλικών ισχύουν τα ακόλουθα:

17,5 km / ημέρα ανά όχημα συλλογής γυαλιού x 1 δρομολόγιο / εβδομάδα = 17,5 km / εβδομάδα ανά όχημα συλλογής γυαλιού

17,5 km / εβδομάδα ανά Α/Φ x 52 εβδομάδες το χρόνο = 910 km/ έτος ανά όχημα συλλογής γυαλιού

17,5 km/ ημέρα ανά Α/Φ x 6 δρομολόγια / εβδομάδα = 105 km / εβδομάδα ανά Α/Φ

105 km / εβδομάδα ανά Α/Φ x 52 εβδομάδες το χρόνο = 5.460 km/ έτος ανά Α/Φ

Επομένως, τα συνολικά διανυόμενα χιλιόμετρα υπολογίζονται σε 22.750 km/ έτος.

Ετήσιο κόστος από κατανάλωση καυσίμου:

Όσον αφορά την κατανάλωση καυσίμου, σύμφωνα με το ΦΕΚ 93/B/1982 (σχετικός Πίνακας του ΦΕΚ 93/B/1982 όπου αποτυπώνεται η κατανάλωση καυσίμων των αυτοκινήτων των Κρατικών Υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., κλπ.) προκύπτει ότι η κατανάλωση καυσίμων κατά μέσο όρο προκύπτει 381,4 lt για διαδρομή 1.200km (σύμφωνα με το άνω ΦΕΚ). Οι ανωτέρω ποσότητες καυσίμων προσαυξάνονται κατά 50% για οχήματα φορτηγά (σύμφωνα με την παράγραφο 3 α) του άνω ΦΕΚ 93/B/1982).

Συνεπώς, η κατανάλωση καυσίμων υπολογίζεται ως εξής: 381,4 lt/ 1.200 km x 1,5 = 0,48 lt/km~0,5 lt/km.

Το κόστος καυσίμου ανέρχεται σε 1,129 €/lt (Μέση τιμή από Παρατηρητήριο Τιμών Καυσίμου – Ιούλιος 2020).

Συνεπώς, το ετήσιο κόστος κατανάλωσης καυσίμου υπολογίζεται ως εξής:

0,5 lt/km ανά Α/Φ x 162.864 km/ έτος x 1,129 €/lt = 10.215,19 €/έτος ανά Α/Φ συλλογής βιοαποβλήτων.

0,5 lt/km ανά Α/Φ x 22.750 km/ έτος x 1,129 €/lt = 3.595,87 €/έτος ανά όχημα συλλογής και μεταφοράς ανακυκλώσιμων.

Ασφάλιση απορριμματοφόρου οχήματος συλλογής βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων:

Όσον αφορά το κόστος ασφάλισης του κάθε Α/Φ οχήματος συλλογής (όχημα περίπου 300 ίππων) εκτιμάται σε περίπου 1.000 € ετησίως, καθώς σύμφωνα με την υφιστάμενη αφορά ασφαλειών φορτηγών οχημάτων, για όχημα <75 ίππων το ετήσιο κόστος ασφάλισης κυμαίνεται σε περίπου 700 €. (Πηγή στοιχείων: <http://www.asfaleies-24.gr/asfaleia-fortigou-dimosis-xrisis>).

Συντήρηση οχήματος:

Όσον αφορά το κόστος συντήρησης του Α/Φ οχήματος συλλογής, ανέρχεται σε περίπου 1,5% του κόστους

κτήσης του³. Συνεπώς, η συντήρηση των οχημάτων συλλογής βιοαποβλήτων και των οχημάτων συλλογής ανακυκλώσιμων διαμορφώνεται σε 29.565 €/έτος και 8.700 €/έτος, αντιστοίχως.

Συνολικό Κόστος καυσίμου, συντήρησης και ασφάλισης για συλλογή και μεταφορά των προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων: 10.215,19€ + 9.000,00€ + 29.565,00€ +3.082,17€ + 4.000,00€ + 8.700,00 € = **64.562,36 €/ετησίως**

Κόστος προσωπικού απασχολούμενου στη συλλογή και μεταφορά των προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων

Λαμβάνοντας υπόψη τα προγραμματιζόμενα δρομολόγια, τη συχνότητα αποκομιδής, το ότι σε κάθε δρομολόγιο απασχολείται ένας (1) οδηγός και δύο (2) εργαζόμενοι αποκομιδής για τα Α/Φ, ότι η απασχόληση εργαζομένων ανά απορριμματοφόρο είναι πλήρης, το απαιτούμενο προσωπικό για τη συλλογή των βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών υπολογίζεται ως ακολούθως:

- 13 οδηγοί Α/Φ συλλογής με ετήσια δαπάνη 18.000 €/άτομο (πλήρους απασχόλησης)
- 26 εργαζόμενοι αποκομιδής με ετήσια δαπάνη 15.600 €/άτομο (πλήρους απασχόλησης)

ήτοι συνολικά, $18.000 \times 13 + 15.600 \times 26 = 639.600,00\text{€}/\text{έτος}$

Θεωρείται ότι η αποκομιδή του γυαλιού με το ανατρεπόμενο φορτηγού με γερανό θα πραγματοποιείται από τα υφιστάμενο προσωπικό καθαριότητας λόγω των αραιών απαιτούμενων δρομολογίων.

Κόστος διάθεσης

Στην παρούσα φάση, το υφιστάμενο κόστος επεξεργασίας των βιοαποβλήτων στο ΕΜΑΚ είναι μηδενικό.

12.1.3 Συνολικό κόστος ΔσΠ

Σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους το συνολικό ετήσιο κόστος παροχής της υπηρεσίας για το 2021 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 12-3: Κόστος παροχής υπηρεσίας ΔσΠ βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών

Κέντρο κόστους	(€/tn)	(€/έτος)
ΔσΠ ΒΑ		
Κόστος Προσωπικού	35,69	442.800,00
Κόστος καυσίμου, συντήρησης & ασφάλισης οχημάτων	3,93	48.780,19
Μερικό Σύνολο Κόστους	39,62	491.580,19
ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών		
Κόστος Προσωπικού	34,62	196.800,00
Κόστος καυσίμου, συντήρησης & ασφάλισης οχημάτων	2,87	16.295,87
Μερικό Σύνολο Κόστους	37,48	213.095,87
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	38,92	704.676,06

³ σύμφωνα με μελέτες ΥΓΟΣ και μελέτες εκτίμησης λειτουργικού κόστους

12.2 ΈΣΟΔΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΣΔΑ

12.2.1 Πηγές χρηματοδότησης

Για την χρηματοδότηση των ανωτέρω δράσεων ο Δήμος έχει συνάψει προγραμματική σύμβαση με τον ΕΣΔΝΑ για την προμήθεια γωνιών ανακύκλωσης. Στην παρούσα φάση είναι ανοιχτές οι κάτωθι προσκλήσεις, στις οποίες ο Δήμος σχεδιάζει την υποβολή προτάσεων:

1. ΕΣΠΑ 2014-2020, ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΡΑΑ

- 1.1. στον άξονα προτεραιότητας 16 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ» με τίτλο:
«ΩΡΙΜΑΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ»
- 1.2. στον άξονα προτεραιότητας 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)» με τίτλο: «Δράσεις διαχείρισης βιοαποβλήτων»

2. Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης

- 2.1. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΤ04 στον άξονα προτεραιότητας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» με τίτλο: «Χωριστή Συλλογή Βιοαποβλήτων, Γωνιές Ανακύκλωσης και Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων»
- 2.2. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΤ08 στον άξονα προτεραιότητας «Ψηφιακή Σύγκλιση», με τίτλο: «Smart cities, ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες για την ασφάλεια, υγεία - πρόνοια, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, εκπαίδευση - πολιτισμό –τουρισμό και περιβάλλον, δράσεις και μέτρα πολιτικής προστασίας, προστασίας της δημόσιας υγείας και του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19»

3. Προγραμματική σύμβαση μεταξύ του ΕΔΣΝΑ και Δήμων της Περιφέρειας Αττικής με αντικείμενο τις «Δράσεις χωριστής συλλογής και διαχείρισης βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής», η οποία περιλαμβάνει τον παρακάτω εξοπλισμό:

- 85 Επιφανειακές γωνιές ανακύκλωσης τύπου οικίσκου για 6 ρεύματα με ενσωματωμένη κονσόλα αναγνώρισης – ζύγισης – καταγραφής
- 80 Επιφανειακές γωνιές ανακύκλωσης τύπου οικίσκου για 8 ρεύματα με ενσωματωμένη κονσόλα αναγνώρισης – ζύγισης – καταγραφής
- 85 Επιφανειακές γωνιές ανακύκλωσης τύπου οικίσκου για 10 ρεύματα με ενσωματωμένη κονσόλα αναγνώρισης – ζύγισης – καταγραφής
- 160 Γωνιές ανακύκλωσης τεσσάρων (4) ρευμάτων που περιλαμβάνει την προμήθεια και εγκατάσταση υπόγειου κάδου ανακύκλωσης μετάλλου χωρητικότητας $3m^3$ και προμήθεια και εγκατάσταση ημιυπόγειου κάδου ανακύκλωσης χαρτιού, γυαλιού και πλαστικού χωρητικότητας $5m^3$
- 150 Γωνιές ανακύκλωσης πέντε (5) ρευμάτων που περιλαμβάνει την προμήθεια και εγκατάσταση υπόγειου κάδου ανακύκλωσης μετάλλου χωρητικότητας $3m^3$, προμήθεια και εγκατάσταση υπόγειου κάδου ανακύκλωσης χαρτιού χωρητικότητας $3m^3$ και προμήθεια και εγκατάσταση ημιυπόγειου κάδου ανακύκλωσης γυαλιού, πλαστικού και άλλων ανακυκλώσιμων υλικών χωρητικότητας $5m^3$
- 100 Γωνιές ανακύκλωσης έξι (6) ρευμάτων που περιλαμβάνει την προμήθεια και εγκατάσταση υπόγειου κάδου ηλεκτρικών - ηλεκτρονικών μικροσυσκευών χωρητικότητας $3m^3$, προμήθεια και

εγκατάσταση υπόγειου κάδου ανακύκλωσης μετάλλου χωρητικότητας $3m^3$, προμήθεια και εγκατάσταση ημιυπόγειου κάδου ανακύκλωσης χαρτιού και γυαλιού χωρητικότητας $5m^3$ και ημιυπόγειου κάδου ανακύκλωσης πλαστικού και άλλων ανακυκλώσιμων υλικών χωρητικότητας $5m^3$

- 40 Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης 2 Ρευμάτων
- 30 Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης 4 Ρευμάτων
- 20 Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης 6 Ρευμάτων
- 40 Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης Συμπίεσης 2 Ρευμάτων
- 20 Σύνθετες Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης 4 Ρευμάτων
- 20 Σύνθετες Υπογειοποιημένες Γωνιές Ανακύκλωσης 6 Ρευμάτων
- 90 Πολυκέντρα Ανακύκλωσης Υλικών
- 170 Κιόσκια Ανακύκλωσης
- 30 «Έξυπνες» νησίδες διακριτής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων
- 20 «Έξυπνους» οικίσκους διακριτής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων
- 7.500 Πλαστικούς κάδους ανακύκλωσης έντυπου χαρτιού χωρητικότητας 1.100 λίτρων (lt) (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 7.500)
- 2.500 Πλαστικούς κάδους ανακύκλωσης έντυπου χαρτιού χωρητικότητας 660 λίτρων (lt) (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 2.500)
- 5.500 Πλαστικούς κάδους ανακύκλωσης έντυπου χαρτιού χωρητικότητας 50 λίτρων (lt) (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 5.500)
- 100 απορριμματοφόρα οχήματα τύπου περιστρεφόμενου τυμπάνου χωρητικότητας $12 m^3$ με σύστημα πλύσης κάδων και σύστημα ταυτοποίησης και ζύγισης κάδων συλλογής βιοαποβλήτων (και 20 επιπλέον οχήματα με δικαίωμα προαίρεσης)
- 2.000 Πλαστικούς τροχήλατους κάδους απορριμμάτων χωρητικότητας 240 λίτρων (lt), για την ανακύκλωση βιοαποβλήτων (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 2.000)
- 7.000 Πλαστικούς τροχήλατους κάδους απορριμμάτων χωρητικότητας 660 λίτρων (lt), για την ανακύκλωση βιοαποβλήτων (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 7.000)
- 7.000 Πλαστικούς τροχήλατους κάδους απορριμμάτων χωρητικότητας 770 λίτρων (lt), για την ανακύκλωση βιοαποβλήτων (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 7.000)
- 3.000 Πλαστικούς τροχήλατους κάδους απορριμμάτων χωρητικότητας 1.100 λίτρων (lt), για την ανακύκλωση βιοαποβλήτων (με δικαίωμα προαίρεσης για ακόμη 3.000)
- 60 Κινητά Πράσινα Σημεία

12.2.2 Έσοδα από διαχείριση υλικών

Τα έσοδα από την παροχή της υπηρεσίας ΔσΠ ανακυκλώσιμων υλικών προκύπτουν από τις πωλήσεις των συλλεγόντων ανακυκλώσιμων υλικών.

Πίνακας 12-4: Τιμή πώλησης προδιαλεγμένων διακριτών ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών

	Τιμή πώλησης (€/tn) ⁴	Ετήσια ποσότητα (tn)	Ετήσια έσοδα
Μέταλλα	50 €	65,02	3.251,00 €
Πλαστικά	20 €	373,88	7.477,60 €
Χαρτί	50 €	2.798,04	139.902,00 €
Γυαλί	0 €	19,16	0,00 €
Λοιπά ανακτήσιμα	0 €		0,00 €
Ρούχα	0 €	174,17	0,00 €
ΑΗΗΕ	0 €	493,48	0,00 €
ΣΥΝΟΛΟ		3.923,75 €	150.630,60 €

Τα έσοδα από την παροχή της υπηρεσίας αποκομιδής και μεταφοράς προδιαλεγμένων ΑΣΑ προκύπτουν από το αντίστοιχο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας.

⁴ <https://www.mou.gr/elibrary/EgxeiridioMethodologiaAnaptuxisPrasinwnSimeiwn.pdf>

13 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προτεινόμενα σημεία χωροθέτησης Κάδων Ανακύκλωσης της εταιρίας Ανταποδοτική Ανακύκλωση ΑΕ:

A/A	ΣΗΜΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ
1	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Λεωφ. Αγίου Δημητρίου 55	12(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
2	Α'ΚΑΠΗ	Χρυσοστόμου Σμύρνης 2	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
3	Β'ΚΑΠΗ	Ρούμελης 21 & Αγ.Αικατερίνης	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
4	Γ'ΚΑΠΗ	Ολύμπου 36	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
5	Δ'ΚΑΠΗ	Θεσσαλίας 10	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
6	Ε'ΚΑΠΗ	Τενέδου 9	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
7	Κ.Δ.Α.Π	Παναγοπούλου 2 & Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
8	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	Δυρραχίου 11	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
9	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Ξενοφώντος 10	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
10	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ	Αγίου Βασιλείου 83	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
11	ΚΕΠ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Γεωργίου Ψυχογιού 8	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
12	ΚΕΠ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ(παράρτημα)	Αλ. Ασημακοπούλου 7	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
13	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ειρήνης 7	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
14	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Λεωφ. Αγίου Δημητρίου 321	6(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
15	ΠΑΡΚΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	Μεσσηνίας 21	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
16	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 9X9	Φιλικής Εταιρείας & Μεσσηνίας	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
17	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 5X5	Ασυρμάτου & Κουντουριώτου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
18	ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ 7X7	Εθνομαρτύρων & Κουντουριώτου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
19	ΠΑΡΚΟ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ	Ασυρμάτου 38	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
20	ΕΛΤΑ	Γράμμου 21	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)

A/A	ΣΗΜΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ
21	ΕΛΤΑ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ	Βάλτου & Θουκυδίδου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
22	ΕΛ.ΑΣ	Αργοστολίου 39Α	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
23	ΔΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Αργοστολίου37	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
24	I.N. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Πλατεία Αγίου Δημητρίου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
25	I.N. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	Λεωφ.Βουλιαγμένης 260	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
26	I.N. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ	Μεταμορφώσεως 3	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
27	I.N. ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	Αγίου Βασιλείου 52	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
28	I.N. ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΕΛΕΝΗΣ	Αγίου Κων/νου & Ελένης 51	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
29	ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ MFI GOLDEN CARE	Λεωφ. Βουλιαγμένης 294	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
30	ΜΟΝΑΔΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ GRAND CARE	Χανίων 27 & Σκιάθου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
31	1ος Βρεφονηπιακός Σταθμός	Δερβενακίων 26	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
32	2ος Παιδικός Σταθμός	Θουκυδίδου 73	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
33	3ος Παιδικός Σταθμός	Τήνου 27	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
34	4ος Βρεφονηπιακός Σταθμός	Τηλεμάχου 39	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
35	5ος Παιδικός Σταθμός	Αιγίνης 16	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
36	6ος Παιδικός Σταθμός	Σουλίου 96	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
37	7ος Παιδικός Σταθμός	Μπρούσαλη 4	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
38	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΡΕΟΥΛΑ Σ' ΑΓΑΠΩ	Αρμοδίου 5	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
39	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΕΝΙΟ ΣΠΙΤΑΚΙ	Κ. Καραμανλή 12	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
40	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΙΣΙΠΟΥΚ	Δ. Ψυχογιού 20	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
41	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΦΡΑΟΥΛΙΝΑ	Καράμπαμπα 53	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
42	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΠΟΛΥΧΡΩΜΟ	25ης Μαρτίου 101	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
43	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΓΥΡΩ – ΓΥΡΩ ΟΛΟΙ	Νοταρά 73	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
44	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ Α ΜΠΕ ΜΠΑ ΜΠΛΟΜ	Όθωνος 53	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)

A/A	ΣΗΜΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ
45	1ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αρσινόης 20	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
46	2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Σοφοκλή Βενιζέλου & Κλεάρχου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
47	3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Καλλιφρονά 71	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
48	4ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Κολοκοτρώνη & Αγ. Βασιλείου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
49	5ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Ευβοίας & Ξάνθης	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
50	6ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μενελάου 74	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
51	7ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μαιρογένους 2	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
52	8ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Φλέμινγκ 3	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
53	9ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Δωριέων & Κατσίμπα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
54	10ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Αγ. Δημητρίου 186	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
55	11ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Θάλειας 14-16	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
56	12ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Σουλίου 49	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
57	13ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Λήμνου 7 Τσιτσάνη	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
58	14ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Τρακάδα & Σόλωνος	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
59	15ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Ασυρμάτου & Πολυνείκους	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
60	16ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Μονεμβασιάς & Τσιτσάνη	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
61	17ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Γενναδίου & Αγ. Σαράντα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
62	18ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Λήμνου & Τσιτσάνη	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
63	ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ & ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Άνδρου & Ρεθύμνης	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
64	1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τατάκη 24 & Δήμητρας	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
65	2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τερψιχόρης 6 & Α. Παπανδρέου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
66	3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μητροπέτροβα & Καλλιφρονά	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
67	4ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Χατζηβασιλείου 1	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
68	5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ξάνθης 48	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)

A/A	ΣΗΜΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ
69	6ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αγ. Δημητρίου 186	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
70	7ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Σουλίου 49	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
71	8ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ρ. Κένεντυ 30	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
72	9ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Δωριέων & Κατσίμπα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
73	10ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Εθνομαρτύρων & Τρακάδα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
74	11ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ελευθ. Βενιζέλου 14	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
75	12ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ευρώτα 28	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
76	13ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αργοστολίου 118	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
77	14ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Θάλειας 14-16	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
78	15ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Ασυρμάτου 146 & Πολυνείκους	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
79	17ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Φλέμιγκ 5	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
80	18ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Γενναδίου & Αγ. Σαράντα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
81	20ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Μουσών & Γ. Ρίτσου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
82	21ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Αργοστολίου 118	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
83	1ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Παπάγου 23	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
84	2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Αργοστολίου & Λήμνου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
85	3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Βελεστίνου & Ευρυτανίας	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
86	4ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Τεπελενίου 20	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
87	5ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Νάξου 36	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
88	6ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Μακρυγιάννη 98	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
89	Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο	Αργοστολίου 65	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
90	Εσπερινό Γυμνάσιο & Εσπερινό ΓΕΛ	Παπαναστασίου 47	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
91	1ο ΓΕΛ	Παπάγου 23	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
92	2ο ΓΕΛ	Αγ. Δημητρίου 198	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)

A/A	ΣΗΜΕΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΔΩΝ
93	3ο ΓΕΛ	Αργοστολίου & Σάμου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
94	1ο ΕΠΑΛ	Αργοστολίου & Δήλου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
95	2ο ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΕΠΑΛ	Αργοστολίου & Δήλου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
96	ΕΕΕΕΚ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ)	Αργοστολίου 65	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
97	ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Αργοστολίου 65 & Μακρυγιάννη 106	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
98	ΔΙΕΚ	Παπάγου 23 & Καλλιθέας	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
99	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	25ης Μαρτίου & Προέδρου Δρακάκη	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
100	2ο ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	25ης Μαρτίου 16	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
101	ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ		3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
102	ΕΘΕΛ ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Κουντουριώτου 15	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
103	ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ	Ραφήνα	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
104	ΟΤΕ	Πεζ.Αρχιμήδους	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
105	ΩΔΕΙΟ	Κλεάρχου 71	6(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
106	ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	Αργοστολίου 52-68	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
107	ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΘΕΟΜΗΤΟΡΟΣ	Θεομήτορος 75	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
108	ΝΕΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	Ελευθερωτών 25	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
109	ΓΗΠΕΔΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Αγίου Δημητρίου 321	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
110	ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	Θεσσαλίας 10	6(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
111	ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ ΙΚΑ	Αγ. Δημητρίου 50 & Ανδρέα Παπανδρέου 2	6(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
112	ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ "ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΙΣΤΗ"	Ομήρου 35	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
113	ΞΕΝΩΝΑΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ «Εστία»	Λεμεσού 17	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
114	ΑΝΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	Πηλέως 15 & 25ης Μαρτίου	3(χαρτί,γυαλί,πλαστικό-μέταλλο)
		ΣΥΝΟΛΟ	363 ΚΑΔΟΙ

Προτεινόμενα σημεία χωροθέτησης Γωνιών Ανακύκλωσης στον Δήμο Αγίου Δημητρίου:

1.	Σταθμός Μετρό Δάφνης
2.	Σταθμός Μετρό Άγιος Δημήτριος
3.	Σταθμός Μετρό Ηλιούπολης
4.	Δημαρχείο Αγίου Δημητρίου
5.	Ιερός Ναός Αγίου Βασιλείου
6.	Κουντουριώτου (γήπεδο 7x7)
7.	Πάρκο Ασυρμάτου (απέναντι από τη Λουτρακίου)
8.	Ασυρμάτου και Δημητσάνης
9.	Γήπεδο Αγίου Δημητρίου (Λ. Αγίου Δημητρίου 321)
10.	Λ. Αγίου Δημητρίου 198 (γήπεδο τένις, απέναντι από πλατεία Άρη Βελουχιώτη)
11.	Νεκροταφείο Αγίου Δημητρίου
12.	Πλατεία Μουργκάνας
13.	Πάρκο Οικογένειας (πλατεία Βαμβακάρη, απέναντι από το ΕΠΑΛ)
14.	Τρίγωνο Κατσίμπα (Κατσίμπα - Αλ. Ασημακοπούλου - Παπαδήμα)
15.	Πλατεία 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου

Προτεινόμενες σχολικές μονάδες χωροθέτησης Νησίδων Ανακύκλωσης:

1.	1ο Δημοτικό Σχολείο
2.	2ο Δημοτικό Σχολείο
3.	3ο Δημοτικό Σχολείο
4.	4ο Δημοτικό Σχολείο
5.	5ο Δημοτικό Σχολείο
6.	6ο Δημοτικό Σχολείο
7.	7ο Δημοτικό Σχολείο
8.	9ο Δημοτικό Σχολείο
9.	10ο Δημοτικό Σχολείο
10.	12ο Δημοτικό Σχολείο
11.	13ο - 21ο Δημοτικό Σχολείο
12.	14ο Δημοτικό Σχολείο
13.	15ο Δημοτικό Σχολείο
14.	20ο Δημοτικό Σχολείο
15.	1ο Γυμνάσιο – 1ο Λύκειο
16.	2ο Γυμνάσιο
17.	3ο Γυμνάσιο
18.	4ο Γυμνάσιο
19.	2ο Λύκειο
20.	3ο Λύκειο

